

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy
pdf\Durrell_Gerald-Ptaci,zvirata_a_moji_pribuzni.pdb

PDB Name: PTÁCI, ZVÍŘATA a moji příbuzní
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 11.4.2001
Modification Date: 11.4.2001
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

PTÁCI, ZVÍŘATA A MOJI PŘÍBUZNÍ
Gerald Durrell

Věnováno
TEODORU STEFANIDESOVI
s vděčností
za smích
i poučení

RODINNÝ ROZHOVOR

Měli jsme za sebou tuhou zimu, a třeba už začínalo jaro, musely si chudinky krokusy, které si zřejmě pořád ještě udržely neochvějnou a až dojemnou víru ve střídání ročních období, posmutněle prorážet cestu tenounkou vrstvou sněhu. Z nízké a šedé oblohy jako by se co chvíli mělo začít nanovo chumelit a kolem domu kvílel bodavý vítr. Celkem vzato nebyly povětrnostní podmínky nikterak ideální pro rodinné shledání, zvláště šlo-li o naši rodinu.

Ríkával jsem si, jaká je škoda, že když se tak sjeli prvně po válce všichni v Anglii, uvítalo je cosi ne právě nepodobného vánici. Takový nečas v nich věru nevyvolal zrovna nejlepší vlastnosti. Chovali se mnohem nedůtklivěji než obvykle, uráželi se pro každou maličkost a zdaleka nebyli nakloněni naslouchat jiným názorům než vlastním.

Seskupili se jak smečka mrzutých lvů kolem honosného ohně, který plápolal tak vysoko, div od něj nechtyl komín. Má sestra Margo ho právě trošičku přikmčila docela prostou metodou - přitáhla ze zahrady mrtvolku mladého stromku a strčila ji jedním koncem do ohniště, zatímco zbytek kmene přečníval až na předložku před krbem. Maminka pletla, ale podle poněkud roztržitého výrazu a rtů pohybujičích se chvílemi jako v modlitbě se na ní dalo snadno poznat, že v duchu přemýšlí, co vařit zítra k obědu. Můj bratr Leslie se zabarikádoval za obrovskou příručkou o balistice a starší bratr Lawrence navlečený do teplého roláku, v jakém obvykle vyjíždějí na moře rybaři, a samozřejmě o několik čísel větším, než bylo zapotřebí, stál u okna a s otřesnou pravidelností mohutně kýchal do obrovského červeného kapesníku.

"Tohle je vážně strašlivá země," řekl a útočně se k nám obrátil, jak kdybychom byli přímo odpovědní za zdejší podnebí. "Jen člověk vystoupí v Doveru, vrhne se na něj celá armáda rýmových bacilů... Uvědomujete si vůbec, že jsem prvně po dvanácti letech chytil rýmu? A to jen proto, že jsem neměl dost rozumu a nevyhnul se tomuhle pudinkovému ostrovu. Každý, s kým jsem se zatím potkal, je nastydlý. Veškeré obyvatelstvo britských ostrovů nedělá zřejmě celý rok nic jiného, než že přešlapuje dokola a kejhá si navzájem do obličeje... je to vlastně takový kolotoč věčné náказы. Má tady člověk vůbec šanci vydržet?"

"Jednou dostaneš rýmu a vyvádíš, jako kdyby měl přijít konec světa," poznamenala Margo. "Opravdu nechápu, proč mužští se vším nadělají tolik cavyků."

Larry se na ni drtivě zadíval usazenými očima.

"S vámi už je ta potíž, že si strašně rádi hrajete na mučedníky. Normální člověk bez masochistických sklónů by přece netrčel v tomhle tom... v tomhle tom ráji bacilů. Všichni jste prostě ustrnuli - přímo s rozkoší se vyvalujete v moři infekce. Kdybyste jakživ nepoznali nic jiného, dalo by se to ještě omluvit, ale vždyť jste okusili řecké slunce a měli byste mít docela jiný pojem o počasí."

"Jistě miláčku," řekla mu maminka konejšivě. "Jenže jsi přijel v nepravý čas. Dovede tu být opravdu velmi hezky. Třeba na jaře."

Larry na ni rozzuřeně pohlédl.

"Nerad bych tě vytrhoval ze zimního spánku," řekl. "Ale tohle má přece být jaro... a rozhlédni se kolem sebe! Kdyby chtěl člověk přejít ulici a hodit do schránky dopis, potřeboval by psí spřežení."

"Vždyť je sotva na dva centimetry sněhu," namítla Margo. "Už zase přeháníš."

"Úplně souhlasím s Larrym," ozval se Leslie a vynořil se za knihou. "Vážně je opravdu hnusná zima. Člověku se vůbec do ničeho nechce. Ani pořádně zastřílet si tady nemůžu."

"Tak vidíte," řekl vítězoslavně Larry. "V normální zemi, jako je Řecko, by člověk posnídal pěkně venku a pak se šel vykoupat do moře. A tady mi drkotají zuby, že stěží snídani spolykám."

"Radši moc na Řecko nenarážej," ozval se podrážděně Leslie. "Zbytečně mi tím připomínáš tu zatracenou Gerryho knihu. Trvalo mi celou věčnost, než jsem se z ní vzpamatoval."

"Tobě že to trvalo celou věčnost?" zeptal se zžiravě Larry. "A co mám říkat já? Ani nevíš, jak mi ta dickensovská karikatura poškodila literární pověst."

"Z toho, co napsal o mně, by musel každý usoudit, že jsem nepomyslel na nic jiného než na zbraně a lodě," postěžoval si Leslie.

"Vždyť taky na nic jiného nemyslíš."

"Nejvíc jsem to odnesla já," řekla Margo. "Pořád se jenom rozepisoval o mé vyrážce."

"Měla jsem dojem, že vás všechny vykreslil docela přesně," poznamenala maminka. "Zato ze mě udělal úplného imbecila."

"Ani by mi nevadilo, kdyby mě někdo zesměšnil v slušné próze," zdůraznil Larry a znovu se bohatýrsky vysmrkal. "Ale nechat se vysmívat bídnou angličtinou je k nesnesení."

"Hned ten název je urážlivý," řekla Margo. "O mé rodině a jiné zvířené! Vyletěla bych z kůže, jak se mě pořád někdo ptá: 'A kterákup jiné zvíře jste vy?'"

"Mně se ten název zdál docela zábavný, miláčku," poznamenala maminka. "Jen je mi líto, že Gerry vynechal nejlepší příběhy."

"To je pravda," souhlasil s ní Leslie.

"Které nejlepší příběhy?" zeptal se Larry podezíravě.

"Třeba jak jste si vyjeli s Maxovou plachetnicí kolem ostrova. To bylo přece strašně legrační."

"Kdyby něco takového uveřejnil, budu ho rovnou žalovat."

"Nechápu proč, vždyť to byla ohromná švanda," řekla Margo.

"A co jak jsi se dala na spiritismus? Co kdyby napsal o tom? To y se ti snad líbilo?" obrátil se na ni jízlivě Larry.

"To tedy rozhodně ne - něco takového by přece neprozrazoval!" vyhrkla Margo zděšeně.

"Tak vidíš," opáčil Larry vítězoslavně. "A co třeba Leslieho soudní spor?"

"Mě do toho prosím tě nezatahuj," žádal Leslie.

"Sám jsi mu přece vyčítal, že vynechal nejlepší příběhy," připomněl mu důrazně Larry.

"Vidíte, docela jsem na to už zapoměla," řekla maminka a pobaveně se rozesmála. "A zdá se mi, že jsou to o moc legračnější historky, než které jsi dal do té své knížky, Gerry."

"To jsem moc rád, že si to myslíš," poznamenal jsem zadumaně.

"Proč?" zeptal se Larry a podezíravě se na mne zahleděl.

"Protože jsem se rozhodl, že napíšu další knihu o Korfu a všechny ty příběhy vypovím," vysvětloval jsem nevinně.

V tu ránu se strhl strašlivý poprask.

"To si zakazuju!" zařval Larry a bouřlivě se rozkýchal. "Naprostu si to zakazuju!"

"Opovaž se psát o mém spiritismu!" rozkřičela se Margo. "Mami, naříd' mu, ať o tom nepíše!"

"A o mém soudu taky ne," zavrčel Leslie. "Nic takového ti nedovoluju."

"A jestli se jenom zmíníš o plachetnicích...", začal Larry.

"Larry, miláčku, nekřič tak," napomenula ho maminka.

"Tak mu zakaž, aby psal pokračování," křičel Larry.

"Co to máš za pošetilé nápady, miláčku, nemohu mu přece nic zakazovat."

"Snad to nechceš všechno zas prožívat znovu?" ptal se chraptivě Larry. "Chceš snad, aby ti psala banka, že máš laskavě uhradit nedoplatek, aby se na tebe kdejaký hokynář díval skrz prsty, aby ti lidi nechávali za dveřmi anonymní balíčky se svěřacími kazajkami a příbuzní se tě valem zříkali? Máš být přece hlava rodiny, tak mu to zakaž!"

"Přeháníš, milý Larry," řekla mu maminka. "A stejně mu nemohu nic zakazovat, jestli se rozhodne tu knihu napsat. Copak někomu uškodí, když do ní opravdu zařadí nejlepší historky? Nechápu, proč by to pokračování neměl napsat."

Rodina povstala jak jeden muž a hlasitě a výmluvně mamince vysvětlila, proč bych neměl pokračování psát. Čekal jsem, až vřava utichne.

"Však to taky nejsou jediné historky, zažili jsme ještě ledacos," zavzpomínal jsem si.

"Co třeba, Gerry?" optala se maminka.

Naježená rodina si mě hrozivě prohlížela ve vyčkávavém mlčení a s uzardělými tvářemi.

"Tak bych například moc rád popsal tvou milostnou avantýru s kapitánem Creechem, mami," začal jsem přemýšlivě.

"Cože?" vyjekla maminka rozhořčeně. "Jen se opovaž... milostnou avantýru s tak odporným dědkem! Nic takového ti nedovolím."

"Ale mně se zdá, že je to příběh ze všech nejdojemnější," ozval se Larry rozníceně. "Žhavá vášnivá láska, sladký, byť trochu starobylý šarm okouzleného milovníka... úskoky, jimiž jsi toho starého ubožáka lákala to tenat..."

"Přestaň už, Larry," okřikla ho maminka rozzlobeně. "Takové řeči nesnáším. Skutečně se mi nezdá, že bys měl psát tu knihu, Gerry."

"Já jsem stejného názoru," přidal se Larry. "Jestli ji vydáš, všichni tě společně zažalujeme."

Postavila-li se proti mně tak pevná a jednotná rodina, sršící rozčilením a rozhodnutá zabránit mi za každou cenu v mém úmyslu, zbývalo mi jen jedno jediné. Sedl jsem a napsal tuhle knihu.

[I]
LONDÝN
(předehra)

Co ještě vidíš v temné dálině
a hlubní času?
SHAKESPEARE

Letmé setkání s duchy

Všechno začalo tím, že Margo začala najednou zničehonic tloustnout. Netrvalo dlouho a k svému strašlivému zděšení byla skoro kulatá. Maminka povolala našeho lékaře Androuchelliho, aby se k záhadě vyjádřil. Androuchelli dlouho zdrceně povzdychával nad sestřinou obezitou, vyzkoušel na ní několik prášků a lektvarů, několikrát jí nařídil, co jíst a nejíst, ale žádných výsledků nedosáhl.

"Říká, že je to nejspíš žlázoového původu," svěřila se nám jednoho dne v slzách u oběda Margo.

"Žlázoového původu?" opakovala maminka polakaně. "Ale co tím vlastně myslíš?"

"Nemám tušení," kvílela Margo.

"Copak se musíme nad každým jídlem vybavovat o tvých nemocech?" ptal se Larry.

"Ale Androuchelli tvrdí, že je to žlázoového původu, Larry," naříkala maminka.

"Hlouposti," řekl Larry povzneseně. "Za chvíli ji to přejde."

"Přejde!" zanaříkala Margo. "Víš vůbec, kolik vážím?"

"Potřebovala bys víc pohybu," radil jí Leslie.

"Proč třeba nezkusíš plachtit?"

"Ani by se nevešla do loďky," řekl Larry.

"Mizero!" zvolala Margo a rozbrečela se. "Kdybys tušil, jak mi je, určitě bys tak nemluvil."

"To od tebe nebylo zvlášť laskavé, Larry," pronesla maminka konejšivě.

"A co mám dělat, když se tu motá a vypadá jak strupatý meloun," odsekl podrážděně Larry. "Vy toho namluvíte, až by si každý myslel, že za její tloušťku snad můžu já."

"Něco se musí podniknout," řekla maminka. "Hned zítra zajdu za Androuchellim."

Androuchelli však znovu opakoval, že podle jeho názoru trpí Margo pravděpodobně poruchou žláz a měla by se jet léčit do Londýna. Po horečné výměně telegramů a dopisů jsme tedy odeslali Margo do Londýna do něžné péče jediných dvou slušných příbuzných, které s námi ještě byly ochotny mluvit - mamčině sestřenicí Prudence a její matce, pratetě Fanny.

Od Margo přišel kratičký dopis, že šťastně došla, ubytovala se se sestřenicí Prue a tetou Fanny v hotelu v blízkosti Notting Hill Gate a kdosi že jí poradil dobrého doktora. Pak jsme od ní nedostali kdovíjak dlouho ani řádek.

"Kdyby alespoň napsala," starala se maminka.

"Prosím tě, mami, nač si s ní lámeš hlavu," domlouval jí Larry. "O čem ti taky může psát, leda že by ti sdělila své nové rozměry?"

"Ráda bych prostě věděla, co se s ní děje," vysvětlovala maminka. "Je přece v Londýně."

"A co s tím má co dělat Londýn?"

"V takovém velkém městě se může stát ledacos," řekla maminka zlověstně. "Těch hrůzostrašných historií co jenom člověk slyší o dívkách ve velkoměstech!"

"Děláš si opravdu zbytečné starosti, mami," řekl už zoufale Larry. "Co si proboha myslíš, že se jí stalo? Snad si nepředstavuješ, že ji někdo vlákal do doupěte neřesti? Vždyť by ji ani neprotáhl dveřmi."

"O něčem takovém se nežertuje, Larry," napomenula ho maminka přísně.

"Ale vždyť se strašíš pro nic za nic," tvrdil Larry. "Copak by se obchodník bílým masem, který si jen trochu váží svého řemesla, ohlédl se zájmem za naší Margo? Stejně by sotva sehnal takového siláka, aby ji unesl."

"Niměně mi to dělá starosti," řekla maminka neústupně. "A pošlu rovnou telegram."

Zatelegrafovala tetě Prudence a ta jí dlouze odpověděla, že Margo se stýká s nějakými divnými lidmi a že by jí maminka měla přijet domluvit. V domě zavládl rázem naprostý zmatek. Vyděšená maminka ihned vyslala Spira, našeho dobrovolného a nepostradatelného průvodce, filozofa a přítele, aby jí koupil jízdenky, a začala zuřivě balit. Pak se najednou rozpomněla na mě. Usoudila zřejmě, že kdyby mě zanechala v něžné péči mých dvou starších bratří, dočkala by se nejspíš víc škody než užítku, a rozhodla se, že mě vezme s sebou. A tak musel Spiro běžet pro další jízdenky a pakování začalo nanovo. Spatřoval jsem ve všech těch událostech pravý dar nebes, neboť jsem zrovna dostal nového učitele, pana Richarda Kralevského, který se přes všechn můj odpor pokoušel vzdělat mne ve francouzských nepravdivých slovesech, a zaradoval jsem se, že si od něj díky té cestě do Anglie konečně trochu odpočinu.

Cesta vlakem proběhla docela hladce, až na to, že se maminka pořád strachovala, aby nás nezatkli fašističtí karabiniéři. Její děs se tisíckrát znásobil, když jsem v Miláně nakreslil na zamlžené okno našeho kupé karikaturu Mussoliniho. Po deset minut ji smývala kapesníkem s horlivostí uklízečky, která pracuje na akord, a pak se teprve dala přesvědčit, že kresba nadobro zmizela.

Po klidných neuspěchaných a prosluněných dnech na Korfu námi příjezd do Londýna doslova otřásl. Po nádraží pobíhala sem a tam spousta lidí, které jsme vůbec neznali, byli celí šediví v obličeji a tvářili se hrozně ustaraně. Nosiči mluvili jakousi řečí, jíž jsme skoro nerozuměli, a Londýn zářil nesčetnými světly a černal se davy lidí. Taxík si razil cestu po Picadilly jako brouk mezi vyletujícími raketami. Když jsme promluvili, srážel se nám studený vzduch před

obličejem v mlžných obláčcích, takže jsme si připadali jako nějaké postavy z comics.

Konečně taxík zastavil před začouzenými napodobeninami korintských sloupů hotelu Balaclava Mansions. Za pomoci staršího irského vrátného s nohama do o jsme si donesli zavazadla dovnitř, ale nikdo nás nečekal. Telegram, jímž jsme oznámili svůj příjezd, se nejspíš někde ztratil. Vrátný nám sdělil, že mladá dáma odešla na shromáždění a slečna Hughesová se starou dámou že krmit psy.

"Co že to říkal?" zeptala se mne maminka, když vtátný vyšel z pokoje, protože mluvil s tak silným přízvukem, jako by spustil úplně cizí řeči. Vysvětlil jsem jí, že Margo odešla na shromáždění a sestřenice Prue s tetou Fanny že krmit psy.

"Ale co tím vlastně myslel?" ptala se maminka zmateně. "Na jaké že šla Margo shromáždění? A o jakých psech to mluvil?"

Odpověděl jsem jí, že nemám tušení, ale z toho, co jsem z Londýna viděl, že by mu trochu psů navíc vůbec neuškodilo.

"Co se dá dělat," povzdechla si maminka, když neodborně hodila šilink do plynoměru ve snaze zapálit kamínka. "Budeme si tu muset udělat pohodlí a počkat, dokud se všichni nevrátí."

Čekali jsme asi hodinu a tu se dveře najednou rozlétly, do pokoje se vřítla s otevřenou náručí sestřenice Prue a provolávala jako nějaký zvláštní brodivý pták: "Louie! Louie! Louie!" Oba nás objala a lesklé tmavé oči jí jen zářily láskou a vzrušením. Půvabný jemně navoněný obličej měla měkoučká jako macešku a já ji poslušně políbil.

"Už jsem se bála, že snad ani nepřijedete!" volala. "Maminka jde zrovna nahoru. Schody ji chudinku trochu zmáhají. Vy ale vypadáte oba výborně! Musíte mi všechno povídat. Zamlouvá se ti hotel, Louie? Je laciný a docela pohodlný, jenže tu bydlí plno všelijakých lidí." Za otevřenými dveřmi se ozvalo jemné zasípění. "To už je maminka!" zvolala Prue. "Mami! Mami! Přijela Louie."

Do dveří vplula má prateta Fanny. Trochu nemilosrdně jsem si pomyslel, že vypadá na první pohled jako krácející stan. Byla oblečena do rezavého tvídového kostýmu neuvěřitelného střihu a rozměrů a na hlavě měla poněkdu omšelý sametový klobouk, v jakém by si člověk tak uměl představit lesního skřítku. Brýle, jimiž po nás pokukovala jak sova, se jí blyštěly.

"Louie!" zvolala, rozpořáhla náruč a zvedla oči k nebi, jako by maminka byla nějaké božské zjevení. "Louie a Geralde! Tak jste přece jen přijeli!"

Rázně maminku i mě políbila a objala. Nebylo to objetí lehounké jak pírkó a měkké jak okvětní plátek, jakým nás obdařila teta Prudence. Po pratetině stisku člověku div nepopraskala žebra a ještě dlouho ho bolely rty.

"Moc mě mrzí, že jsme vás nemohly přivítat, má drahá Louie," řekla Prue. "Ale nevěděly jsme jistě, kdy přijedete, a musely jsme krmit psy."

"Jaké psy?" zeptala se maminka.

"Máme přece štěňata bedlington teriérů," vysvětlovala Prue. "Copak to nevíš? Zařídily jsme si s maminkou chov psů." Upejpavě a zvonivě se zasmála.

"Ale posledně jste pěstovaly něco docela jiného," vzpomněla si maminka. "Kozy, že?"

"Ty pořád ještě máme," ujistila ji teta Fanny. "A mé všely a kuřátka také. Ale tady Prudence si myslela, že by to nebylo špatné zkusit to s chovem psů. Ona má úžasný smysl pro obchod."

"Opravdu si myslím, že se to nakonec vyplácí," vážně nám tvrdila Prue. "Nejdřív jsem koupila Toninku a pak Lucinku..."

"A pak Toninku," přerušila ji teta Fanny.

"A Toninku," souhlasila Prue.

"A Lucinku," připomínala teta Fanny.

"Mami, prosím tě, buď už zticha. Lucinku jsem už předce jmenovala."

"A také ještě máme Titinku," rozpomněla se teta Fanny.

"Maminka trochu špatně slyší," zcela zbytečně podotkla Prue. "A ony měly všechny štěňata. Přivezla jsem je na prodej do Londýna a přitom trochu dohlížíme na Margo."

"Kde je vlastně Margo?" zeptala se maminka. Prue přešla po špičkách ke dveřím a tiše je zavřela.

"Je na úshromáždění, Louie," řekla.

"Já vím, ale na jakém shromáždění?" ptala se maminka. Prue se kolem sebe ustrašeně rozhlédla.

"Na úspiritistické seanci," zašeptala.

"A potom máme Lucinku," pokračovala teta Fanny.

"Mami, prosím tě, mlč už."

"Na spiritistické seanci?" podivila se maminka. "Nač chodí proboha Margo na spiritistickou seanci?"

"Aby se vyléčila z té tloušťky a vyrážky," vysvětlovala Prue. "Ale dej na má slova, nic dobrého z toho nevzejde. Jsou to jenom zlé síly."

Viděl jsem, že maminka už začíná být vyděšená.

"Ale já to vůbec nechápu," řekla. "Poslala jsem ji přece za tím doktorem. Bože, teď už si ani nevzpomínám, jak se jmenuje."

"Já vím, drahoušku," řekla Prue. "Jenomže jak se nastěhovala sem do hotelu, padla do spárů té strašlivé ženské."

"Jaké strašlivé ženské?" ptala se maminka, teď už opravdu vystrašená.

"Kozám se daří také dobře," ujistila nás teta Fanny. "Jenomže mají letos méně mléka."

"Prosím tě, mami, dej už pokoj," sykla na ni Prue. "Myslím tu hroznou ženskou, paní Cottletovou."

"Cottletovou? Cottletovou?" opakovala maminka zmateně. Jak před ní někdo vyřkl slovo jen trochu

připomínající vaření, snadno ji popletl.

"Víš, ona je médium, miláčku," vysvětlovala Prue. "A úplně Margo ovládla. Napovídala jí, že má svého vůdce."

"Vůdce?" opakovala maminka skomírajícím hlasem.

Byla už úplně vyvedená z míry a já pochopil, že se začíná obávat, jestli se snad Margo nevrhla na horolezectví nebo jinou obdobnou nebezpečnou činnost.

"Duchovního vůdce," zdůraznila Prue. "Jmenuje se Mavake. A je to prý Indián."

"Mám už deset úlů," pronesla hrdě teta Fanny. "Stáčíme teď dvakrát tolik medu."

"Mami, mlč už konečně," otočila se po ní Prue.

"Ale já tomu vůbec nerozumím," zanaříkala maminka. "Proč už nechodí k tomu doktorovi na injekce?"

"Protože jí to Mavake zakázal," vítězoslavně odpověděla Prue. "Asi na předminulé seanci, jak tvrdí Margo - jenomž to jde všechno přes paní Cottletovou, tak tomu nesmíš ani na chvíli věřit - tak tedy jak tvrdí Margo, Mavake prý prohlásil, že už nemá na vpichy chodit."

"Na vpichy?" hlesla maminka.

"Tak se snad říká po indiánsku injekcím," vysvětlovala Prue.

"Jak je to pěkné, že se zas vidíme, Louie," pravila teta Fanny. "Měli bychom si vypít šálek čaje."

"To je opravdu moc dobrý nápad," sotva ze sebe vypravila maminka.

"Já dolů objednat čaj nepůjdu," řekla Prue a pohlédla ke dveřím, jako by se za nimi otvíraly brány pekel.

"Aspoň ne teď, když mají tu schůzi."

"Ale co se na takové schůzi děje?" ptala se maminka.

"Ani topinky by nebyly špatné," pokračovala teta Fanny.

"Mlč už, prosím tě, mami," řekla Prue.

"Nemáš ponětí, co se odehrává na těch shromážděních, Louie. Paní Cottletová se dostane do transu a je úplně pokrytá ekto plazmou."

"Ekto plazmou?" hlesla maminka. "Ale co je to ekto plazma?"

"Mám ve svém pokoji hrneček vlastního domácího medu," chlubila se teta Fanny. "Určitě by ti chutnal, Louie. Je o moc čistší než všechny ty umělé výrobky, co člověk dneska dostane koupit."

"Je to nějaká látka, kterou vylučuje médium," vysvětlovala Prue. "Vypadá jako... Jak bych to řekla, vlastně jsem ji nikdy neviděla, ale prý je to něco jak mozek. Pak nechají poletovat vzduchem nějaké trumpety a kdovíco ještě. Víš, drahoušku, když mají to své shromáždění, chráním se sejít dolů do přízemí."

Rozhovor mě sice doslova fascinoval, ale nechtěl jsem za nic na světě přijít o pohled na paní Cottletovou pokrytou mozem a na dvě trumpety poletující vzduchem, a nabídl jsem se proto, že sejdu dolů a čaj objednáme.

Ke svému zklamání jsem v přízemních prostorách hotelu nezahledl naprosto nic, co by odpovídalo líčení tety Prudence, ale aspoň jsem přemluvil irského vrátného, aby nám donesl nahoru čaj. Pomalu jsme usrkávali ze svých šálků a já se snažil vysvětlit tetě Prudence, co je to vlastně ekto plazma, když tu do pokoje vpadla Margo, pod jednou paží obrovskou kapustu a v patách obtloustlou pomeňší paní s vypoulenýma očima a řídkými pocuchanými vlasy.

"Maminko!" zvolala Margo dramaticky. "Tak jsi přece jen přijela!"

"Ano, miláčku," odpověděla maminka suše. "A jak se zdá v nejvyšší čas."

"Tohle je paní Cottletová," oznamovala Margo. "Je úplně úžasná!"

"Jak se vzápětí ukázalo, trpěla paní Cottletová jakousi zvláštní vadou. Nedokázala zřejmě současně mluvit i dýchat. Výsledkem bylo, že ze sebe vychrlila celou záplavu slov spojených navzájem jak věnec z kopretin, a když jí pak došel dech, zarazila se, nasála novou zásobu a vydala ze sebe zvuk, znějící asi jako "Přááá".

Právě sdělila mamince:

"Jsem velmí ráda, že ses v rámci setkání s paní Durrelovou. Můj duchovní vůdce mi samozřejmě oznámil, že přijedete. Opravdu doufám, že ses v cestě valopohodlně. ...Přááá."

Maminka se chtěla pozdravit s paní Cottletovou zcela chladně a důstojně, ale ten podivný projev ji poněkud vyvedl z míry.

"Ach ano. Docela pohodlně, že?" řekla nervózně a snažila se porozumět, co jí paní Cottletová vlastně říká.

"Paní Cottletová je spiritistka, mami," pravila Margo hrdě, jako by nám představovala Leonarda da Vinci nebo vynálezce prvního letadla.

"Skutečně miláčku?" opáčila maminka s ledovým úsměvem. "Jak velmi zajímavé."

"Skýtá mi nesmírnou útechu, když si uvědomím, že ti kdodnásodeš lisestále ještě mohousněkým, jak spojit...Přááá," pravila paní Cottletová vážně. "Mnozí lidé si uvědomují, že duchovní svět, který jsi nám tak blízko."

"Měla jsi vidět dneska štěňátka, Margo," řekla teta Fanny. "Roztrhali si uličníci celou dečku."

"Mami, prosím tě, mlč," napomenula ji Prue a prohlížela si paní Cottletovou, jako by se bála, že jí co chvíli narostou rohy a ocas.

"Vašedceramá velíkěstestí...přááá...žedostalajednoho z nejlepších vůdců," prohlásila paní Cottletová, jako by Margo horečně prolistovala celý seznam nejvznešenějších rodin, než se rozhodla, koho si vybere za duchovního vůdce.

"Jmenuje se Mavake," řekla Margo. "Je úplně úžasný!"

"Nezdá se mi, že by ti zatím zvlášť prospěl," poznamenala maminka ostře.

"Vždyť mi pomohl ohromně," ohrazovala se rozhořčeně Margo. "Shodila jsem už skoro deset deka."

"Tochce časatrpělivostane ochvějnou vřív budoucí život... Přááá...milá paní Durrelová," řekla paní Cottletová a

přeslazeně se na maminku usmála.

"Jistě, o tom nepochybují" odpověděla maminka. "Ale stejně bych byla raději, kdyby o Margot pečoval nějaký viditelný doktor."

"Asi to chudácci nemysleli nijak zle," ujišťovala nás teta Fanny. "Nejspíš jim lezou zoubky. A to je pak bolí dásně."

"Ale mami, my vůbec nemluvíme o štěňatech," řekla jí Prue. "Mluvíme o tom, jakého dostala Margo duchovního vůdce."

"Má to děvče ale štěstí," poznamenala teta Fanny a láskyplně se na Margo usmála.

"Duchovní svět je otolik moudřejší než naše mýzpozemšťané...Přááá," pravila paní Cottletová.

"Nemohla byste svou milou dceru s věřit do lepších rukou. Mavake je slavným medicínám svého kmene. Jeden z nejznámějších po celé Severní Americe...Přááá."

"A jak mi báječně poradil, mami," rozplývala se Margo. "Vidíte, paní Cottletová?"

"Již žádné pichy. Bílá divka nesmí už dostávat žádné pichy...Přááá," řekla paní Cottletová.

"Tak vidíš," sykla vítězoslavně Prue. "Já ti to povídala."

"Vezměte si trochu medu," nabídla nám pohostinně teta Fanny. "Je o moc lepší než umělá jídla, co se dnes kupují v obchodech."

"Mami, mlč, prosím tě."

"Stále ještě mám pocit, paní Cottletová, že bych svou dceru raději viděla v rozumném lékařském ošetření než u toho Mavake."

"Ale mami, ty jsi tak úzkoprsá a viktoriánská," povzdechla si Margo zoufale.

"Mádraho paní Durrellovou musíte naučit důvěře...přááá...vnesmírný vliv duchovního světa který se snaží pomáhat námařdit nás...přááá," řekla paní Cottletová.

"Kdybyste přišla na některé z našich shromáždění, určitě byste se přesvědčila o nesmírné síle dobráctva, která má našeho duchovního vůdce...Přááá..."

"Děkuji mockrát, řídím se raději vlastním rozumem," pravila maminka důstojně.

"Med už dneska zdaleka není takový, jak býval," poznamenala teta Fanny, která zřejmě o tomto postřehu dlouho přemýšlela.

"Mami, jsi prostě předpojatá," tvrdila Margo. "Odsuzuješ něco, co jsi ještě ani sama nevyzkoušela."

"Pevně věřím, že kdybyste přemluvila maminku aby přišla na některé z našich shromáždění...Přááá," řekla paní Cottletová, "zjistila by že se před ní otvírají docela nové obzory."

"Určitě, mami," naléhala Margo. "Musíš přijít na naši seanci a tam se přesvědčíš. Kdybys jen tušila, co všechno uvidíš a uslyšíš! Konečně, není bouře bez ohně!" dodala poněkud zmateně.

Viděl jsem, že maminka bojuje těžký duševní boj. Léta ji už zajímaly nadpřirozené síly, magie a podobné věci, a nabídka paní Cottletové ji neodolatelně lákala. Napjatě jsem čekal, co se stane, a doufal jsem, že maminka pozvání přijme. V té chvíli jsem po ničem tak netoužil, než abych zhlédl paní Cottletovou oplácanou mozečkem a s trumpetami vznášejícími se jí nad hlavou.

"Dobrá, dobrá," řekla maminka nerozhodně. "Uvidíme. Promluvíme si o tom zítra."

"Až pronikne naše šibariou jistě vám budeme mocíně pomoci a poradit...Přááá," řekla paní Cottletová.

"Určitě, mami," přidala se k ní Margo. "Mavake je prostě úžasný!"

"Máme seancizítravečertadyv hotelu...Přááá," řekla paní Cottletová.

"Adoufám že oboěs Margou určitě přijdete...Přááá."

Mdle se na nás pousmála, jako by nám byl nerada odpouštěla všechny hříchy, pohladila Margo po tváři a vyplula z pokoje.

"Ty mě skutečně umíš rozzlobit, Margo," řekla maminka, sotva za paní Cottletovou zapadly dveře.

"Prosím tě, mami, ty jsi tak staromódní," ohražovala se Margo. "Ten doktor mi byl se svými injekcemi stejně k ničemu a Mavake dokáže pravé zázraky."

"Zázraky!" odekla maminka opovržlivě. "Podle mě jsi pořád stejně tlustá!"

"Nejvíce prý včelkám prospívá jetel," oznámila nám teta Fanny ústy plnými topinky. "I když já bych spíš věřila na vřes."

"Dej na má slova, Margo, ta ženská tě úplně opanovala," bědovala Prue. "Je strašně zákeřná. Poslechni mě, než bude pozdě!"

"Tak se přijď podívat na jednu seanci a uvidíš," řekla jí Margo.

"Nikdy!" odpověděla Prue a otrásla se hrůzou. "Mé nervy by to prostě nesnesly."

"Je rovněž zajímavé, že jetel dokáže opelit jenom čmeláci," podotkla teta Fanny.

"Už jsem na podobné poznatky moc navená," prohlásila maminka. "Promluvíme si o tom zítra."

"Nemohla bys mi pomoci s tou kapustou?" požádala ji Margo.

"S čím?" podivila se maminka.

"S kapustou," opakovala Margo.

"Kolikrát mě napadlo, jestli by se nedali pěstovat i čmeláci," poznamenala zadumaně teta Fanny.

"Co chceš s tou kapustou dělat?" ptala se maminka.

"Plácá si ji na obličej," zasyčela Prue. "Takový nesmysl!"

"Není to žádný nesmysl," ohradila se rozzlobeně Margo. "Moc mi to proti té vyrážce pomohlo."

"Snad si ji nevaříš?" dotazovala se maminka.

"Kdepak," odpověděla Margo. "Přiložím si listy na obličej a ty mi je přivážeš. Poradil mi to Mavake a působí to přímo zázračně."

"Vždyť je to nesmysl, Louie. Měla bys jí to zakázat," zlobila se Prue, naježená jak obtlouklé kotě. "Jsou to jen samé čáry."

"Teď už se nemíním s nikým přít, jsem příliš unavená," řekla maminka. "Snad jí to nijak neublíží."

A tak si Margo sedla na židli, přidržovala si k obličejí veliké krabaté listy kapusty a maminka jí je přivazovala k hlavě červenými nitěmi. Napadlo mi, že Margo vypadá jak nějaká zvláštní zeleninová mumie.

"Vždyť je to úplně pohanství," rozhořčovala se Prue.

"Hlouposti, Prue, úplně zbytečně se rozčiluješ," řekla Mago hlasem zastřeným kapustovými listy.

"Tak si někdy myslím, jestli to mají mé děti v hlavě v pořádku," řekla maminka, když zavazovala poslední uzel.

"Margo se chystá na maskární bál?" ptala se teta Fanny, která se zájmem pozorovala celou proceduru.

"Ne, maminko," zařvala na ni Prue. "To má kvůli té vyrážce."

Margo vstala a tápavě zamířila ke dveřím.

"Půjdu si lehnout," řekla.

"Jestli potkáš někoho na chodbě, vyděšíš ho k smrti," poznamenala Prue.

"Dobře se bav," loučila se s ní teta Fanny. "A ne abys zůstávala kdovíjak dlouho venku. Však já vím, co dokáže dnešní mládež."

Když Margo odešla, obrátila se Prue k mamince.

"Tak už to chápeš, Loulie? Aspoň vidíš, že jsem nepřeháněla. Ta ženská má na každého strašlivý vliv. Margo vyvádí jak pominutá."

"Skutečně," řekla maminka, která své děti zásadně hájila, ať už provedly, co chtěly. "Zdá se mi, že jedná poněkud nemoudře."

"Nemoudře!" rozhořčila se Prue. "Naplácat si na celý obličej kapustové listy! Neudělá už bez Mavakovy rady ani krok. Vždyť to není normální!"

"Ani by mě nepřekvapilo, kdyby vyhrála první cenu," poznamenala teta Fanny a potěšeně se zasmála.

"Vsadím se, že hned tak nikoho nenapadne, aby se oblékl za kapustu."

Debata probíhala dál, pravidelně protkávaná vzpomínkami na všechny maskární bály, které teta Fanny absolvovala v Indii. Konečně se Prue s tetou odporoučely a my se s maminkou chystali do postele.

"Tak si někdy myslím," řekla maminka, když se přikryla a zhasla lampičku, "že jsem jediný normální člověk v téhle rodině."

Druhý den ráno jsme se rozhodli, že půjdeme nakupovat, protože maminka si chtěla obstarat spoustu věcí, které se na Korfu nedostaly, a odvézt si je s sebou. Prue prohlásila, že je to báječný nápad a že by mohla cestou zavézt novému majiteli štěňata bedlington teriérů.

V devět hodin jsme se tedy shromáždili na chodníku před hotelem Blaclava Mansions. Kolemjdoucím jsme museli skýtat věru prazvláštní podívanou. Teta Fanny si zřejmě na oslavu našeho příjezdu nasadila laškovný klobouček s obrovským pérem. Stála na chodníku ověncená jak májka vodítky osmi bedlingtonůček, kteří kolem ní vesele poskakovali, prali se a dělali loužičky.

"Snad bychom si měli vzít raději taxíka," navrhla maminka a zděšeně pohlédla na rozdováděná štěňata.

"Ani nápad, Loulie!" zděsila se Prue. "Jen si pomysli, co by to stálo! Můžeme jet podzemní dráhou."

"Se všemi těmi štěňaty?" zeptala se maminka pochybovačně.

"Jistě, drahousku," ubezpečila ji Prue. "Maminka je klidně zvládne."

Teta Fanny už byla spoutána vodítky do stavu naprosté nehybnosti, a než jsme vykročili k stanici podzemní dráhy, museli jsme ji pracně rozmotat.

"Droždí a javorový sirup!" vyhrkla náhle Margo. "Musíte mi připomenout droždí a javorový sirup. Mavake tvrdí, že působí zázračně na mou vyrážku."

"Jestli se o tom člověku ještě jednou zmíníš, opravdu mě už rozzlobíš," řekla maminka.

K stanici podzemní dráhy jsme postupovali jen velmi pomalu, protože štěňata obkroužila z různých stran každou překážku, která se jim postavila do cesty, a co chvíli jsme museli odvádět tetu Fanny od kandelábrů, poštovních schránek a občas i chodců.

"Uličníci moji!" volala teta Fanny udýchaně po každém podobném setkání. "Nemyslí tím chudáčky nic špatného."

Konečně jsme dorazili k pokladně a Prue se dlouho rozhořčeně bránila, proč má zaplatit tolik peněz za malé bedlingtonáčky.

"Vždyť jim je teprve osm nedělí!" namítala. "A děti vozíte do tří let zadarmo."

Po drahé chvíli jsme si přece jen lístky koupili a zamířili k pohyblivým schodům. Z hlubin země na nás dýchl závan horkého vzduchu, který štěňata neobyčejně rozjařil. S radostným štěkotem a vrčením se všechna vrhla kupředu a vlekla za sebou tetu Fanny jak obrovský koráb. Teprve když bedlingtonáčky spatřili pohyblivé schody, propadli pochybám, jestli je čeká opravdu tak vzrušující dobrodružství. Zřejmě se jim nikterak nechtělo stoupnout si na tu divnou věc, co se před nimi pohybovala, a v tomto svém rozhodnutí byli naprosto jednomyslní. Zanedlouho jsme všichni stáli namačkání do jednoho chumlu nad schodištěm a zápolili s hystericky ječícími štěňaty.

Za námi narůstala dlouhá fronta.

"Něco takového by se nemělo trpět," pravil ledově vyhlížející pán v buřince. "Psi by se do podzemní dráhy vůbec neměli pouštět."

"Vždyť jsem za ně zaplatila!" namítala udýchaně Prue. "Mají stejné právo jezdit si podzemkou jako vy."

"Zatracenej zmatek!" ulevil si jiný muž. "Hrozně pospíchám. To mě nemůžete nechat projít?"

"Uličníci jedni!" švitořila laškovně teta Fanny. "V tomhle věku jsou úžasně dovádívi."

"Co kdybychom vzali každý na ruku jedno štěně?" navrhla maminka, čím dál poděšenější mručením davu. V té chvíli však teta Fanny trošičku ucouvla, stoupla pozpátku na první schůdek pohyblivých schodů, sklouzla a zřítila se dolů v úplném vodopádu tvídových sukní. Ječící štěňata strhla s sebou.

"Zaplat' pánbůh," oddechl si pán v buřince. "Teď už snad trochu postoupíme."

Prue stála nad pohyblivými schody a zděšeně se dívala dolů. Teta Fanny už došla k čáře označující polovinu schodiště, ale pod tíhou štěňat se marně snažila vstát. "Maminko, maminko, není ti nic?" křičela Prue.

"To víš, že jí nic není," konejšila ji maminka.

"Uličníci jedni!" volala slabým hlasem teta Fanny, jak ji schody unášely stále hloub.

"Když vaši psi konečně odjeli, madam," pravil pán v buřince, "směli bychom snad i my využít vymoženosti této stanice?"

Prue se k němu bojovně otočila a už se do něj chtěla pustit, ale Margo s maminkou ji popadly a společně sjely dolů k zmlátající se hromadě tvídu a štěňat, pod níž se skrývala teta Fanny.

Tetu jsme zvedli, oprášili a odmotali z ní štěňata. Pak jsme zamířili po nástupišti. Štěňata se shlukla do skupinky jako stvořené na plakát Spolku pro ochranu zvířat. Bedlington teriéři nejsou ani ve svých nejlepších chvílích zvlášť okouzlující plemeno, ale v kritických okamžicích dokáží vypadat šizeně jako snad žádní jiní psi, které znám. Stáli a třaslavě poštěkávali tenounkými hlásky jako mňaví rackové, prudce se třásli po celém těle a co chvíli si dřepi na svých křivých nožičkách a přizdobili nástupiště důsledky svého děsu.

"Chudáčkové malí," politovala je soucitně tlustá paní, která šla kolem. "Je to pro ostudu, jak někteří lidé zacházejí se zvířaty!"

"No ne! Slyšeli jste ji?" ozvala se rozduřené Prue. "Mám sto chutí pustit se za ní a vyřítit si to s ní."

Naštěstí projel v té chvíli kolem s mohutným řevem a závanem horkého vzduchu vlak a strhl na sebe veškerou pozornost. Na štěňata měl jeho příjezd okamžitý účinek. Ještě před chvílkou tu bedlingtonácci stáli celí rozklepaní a žalostně kňučeli jak stádo vyhladovělých šedivých jehňátek, ale náhle se rozlétli po nástupišti jako polární spřežení a vlekli za sebou nebohou tetu Fanny. "Maminko, maminko, vrať se," ječela Prue, jak jsme se řítili za nimi.

Úplně v té chvíli zapomněla, že teta Fanny vodí psy podle své osobité metody, kterou nám dopodrobna vysvětlila: Nikdy netahat moc za vodítko, ať se jim neporaní krček. Uvádějíc v praxi tuto svou novátorskou metodu ve výcviku psů uháněla teta Fanny po nástupišti a psíci se řítili před ní. Konečně jsme ji dohonili, pokročili štěňata, ale dveře vagónů se v té chvíli se samolibým zasyčením zavřely a vlak se dunivě rozjel ze stanice. Museli jsme čekat uprostřed bedlington teriérů, až přijede další. Když jsme se konečně dostali dovnitř, štěňata zase pookřála. Nadšeně se prala, vrčela a sápla se po sobě. Omotávala si řemínky kolem nohou cestujících a jedno si ve zvláštním rozjaření vesele poskočilo a vytrhlo úTimesyů pánovi, který vypadal, jako by byl přinejmenším ředitel Anglické banky.

Než jsme došli k cíli, všem nám třesla hlava, jen teta Fanny se radovala, jak se štěňátka mají k světu. Na maminkinu radu jsme počkali, až se proud lidí, který bez ustání vyjížděl nahoru na chvílku přerušil, a pak jsme se konečně pokusili zdolat pohyblivé schody. K svému překvapení jsme dopravili štěňata nahoru docela hladce. Zřejmě z nich už byli ostřílení cestovatelé.

"Zaplat' pánbůh, že už to máme za sebou," řekla maminka, když jsme vyjeli nahoru.

"Štěňátka tentokrát opravdu trochu zlobila," uznala Prue, ještě celá rozrušená. "Ale to máte tak, jsou prostě zvyklá na venek. Ve městě se jim nechce líbit."

"Cože?" ptala se teta Fanny.

"Že se jim tady nechce líbit," křičela Prue na celé kolo. "Štěňatům. Prostě jim to tu nevyhovuje."

"To je ale škoda," politovala je teta Fanny, a než jsme ji stačili zarazit, zahnula se štěňaty k dalším pohyblivým schodům a znovu nám zmizela v nitru země.

Konečně jsme se štěňat zbavili, a i když nás celý ten zážitek trochu vyčerpával, dobře jsme dopolední nákupy obstarali. Maminka sehnala všechno, co potřebovala, Margo dostala své droždí i javorový sirup, a zatímco nakupovaly všechny ty zbytečnosti, já jsem objevil nádherného kardinála červeného, mloka skvrnitého - "salamandra", tlustého a lesklého jak prošivaná pokrývka, a vycpaného krokodýla.

Všichni jsme byli svým způsobem s nákupy spokojeni a vrátili jsme se do hotelu.

Margo na nás nepřestávala naléhat a maminka se nakonec rozhodla, že večer na seanci půjde.

"Prosím tě, Louie, nedělej to," zapřísahala ji Prue, "Zahráváš si s neznámými silami."

Maminka ospravedlnila své rozhodnutí skvělou ukázkou logického myšlení.

"Měla bych se přece jen s tím Mavakem seznámit," řekla. "Léčí konečně Margo."

"Dobrá," ustoupila Prue, když viděla, že je maminka neoblomná. "Podle mne je to šílenství, ale budu muset jít s tebou. Do takového nebezpečí tě nepustím samotnou."

Žadonil jsem, aby mě vzali s sebou, a vysvětloval jsem mamince, že jsem si nedávno půjčil knihu o odhalování falešných médií. Něco mi říkalo, že poznatky, které jsem z ní vyzískal, mi přijdou náramně vhod.

"Matinku bychom snad ani brát neměli," uvažovala Prue. "Mohlo by to na ni mít strašný účinek."

V šest hodin večer jsme se tedy vydali do přízemí, kde bydlela paní Cottletová, a Prue se mezi námi tetelila jak lapené ptáče. V pokoji jsme zastihli pozoruhodnou společnost. Seděla tam ředitelka hotelu paní Glutová, vysoký zádušný Rumun, který mluvil s tak silným přízvukem, až dělal dojem, jako kdyby měl pusou plnou sýra, mladá, velice vážná dívka a bezvýrazný mladík, o kterém šla fáma, že studuje na herce, ale jakživ jsme ho neviděli dělat nic namáhavějšího, než klidně podřimovat v hale lemované palmami. K mému rozladění mi maminka nedovolila prohledat před začátkem celého podniku pokoj, jestli tam někde nejsou schované psáky falešné ektooplazmy. Stačil jsem aspoň

povědět paní Cottletové, co jsem si nedávno přečetl za knížku, protože jsem se domníval, že jestli je opravdu médiem, mohlo by ji to dítlo zajímat. Zpražila mě však pohledem, který měl věru daleko k dobrosrdečnosti.

Usedli jsme do kruhu a vzali se za ruce, ale nezačali jsme právě nejpriznivěji, protože jen se zhaslo, Prue příšerně zaječela a vyskočila ze židle. Ukázalo se, že jí sklouzla kabelka, kterou si opřela o nohu židle, a studeně koženým stiskem jí sevřela nohu. Uklidnili jsme Prue a ujistili ji, že jí nepřepadl zlý duch, a pak jsme se znovu posadili na židle a vzali se za ruce. Pokoj osvětlovala jen svíčka, postavená na talířku, která ukapávala a blikala, vrhala stíny po celém pokoji a všem nám zkreslovala obličej, až jsme vypadali, jako kdybychom právě povstali z pořádně starého hrobu.

"A teď prosím žádná povídání jenom sdrzte za ruce ať se nepokazíte atmosféru... Pffááá..." řekla paní Cottletová. "Vím že jsou mezi námi takové křivky, ale věřte mi, že to není pravda. Ity však prosím aby se uklidnili a otevřeli svou mysl."

"Co tím vlastně myslíš?" šeptala Prue mamince. "Já přece nejsem nevěřící. Věřím bohužel všemu."

Když nás takhle všechny instruovala, posadila se paní Cottletová v lenošce a až podezřele snadno upadla do transu. Upřeně jsem ji pozoroval. Umínil jsem si, že si tu ekto-plazmu nenechám za nic na světě ujít. Paní Cottletová nejdřív jen seděla se zavřenými očima a kolem nebylo slyšet vůbec nic, než jak se klepetá a hrůzou třese vyděšená Prue. Pak začala paní Cottletová zhluboka oddechovat a za chvíli už s gustem a dunivě chrápala. Rozléhalo se to, jako když někdo vysype na podlahu pytel brambor. Na mě to žádný dojem neudělalo. Copak je něco těžkého předstírat chrápání? Prue se mě úpěnlivě držela zpocenou rukou a cítil jsem, jak jí paží probíhá úzkostné chvění.

"Ááááá!" zvolala najednou paní Cottletová a Prue nadskočila na židli a zoufale vyjekla, jak kdyby ji někdo probodl dýkou.

"Ááááá!" vykřikla znovu paní Cottletová a dokázala z tohoto stručného sdělení vytěžit veškerou dramatictost.

"Mně se to nechce líbit," špitla Prue rozechvěle. "Vůbec se mi to nechce líbit, Louie."

"Mlč, nebo všechno zkazíš," sykla na ni Margo. "Uvolni se a otevři mysl."

"Vidím mezi námi nové tváře," pravila pojednou paní Cottletová s tak silným indiánským přízvukem, že jsem div nevypřskl smíchy. "Nové tváře, které přišly do našeho kruhu. A těm teď říkám: Vítejte!"

Na jejím projevu mi připadalo pozoruhodné jen jedno, že paní Cottletová už nespojuje slova a nevyráží to své podivné vydechnutí. Chvilku si něco nesrozumitelně mumlala a mručela a pak řekla jasně:

"Toto je Mavake!"

"Ach!" zvolala nadšeně Margo. "Tak přece jen mezi nás přišel! Vidíš mami, to je Mavake!"

"Já asi omdlím," hlesla Prue.

Pozorně jsem si prohlížel v mdlém mihotavém světýlku paní Cottletovou, ale nepozoroval jsem sebemenší náznak po nějaké ekto-plazmě nebo trumpetách.

"Mavake praví, že bílá dívka již nesmí dostávat žádné vpichy," oznámila nám paní Cottletová.

"Tady to máte!" řekla vítězoslavně Margo.

"Bílá dívka musí poslouchat Mavaka. Nesmí se nechat ovlivňovat těmi, kdož nevěří."

Slyšel jsem, jak se maminka v přítomnosti rozloženě nadechla.

"Mavake praví, že bude-li mu bílá dívka důvěřovat, uzdraví se, než dvakrát vzejde měsíc. Mavake praví..."

Nebylo nám však souzeno, abychom se dověděli, co nám chtěl Mavake sdělit, neboť v té chvíli skočila tetě Prue do klína kočka, která až dosud nenápadně a nikým nepozorována bloudila pokojem. Prue zarvala, div nám všem nepraskly bubínky. S křikem: "Louie! Louie! Louie!" vyskočila ze židle, pobíhala jak oslepená mýra od jednoho k druhému, a pokaždé když se něčeho dotkla, zaječela.

Někdo měl přece jen tolik rozumu, že rozsvítil, než stačila Prue ve svém slepičím zděšení napáchat větší škody.

"Nepřeháníte to trochu?" zeptal se Prue bezvýrazný mladík.

"Vždyť jste ji mohla strašlivě ublížit," vytkla Prue vážná dívka, vyčítav se po ní podívala a ovívala paní Cottletovou kapesníčkem.

"Když mě se něco dotklo! Vrhlo se to po mně. Skočilo mi to do klína," vysvětlovala plačtivě Prue.

"Ekto-plazma!"

"Všechno jsi zkazila!" obořila se na ni rozhořčeně Margo. "A zrovna když se začal objevovat Mavake."

"Mám dojem, že už jsme o tom Mavakovi slyšeli až dost," pravila maminka, "Už je načase, abys s tím nesmyslem skoncovala."

Paní Cottletová, která po celý ten výjev důstojně chrápala, se náhle probudila.

"Nesmyslem?" řekla a upřela na maminku vypoulené oči, "Vyseodvažujete říkat to mým smyslem? Pffááá."

Naskytla se mi opravdu vzácná příležitost vidět maminku rozloženou. Vztyčila se v celé své výšce půldruha metru a přímo sršela hněvem.

"Šarlatánko!" oslovila nemilosrdně paní Cottletovou. "Řekla jsem, že je to nesmysl a také na tom trvám. Nestrpím, aby se kdokoli z mé rodiny zamíchal do takového podfuku. Pojď, Margo, pojď, Gerry, pojď, Prue. Odcházíme."

Po tak rozhodné akci obvykle mírumilovné maminky jsme všichni dočista zkoprňeli a vyšli jsme za ní jak ovečky z pokoje, kde jsme zanechali rozhořčenou paní Cottletovou a několik jejích učeníků.

Jen jsme se ocitli v soukromí svého pokoje, propukla Margo v brekot a slzy se jí řinuly v úplných proudech z očí.

"Všechno jsi zkazila! Všechno jsi zkazila!" volala lomíc rukama. "Paní Cottletová s námi už jakživ nepromluví."

"A to je jen dobře," řekla jí přísně maminka a nalila rozklepané, pořádku ještě vytřeštěné Prue skleničku brandy.

"Bavili jste se pěkně?" optala se teta Fanny, která se najednou probudila a radostně se na nás zadívala sovými očima.

"Ne," odpověděla maminka stručně, "Nebavili."

"Pořád nemůžu zapomenout na tu ektoplazmu," vzdychala Prue a upíjela brandy. "Bylo to něco tak... něco tak... však víte... slizkého."

"A zrovna když se začal objevovat Mavake," kvílela Margo. "Zrovna když nám chtěl sdělit něco důležitého."

"Je od vás opravdu velice moudré, že jste se tak brzy vrátili," mínila teta Fanny. "V téhle roční době bývají večery hodně chladné."

"Úplně jsem cítila, jak se mi to sápe po krku," naříkala Prue. "Cítila jsem, jak to po mně šahá. Jak kdyby se mě dotkla nějaká... ano, nějaká slizká ruka."

"A Mavake mi jediný pomohl!"

"Tatínek vždycky říkával, že v této roční době bývá počasí zrádné," tvrdila teta Fanny.

"Margo, přestaň už tak nemožně vyvádět," řekla rozzlobeně maminka.

"Viš, Louie, úplně jsem cítila, jak mi šmátrají po krku takové hnusné slizké prsty," vykládala dál Prue, a jak se snažila vylíčit nám ve vši barvitosti svůj zážitek, dočista zapomněla na Margo.

"Tatínek nosíval deštník v zimě v létě," pokračovala teta Fanny. "Lidé se mu proto smávali, ale nejednou se stalo, že mu přišel vhod i za horkého dne."

"Vy mi vždycky všechno zkazíte," obviňovala nás Margo. "Pořád se mi do všeho pletete."

"Právě že se do tvých věcí pletu až moc málo," řekla jí maminka. "A teď ti povídám, okamžitě nech těch hloupostí, přestaň brečet a vrátíme se rovnou na Korfu."

"Kdybych byla tak rychle nevyskočila, zahryzlo se mi to do hrdla," tvrdila Prue.

"Není nad pevné galoše, to aspoň vždycky říkával tatínek," vedla dál svou teta Fanny.

"Já na Korfu nepojedu a nepojedu, ani mě nenapadne!"

"Uděláš, co ti poručím."

"Tak strašně mě to svíralo kolem krku."

"Holinky nikdy neuznával, tvrdil, že od nich stoupá krev do hlavy."

V té chvíli jsem už neposlouchal. Celého mne zaplavila vlna radostného vzrušení. Vrátime se na Korfu! Odjedeme ze špinavého bezduchého nesmyslného Londýna. Rozjedeme se zpátky ke kouzelným olivovým hájům a k modrému moři, do tepla a mezi rozesmáté přátele, k dlouhým, zlatavým něžným dnům.

[II]

PERAMA

Tam jsou vysoké stromy, již rodící, rostoucí bujně,
marhany, vzrostlé hrušně a jabloně s ovocem skvostným,
smokvoně sladkých plodů a olivy rostoucí bujně.

Ovoce těchto stromů se nekazí, v létě ni v zimě
nedojde: po celý rok je na stromech, stále a stále,
Zefýru van mu dává buď vznikati, anebo zráti.

Jablko za jablkem a za hruškou hruška tam zraje,
za fíkem fín a hrozen za hrozem stále se rodí.

HOMÉR

(v překladu Otomara Vaňorného a Ferdinanda Stiebitze)

Křtiny

Korfu leží u albánského a řeckého pobřeží jak dlouhá, resem prolezlá turecká šavle. Jílec té šavle tvoří hornatá oblast ostrova, která je z většiny pustá a kamenitá, se strmými skalnatými útesy, kolem nichž poletují drozdi a sokoli. V údolích tohoto hornatého kraje však bohatě prýští z červených a zlatých skal voda a rozkládají se tu mandlovníkové a ořechové háje, které vrhají stín chladný jak studna, i husté šiky kopím podobných cypřišů a fíkovníků se stříbrnými kmeny a listy velkými jak mísy. Čepel šavle je ukována z vlnitých zelenostříbrných příkrývek obrovských olivových stromů, o nichž se říká, že jsou přes set let staré, a každá z nich má svou vlastní jedinečnou podobu se svým přihrblým a pakostnicovým tvarem a s kmenem proděravělým nesčetnými otvory jak pemza. Směrem ke špičce čepele se táhne Lefkimi s típytnými písečnými dunami, z kterých až oči přecházejí, a s rozlehlými slatinami zdobenými celými akry bambusových stvolů, které praskají a šelestí a cosi si spolu pokradmu šeptají.

Vrátit se na Korfu pro mne znamenalo vrátit se domů. Přistěhovali jsme se na ostrov asi před půldruhým rokem a rychle jsme se zabydleli v zářivě růžové vile barvy rozmačkaných jahod a se zelenými okenicemi. Podobná cihle, krčila se ve velebném olivovém háji, který se svažoval po úbočí kopce až k moři, a byla obklopena zahrádkou malou jak kapesník se záhony vyměřenými s geometrickou přesností, tak blízkou našim viktoriánským předkům. To vše hlídal vysoký hustý živý plot z fuchsí, který si tajemně šuměl spolu s ptáky.

V Anglii jsme mívali překrásné zahrady, ale žádná mi neposkytla takový výběr živých tvorů. Zato na Korfu se mě neustále zmocňoval prazvláštní pocit neskutečna. Bylo mi, jako bych se právě narodil. Teprve ve zdejším oslnivém jiskřivém světle jsme plně ocenil tu pravou, lovecké úboř připomínající červeň na krovkách slunéčka sedmítečného, velkolepou čokoládovou hněd' a jantar škvorů a hluboký lesklý achát mravenců. A pak jsem se přímo pásl očima na neuvěřitelném množství tvorů, které jsem dosud ani neznal. Na obrovských včelách čalounicích, které přeletovaly jak zářivě modří plyšová medvídci od květiny ke květině a tiše si samy pro sebe bzučely, na sírovitě žlutých, černě pruhovaných otakárcích s elegantně střiženými kabátky, kteří vířili v piruetkách sem a tam po fuchsiovém živém plotě a

otáčeli se spolu v složitém menuetu, i na dlouhozobkách svízelových, které nehybně visely na květinách a zkoušely dlouhými jemnými sosáky každý květ.

Neznal jsem ani v nejmenším nejprostší fakta o těchto tvorech a neměl jsem jedinou knihu, z níž bych se mohl poučit. Nezbyvalo mi než je bedlivě pozorovat, jak si počínají v zahradě, nebo je chytit a ještě pečlivěji si je prostudovat zblízka. Zanedlouho jsem měl ložnici napěchovanou celými bateriemi marmeládových skleniček a plechovek od sucharů s úlovky, které jsem získal v zahradě. Všechny jsem je musel propašovat do domu v největší tajnosti, protože celá rodina, až snad na maminku, sledovala stěhování fauny do naší vily s krajním zděšením.

Každý ten zářivý den mi přinesl nové záhady v chování živočichů a znovu a znovu jsem si uvědomoval, jak málo toho vím. Jeden z tvorů, který mě zvlášť zaujal a dráždil, byl chrobák. Dlouho jsem ležal na břiše vedle svého psa Rogera, který se vedle mne tyčil jak hora černých kučer a funěl mi do ucha, a pozoroval jsem dva leskle černé chrobáky, na hlavě s jemnoučkým rohem podobným rohu nosorožce, jak spolu s nesmírným zaujetím valí překrásně utvářenou kuličku z kravské mrvy. Nej dřív jsem se chtěl za každou cenu dovědět, jak to dokážou, že ji uhnětou tak dokonale do kulata. Z vlastní zkušenosti s jílem a plastelinou jsem dobře věděl, jak je to nesmírně těžké, ať člověk hněte a zpracovává hmotu sebeusilovněji, a chrobáci přitom svedou jenom pomocí ostatních nožiček, bez kružidla a jiných nástrojů uhníst z mrvy tak nádhernou kuličku, zaoblenou jako sám měsíc. A pak mě zajímal další problém. Proč se vlastně s tou kuličkou dělají a kam ji valí?

Tuhle záhadu jsem alespoň zčásti vyřešil tím, že jsem se jednou celé dopoledne věnoval párku chrobáků a nenechal se od svého poslání vyrušit ostatním hmyzem v zahradě ani tichým skučením a zíváním k smrti znuděného Rogera. Pomaličku jsem za nimi lezl po čtyřech, jedu přetěžkou stopu za druhou, po zahradě, která mi připadala docela nepatrná, ale pro ně znamenala obrovský svět. Konečně dorazili k malé hromádce kypré půdy pod fuchsiovým živým plotem. Odvalit odtud do kopečka kuličku mrvy byl pro ně opravdu mamutí úkol. Několikrát se přitom špatně trefili nožičkou, kulička se jim zas skutálela do malé prohlubinky a brouci se za ní horempádem pustili, a jak jsem si živě představoval, šfavnatě si přitom nadávali. Konečně dovalili kuličku na kopeček a začali ji spouštět na druhé straně dolů. Teprve teď jsem si povšiml, že pod svažitým místem je vyhloubena do země kulatá jamka podobná studni. K té si to právě brouci mířili. Když byli asi na pět centimetrů od ní, rozběhl se jeden z nich napřed, slezl pozpátku do jamky a seděl tam zuřivě gestikuluje předními nohama, zatímco druhý brouk valil s vypětím všech sil (málem jsem ho slyšel, jak supí námahou) kuličku mrvy ke kraji otvoru. Po drahé chvíli, kdy do ní strkal a zase ji za sebou tahal, kulička zmizela pomalu v hlubinách země a brouci s ní. To mě dopálilo. Určitě mají v úmyslu něco s tou kuličkou podniknout, jenomže jsk má vědět co, když to udělají pod zemí? Doufal jsem, že mi má rodina trochu pomůže problém objasnit, a přednesl jsem ho při obědě. Co vlastně dělají ti brouci pod zemí s tou mrvou? tázal jsem se. Na chvíli se rozhostilo zaražené ticho.

"Zřejmě se jim k něčemu hodí, miláčku," řekla maminka neurčitě.

"Doufám, že si je nemíniš propašovat do domu?" ptal se mě Larry. "Naprostě odmítám bydlet ve vile zdobené po celé podlaze kuličkami hnoje."

"Ale Larry, něco takového by Gerryho ani nenapadlo," řekla maminka konejšivě, i když dost nepravdivě.

"Já tě čistě jen varuju," odpověděl jí Larry. "Už teď si natahal do ložnice nejnebezpečnější hmyz, co se objevil v naší zahradě."

"Třeba se tím zahřívají," pronesl najednou Leslie, který se hluboce nad chrobáky zahloubal. "Hnůj je úžasně teplý. To dělá kvašení."

"Pokusím si to zapamatovat pro případ, že bychom někdy potřebovali ústřední topení," poznamenal Larry.

"Možná že ho jedí," napadlo Margo.

"Ale Margo, nemluv o takových věcech u oběda," napomenula ji maminka.

Jako obvykle jsem se v biologických znalostech své rodiny naprostě zklamal.

"Víš, co by sis měl přečíst?" řekl Larry a roztržitě si nabíral další talíř guláše, který mamince právě zkritizoval, že nemá žádnou chuť. "Měl by sis přečíst nějakého Fabra."

Přeptal jsem se ho, kdo to ten Fabre je, ale spíš jen ze zdvořilosti, protože jak mi Larry doporučoval nějakého autora, byl jsem přesvědčen, že jde nejspíš o záhadného středověkého básníka.

"Přírodovědec," vysvětloval Larry s plnou pusou a mával na mě vidličkou. "Psal o broukách a podobné havěti. Zkusím ti některou jeho knížku sehnat."

Byl jsem naprostě překonán nečekanou velkodušností svého staršího bratra a asi dva dny jsem si dával velký pozor, abych ho ničím nedopálil. Dny však mýjely, žádná knížka nepřicházela a já na ni nakonec zapomněl a věnoval se dalšímu hmyzu v zahradě.

Slovičko proč mě však pronásledovalo a soužilo den co den. Proč si včely čalounice vykusují okrouhlé kousičky z listů zahradních růží a odlétají s nimi? Jak to že mravenci prožívají něco, co vypadá jak bouřlivé milostné drobdružství, s celými pluky zelenavých mušek, které zamořují tolik rostlin v zahradě? Co je to za zvláštní jantarově zbarvené průsvitné mrtvolky hmyzu nebo schránky, které co chvíli nacházím přilepené ke stvolům trávy anebo k olivovým stromům? Kde se vzala ta prázdná, jak popel křehká pouzdra jakéhosi tvorečka kulatého těla, kulatých očí, se silnými ostatními předními nohama? Proč je každá ta schránka na zádech rozštěpená? Co kdy někdo jejich obyvatele napadl a vysál z nich všechnu šťávu? Jenomže kdo na ně mohl tak zaútočit a kdo vůbec v těch skořápkách žil? Jako by přede mnou vřelo ve velkém kotli nesčetné otázky a nikdo z mé rodiny mi na ně nedokázal odpovědět.

Za pár dní k nám přišel jednou ráno Spiro. Byl jsem zrovna v kuchyni a ukazoval mamince svůj poslední úlovek, dlouhou štíhlou karamelově zbarvenou stonožku, která, ač mi to maminka nechtěla věřit, v noci bíle světélkuje. Spiro se přilouдал trochu nasupeně a ustaraně.

"Donesl jsem vám poštu, paní Durrellová," řekl mamince a pak se podíval po mně a pozdravil: "Dobrýtro, pane

Gerry."

Ve své nevinosti jsem se domníval, jak se Spiro nadehne při pohledu na mého nového miláčka, a podstrčil jsem mu pod nos sklenici od marmelády, aby se mohl dosyta vynadávat. Jen zhlédl Spiro stonožku, která se otáčela jako nějaký motorový vláček po dně sklenice, upustil poštu na zem a spěšně ucouvl za kuchyňský stůl.

"Proboha, pane Gerry," vypravil ze sebe přidušeně. "Co s tím chcete dělat?"

Naprosto zmaten jeho reakcí jsem mu vysvětlil, že je to jenom stonožka.

"Vždyť je to jedovatá potvora!" domlouval Spiro mamince. "Jako že je Bůh nade mnou, takový zvířata by pan Gerry chytat neměl."

"Snad by opravdu neměl," připustila neurčitě maminka. "Ale když jeho ta zvířátka tolik zajímají. Odnese to někam, miláčku, ať to Spiro nevidí."

"Úplně mě obchází hrůza," slyšel jsem Spira, když jsem vycházel se svou drahocennou sklenicí z kuchyně.

"Jako že je Bůh nade mnou, paní Durrellová, na mě jde vždycky strach, co ten kluk zase najde."

Podávalo se mi propašovat stonožku do ložnice, aniž bych potkal někoho z dalších členů rodiny, a uložil jsem ji do malé mističky vkusně vystlané mechem a kousky kůry. Zamanul jsem si, že přiměřu celou rodinu, aby si konečně uvědomila, jakou jsem našel báječnou stonožku, která dokonce svítí ve tmě. Naplánoval jsem si na večer zvláštní pyrotechnické vystoupení. Brzy jsem však na stonožku i její světélkující schopnosti dočista zapomněl, protože v poště byl mimo jiné i objemný hnědý balíček, a když jsme seděli u oběda, Larry se na něj jenom podíval a hodil mi jej přes stůl.

"Fabre," řekl stručně.

Nechal jsem jídlo jidlem, roztrhl obal a našel uvnitř tlustou zelenou knihu s nadpisem ůPosvátný brouk a jiníů od Henriho Fabra. Otevřel jsem ji a zůstal úplně jako u vytržení, protože na první stránce jsem spatřil obrázek dvou chrobáků, kteří se tak podobali mým, že snad museli být jejich bratrance. Valili spojenými silami překrásnou kuličku hnoje. Uchváceně vychutnává každý okamžik jsem pomaličku obracel stránky. Text byl kouzelný. Žádné zbytečné řečičky, které člověka jenom popletou, a psaný tak prostě a jasně, že jsem mu rozuměl i já.

"Počkej s tím čtením, Gerry. Nejdřív se najez, nebo ti vystydne oběd," napomenula mě maminka.

Jen nerad jsem si odložil knihu na klín a vrhl se tak rychle a zuřivě do jídla, že mě pak celé odpoledne pobolívalo břicho. Ani to mi však nemohlo zkazit okouzlení z první četby Fabra. Celá rodina odpočívala po obědě a já zatím ležel v zahradě ve stínu pomerančovníku a hltal stránku za stránkou knihu, až jsem kolem svačiny k svému zklamání zjistil, že jsem u konce. Nedá se ani slovy vyjádřit, jak jsem byl blažený. Konečně jsem se vyzbrojil vědomostmi. Věděl jsem, anebo jsem si to aspoň myslel, všechno, co se dá vědět o chrobáčích. Teď už mi nebyli jen záhadnými broučky, kteří se těžkopádně vláčejí olivovými háji, ale důvěrnými přáteli.

Asi v té době se událo ještě něco, co rozšířilo a podnítilo můj zájem o přírodní vědy, i když musím uznat, že jsem si to tehdy ještě neuvědomoval - dostal jsem prvního učitele, George. George byl Larryho kamarád, hubený brýlatý dlouhán s hnědými vousy a mírným ironickým smyslem pro humor. Jeden den v týdnu jsme se celé dopoledne věnovali čistě jen přírodovědě. Bylo to také jediné dopoledne, kdy jsem za Georgem chodil. Co noha nohu mine, loudal jsem se olivovým hájem na půl cesty k jeho vilce a pak jsme se s Rogerem schovali v křovisku myrty a čekali, až se George objeví. Netrvalo většinou dlouho a George přišel, oblečen jenom do sandálů, vyrudlých šortek a obrovského potrhaného slamáku, pod paží nesl hromadu knih a v druhé ruce si houpal dlouhou tenkou holí. Krčili jsme se s Rogerem v pojně vonící myrtě a sázeli se, jestli se George dneska ráno zase zkrátá s některou z oliv.

George byl výtečný šermíř a na důkaz své zdatnosti měl spoustu pohárů a vyznamenání. Co chvíli ho proto popadla neodolatelná touha s někým si to rozdat. Rázoval si to třeba po cestičce, brýle se mu blýskaly, mával si holí a najednou se mu zazdalo, že jedna z těch oliv kolem je zlá a zákeřná bytost a vůbec že by měla dostat za vyučenou. Hodil knihy a klobouk ke kraji cestičky a obezřele se blížil k zvolenému stromu, v pravé ruce hůl, která se mu pojednou změnila v kord, namířenou k zásahu, a levou paží elegantně pozdvíženou nad ramenem. Pomalu, s napjatými nohama, jako teriér, který se vrhá na bulmastif, kroužil kolem stromu a zúženými očima pozoroval, kdy udělá první nepřátelský pohyb. Najednou podnikl prudký výpad vpřed a špička kordu mu zmizela v jedné z nesčetných puklin v olivovém kmeni. "Ha!" zvolal radostně George, a než mu strom stačil ránu oplatit, rychle uskočil z dosahu. Všiml jsem si, že když se trefil do menší puklinky v olivovém kmeni, nepokládal to za smrtelný zásah, jenom za pouhé škrábnutí, ale jeho protivníka zřejmě ten úder rozzuřil do nepřítelnosti, protože George musel vzápětí se zachmuřenou lící bojovat o svůj život, tančil na mrštných nohách kolem olivy, zasazoval jí úder za úderem, odrážel její výpady, uskakova s rychlým skloněním kordu a odvracel nebezpečné rány, které mu chtěla oliva zasadit. Zřejmě se po něm musela otočit zvlášť hbitě, protože jsem to ani nepostřehl. Některé olivy vyřídil George dost rychle smrtelným zásahem do hluboké pukliny, v níž mu kord zmizel skorem až po jilec, ale párkrát se střetl se stromem, který mu byl rovnocenným soupeřem, a pak s ním asi čtvrt hodiny bojoval na život a na smrt a se zachmuřeným výrazem uplatňoval každý rafinovaný trik, který jen znal, aby zlomil odpor obrovského stromu. Když zabil svého soupeře, otřel si George přepečlivě z kordu krev, nasadil si klobouk, sebral knihy a s tichým pobrukováním zamířil dál po cestičce. Nechal jsem ho vždycky kus ujít a pak jsem se k němu teprve přidal, aby si snad nedomyslel, že jsem pozoroval jeho imaginární souboj, a trochu se za to nestyděl.

George mne představil jednomu svému známému, který se pro mne rázem stal nejdůležitějším člověkem v životě - doktoru Theodoru Stefanidesovi. Theodor patřil k nejpozoruhodnějším lidem, s nimiž jsem se kdy setkal, a i dnes, po třiatřiceti letech jsem pořád ještě toho názoru. S popelavě světlými vlasy a vousy a hezkými rysy vypadal jako řecký bůh a rozhodně mi jako bůh připadal vševědoucí. Měl nejen lékařské vzdělání, ale byl i biolog, básník, spisovatel, překladatel, hvězdář a historik a při všech těch rozmanitých zájmech si ještě našel čas na řízení rentgenologické laboratoře, jediné toho druhu ve městě Korfu. Když jsem ho poprvé navštívil v jeho městském bytě, zkusil jsem poprosit maminku, jestli bych ho k nám nemohl pozvat na svačinu.

"Proč ne, Gerry," odpověděla maminka. "Jen doufám, že umí anglicky."

Maminka sváděla s řečtinou marný boj. Zrovna den předtím se celé dopoledne lopotila s nějakou zvlášť vynikající polévkou. Když ji konečně ke své spokojenosti dodělala, přelila ji do polévkové misky a podala služebné. Děvče se na ni tázavě podívalo a maminka vyslovila jedno z mála řeckých slov, které si dokázala zapamatovat. "Exo," řekla pevně a pokynula děvčeti. "Exo." Pak se vrátila k vaření a otočila se právě ve chvíli, kdy služebná vylévala poslední kapky polévky do dřezu. Pochopitelně že z toho nabyla stran svých jazykových schopností trošičku komplex.

Rozhořčeně jsem prohlásil, že Theodor mluví anglicky výborně, a vlastně o moc líp než my. Maminka se tím uklidnila a navrhla mi, abych Theodorovi napsal a pozval ho na příští čtvrtek. Dvě hodiny před stanovenou dobou jsem rozčileně bloumal po zahradě a čekal, až Theodor přijede. Co chvíli jsem vykukoval fuchsiovým živým plotem, trýzněn nejstrašlivějšími představami. Co když můj dopis ani nedostal? Nebo ho zastrčil, úplně na něj zapomněl a teď si chodí po svých učených toulkách někde na nejjihnějších cípech ostrova? Nebo už o naší rodině ledacos slyšel a prostě se mu k nám nechce? Zapřísahal jsem se, že jestli je tomu tak, jakživ to našim neodpustím. Konečně jsem ho však uviděl, pečlivě oblečeného v tvídovém obleku, plstěný klobouk pevně nasazený do čela, jak si to rázuje olivovým hájem, mává hůlkou a tiše si propěvuje. Přes rameno měl zavěšenou brašnu, do které sbíral nejrůznější exempláře a která k němu patřila stejně jak paže či nohy.

K mé naprosté blaženosti si Theodor naši rodinu rázem a úplně získal. Uměl s ostýchavou zdvořilostí rozprávět s Larrym o mythologii, řeckém básnictví a historii Benátek, s Lesliem o balistice a nejlepších lovištích na ostrově, s Margaret o dobrých redukčních dietách a lécům proti vyrážce a s maminkou o zajímavých receptech a detektivkách. Naši se k němu chovali docela stejně jako já, když jsem k němu prvně přišel na svačinu. Připadal jim jak bezedná studnice informací a v jednom kuse ho zasypávali otázkami. Theodor je všechny zodpovídal lehce jak chodící endyklopedie a pro dobrou náladu dodal pár neuvěřitelně rozpustilých dvojsmyslných narážek a rozmarných příběhů o ostrově a ostrovanech.

V jedné chvíli ho začal Larry k mému rozhořčení přemlouvat, aby mě radši moc nepovzbuzoval v zájmu o přírodní vědy, protože vila není zvlášť velká a už tak ji máme k prasknutí nacpanou nejdopornějšími plošticemi a brouky, jaké kde stačím pochytat.

"To mi ani starost nedělá," dodala maminka. "Ale když on se přitom tak zmaže. Víte, Theodore, jen si vyjde na procházku s Rogerem, musí se úplně převléknout. Nedovedu si představit, co s tím oblečením vyvádí."

Theodor se pobaveně zasmál.

"Vzpomínám si," řekl, když si strčil do úst kus koláče a svědomitě ho žvýkal, až se mu vousy naježily a oči blaženě svítily, "že mne jednou pozvali na čaj... ehm, nějakí známí tady v Peramě. Sloužil jsem tehdy v armádě a byl jsem moc hrdý, že mě zrovna povýšili na kapitána. A... abych se, víte, trochu předvedl, oblékl jsem si uniformu, ke které patřily i nádherně naleštěné jezdecké boty a ostruhy. Do Peramy jsem se dal převézt a právě jsem si to šlapal kousem bažinaté krajiny, když jsem najednou zahlédl docela neznámou rostlinu. Šlápl jsem kousek od cestičky, abych ji utrl. A jak jsem tak stoupl na něco... co mi připadalo, víte, jak pevná zem, octl jsem se najednou až po ramena v bažině. Naštěstí byl poblíž malý stromek... a stačil jsem se ho chytit a zase vylézt. Jenže jsem byl až po pás umazaný páchnoucím černým bahnem. K moři tam bylo... víte... docela blízko... a tak jsem si... ehm... pomyslel, že je lepší zmáčet se čistou mořskou vodou než zůstat celý od bahna, vlezl jsem do vody a brodil se sem a tam. Náhodou jel zrovna kolem po silnici, která ležela kousek nad mořem, autobus, a když mě kdosi zahlédl, jak se to procházím v důstojnické čapce a kabátci mořem, řidič zastavil, aby se na mě všichni cestující dost vynadávali. Nemohli pochopit, co se děje, ale žasli ještě víc, když jsem vylezl z vody a viděli, že mám na sobě i jezdecké boty a ostruhy."

Theodor vážně vyčkal, až smích trošičku utichne.

"Asi jsem v nich navždycky podlomil důvěru ve zdravý rozum armády," dodal zamyšleně a docela vážně.

Od té doby k nám Theodor jezdil nejméně jednu týdně na celý den, a když se nám podařilo odlákat ho od jeho četných zájmů, ještě častěji.

Tehdy jsme už měli nesčetné přátel mezi venkovskými rodinami, které žily kolem nás a byly tak srdečně pohostinné, že se nám i nejkratší procházka protáhla skorem donekonečna, protože v každém domku, kolem kterého jsme prošli, jsme se museli zastatit, vypít si skleničku vína, pojmít s domácími ovoce a posedět. Nepřímě nám to ovšem nesmírně prospělo, protože každou takovou schůzkou jsme se trošičku zlepšili ve své kostrbaté řečtině a brzy jsme zjistili, že se už dokážeme se svými venkovskými přáteli bavit i o nejsložitějších záležitostech.

A potom přišlo to pravé pasování, gesto, které nám dokázalo, že nás konečně vesničané přijali mezi sebe. Dostalo se nám pozvání na svatbu. Vdávala se Kateřina, sestra naší služebné Marie. Bylo to temperamentní děvče s širokým zářivým úsměvem a hnědými očima, velkýma a měkkýma jako macešky. Veselá, škádlivá a zpěvná jak slavíček lámala srdce všech místních mládenců snad po celých těch dvacet let, co byla na světě. Teď si z nich ze všech vybrala jediného, Stefanose, statného hezkého chlapce, který při pouhém pohledu na Kateřinu ztrácel řeč, koktal a pýřil se láskou.

Brzy jsme zjistili, že když se už jednou pořádá svatba, bere se na Korfu všechno do důsledků. První oslavou byly zasnuby, kdy se všichni vydali k domu nevěsty a donesli jí dary. Budoucí nevěsta pěkně poděkovala a pohostila gratulanty vínem. Když je tak vhodně naladila, zamířila s ženichem k stavení, kde měli po svatbě bydlet. Za nimi kráčela vesnická kapela (dvoje housle, flétna a kytara) a vyhrávala veselé melodie a pak šli hosté, všichni se svými dary. Kateřina dostala opravdu bohatou směsici svatebních darů. Nejdůležitější byla obrovská manželská mosazná postel, kterou nesli v čele průvodu čtyři Stefanosovi kamarádi. Za nimi si to vyšlapovali zástupem hosté s prostěradly, povlaky, polštáři, dřevěnou židli, pánvemi, velkými láhvemi oleje a podobnými dary. Dary jsme uložili v novém domku, připili na zdraví snoubenců a zasvětili jim tak budoucí domov. Pak jsme se všichni vrátili v trochu povzneseném stavu domů a čekali na další jednání celého dramatu, jímž byla samotná svatba.

Trochu nesměle jsme se přeptali, jestli bychom s sebou nemohli přivést Theodora, ale nevěstu a její rodiče ten nápad doslova nadchl a s krajní upřímností nám vysvětlili, že v tomhle kraji se opravdu může jen málokdo pochlubit, že by mu přišla na svatbu celá anglická rodina a ještě opravdický doktor.

Konečně nadešel velký den a my se oblékli do svátečního, zajeli do města pro Theodora a zamířili k domku Kateřiných rodičů, který stál v olivovém háji s vyhlídkou na třpytné moře. Tady se měl konat svatební obřad. Když jsme se dostali na místo, bzučelo to tam už jako v úle. Příbuzní se sjeli na oslech i z vesnic vzdálených na patnáct kilometrů. Všude kolem domu posedávaly skupinky vetchých starců a zchátralých stařen a všichni popíjeli v ohromném množství víno a bez ustání živě repetili, úplně jako straky. Byl to pro ně významný den, nejenomže se konala svatba, ale že žili tak strašně daleko od sebe a snad poprvé po dvaceti letech měli příležitost zase se sejít a sdělit si všechny novinky a skandály. Vesnická kapela se už jaksepatří rozparádila, housle kvílely, kytara bručela a do toho občas zakňourala jak opuštěné štěně flétna. Za téhle hudby tančili pod stromy všichni mladší hosté a kus dál se zatím škvařily a prskaly nad chryzantémově rudými ohni z dřevěného uhlí mrtvolky čtyř jehňat.

"Podívejme!" řekl Theodor a oči mu vzplály zájmem. "Zrovna se tančí korfský tanec. Ten tanec i ta... ehmm... melodie vznikly právě tady na Korfu. Někteří vědci jsou ovšem názoru, že tanec... vlastně kroky... pocházejí z Kréty, ale já myslím, že jsou výhradně... ehmm... korfského původu."

Děvčata v šatech pestrých jak peříčka stehlíků se půvabně otáčela v půlměsíci a před nimi se hrdě nesl snědý mládenec s červeným šátkem, odrážel se, vyskakoval, vykrucoval a klaněl jak bujný kohout před houfem svých slepičích obdivovatelek. Kateřina nás přišla uvítat s celou rodinou a dovedla nás na čestná místa k rozvrzanému dřevěnému stolu prostřenému bílým ubrusem, kde už seděl velkolepě vyhlížející starý kněz, který měl vykonat obřad. V pase byl mohutný jako velryba a sněhobílá obočí, kníry a plnovous měl tak husté a bujné, že mu z celého obličejce byly vidět jen dvě blýskavé, olivově černé oči a velký nápadný vínově červený nos. Sotva se dověděl, že Theodor je lékař, začal mu ze samé dobroty srdce do nejbarvitějších podrobností líčit nesčetné příznaky četných chorob, jež na něj ráčil seslat Bůh, a závěrem svého projevu se na celé kolo vysmál Theodorově dětinské diagnóze, že by snad jeho neduhy zmírnilo trochu mírnější pití vína a více pohybu.

Larry se zadíval na Kateřinu, která se v bílých svatebních šatech přidružila ke kruhu tanečníků. V pevném bílém saténu jí život vystupoval mnohem výrazněji a nápadněji než ve všedním oblečení.

"S touhle svatbou se už opravdu moc dlouho čekat nemohlo," poznamenal Larry.

"Mlč, Larry, prosím tě," napomenula ho maminka. "Co když tu někdo rozumí anglicky."

"Je zajímavé," řekl Theodor, jako by si ani nevšiml přísného mamčinčina tónu, "že na mnoha svatbách vidíte nevěstu v... ehmm... podobném stavu. Vesničané jsou ve svých názorech velmi viktoriánští. Jestliže se mladý muž... ehmm... úvázně uchází o dívku, ani jednu rodinu ve snu nenapadne, že by si ji nevzal. A kdyby i chtěl... ehmm... od svých povinností utéct, pustí se do něj obě rodiny, jeho i nevěstina. To vede ovšem k situaci, že když mládenec chodí s děvčetem, všichni ostatní chlapci z kraje si ho... ehmm... dobírají, že by snad ani neuměl své vyvolené... ehmm... pořídit dítě. Tak ho chudáka zpracují, že mu nezbyvá nic jiného než svoje schopnosti údokazatů."

"To mi připadá velmi neprozřetelné," poznamenala maminka.

"Kdepak, kdepak," ujistňoval ji Theodor ve snaze poopravit její nevědecký přístup k celému problému.

"Nevěstě také jen prospěje, když je těhotná. Alespoň prokáže svou... ehmm... plodnost."

Konečně pozvedl kněz mohutné tělo na vratké nohy a zamířil do hlavní světnice, kde se měl pořádat obřad. Když se připravil, přihnala tlupa rozesmátých žertujících mládenců do domu Stefanose, celého zpoceného, naditého do obleku, který mu byl asi o půl čísla menší, a vůbec trochu vyjeveného nad vším tím štěstím, které ho potkalo, a skupinka hlasitě štěbetajících mladých žen zase přivedla Kateřinu.

Hlavní světnice domku byla docela maličká, a když se v ní roztáhl kněz se všemi náležitostmi svého povolání, taktak že se před něj vešel i šťastný pár. My ostatní se museli spokojit tím, že jsme nakukovali dvěma či okny. Obřad byl neuvěřitelně dlouhý a pro nás naprosto nesrozumitelný, i kdy jsem občas zaslechl, jak Theodor překládá úryvky Larrymu. Připadalo mi, že se v něm zbytečně často vypěvuje, donekonečna mává křížem a šplouchá svěcenou vodou. Určení svatebčané drželi nad hlavami Kateřiny a Stefanose jak dvojí svatozář dvě malé kytice a co chvíli je vyměňovali. Asi však nebyli už dlouho na žádné svatbě a tu a tam knězovy pokyny popletli, takže se kytice občas nad svatebním párem srazily. Konečně si Kateřina se Stefanosem vyměnili prstýnky, nasadili si je na snědé upracované prsty a byli řádně, a jak jsme pevně doufali, navždy oddáni.

Během obřadu panovalo téměř naprosté ticho, rušené jen občas zvláštním, jakoby ospalým zakdákáním slepice a ječivým, vzápětí umlčeným výkřikem malého děcka, ale teď vážná část svatby skončila a zábava se zase rozjela naplno. Kapela sáhla hluboko do svého repertoáru a vyhrávala pořad veselejší a rozmarnější melodie. Ze všech stran se ozýval smích a drsné žerty. Víno klokotavě vytékalo z lahví a hosté tančili pořad kolem dokola, neúnavně jako ručičky od hodinek, zrudlí a přešťastní. Zábava skončila až dlouho po půlnoci. Všichni starší hosté se už rozjeli domů na umdlévajících oslech. Mohutné ohně, nad nimiž ještě visely zbytky ovčích těl, dohasínaly v závoji šedého popela a jen tu a tam v nich vysvitly rudé uhlíky. Vypili jsme si poslední sklenku vína s Kateřinou a Stefanosem a pak jsme se ospale vraceli domů olivovými háji, stříbřitě lesklými ve svitu měsíce, který nám připadal velký a bílý jak magnóliový květ. Kdesi nad námi na sebe truchlivě houkali výřečkové, a jak jsme šli dál, tu a tam po nás mrkly smaragdově zelené světlušky. Teplý vzduch voněl včerejším sluncem, rosou a sterými aromatickými vůněmi listů. Zpití a omámení vínem jsme kráčeli mezi obrovskými příhrblými olivami s kmeny pruhovanými chladným měsíčním světlem a všichni jsme myslím v té chvíli cítili, že jsme doma, že nás ostrov konečně přijal. Pod tichým jasným zrakem měsíce jsme teď šli coby čerstvě pokřtění Korfané. Byla nádherná noc a věděli jsme, že zítra nás čeká další tygřitě zlatý den. Anglie jako by vůbec neexistovala.

Olivová zátoka

Když jsme vyšli z vily a zamířili dolů olivovými háji, dostali jsme se až k silnici vysoko pokryté bílým, jak hedvábí jemným prachem. Po té se šlo asi tak tři čtvrtě kilometru ke kozi stezce, která spadala dolů po strmém srázu mezi olivami a vedla k malé zátoce tvaru půlměsíce, lemované bílým pískem a velkými haldami uschlých chaluh. Nanesly je sem zimní bouře a ležely teď kolem břehu jako velká, nepořádně postavená hnízda. Obě ramena zátoky tvořily malé útesy a pod nimi leželo nesčetně skalních jezírek, v kterých se to jen blyštělo a třpytilo mořskými živočichy.

George si brzy uvědomil, že uvězní-li mě na každé dopoledne ve vile, jen tím naruší moji pozornost, a zavedl novou výchovnou metodu "lekci v přírodě". Písečná pláž a zcuchané hromady chaluh se nám brzy proměnily ve vyprahlé pouště a neproniknutelné džungle a pilně jsme je prozkoumávali s pomocí dost neochotného kraba nebo blešivce, kteří zasávali role Cortése či Marka Pola. Za takových okolností pro mě hodiny zeměpisu získaly nesmírné kouzlo. Jednou jsme se třeba rozhodli, že sestavíme z kamenů těsně u břehu mapu světa, abychom na ní měli opravdické moře. Dalo nám to úžasné práce, protože nebylo nijak snadné najít kámen ve tvaru Afriky, Indie či Jižní Ameriky, a někdy jsme museli složit dva i tři kameny, než jsme získali potřebný tvar toho či onoho světadílu. A když jsme našli některý takový balvan a opatrně ho převrátili, objevili jsme pod ním samozřejmě spousty mořských živočichů a asi čtvrt hodiny jsme je blaženě pozorovali, až si George najednou s leknutím uvědomil, že vůbec nepokračujeme s mapou světa.

Tahle zátočina se mi stala oblíbeným lovištěm a skoro každé odpoledne, kdy celá rodina odpočívala po obědě, jsem se vydával s Rogerem dolů olivovými háji, které jako by v té chvíli zatajily dech a jen se zachvívaly cvrkotem cikád. Šlapali jsme si to po měkké prašné cestě a Roger se mohl ukýchat, jak vířil mohutnými tlapami prach a ten mu létal jak šňupací tabák do nosu. Sotva jsme došli k maličké zátoce, jejíž voda bývala v odpoledním slunci klidná a průzračná, jako by ani neexistovala, zaplavali jsme si na chvíli v mělčině a pak jsme se každý věnovali svým vlastním zálibám.

Roger se například zabýval tím, že se zoufale a zcela neúspěšně pokoušel chytit některou z těch drobných rybek, které se míhaly a chvěly v mělčině. Pomaličku postupoval s napřímenými ušima k vodě, něco si pro sebe mumlal a úpěnlivě hleděl do vody. Pak se najednou vrhl hlavou pod hladinu, až ke mně bylo slyšet, jak mu zaklaply čelisti, ale zas hlavu vyháhl, kýchal na celé kolo a setřásl si vodu z kožichu, zatímco hlaváč nebo sliznout, kterého se snažil lapit, odplaval kousek dál, zastavil se někde u kamene, špulil pusku a svůdnicky mrskal ocasem. Pro mě bylo v maličké zátišince tolik živočichů, že jsem skoro nevěděl, kde začít sbírat. Pod balvany i všude na nich ležely křídově bílé tunýlky mořských červů, podobné všelijak nakrouceným složitým vzorům na cukrové polevě dortu, a v trochu větší hloubce vězelo v písku cosi, co vypadalo jak miniaturní hadičky. Když se nad nimi člověk zastavil a pozorně si je prohlížel, objevily se na koncích těch hadiček jemnoučké, jak pířka lehké, kvítkům podobné shluky takadýlek, měňavě modrých, červených a hnědých, a pomalu se otáčely kolem dokola. Byly to červi mnohoštětinatí, a mně se zdálo, že na tak krásné tvory dostali opravdu ošklivé jméno. Někdy jich byly menší shluky a vypadaly jak záhony s pohyblivými květy. Musel jsem se k nim přibližovat s krajní opatrností, protože stačilo jen trochu rychleji pohnout nohou ve vodě, a už jsem vyslal vlnění, které telegraficky oznámilo můj příchod, tykadýlka se shlukla do kupy a s neuvěřitelnou rychlostí se ponořila zpátky do rošky.

Na písečném dnu zátoky ležely tu a tam půlměsíčky černé lesklé stužkovité chalupy, které vypadaly jak boa z ozdobného peří. Byly jakoby zakotveny v písku a často jsme v nich objevil mořské jehly, rybky, které měly na dlouhých štíhlých tělech hlavy nápadně připomínající prodloužené mořské koníky. Mořské jehly pluly stočeny kolmo ke dnu mezi chaluhami a tak se jim úžasně podobaly, že jsem po nich dlouho a soustředěně musel pátrat, než jsem je vůbec zpozoroval.

Pod kameny podél břehu jsem nacházel droboučké kraby, mořské sasanky, podobné malým jehelníčkům plným špendlíků s jasně červenými a modrými hlavičkami, anebo hadovité sasanky se štíhlými, kávově zbarvenými stonky a dlouhými svíječnicemi se tykadly, které jim dodávaly účes, před jakým by bledla závisť i Medusa. Každíčký kámen kolem byl povlečen růžovými, bílými nebo zelenými korály a jemnoučkými lesy nepatrných mořských rostlinek, mimo jiné i běžnými *Acetabularia mediterranea* s útlými nitkovými stopkami. Na konci každé té stopky sedělo cosi, co vypadalo jako maličká zelená slunečnice, obrácený najednou jakýmsi podmořským větrem. Občas byl některý kámen potažen velkou černou houbou a všude po jejím povrchu se otvíraly vyčnívající ústní otvory podobné miniaturním vulkánům. Někdy jsem strhl ty houby z kamenů a rozřízl je žiletkou, protože uvnitř se daly najít nejroztodivnější formy života, ale houba mi zase na oplátku pokryla ruce slizem, který strašlivě páchl po zkaženém česneku, a trvalo celé hodiny, než trochu vyčichl. Všude po pobřeží, v prohlubních mezi skalami, jsem nacházel nové a nové ulity, které obohacovaly mé sbírky, a sbíral jsem je s nadšením nejen pro jejich krásné tvary, ale i pro úžasně výmluvná jména, jimiž je kdosi obdařil. Zjistil jsem například k svému naprostému nadšení, že špičatá ulita podobná velikému křídlatci, která má okraje otvoru prodloužené do řady jakýchsi polosrostlých prstů, se jmenuje noha pelikána. Skoro kulatou kónickou lasturu, podobnou pilipce, pojmenoval kdosi čínský klobouk. Pak tu byly takzvané Noemovy archy, a když se od sebe obě poloviny té zvláštní škatulkovité lastury oddělily, opravdu při troše fantazie vypadaly jak trupy dvou maličkých arch. Pak jsem nacházel věžatky, kroucené a špičaté jak zub narvala, a hrodité ulity, pestře pruhované, s klikatým vzorem v rudé, černé a modré barvě. Pod některými většími balvany jsem občas objevil děrnatky, lidově zvané klíčová dířka, a každá z nich, jak už název napovídá, opravdu měla zvláštní, klíčové dířce podobný otvor, jímž živočich dýchal. A když mi opravdu štěstí přálo, našel jsem nejlepší z nejlepších, zploštělou ušň, šedou, s řadou otvorů po jedné straně. Obrátil-li jsem ji a vyndal z ní pravoplatného podnájemníka, zářil celý vnitřek ulity až zázračně krásnými duhovými barvami západu slunce. Neměl jsem tehdy ještě akvárium a musel jsem si v jednom cípu zátoky zbudovat z

kamení asi dva a půl metru dlouhý a metr a čtvrt široký bazének, a tam jsem si potom ukládal všechny své úlovky, takže jsem aspoň s určitou jistotou věděl, kde je nazítří najdu.

V téhle zátoce jsem chytil i svého prvního kraba pavoukovitého. Málem bych byl přešel těsně kolem něho v domění, že je to kámen pokrytý chaluhami, ale prozradil se mi neopatrným pohybem. Tělo měl velké a ztvárané asi jak menší zploštělá hruška, na zúženém konci zdobené řadou trnů a zakončené rohovitými výčnělky nad očima. Klepeta a nohy měl dlouhé, že štíhlých vřetenovitých článků. Nejvíce mě na něm však zaujalo, že měl na zádech a na nohou hotovou výbavu drobných mořských chaluh, které jako by mu vyrůstaly z krunýře. Nadšen tím podivuhodným živočichem, nesl jsem si ho vítězoslavně po pobřeží a uložil do svého kamenitého bazénku. Musel jsem ho pevně držet, protože sotva zjistil, že jsem v něm odhalil kraba, zoufale se pokoušel o útěk, a než jsem ho odnesl k bazénku, odřel jsem mu dost z té jeho chaluhovitě parády. Položil jsem ho do mělké čisté vody, lehl jsem si na břicho a díval se, co bude dělat. Postavil se vysoko na nohách, jak pavouk, který má hodně naspěch, popořel šikmo asi o čtvrt metru od místa, kam jsem ho položil, a potom jako by znehybněl. Seděl tam hodně dlouho, tak dlouho, až jsem usoudil, že zůstane celé dopoledne bez hnutí a bude se nejspíš zotavovat z otrěsu způsobeného tak náhlým zaještěm. Najednou však natáhl dlouhé a jemné klepeta a opatrně, téměř ostýchavě si utřhl kousek chaluchy, která rostla na vedlejším kameni. Strčil si ji do úst a povšiml jsem si, že ji ukusuje. Nejdříve jsem myslel, že ji chce sežrat, ale brzy jsem pochopil, že se mýlím, neboť krab si stejně grációzně sáhl klepetem na záda, trochu nejistě si je ohmatával a pak si položil na krunýř kousíček chaluchy. Domyslel jsem si, že si chaluhu navlhčil zespoda slinou nebo podobnou látkou, aby mu přilnula ke hřbetu. Jak jsem se na něj tak díval, obcházel pomalíčku bazén a sbíral nejrůznější chaluchy s horečným zápalem profesionálního botanika, který pronikl do dosud neprobádané džungle. Asi za hodinu měl záda pokrytá tak silnou vrstvou rostlin, že když se na chvíli nehnute posadil, měl jsem co dělat, abych ho vůbec od jeho okolí rozeznal.

Tohle rafinované maskování mne doslova fascinovalo a pečlivě jsem prozkoumal celou zátoku, než jsem našel dalšího kraba pavoukovitého. Vybudoval jsem mu zvláštní bazének, s písčitém dnem, kde nebyly vůbec žádné rostliny. Uložil jsem ho tam a krab se docela spokojeně usadil. Druhý den jsem se k bazénku vrátil vyzbrojen pilníkem na nehty, který, jak se ukázalo, patřil Larrymu, vytáhl nešťastného kraba a horlivě ho dřel, až mu na zádech ani na nohou nezůstal jediný atom chaluchy. Pak jsem mu naházal do bazénu nejrůznější předměty - několik drobných lasturek a pár korálových úlomků, droboučké mořské sasanky a kousky lahvového skla obroušené mořem jak matné drahokamy. A pak už jsem se jen posadil a díval se, co se bude dít.

Když jsem položil kraba zpátky do bazénku, seděl chvíli docela bez hnutí. Zřejmě se nemohl vzpamatovat z potupy, že jsem ho úplně dohola oškrábal. Jako by nemohl ani uvěřit, že ho postihl tak příšerný osud, sáhl si potom dvěma klepety za hlavu a jemně si ohmatával záda, stále snad ještě v naději, že mu na nich zůstal alespoň kousíček chaluchy. Svou práci jsem však vykonal bezvadně a chudák krab měl záda docela lesklá a holá. Zkusil pár kroků popojít a pak se posadil a asi půl hodiny trucoval. Potom se probral z chmur, přešel ke kraji bazénku a pokoušel se vtěsnat pod temný okraj jednoho kamene. Tam vysedával a nešťastně dumal, jak přišel o své přestojení, až se už pořádně připozdilo a musel jsem honem domů.

Vrátil jsem se k bazénku hned časně ráno druhého dne a k svému nadšení jsem zjistil, že zatímco jsme byl pryč, krab zřejmě vůbec nelenil. Z toho mála, co měl, vytěžil opravdu maximum a vyzdobil si celý vršek krunýře připravenými doplňky. Vypadal přímo rozmarně, trochu jak kdyby se chystal na maškarní bál. Pruhoanou svrchní část krunýře měl celou polepenou s posypanou kousky korálků a těsně za hlavu si zatknul dvě mořské sasanky, které vypadaly jak frivolní klobouk s pentlemi. Když jsem ho pozoroval, jak leze po písku, připadal mi velmi nápadný, ale jakmile se usadil u svého oblíbeného převisu v jednom z kamenů, podivuhodně se proměnil a působil najednou jak hromádka ulit a korálových úlomků, z které náhodou rostou dvě sasanky.

Nalevo od zátoky, asi čtvrt kilometru od pobřeží, ležel ostrov zvaný Pondikonissi neboli Myší ostrov. Tvar měl podobný stejnoramennému trojúhelníku a byl hustě porostlý cypřišovými stromy a oleandrovými keři, rozrostlými kolem sněhobílého kostelíčku i maličkého domku, který k němu patřil. Na ostrově bydlel starý zavšivený mnich. Chodil v dlouhém černém hábitu a klobouku vysokém jak komín a jeho hlavní povinností zřejmě bylo vyzvánět v určitých hodinách v kostelíčku malém jak krabička od sirek a večer co večer pomalu veslovat k blízkému ostrovu, kde stál klášter obydlený staříčkými jeptíškami. Tam popil trochu úza a šálek kávy, zřejmě si chvíli poklábal o zpusťlosti dnešního světa, a když slunce už zapadalo a proměnilo klidné vody okolního moře v bohatě zbarvenou plochu šanžánu, vesloval ve své rozvrzané loďce zpátky k ostrovu, podoben shrbené černé vráně.

Margo zjistila, že jí věčné opalování ještě víc dráždí vyrážku, a rozhodla se pro další z léků matky přírody - pro plavání v moři. Každé ráno vstala asi v půl šesté, vyhnala mě z postele a společně jsme se pak vydali dolů ke břehu a ponořili se do čisté vody, ještě příjemně chladivé, jak se v ní v noci shlížel měsíc. Potom jsme si pomalu a klidně plavali k ostrovu Pondikonissi. Margo se usadila na skále a já si šťastně bádal v skalnatých tůňkách na pobřeží. Bohužel však naše návštěvy působily zřejmě na mnicha přímo drtivě, neboť jen Margo přeplavala k ostrovu a půvabně se usadila na skalisku, přihnal se s dusotem po dlouhém kamenném schodišti, které vedlo nahoru ke kostelíku, začal jí hrozit pěstí a z hlubin dlouhého pocuchaného vousu provolával cosi v nesrozumitelné řečtině. Margo ho vždycky přivítala zářivým úsměvem a veselým zamáváním, ale to ho jen rozzuřilo do nepříčetnosti. Začal dupat a pobíhat sem a tam, až se mu černý háv plácal kolem nohou, a ukazoval jedním špinavým třesoucím se prstem k nebesům a druhým na Margo. Když se to opakovalo několikrát, zapamatoval jsem si několik jeho oblíbených vět, neboť neměl zvlášť bohatý slovník. Přeptal jsem se pak svého přítele Filomeny, co znamenají. Filomena se mohl umlátit smíchy. Smál se, že ze sebe nemohl vypravit souvislou větu, ale konečně jsem pochopil, že mnich tituluje Margo několika hanlivými výrazy, z nichž nejmínějším je bílá děvka.

Když jsem to vyprávěl mamince, velice jí to k mému překvapení pobouřilo.

"To je ovšem strašlivé!" řekla. "Měli bychom to někomu ohlásit. V anglické církvi by si něco takového

nedovolili."

Nakonec se to všechno stalo spíš určitou hrou. Když jsme plavali s Margo k ostrovu, brali jsme s sebou vždycky pár cigaret pro mnicha. Nejdřív seběhl po schodech, mával na nás pěstí a vyhrožoval nám hněvem božím, a když tak učinil zadost své povinnosti, vykasal si háv, usadil se na zeď a v nejlepším rozmaru vykouřil cigarety, které jsme mu donesli. Někdy dokonce vyběhl nahoru ke kostelíku a přinesl nám hrst fiků ze svého stromu anebo pár mandlí, které jsme louskali mezi hladkými kameny na břehu.

Mezi Pondikonissim a mou oblíbenou zátokou se táhl celý řetěz útesů. Většinou byly na vrcholech ploché, některé jen velikosti stolu, ale jiné jak menší zahrádky. Skoro všechny ležely tak na pět centimetrů pod vodní hladinou, takže když se na nich člověk postavil, vypadal zdálky, jak kdyby kráčel po mořských vlnách. Dlouho jsme si už přál probádat útesy, protože kolem nich žila spousta mořských živočichů, s nimiž jsem se v mělčinách zátoky nikdy nesetkal. Jenže to znamenalo nepřekonatelné obtíže, protože jsem k nim za svět nemohl dopravit svoje vybavení.

Jednou jsem se pokoušel přeplavat k útesům s dvěma většími skleničkami od marmelády uvázanými kolem krku a se sítí v ruce, ale na půl cestě se mi sklenice najednou s úžasnou škodolibostí naplnily vodou a spojenou vahou mě táhly pod hladinu. Trvalo mi pěkných pár vteřin, než se mi podařilo se z nich vymotat a než jsem napůl udušený s prskáním vyplaval nad hladinu. Sklenice si zatím ležely na sáh hluboko, blýskaly se a pohupovaly ve vodě a byly mi stejně nedostupné; jak kdyby se najednou octly na měsíci.

A pak jsem se jednoho parného odpoledne procházel zátočinou a převracel kámen za kamenem ve snaze najít některé z těch pestrobarevných pásnic, které žijí v podobném terénu. Byl jsem tak pohroužen do své práce, že jsem ani nepostřehl, jak do písčného pobřeží přede mnou najela se slabounkým vrznutím a šplíchnutím příď veslice. Na její zádi stál mladý muž opálený sluncem skoro do černa a opíral se o jediné veslo, kterým jako všichni zdejší rybáři vesloval tak, že jím otáčel pod vodou jak rybím ocasem. Měl čupřinu tmavých kučeravých vlasů, oči jasné a černé jak ostružiny a v snědém obličejí mu oslnivě zářily bílé zuby.

"ŮJa suů," pozdravil. "Bud' zdráv."

Opětoval jsem jeho pozdrav a díval se na něj, jak strnule vyskakuje z loďky, v ruce s malou zrezivělou kotvou, kterou pevně zaklesl za mohutný porost zasychajících chaluh na pobřeží. Neměl na sobě nic než úplně rozdedrané tričko a kalhoty, které bývaly kdysi modré, ale pod stálým sluncem skoro zbělely. Přešel ke mně, družně si přisedl a vytáhl z kapsy plechovku s tabákem a cigaretovými papírky.

"Máme to dneska vedro," řekl, spiklenecky se na mne ušklíbl a silnými opálenými prsty si zatím s neobyčejnou obratností utočil cigaretu. Zastrčil si ji do úst, zapálil velikým plechovým zapalovačem, zhluboka vdechl a pak labužnický povzdechl. Přiblížil obličej až ke mně a oči mu svítily jak čermáčkovi.

"Ty jsi jeden z těch cizinců, co bydlej nahoře na kopci, vid'?" zeptal se.

Dovedl jsem v té době už docela plynně řecky, a tak jsem přisvědčil, že ano, že jsem jeden z tech cizinců.

"A co ostatní?" dotazoval se. "Kdo to tam ještě bydlí v té vile?"

Za svého pobytu na Korfu jsem brzy pochopil, že každý Korfan a hlavně vesničan chce vědět o ostatních první poslední a na oplátku je ochoten poskytnout jim zas pro jejich informaci nejintimnější detaily ze svého soukromého života. Vysvětlil jsem mu, že v té vile bydlí ještě má matka, má dva bratři a sestra. Vážně přikyvoval, jako by to pro něj byly informace nejzávažnějšího rázu.

"A co tvůj otec?" pokračoval. "Kde máš otce?"

Vysvětlil jsem mu, že otec zemřel.

"Chudák," řekl rychle a procítěně. "A chudinka maminka, když má teď vychovávat čtyři děti."

Žalostně si povzdechl nad tak strašlivým pomyšlením, ale pak se mu tvář zas vyjasnila.

"Co se dá dělat," řekl filozoficky. "To už je život. A co hledáš pod tím kamením?"

Co nejlépe jsem mu to objasnil, i když jsem věděl, že vesničané pořád nemohou pochopit, proč mě zajímají všichni ti tvorové, kteří jsou buď strašlivě nebezpeční, nebo nestojí za řeč a hlavně se nedají jíst.

"Jak se jmenuješ?" zeptal se.

Odpověděl jsem, že Gerasimos, což se v řečtině asi tak nejvíc blížilo Geraldovi, a vysvětlil jsem mu, že mi přátelé říkají Gerry.

"Já jsem Taki," řekl. "Taki Tanatos. A bydlím v Benitses."

Zeptal jsem se ho, co pohledává tak daleko od své vesnice, ale on jenom pokrčil rameny.

"Přijel jsem z Benitses," řekl, "a cestou si chytám ryby. Pak se najím a vyspím a v noci rozsvítím světla, rozjedu se zpátky do Benitses a zarybařím si nanovo." Tahleta zpráva mě doslova nadchla, protože jsme se nedávno pozdě v noci vraceli z města, a když jsme se zastavili na silnici u cesty vedoucí nahoru k vile, zahlédli jsme, jak pod námi proplová člun, kdosi na něm pomalíčku vesluje a na přídi mu svítí velká karbidová lampa. Rybář vedl pozvolna loďku temnými mělčinami a proud světla vrhaného lampou ozařoval s úžasnou živostí široké plochy mořského dna. Jak ten člun zvolna ujížděl, útesy před ním se rýsovaly citrónově zeleně, růžově, žlutě a hnědě. Říkal jsem si tehdy, jaká to musí být nádherná práce, ale s žádným rybářem jsem se neznal, a tak jsem se teď zadíval na Takiho s úplným nadšením. Dychtivě jsem se ho vypytoval, kdy chce vyrazit a jestli snad nemíní zabočit kolem útesů, co jsou rozhozené tu a tam mezi zátokou a Pondikonissim.

"Vyrazím asi v deset," řekl. "Vemu to kolem ostrova a pak se dám k Benitses."

Zeptal jsem se ho, jestli bych se nemohl svést s ním, a vysvětlil jsem mu, že na útesech žije spousta zvláštních živočichů, ke kterým se bez loďky jakživ nedostanu.

"Proč ne?" souhlasil. "Přijedu pod Menelaos. Bud' tam v deset. Vemu tě na útesy a na zpáteční cestě do Benitses tě zas pod Menelaosem vysadím."

Horlivě jsem ho ujistil, že budu v deset na místě. Pak jsem popadl síť a lahve, pískl na Rogera a honem se

ztratil, aby si to snad Taki ještě nerozmyslel. Když jsem mu bezpečně zmizel z doslechu, zase jsem zpomalil a zahloubal se, jak přesvědčit rodinu jako celek a maminku obzvláště, aby mě pustila v deset v noci na moře.

Věděl jsem, jak maminku vždycky mrzí, že si nechci jít ani za horkého počasí po obědě lehnout. Kolikrát jsem ji už vysvětloval, že se v té době najde nejvíc hmyzu a podobných tvorů, ale tenhle argument na ni zřejmě noc neplatil. Důsledkem toho všeho bylo, že večer, zrovna když se dělo něco zvlášť zajímavého (třeba když se Larry pustil do slovní pútky s Leslieem), maminka se do mě obula. "Už je načase, aby sis šel lehnout, Gerry. Nezapomínej, že neodpočíváš po obědě."

Možná že kdybych si odpoledne lehl, pustí mě za to v noci na ryby. Nebyly ještě ani tři hodiny a věděl jsem, že celá rodina nejspíš vyspává za staženými žaluziemi a že se probudí až asi kolem půl šesté a začne na sebe ospale mručet jak hejno malátných much, úplně omámených sluncem.

Co nejrychleji jsem zamířil k vile. Když jsem byl asi na sto kroků od domu, svlékl jsem si košili a opatrně do ní zabalil skleničky od marmelád plné nejrůznějších exemplářů, aby můj příchod neprozradilo jediné cinknutí ani zachrastění. Pak jsem pohrozil Rogerovi, že nesmí vydat pod trestem smrti jedinou hlásku, a opatrně jsme zamířili k vile a jako stíny proklouzli do mé ložnice. Roger se s mocným funěním usadil uprostřed podlahy a užasle mě pozoroval, jak se svlékám ze všeho, co mám na sobě, a lezu do postele. Nijak se mu to nepodnikavé jednání nechtělo zamlouvat. Měli jsme před sebou celé odpoledne vzrušujících dobrodružství a já se tu najednou chystám ke spánku! Zkusil ještě trochu zakňučet, ale umlčel jsem ho tak divokým pst!, že honem sklopil uši, zatáhl krátký ocas mezi nohy, zalezl pod postel a s odevzdaným povzdechem se stočil do klubička. Vzal jsem si knihu a snažil se na ni soustředit. Při zpola stažených žaluziích vypadal pokoj jak chladné zelené akvárium, ale ve skutečnosti tu nehybně visel horký vzduch a mně stékaly po žebrech potůčky potu. Co proboha naši na tom odpoledním odpočinku vidí? pomyslel jsem si, když jsem sebou neklidně vrtěl na propocené posteli. K čemu je jim dobrý? Bylo mi úplnou záhadou, jak vůbec dokáží usnout. Sotva jsem si to pomyslel, rychle jsem sklesl do úplného zapomnění.

Probudil jsem se asi v půl šesté a vypočetel se ještě celý rozespalý na verandu, kde právě seděla rodina u svačiny.

"Proboha živého," zděsila se maminka. "Snad jsi nespal?"

Odpověděl jsem jako mimochodem, že jsem si chtěl trošičku po obědě zdřímnout.

"Není ti něco, miláčku?" zeptala se mě maminka starostlivě.

Ujistil jsem ji, že ne, že se cítím docela dobře. Rozhodl jsem se, že se prospím, abych se posilnil na dnešní večer.

"Copak se bude dít, Gerry?" chtěla vědět maminka.

Odpověděl jsem jí se vši nonšalantností, na jakou jsem se zmohl, že se mám sejít v deset s jedním rybářem, který mě vezme na noční lov, a na vysvětlenou jsem dodal, že někteří živočichové se objevují jen v noci a tohle je nejlepší možnost, jak je chytit.

"Jen aby se nám pak všude po podlaze neplácaly chobotnice a mořští úhoři," řekl hrozivě Larry. "Radši mu nic takového nedovoluj, mami. Než se vzpomatuješ, bude to v celé vile vypadat jako v rybárně a dovedeš si představit, jaký tu bude smrad."

Odpověděl jsem rozhořčeně, že si své exempláře vůbec nemíním nosit do vily, ale že si je uložím rovnou do svého speciálního bazénku mezi kamením.

"Deset hodin je dost pozdě, Gerry," namítla maminka. "V kolik se z toho nočního výletu vlastně vrátíš?"

Statečně jsem zalhal a prohlásil, že bych se vrátil asi tak v jedenáct.

"Nezapomeň se teple obléct," připomínala mi maminka, která byla vždy pevně přesvědčena, že ať je v noci sebetepěji a nádherně vlaho, dostal bych určitě oboustranný zápal plic, kdybych si nevzal svetr.

Poslušně jsem přislíbil, že se obleču, honem dopil čaj a strávil vzrušující a neobyčejně příjemnou hodinku, kdy jsem si chystal výstroj. Připravil jsem si síť s dlouhou násadou, dlouhou bambusovou tyč s třemi drátnými háčky na konci na vylovení zajímavých chomáčů mořských chaluh, pokud se na ně dalo dosáhnout, osm skleniček od marmelády s širokými hrdly a několik plechovek a krabiček na kraby, ulity a podobné nálezy. Podíval jsem se, jestli není maminka někde nablízku, natáhl si pod krátké kalhoty plavky a na dno sběračského vaku schoval ručník v pevné víře, že objevím exempláře, pro které se budu muset potápět. Mít maminka jen tušení, že se k něčemu takovému chystám, stouply by asi její obavy z oboustranného zápalu plic snad ještě stokrát. V deset hodin jsem si pak přehodil vak přes rameno, vzal jsem si baterku a zamířil dolů olivovými háji. Měsíc vypadal na obloze ozářené hvězdami jak bledý šmouhatý srp a svítil jen docela slabounce. V černých prohlubních mezi kořeny oliv zářily světlušky jak smaragdy a slyšel jsem, jak ze stínů na sebe volají výřeční: "toňk, toňk."

Když jsem došel do zátoky, seděl Taki ve člunu a kouřil. Zapálil karbidku, která osvětlovala v zářivém kruhu mělčiny kolem přídě, zlobně si pro sebe syčela a pronikavě páchla česnekem. Všiml jsem si, že přivábila množství živočichů. Hlaváči a slizouni vypluli ze svých děr a teď seděli na kamenech povlečených chaluhami, špulili pusy a nedočkavě valili oči, asi jak divadelní obecenstvo, když čeká, až se zvedne opona. Krabi obecní přecházeli sem a tam a občas se zastavili, aby si jemně utrhli kousek chaluhy a vložili ji do úst, a všude kolem se povalovaly vrchní poloviny ulit, vláčené drobnými, vztekle vyhlízejícími kraby poustevníčky, kteří se v nich usídlili namísto jejich pravoplatných obyvatel.

Urovnal jsem si sběračské náčiní na dno člunu a se spokojeným povzdechem jsem se usadil. Taki odstrčil loďku a začal ji odrážet jedním veslem mělčinami a celými porosty chaluh, které nám šustily a šeptaly kolem lodních boků. Jakmile jsme se octli ve větší hloubce, nasadil Taki obě vesla a dál už vesloval vestoje. Pluli jsme velmi pomalu a Taki pečlivě sledoval světelný kruh, který nám ozařoval asi na tři a půl metru kolem mořské dno. Vesla melocicky skřípěla a Taki si cosi pro sebe pobrukoval. Po jedné straně loďky ležela dva a půl metru dlouhá tyč zakončená pěti

ostře nabroušenými zahnutými ostny. Na přídi jsem zahlédl lahvičku olivového oleje, bez jaké hned tak žádný rybář na moře nevypluje, protože kdyby se zvedl větřík a rozčeřil hladinu, stačí ji trochu pokropit olejem a ten zázračně uklidní zpěněné vody. Pomalu a pravidelně jsme se vlekli k černé trojúhelníkovité siluetě ostrova Pondikonissi, kde ležely i moje útesy. Když jsme se k nim blížili, zarazil Taki na chvíli vesla a zadíval se na mne.

"Asi pět minut to tam projedem kolem dokola," řekl, "abych si mohl něco ulovit. Pak tě zavezu o kus dál a nachytáš si tu svou havěť."

Ochotně jsem s ním souhlasil, protože jsem strašně chtěl vidět, jak Taki loví svým mohutným pětizubcem. Pomaličku jsme obeplouvali největší z útesů a světlo nám ozařovalo jpozoruhodné podmořské srázy porostlé růžovými a nachovými mořskými řasami, které vypadaly jak načechrané duby. Když se tak člověk zadíval do vodních hloubek, připadal si jak poštolka, která hladce krouží s rozepjatými křídly nad pestrobarevnými podzimmními háji.

Najednou přestal Taki veslovat a jemně zarazil vesla do vody, takže zabrala jako brzda. Lodka se téměř na místě zastavila a Taki už popadal pětizubec.

"Podívej," řekl mi a ukázal k písčitému dnu pod mohutným masívem podmořského srázu. "Ropušnice!"

Nejdřív jsem neviděl vůbec nic a pak jsem najednou pochopil, co myslí. Na písčínách si tam odpočívala asi půl metru dlouhá ryba s dlouhou řadou jemně řezaných ostrých ostnů, které vypadaly jak dračí hřbet, a s obrovskými černobílými ploutvemi, doširoka rozloženými na písku. Měla úžasně širokou hlavu se zlatýma očima a trucovitě našpulenou pusou. Nejdřív jsem však užasl nad jejím vybarvením, neboť ji zdobila celá škála červených odstínů od šarlatové až po vínovou a ještě pro větší efekt tu a tam nějaká bílá tečka. Vypadala nesmírně sebejistě, jak si tam dekorativně ležela na písku, a také velmi nebezpečně.

"Ta je výborná k jídlu," zašeptal Taki k mému překvapení, protože ryba vypadala nanejvýš jedovatě.

Pomaličku a opatrně spustil do vody pětizubec a kousíček po kousíčku přibližoval k rybě zahnuté ostny. Kolem bylo úplně ticho, jen lampa podrážděně syčela. Zuby se pomalu a neúprosně přibližovaly k rybě. Zatajil jsem dech. Té velké rybě se zlatýma očima přece nemůže ujít hrozící nebezpečí! Čekal jsem, že najednou mrskne ocasem, rozvíří písek a zmizí do nenávratna. Ale kdepak, ležela si tam a pravidelně povzneseně oddechovala. Když už se pětizubec přibližoval asi na třicet centimetrů k ní, Taki ho na chvíli zarazil. Povšiml jsem si, jak přesunul co nejopatrněji ruku na násadě. Vteřinku, která mi připadala nekonečně dlouhá, postál úplně bez hnutí, a potom najednou tak rychle, že jsem ten pohyb ani nepostřehl, zasekl prudce a přesně všech pět strašlivých zubů dozadu do velké rybí hlavy. Pak už jen zaviřil písek, vytryskla krev a ryba se házela s svíjela na železných špicích a mrskala tělem, až prudce narážela ostny na hřbetě do pětizubce. Taki však zasekl pětizubec dokonale a pro rybu už nebylo úniku. Střídavými pohyby obou rukou rychle vytáhl tyč a ryba přepadla přes lodní bok do člunu a házela se tam a svíjela. Vykročil jsem, že mu ji pomohu sundat ze zubů, ale drsně mě odstrčil.

"Dávej pozor," křikl na mě. "Ropušnice je pěkná potvora."

Díval jsem se, jak sundává listem vesla svůj úlovek z pětizubce a jak ryba, i když musí být pro všechny záměry a účely mrtvá, sebou pořád ještě kroutí a mrská a pokouší se zarýt ostny do lodního boku.

"Podívej se, podívej," vybídl mě Taki. "Teď aspoň vidíš, proč se jí říká taky škorpión. Kdyby tě nabrala na tyhle ostny, zkusíš bolesti, že by tě ani svatý Spiridion neochránil. Museli by tě nahonem odvézt do nemocnice."

Pomocí vesla, pětizubce a obratného manévrování se mu podařilo nadzvednout ropušnici a hodit ji do prázdné plechovky od petroleje, kde už nemohla nikomu ublížit. Zajímalo mě, proč myslí, že je tak dobrá k jídlu, když je přece jedovatá.

"Ale kdepak," vysvětloval mi Taki. "Jedovaté jsou jenom ostny. Ty se musejí odříznout. Maso je sladké, sladoučké jak med. Dám ti ho kousek s sebou."

Znovu se sklonil nad vesly a s vrzáním jsme si razili cestu dál kolem okraje útesu. Za chvíli se zase zastavil. Mořské dno tu bylo písčné a jen tu a tam rostlo pár mladých zelených chaluh. Taki zarazil opět nehnuté člun a pozvedl pětizubec.

"Podívej," řekl mi. "Chobotnice!"

Žaludek se mi stáhl vzrušením, protože zatím jsem viděl chobotnice jen mrtvé, na trhu ve městě, a byl jsem přesvědčen, že se ani zdaleka nepodobají živým. Ale ať jsem se díval sebezpozorněji, připadalo mi písčné dno jako bez života.

"Tamhle, tamhle!" šeptal Taki, spustil opatrně pětizubec do vody a ukázal ke dnu. "Copak ji nevidíš? Nechal jsi snad doma oči? Tamhle, tamhle! Koukej, vždyť se jí už skoro dotýkám!"

Porád ještě jsem chobotnici neviděl. Taki spustil pětizubec o dalších třicet čísel.

"Tak už ji vidíš, ty hlupáku?" pochechtával se. "Vždyť už mám pětizubec úplně u ní!"

Najednou jsem chobotnici zahlédl. Díval jsem se na ni vlastně celou tu dobu, ale byla tak šedá a podobná písku, že jsem ji nerozeznal od mořského dna. Seděla na písku v celém hnízdě chapadel a zpod holé vypouklé hlavy se na nás zoufale dívala podivným, jakoby lidským očima.

"Ta je ale velká," řekl Taki.

Trochu si pozvedl v ruce pětizubec, ale pohnul jím příliš neopatrně. Chobotnice rázem změnila svou nenápadnou písčnou barvu v zářivě ostrou měňavou zeleň. Vypustila z nálevky proud vody a vynesena její silou vyrazila v rozvířeném písku od mořského dna. Chapadla táhla za sebou, a jak si to hnala vodou, vypadala jak utržený balón.

"Ksaku!" zahuboval Taki.

Hodil pětizubec do lodky, popadl vesla a rychle to nabral za chobotnicí. Ta zřejmě až dojemně věřila ve svou kamufláž, neboť asi o dvanáct metrů dál se zase usadila na mořském dně.

Taki nad ní znovu zastavil člun a znovu spustil opatrně pětizubec do vody. Tentokrát už neriskoval a neudělal

jediný neopatrný pohyb. Ostatná vidlice pronikla asi na třicet centimetrů od vypouklé chobotničí hlavy a tu uchopil Taki násadu ještě pevněji a udeřil. Stříbrný písek rázem vyvřel do temného mračna a chapadla chobotnice se začla zmítat a svíjet a otáčet se kolem pětizubce. Z těla chobotnice vytryskl inkoust, spočíval ve vodě jak chvějivý šál z černé krajky a plazil se nad pískem jak dým. Taki se pochechtával radostí. Rychle vyzvedl pětizubec, chobotnice spadla do člunu, ale dvě chapadla se jí zachytila o lodní bok a ze všech sil se ho držela. Taki prudce cukl a chapadla povolila s pronikavým trhavým zvukem, asi jako když se strhává leukoplast, ale tisíckrát silnějším. Rychle popadl kulaté slizké tělo chobotnice a obrátne je sundal z ostnů. Potom si k mému užasu pozvedl tu svíjející se medúzu k obličejí, takže se mu chapadla ovinula kolem čela, tváří a krku a přísavné plošky se mu bíle odrážely od snědé obličejí. Pečlivě vyvolil správné místo a najednou se zahryzl do samého jádra živočicha, chňapl ho a trhl jím asi jak teriér, když chce zlomit vaz kryse. Zřejmě prokousl chobotnici nějaké důležité nervové centrum, protože chapadla na jeho hlavě rázem uvolnila svoje sevření a zůstala ochable viset, jen konečky se jim zachvívaly a stáčely trošičku nahoru. Taki hodil chobotnici do plechovky za ropušnici, odplivl si přes lodní bok a pak se nahnul, nabral si do dlaně mořské vody a vypláchl si ústa.

"Přinesl jsi mi štěstí," řekl, spokojeně se na mne usmál a otřel si ústa. "Málokdy se mi stane, abych chytil za jednu noc chobotnici a ještě ropušnici."

Chobotnicí však zřejmě Takiho štěstí skončilo, protože jsme sice obepluli ještě dvakrát útes, ale nic jsme už nechytili. Pravda, zahlédli jsme zlověstně vyhlížející hlavu murény, velkou asi jak hlava menšího psa, vystrčenou z díry v útesu. Když však k ní Taki spustil pětizubec, ucouvla muréna hladce a důstojně s hadím půvabem do hlubin skaliska a už jsme ji ani nespátřili. V hloubi duše jsem tomu byl docela rád, protože jsem odhadl její délku tak na sto osmdesát centimetrů, a byť jsem byl sebeznaněnější přírodovědec, nestál jsem zvlášť o to, abychom se s tak dlouhou murénou utkali na nepatrně osvětlené loďce.

"Co se dá dělat," řekl Taki filozoficky. "Teď si zas zarybaříš ty."

Zavezl mě k největšímu útesu a vysadil mě i s mým vybavením na jeho plochem vrcholu. Vyzbrojem síti plížil jsem se podél okraje srázu a Taki vesloval asi dva metry za mnou a osvětloval mi tlumenou krásu skalisek. Hemžilo se kolem nich tolik živočichů, až jsem si přímo zoufal, že je nestačím všechny pochyťat.

Pluli tam křehcí slizouni, zlatě a šarlatově zbarvení, droboučké rybky velké asi jak půl krabičky od sirek s velkýma očima a tělčky červenými jak poštovní schránka, a potom ještě jiné, stejně malinké rybky zbarvené temně modře v kombinaci se světlou šedě modrou. Zahlédl jsem i krvavě rudé hvězdice a křehoučké nachové hadice, jejichž dlouhá, štíhlá zašpičatělá ramena se neustále svírala a zase rozevírala. Musel jsem je vyzvedat v síti co nejopatrněji, protože stačil jen napatrný úder a byly by s veselou rozmařilostí klidně odhodily všechna svá ramena. Vyskytovaly se tam i "bačkorovité přílipky", a když je člověk obrátil, zjistil, že mají polovinu spodní části těla krytou víčkem, takže celý ten tvoreček vypadal jak rozčápnutá bačkora šitá na nohu znetvořenou dnou. Zahlédl jsem i zavínutce, některé bílé jako sníh a jemňoučce rýhované rudočernými čarami. K puklinám ve skále byly přisáty chroustnatky neboli chitoni, některé i šest centimetrů dlouhé, které vypadaly jak obrovské vši. Zahlédl jsem i mláďátko sépie, velké asi jak krabička od sirek, a div jsem nepřepadl přes okraj útesu, jak jsem se snažil je lapit, ale k mému nesmírnému zármutku mi uniklo. Po půlhodině sběru jsem zjistil, že všechny mé sklenice, plechovky a krabičky jsou už tak plné živočichů, div nepřetékají, a byť nerad, musel jsem uznat, že už je načase přestat.

Taki mě dobromyslně zavezl do mé oblíbené zátoky a pobaveně mě pozoroval, když jsem pečlivě přelával sklenice plné exemplářů do svého skalnatého bazénku. Pak se mnou zajel k molu pod Menelaosem. Uřízl mezi žábami teď už úplně mrtvé ropušnice pořádný plát masa a podal mi jej.

"Řekni mamince, ať ji udusí na hodně pálivé paprice a na oleji a dá k ní brambory a trochu tykve," řekl. "Je dost sladká."

Poděkoval jsem mu za rybu i za to, že se mnou měl takovou trpělivost.

"Přijď si se mnou zas někdy zachytat," zval mě. "Příští týden se tu zas zastavím. Nejspíš tak ve středu nebo ve čtvrtek. Až přijedu, vzkáži si pro tebe."

Poděkoval jsem mu a řekl, že bych moc rád. Odstrčil loďku a začal se odrážet jedním veslem směrem k Benitses.

"Hodně štěstí," volal jsem za ním.

"Ůpastro koloů," odpověděl. "Šťastnou cestu."

Otočil jsem se a unaveně se vlekl do kopce. Ke svému zděšení jsem zjistil, že už je půl třetí, a dobře jsem věděl, že maminka je dávno přesvědčena, že jsem se buďto utopil, nebo mě sežral žralok, nebo mě prostě potkal jiný strašlivý osud. Doufal jsem jen, že ji tou rybou trochu usmírím.

Myrtová křoviska

Asi tři čtvrtě kilometru od naší vily směrem k severu olivové háje prořídly a rozkládala se tu plochá kotlina, široká asi padesát nebo šedesát akrů, na které nerostla jediná oliva. Rozrůstal se tu jen rozlehlý zelený les myrtových křovisek, přerušovaný tu a tam suchým kamenitým trávníkem, který zdobily podivuhodně vznosné bodláky zářící oslnivě jasnou modří a velké načechrané bambule mořské cibule. Rád jsem sem chodíval lovit, protože jsem tu nacházel pozoruhodný výběr nejrůznějšího hmyzu. Sedávali jsme s Rogerem v omamně provoněném stínu myrtových křovin, pozorovali celé ty šiky tvorů, kteří kolem nás přecházeli, a zdálo se nám, že v některých hodinách je na těch větvíčkách živo jako na hlavní třídě v našem městě.

V myrtových křovinách žilo plno kudlanek nábožných, asi sedm centimetrů dlouhých, s jasně zelenými křídly. Kolébaly se na svých tenkých nožkách po myrtových keřích, hrozivě zahrocené přední končetiny sepnuté jakoby k pokrytecké modlitbě, a otáčely drobnými špičatými obličejíčky s vypoulenými salámově žlutými očima sem a tam, aby

jim nic neušlo, jako hubené zatrpklé staré panny na nějakém večírku. Usedl-li na lesklých myrtových listech bělásek nebo babočka, kudlanky se k němu s největší opatrností téměř nepostřehnutelnými pohyby začaly přibližovat a tu a tam se cestou zastavily a mírně se pohupovaly na svých nožkách, aby přesvědčily motýla, že jsou jen pouhými listy, s nimiž si trochu pohrává vítr.

Jednou jsem viděl, jak se kudlanka najednou postavila a vrhla na velkého otakárka, který si seděl na sluníčku, klidně pohyboval křídly a o čemsi hloubal. V poslední chvíli však kudlanka trochu uklouzla, a místo co by chytla otakárka za tělo, jak měla v úmyslu, popadla jenom křídlo. Otakárek se s leknutím probral ze slastného zamyšlení a začal tak zuřivě mávat křídly, že vyzvedl kudlanku napůl z listu. Ještě párkrát se divoce rozmáchl a potom ke kudlančině vzteku vrávoravě ulétl, i když mu z jednoho křídla chyběl veliký kus. Kudlanka se zas klidně posadila a snědla aspoň kus křídla, který jí uvízl v drápech.

Pod kameny roztroušenými po zemi mezi bodláky žilo překvapivé množství nejrůznějších tvorů, i když půda tu byla vyprahlá sluncem dotvrda a tak horká, že by se na ní dalo usmažit vajíčko. Na těchto místech žili tvorové, z kterých mi hrůzou až přecházel mráz po zádech. Byly to zploštělé stonožky, asi pět centimetrů dlouhé, s hustým třepením dlouhých špičatých nohou po obou stranách těla. Byly tak ploché, že se vešly i do nejnepatrnější šterbinky, a úžasně rychle se pohybovaly, spíš jako kdyby se plazily, než běhaly, hladounce, jak když se plochý oblázek rozjede po ledě. Jmenovaly se ůScutigeridaeů, a opravdu mě nenapadlo jméno, které by výstižněji vyjadřovalo, jak odporně se pohybují.

Mezi kamením se našly místy jamky, vyryté do tvrdé půdy a velké asi jak půlkoruna, anebo ještě větší. Byly vyloženy hedvábím a nahoře zakryté pavučinou, rozloženou do kruhu širokého tak osm centimetrů. Tady sídlily tatantule, velcí a tlustí čokoládově hnědí pavouci s plavými a skořicovými skvrnami. S roztaženými nohama zabraly místo velikosti asi podšálku a tělo měly velké jako polovinu vlašského ořechu. Byly neobyčejně silné, hbité a v lovu kruté a projevovaly až podivuhodnou zlovolnou inteligenci. Většinou lovily v noci, ale občas je člověk zahlédl i ve dne, jak rychle kráčejí na dlouhých nohách mezi bodláky a pátrají po nějaké oběti. Jakmile mě zpozorovaly, většinou se vzdálily a rychle ztratily někde v myrtách, ale jednou jsem přece jen spatřil tarantuli, která byla natolik zabraná do svého počínání, že jsem se k ní mohl docela přiblížit.

Vzdálila se asi tak na dva metry od svého doupěte, vylezla do poloviny modrého bodláku a teď tam stála, mávala předními nohama a rozhlížela se. Neodbytně mi připomínala lovce, který si vylezl na strom, aby se podíval, není-li kolem nějaká lovná zvěř. Počínala si tak asi pět minut a já zatím seděl na bobku a pozoroval ji. Pak slezla opatrně z bodláku a rozhodně si to namířila pryč. Vypadala skoro, jak kdyby něco ze svého vyvýšeného stanoviště zahlédla, ale když jsem probádal půdu kolem dokola, nenašel jsem sebemenší známky života, ostatně jsem si ani nebyl jist, jestli tarantule tak dobře vidí. Pochodovala však velmi rozhodně, až došla k velkému trsu slzovek, jemné chvějivé travině, jejíž plody vypadají jako maličké pletené housky. Přikročil jsem také k trávě a tu jsem si najednou uvědomil, po čem to zřejmě tarantule pase, neboť pod něžnoučkou sprškou bílé trávy spočívalo skřivaní hnízdo. Ležela v něm čtyři vajíčka. Jedno se zrovna vyklubalo a maličké, růžové ochmýřené ptáčátko se ještě chabě potýkalo se zbytky skořápky.

Než jsem stačil podniknout něco rozumného a ptáčátko zachránit, přikročila tarantule k hnízdu. Na chvíli se nad ním naklonila, nestvůrná a děsivá, a pak si rychle vytáhla z hnízda ptáče, které se ještě celé třásl, a zasekla mu do zádiček dlouhá zahnutá kusadla. Ptáčátko dvakrát slabounce, sotva slyšitelně vypísklo, a pak se, byť jen chvíli, zmítalo v chlupekem sevření pavouka, široce rozvíralo zobáček. Vtom však začal jed působit, ptáče na okamžik ztuhlo a potom ochaběle pokleslo. Pavouk bez hnutí čekal, dokud si nebyl jist, že jed vykonal své, a pak se otočil a rázoval si to pryč i s ptáčetem, které mu viselo mrtvé z čelistí. Vypadal jak nějaký divný nohatý myslivec, který si nese domů prvního tetřívka sezóny. Bez zastávky si to hnál přímo ke svému doupěti a pak v něm zmizel a ochablé ubohé tělíčko mrtvého ptáče stáhl za sebou.

Toto setkání mne uchvátilo ze dvou důvodů - jednak jsem ani netušil, že by se tarantule odvážila na něco tak velkého, jako je ptačí mládě, a za druhé jsem nemohl pochopit, jak mohla vědět, že tam to hnízdo je. A ona to docela jasně uvědomila, protože bez váhání zamířila přímo k němu. Přeměřil jsem si vzdálenost kroky a zjistil, že od bodláku je k hnízdu asi dvanáct a čtvrt metru. Byl jsem naprosto přesvědčen, že žádný pavouk nemá tak pronikavý zrak, aby postřehl na takovou dálku dobře ukryté hnízdo i ptáče. Zbýval pak jenom čich, ale i když jsem věděl, že zvířata cítí velice jemné pachy, jež našim tupým nosům unikají, uvědomoval jsem si, že jen zcela vynikající čich by dokázal zachytit za naprostého bezvětří na vzdálenost asi dvanácti metrů skřivánčí mládě. Dospěl jsem k jedinému řešení, že pavouk objevil hnízdo při svých toulkách a pravidelně se k němu vracel, aby si zjistil, jestli se mláďata už nevylihla. Jako vysvětlení mě to však neuspokojilo, protože jsem tím vlastně prisuzoval hmyzu schopnost myšlení, kterou, jak jsem si byl docela jist, nemá. Ani můj nejuznávanější mudrc Theodor mi nedokázal záhadu uspokojivě vysvětlit. Najisto jsem věděl jen to, že skřivánčí párek nevychoval toho roku jediné mládě.

Další tvorové, kteří mě v myrtových křovinách úžasně uchvacovali, byly larvy mravkolvů. Dospělí mravkolvi se vyskytují v nejrůznějších velikostech a většinou mají úplně fadní zbarvení. Vypadají jak strašně nepořádné a notně přitroublé vážky. Křídla jako by měli naprosto neúměrná k ostatnímu tělu a zoufale jimi mávají, jako by potřebovali kdovíjaké úsilí, aby se najednou nezřítily k zemi. Jsou to dobráctí bruchouni a raozhodně nikomu neublíží. To se ovšem nedá říct o jejich larvách. Larva mravkolva řádí v suchých písčinách, jaké leží mezi myrtovými keři, asi jak dravá larva vážky v rybníce. Jediné, co prozrazuje, že se někde poblíž vyskytují larvy mravkolva, jsou zvláštní kónické jamky v místech, kde je půda dost jemná a měkká, aby se daly snadno vyhrabat. Když jsem poprvé tyto kužele objevil, dlouho mi vrtalo hlavou, kdo je tu asi udělal. Domníval jsem se, že si tu snad nějaká myš vyhrabávala kořínky či něco podobného, a vůbec jsem netušil, že na dně každé té kuželovité prohlubně sedí její stavitel a napjatě čeká připraven v písku, nebezpečný jak nastražená léčka. Pak jsem uviděl jeden z těch kuželů v činnosti, a teprve tehdy jsem si uvědomil, že to není jen domov larvy, ale i obrovská past.

Najednou si to pěkně přiklusal mraveneček (vždycky jsem měl pocit, že si mravenci při práci prozpěvují), třeba jeden z těch černých pracantů anebo větších červených samotářů, co klopýtají krajinou a míří červenými zadečky k obloze jak protiletadlovými děly. Ať už patřil ke kterémukoli druhu, nabral si to náhodou kolem jedné té prohlubinky a rázem zjistil, že mu svažitě stěny začínají ujíždět pod nohama, takže klouže ke dnu kužele. Hned se otočil a snažil se vyšplhat z jamky, ale hlína nebo písek se mu začla sesouvat v maličkých lavinách pod nohama. Jak tyhle laviny dopadly na dno kužele, bylo to pro larvu znamením, aby přešla k činu. Mravenec se najednou octl pod rychlou kulometnou palbou písku anebo hlíny, kterou s neuvěřitelnou rychlostí metala ze dna kráteru hlava larvy. Ujížděla mu půda pod nohama, byl zasypáván prudkými ranami hlíny či písku a najednou mu nohy podklesly a začal se neodvratně řítit na dno kráteru. V tu chvíli se s úžasnou rychlostí vynořila z písku hlava mravkolvovy larvy, zploštělá, jakoby mravenčí hlava s dvěma obrovskými zahnutými kusadly, ostrými jako srp. Bleskurychle zahryzla kusadla do těla nešťastného mravence, ponořila se opět do písku a kopajícího a zmítajícího se mravenčka táhla za sebou do sypkého hrobu. Zlobilo mne, jak nespravedlivě využívají larvy mravkolvů hloupé a trochu přehorlivé mravence, a když jsem je někde našel, bez nejmenších výčitek svědomí jsem je vyhrabal a odnesl si je domů. Doufal jsem, že se mi časem vylíhnou v maličkých mušelinových klecích, a budou-li patřit k druhu, který ještě nemám, že si je zařadím do své sbírky.

Jednoho dne se strhla nad ostrovem jedna z těch divokých bouřek, kdy se obloha zatáhne černomodrými mračky a blesky ji křížují ve filigránsky jemných stříbrných čarách. Po bouřce přišel déšť - veliké, těžké kapky, teplé jak krev. Bouřka se rychle přehnal a nechala po sobě oblohu umytou do jasné modra jako vajíčko čerstvě vylihnuté pěnice. Z vlhké půdy stoupaly úžasně bohaté, téměř labužnické vůně, jak když se postaví na stůl ovocný koláč anebo švestkový nákyp, a z olivových kmenů vystupovala pára, protože z nich slunce vysoušelo dešťovou vodu, takže vypadaly, jako když hoří. Měli jsme s Rogerem tyhle letní bouřky moc rádi. S rozkoší jsme se šplouchali v kalužích a já si vůbec nic nedělal z toho, že mám všechno oblečení čím dál promáčenější vlahým deštěm. Rogera navíc ohromně bavilo, když se mohl dosytosti vyštěkat na blesky. Když déšť ustal, procházeli jsme se myrtovými křovisky a já stále doufal, že bouřka třeba vylákala živočichy, kteří se jinak schovávají před vedrem. A opravdu, na jedné myrtové větvičce seděli dva tlustí, medově a jantarově zbarvení hlemýždi, kteří k sobě hladce popolézali a vyzávavě na sebe kývali růžky.

Věděl jsem, že uprostřed léta tihle hlemýždi většinou téměř znehybní. Přílnou k některé příhodné větvičce, zahradí si ústí své ulity tenkými, jakoby vlanitými vrátky a usoupí co nejhluběji do jejich závitů, aby si uchránili vláhu těla před pronikavým slunečním žářem. Tahle divoká bouřka je však zřejmě probudila a vyvolala v nich rozmarné romantické nálady. Jak jsem je pozoroval, dolezli k sobě, až se dotýkali růžky. Pak se zastavili a dlouho si vážně hleděli do očí. Jeden z nich se trošičku posunul, aby se přiblížil těsně k boku druhého. Když takto ležel vedle něho, stalo se něco tak zvláštního, že jsem nemohl ani uvěřit svým očím. Z jeho boku a současně i z boku druhého hlemýžďe vyrazilo cosi, co vypadalo jako dva maličké bílé šípky, upevněné k jemnému bílému vláknu. Šíp hlemýžďe číslo jedna pronikl do boku hlemýžďe číslo dvě a úplně v něm zmizel, a stejně tak zmizel i šíp hlemýžďe číslo dvě v boku hlemýžďe číslo jedna. A tak tu oba leželi bok po boku, spojení dvěma tenkými bílými vlákny. Vypadali jak dvě podivné plachetnice spoutané lodními lany. Bylo to fantastické, ale co se dělo dál, mě udivilo ještě víc. Vlákénka jako by se najednou začala zkracovat, až přitáhla oba hlemýžďe těsně k sobě. Prohlížel jsem si je tak zblízka, div jsem do nich nevrazil nosem, a dospěl jsem k neuvěřitelnému závěru, že každý z těch hlemýžďů si jakýmsi mechanismem svého těla vtahuje dovnitř své lanko, takže si druhého přitahuje, až jsou k sobě těsně přimknuti. Pochopil jsem, že se bezpochyby páří, ale jejich těla už splynula natolik, že jsem samotný akt pozorovat nemohl. Hlemýždi k sobě zůstali asi čtvrt hodiny uchváceně přitisknutí a pak se bez jediného pokývnutí anebo poděkování odplazili každý jiným směrem a nebyla už na nich znát žádná vlákna, ba ani nadšení z tak úspěšně dovršené milostné schůzky.

Tohle chování mě tak zaujalo, že jsem se nemohl ani dočkat čtvrtka, až přijde Theodor a povím mu o tom. Theodor mě vyslechl, a zatímco jsem mu podrobně popisoval, co jsem viděl, mírně se pohupoval na špičkách a vážně přikyvoval.

"Ah, tak ano, ano," řekl, když jsem domluvil. "Měl jsi... ehm... veliké štěstí, že jsi to viděl. Pozoroval jsem už spoustu hlemýžďů, ale spatřit něco takového se mi nikdy nepodařilo."

Ptal jsem se ho, jestli se mi jen nezdálo, že se jim najednou objevily na boku ty šípky a vlákénka.

"Ne, ne," ujistil mě Theodor. "Viděl jsi docela správně. Ty šípky jsou... ehm... utvářené z takové... vápenité látky, a jakmile proniknou do hlemýžďe, tak ehm... mizí, rozpouštějí se. Existují prý důkazy, že vyvolávají jakési svědění, které je hlemýžďům... ehm... příjemné."

Ptal jsem se ho dál, jestli jsem usuzoval správně, že každý hlemýžď si vtahuje své lanko zase dovnitř.

"Ano, ano, docela správně," ujistil mě Theodor. "Mají zřejmě nějaký... ehm... mechanismus, kterým si vtahují svá vlákna zase zpátky."

Svěřil jsem se mu, že něco tak zvláštního jsem dávno neviděl.

"Ano, opravdu. Je to úžasně zajímavý jev," řekl Theodor a potom dodal něco tak senzačního, že jsem zůstal stát s otevřenou pusou. "Viš, když tak leží u sebe, páří se... ehm... vlastně samčí polovina jednoho hlemýžďe se samičí polovinou druhého hlemýžďe a obráceně."

Chvilí mi trvalo, než jsem tu fantastickou informaci pochopil. "Pak to tedy znamená," ptal jsem se opatrně, "že je každý hlemýžď zároveň samec i samička?"

"Hm, je," přikývl Theodor. "Hermafrodit."

Pobaveně po mně blýskl očima a prohrábl si palcem okraj vousů. Larry, který se před chvílí ještě tvářil znuděně, jako ostatně vždycky, když jsme se pustili s Theodorem do přírodovědecké debaty, teď šasl stejně jako já nad senzačním odhalením sexuálního života hlemýžďů.

"Že si děláš legraci, Theodore?" namítal. "Nechceš nám přece tvrdit, že každý ten tvor je zároveň samec i

samec?"

"Ale jistě že je," stál Theodor na svém a dodal rozhodně bez přehánění: "Je to velice pozoruhodné."

"Pro boha živého," vybuchl Larry. "Podle mě je to nespravedlivé. Ty zatracené slizké potvory si klidně lezou po křoví, vesele svádějí jedna druhou a ještě si přitom užijou oboje potěšení. Proč se nemůže dát tahle možnost i lidem, to bych teda rád věděl!"

"Něco na tom je," připustil Theodor. "Jenže bys potom musel snášet vajíčka."

"Pravda," uvažoval Larry. "Ale představte si tu báječnou výmluvu, když se člověku nechce někam na večírek. Prostě by řekl: 'Hrozně mě mrzí, ale nemůžu přijít, sedím teď zrovna na vejcích!'"

Theodor se trochu posměšně uchechtl.

"Jenomže hlemýždi na vejcích nesedí," vysvětloval. "Zahrabou je někam do vlhké půdy a nechají je být."

"To je ovšem ideální způsob, jak vychovávat děti," ozvala se maminka zcela nečekaně, ale z hloubi duše.

"Škoda že vás nemohu všechny zahrabat někam do vlhké hlíny a jít si po svých."

"Teď jsi řekla něco strašně tvrdého a nevzdědného," vytkl jí Larry. "Gerry z toho bude mít možná komplexy na celý život."

Jestli jsem však měl z tohoto rozhovoru nějaký komplex, pak se týkal jen hlemýžďů, protože jsem si záměrně, že podniknu s Rogerem na hlemýžďě mohutný záťah, nanojsím si je do domu a budu je chovat v plechovkách, abych je mohl podle libosti pozorovat, jak po sobě střílejí "šípky lásky". I když jsem jich však nachytal za několik dalších týdnů na stovky, uvěznil je v plechovkách a zahrnul veškerou péčí a pozorností (dokonce jsem jim zahrál i simulovanou bouři na kropící konev), k páření jsem je nepřiměl.

Hlemýžďe jsem viděl při této pozoruhodné milostné hře ještě jedinkrát, kdy se mi podařilo získat párek velikých hlemýžďů zahradních, kteří žijí na kamenitých stránkách hory Deseti svatých. Že jsem se tam vůbec dostal a mohl si je chytit, za to děkuji jen mamince, protože mi koupila k narozeninám něco, po čem jsem toužil opravdu z celého srdce - pěkné a silné oslí mládě. Už od té doby, co jsme se přistěhovali na Korfu, jsem si uvědomoval, že je tu spousta oslů - vždyť na nich vlastně záviselo zemědělství celého ostrova. Upnul jsem se k nim však teprve ode dne Kateřininy svatby. Hodně oslů sem tenkrát přišlo i se svými mláďaty, a některá byla teprve pár dní stará. Byl jsem úplně unesen, jak mají bambulovitá kolena, velké uši a kolíbavou nejistou chůzi, a umínil jsem si, že děj se co děj, budu mít také svého osla.

Snažil jsem se získat pro svůj plán maminku a vysvětloval jsem jí, že kdybych se vozil i se svým vybavením na oslu, dostal bych se mnohem dál do kraje. Proč bych ho nemohl dostat třeba k vánocům? Protože, vysvětlovala mi maminka, jsou jednak oslové velmi drazí a potom se zrovna teď žádná mláďata neseženou. Ale když jsou tak drazí, namítal jsem, proč bych ho nemohl dostat zároveň k vánocům a k narozeninám? Milerád bych se kvůli oslovi zřekl všech ostatních dáreků. Maminka slíbila, že uvidí, což jak jsem z trpké zkušenosti věděl, většinou znamenalo, že na danou věc rychle a naprosto zapomene. Jak se blížily mé narozeniny, zopakoval jsem znovu všechny argumenty ve prospěch osla, ale maminka zase jen opakovala, že se uvidí.

A tu se jednoho dne objevil v olivovém háji hned za naší zahrádkou bratr naší služebné Kostas a přes rameno nesl pořádnou otep dlouhých bambusových tyčí. S blaženým pohvizdováním začal vykopávat do země jámy a kolmo do nich zasazovat bambusové tyče, až tvořily menší čtverec. Díval jsem se na něj fuchsiovým živým plotem a hrozně mě zajímalo, co to proboha dělá, a tak jsem pískl na Rogera a šel se podívat.

"Stavím vaši mamince domek," vysvětloval mi Kostas. Úplně jsem užasl. Nač by propánakrále potřebovala maminka bambusový domek? Nerozhodla se snad, že bude spát venku? To se mi zdálo dost nepravděpodobné. Ale nač maminka ten domek potřebuje? naléhal jsem na Kostase.

Díval se na mě, ani okem nemrkl.

"Kdo ví?" řekl a pokrčil rameny. "Třeba si do něj chce schovávat kytky anebo ukládat na zimu sladké brambory."

To se mi zdálo taky úplně nepravděpodobné, ale když jsem Kostase půl hodiny pozoroval, omrzelo mě to a šel jsem se s Rogerem projít.

Druhého dne byl bambusový rám hotov a Kostas začal proplétat tyče rákosem a budovat pevné zdi a střechu. Třetího dne stavbu dokončil a nápadně připomínala jeden z prvních pokusů Robinsona Crusoe o jakés takés přístřeší. Vyptával jsem se maminky, co chce s tím domkem podniknout, ale odpověděla mi, že ještě přesně neví a že jí snad přijde docela vhod. Nezbyvalo mi, než se s tím neurčitým vysvětlením spokojit.

Den před mými narozeninami se všichni začali chovat poněkud výstředněji než obvykle. Larry například pobíhal po domě a z nějakého důvodu, známému jen jemu samému, provolával: "Halali!" a jiná lovecká hesla. Protože ho podobné nápady popadaly dost často, nevěnoval jsem mu zvláštní pozornost.

Margo se plížila domem se záhadnými balíčky pod paží, a když jsem se s ní jednou srazil v hale, zjistil jsem k svému úžasu, že má plné ruce pestrých ozdob, které nám zbyly od loňských vánoc. Když mě uviděla, zděšeně vykřikla a utekla tak zahanbeně a tajuplně do své ložnice, že jsem za ní zůstal koukat s otevřenou pusou.

I Leslieho a Spira však zřejmě něco popadlo, protože se pořád tajně scházeli na zahradě. Tu a tam jsem zaslechl útržek jejich rozhovoru, ale co vlastně zamýšlejí, jsem si z něho nedomyslel.

"No přece na zadním sedadle," říkal zamračeně Spiro. "Věřte mi prosím, pane Leslie, něco takového jsem už dělal kolikrát."

"Nu, jestli myslíte, Spiro," odpovídal pochybovačně Leslie. "Ale víte, že nestojíme o žádné zlomené nohy a nic takového."

Vtom mě však Leslie zahlédl, jak zcela nezakrytě poslouchám, a dopáleně se mě zeptal, co si u všech čertů myslím, takhle poslouchat, když si lidi povídají tajnosti? Proč radši nejdu k nejbližšímu útesu a neskočím z něj?

Nabyl jsem dojmu, že rodina není právě v nejpřátelštějším rozpoložení, a vyšel jsem si s Rogerem do olivových hájů, kde jsme se až do večera marně honili za zelenými ještěrkami.

Večer jsem právě zhasl a vlezl do postele a tu jsem zaslechl, jak se olivovými háji blíží jakýsi chraptivý zpěv provázený hlasitým smíchem. Když se rámus přiblížil, rozeznal jsem Larryho a Leslieho hlas, kombinovaný Spirovým prozpěvováním, jenže každý si zřejmě zpíval docela jinou písničku. Nejspíš si někde vyrazili a pořádně se rozparádili. Podle rozhořčeného šeptání a kroků na chodbě jsem poznal, že maminka s Margo dospěly k stejnému závěru.

Všichni tři mužští vpadli do vily, hystericky se smáli u dveří jakémusi vtipu, na který se právě zmohl Larry, a maminka s Margo je rozčileně mímily.

"Bud'te přece zticha," napomínala je šepem maminka.

"Ještě vzbudíte Gerryho! Co jste to pili?"

"Vino," odpověděl Larry důstojně a škytl.

"Vino," řekl Leslie. "A pak jsme tancovali a Spiro tancoval a já tancoval a Larry tancoval. A Spiro tancoval a pak tancoval Larry a pak jsem tancoval já."

"Měli byste si jít raději lehnout," doporučovala mu maminka.

"A pak zase tancoval Spiro," smál se Leslie, "a potom tancoval Larry."

"Dobrá, dobrá," řekla maminka. "Ale jděte už proboha do postele. Skutečně si myslím, Spiro, že jste je neměl nechat tolik pít."

"Spiro tancoval," zdůraznil Leslie na vysvětlenou.

"Já ho uložím," nabídl se Larry. "Jsem tady asi jediný střízlivý."

Na dlaždičkách se ozvaly šouravé kroky, jak Leslie s Larrym v objetí vrávorali chodbou.

"A teď si zatancuju s tebou," ozval se z ložnice Leslie, když ho Larry vyvekl nahoru a ukládal do postele.

"Nezlobte se, paní Durrellová," omlouval se Spiro hlasem ztěžklým vínem. "Ale když oni ne a ne přestat."

"A sehnal jste ho?" ptala se Margo.

"To se ví, slečno Margo. Jen se nebojte," ujišťoval ji Spiro. "Nechal jsem ho dole u Kostase."

Konečně Spiro odešel a zaslechl jsem, jak si maminka i Margo jdou lehnout. Všechny ty záhadné události jen dovršily den, který byl vůbec celý zmatený. Zanedlouho jsem však na zvláštní počínání své rodiny dočista zapomněl, protože jak jsem tak ležel ve tmě a hloubal, co asi dostanu k narozeninám, pomaličku jsem usnul.

Ráno jsem se probudil a chvíli jsem ležel a přemýšlel, co je na tomhle dni zvláštního. Pak jsem se rozpomněl. Mám přece narozeniny! Ležel jsem a vychutnával pocit, že mám celý den jenom pro sebe, všichni že mi budou nosit dárky a rodina že mi musí vyplnit každé jen trochu rozumné přání. Chtěl jsem zrovna vstát a podívat se, co jsem vlastně dostal, když tu se v hale strhl podivný poprask.

"Podrž mu hlavu! Podrž mu hlavu?" křičel Leslie.

"Pozor, vždyť mi rozbijete všechny ozdoby!" kvílela Margo.

"K čertu se zatracenejma ozdobama," křičel Leslie. "Podrž mu hlavu!"

"Ale, ale, děti, nehádejte se tolik," ozvala se maminka.

"Krucipisek," řekl znechuceně Larry, "po celé podlaze jsou samé kobližky."

Celý ten tajuplný rozhovor provázal jakýsi klapot, jako by někdo házel pingpongovými míčky o dlaždicovou podlahu haly. Co to zas tu mou rodinu proboha popadlo? pomyslel jsem si. Obvykle v tuhle dobu ještě všichni leží v polovědomí a se zavřenýma očima šmátrají po ranním šálku čaje. Posadil jsem se na posteli a už jsem se chystal, že sejdu dolů do haly, aby mi neušla žádná legrace, když tu se dveře mé ložnice prudce rozlétly a dovnitř se přihnul oslík, vyparáděný věnci z barevného krepového papíru, vánočními ozdobami a třemi obrovskými péry, která mu kdosi vkusně zastrčil mezi veliké uši. Leslie se ho vztekle držel za ocas a křičel: "Hyjé, ty mrcho!"

"Mluv slušně, Leslie," napomenula ho maminka a tvářila se ve dveřích dost rozčileně.

"Rozbijete všechny ozdoby!" ječela Margo.

"Čím dřív odsud to zvíře vypadne, tím líp!" řekl Larry. "Teď už jsou bobky po celé hale."

"Protože jsi ho postrašil," vytkla mu Margo.

"Nic jsem mu neudělal," hájil se Larry rozhořčeně. "Jen jsem ho trochu pošťouchl."

Oslík se s klouznutím zastavil u mé postele a zadíval se na mne obrovskými hnědými očima. Vypadal trochu překvapeně. Prudce se otrásl, až mu odlétla péra zastrčená mezi ušima, a potom hbitě nakopl zadní nohou Leslieho do holeně.

"Ježíši Kriste!" zařval Leslie a začal skákat po jedné noze sem tam. "Potvora zatracená, vždyť on mi zlomil nohu!"

"Leslie, miláčku, nesmíš tolik klít," domlouvala mu maminka. "Pamatuj na Gerryho."

"Čím dřív ho vyvedeme z té ložnice, tím líp," řekl Larry. "Jinak to tu bude smrdět jak na hnojišti."

"Úplně jste mi rozbili všechny ozdoby," bědovala Margo. "A já si dala hodiny práce, než jsem je navlíkla!"

Já však nikoho z rodiny ani nevnímám. Oslík přistoupil k mé posteli, chvíli se na mne zvědavě díval, pak se maličko chraptivě uchechl a položil mi do rozveřených dlaní šedou tlamu, která byla měkoučká jak ty nejměkčí věci na světě - jako hedvábné kokóny, čerstvě narozená štěňátka, mořské oblázky či sametový dotyk rosničky. Leslie si zatím svlékl kalhoty, prohlížel si ránu na holeni a plyně klel.

"Líbí se ti, Gerry?" zeptala se maminka.

Jestli se mi líbí? Zůstal jsem jako oněmělý.

Oslík byl sytě hnědý, temný skoro jak švestka a měl obrovské uši podobné velikému áronu a bílé punčošky nad naleštěnými kopyty, jemnými jak špičkové střevičky tanečnice. Přes záda se mu táhl široký černý kříž hrdě hlásající, že jeho předkové odvezli Krista do Jeruzaléma, (a už od té doby byli nejzlomyslnějšími domácími zvířaty) a

kolem obou zářivých očí měl velké bílé kruhy, prozrazující, že pochází z vesnice Gasturi.

"Pamatuješ se na Kateřininu oslici, co se ti tolik líbila?" ptala se mě Margo. "Tak tohle je její mládě."

Tím mi byl ovšem oslík ještě vzácnější. Stál tu a vypadal, jak kdyby utekl z cirkusu, přemýšlivě žvýkal kousek nějaké ctky a já zatím vyskočil z postele a rychle na sebe naházal šaty. Ale kam ho dám, ptal jsem se maminky dychtivě. Určitě ho nemůžu nechat ve vile, protože Larry zrovna povídal mamince, že kdyby chtěla, může si vypěstavat v hale pěknou úrodu brambor.

"Vždyť ti pro něj postavil Kostas ten domeček," vysvětlovala maminka.

Byl jsem úplně bez sebe nadšením. Jakou já mám hodnou, laskavou a přející rodinu! Tak vynalézavě přede mnou utajili to velké tajemství! A co se nadřeli, aby oslíka krásně naparádili! Pomaličku a jemně, jako by byl z křehkého porcelánu, vedl jsem svého oře zahradou a dolů do olivového háje, otevřel dvířka malé bambusové chatrče a zavedl ho dovnitř.

Chtěl jsem si nejdřív vyzkoušet, jestli mu bude dost velká, protože Kostas si na práci nikdy moc záležet nedával. Ale domeček byl vynikající. Přesně pro malého oslíka. Vyvedl jsem ho znovu ven, uvázal na dlouhém provazu k jedné olivě, a zatímco se klidně popásal, půl hodiny jsem ho jak u vytržení obdivoval ze všech stran. To už jsem zaslechl maminku, jak mě volá k snídani, a spokojeně jsem si vzdychl. Dospěl jsem k názoru, že ať se to vezme bez vši zaujatosti, je tenhle oslík nade vši pochybnost nejkrásnější na celém ostrově Korfu. Nevím už, jak jsem na to přišel, ale rozhodl jsem se, že se bude jmenovat Sally.

Rychle jsem mu dal pusy na hedvábnou tlamu a běžel jsem domů k snídani.

Po snídani mi Larry k mému úžasu velkomyslně nabídl, že jestli chci, naučí mě jezdit. Podivil jsem se, že to umí, protože jsem o tom zatím neměl ani tušení.

"Samozřejmě," ujistil mě Larry povzneseně. "Když jsme byli v Indii, cválal jsem pořád na poníkách a kdovi na čem ještě. Hřebelcoval jsem je a krmil a vůbec jsem se o ně staral. Člověk jen musí vědět, jak na to."

Vyzbrojení příkrývkou a velkým kusem popruhu jsme se tedy vydali k olivovému háji. Příkrývku jsme urovnali Sally na záda a pevně ji uvázali. Sally sledovala tyto přípravy se zájmem, ale naprosto bez nadšení. Trvala na tom, že bude pořád chodit v malém kruhu kolem dokola, a Larry mě jenom stěží vysadil na její záda. Potom jí uvázal místo lana, na kterém jsem ji pásal, ohlávkou a otěže.

"A teď už ji můžeš jen řídit, jako kdyby to byla loď," poradil mi. "Až budeš chtít, aby šla rychleji, kopni ji patama trochu do žeber."

Jestli je tohle celé jezdecké umění, tak opravdu nemůže být nic snazšího, říkal jsem si. Trhl jsem opratěmi a zaryl paty Sally do žeber. Naneštěstí přerušil můj pád mohutný a obzvlášť trnitý ostružinový keř. Když jsem se z něho vymotával, pozorovala mne Sally s naprostým úžasem.

"Snad by sis mohl vzít nějaký klacek a držet se nohama, abys nepadal," řadil mi Larry.

Uřízl mi krátký klacik a já si znovu vylezl na Sally. Tentokrát jsem pevně svíral nohama její soudkovité tělo a rázně ji pobízel hůlkou. Několikrát sice rozhořčeně ucouvla, ale držel jsem se jí jak přílipka a za půl hodiny se mnou k mému nadšení klusala sem a tam mezi olivami a poslušně reagovala na trhnutí otěžemi. Larry zatím ležel pod olivami, kouřil a sledoval, jak se lepším. Zdálo se mu, že jsem jezdecké umění už celkem zvládl, a tak vstal a vytáhl z kapsy nožik.

"A teď ti ukážu, jak o ni pečovat," řekl. "Předně ji musíš každé ráno vyhřebelcovat. Seženu ti ve městě kartáč. A pak se musíš přesvědčit, jestli má čistá kopyta. To musíš dělat den co den."

Zaraženě jsem se ho zeptal, jak se vlastně oslí kopyta čistí.

"Ukážu ti to," řekl Larry nonšalantně.

Přistoupil k Sally, sklonil se a zvedl jí jednu zadní nohu.

"Na těchto místech," řekl a ukazoval čepeli nože na Sallinu podkovu, "se nachytá spousta bláta. Někdy to vede k nejrůznějším nepříjemnostem, plísni a tak dále. Je proto velmi důležité udržovat jí kopyta v čistotě."

Tak praviv, zaryl perořízek Sally do kopyta. Neuvedomil si však, že na Korfu se oslové nekovají a že kopytko oslího mláděte je ještě moc jemné a choulostivé. Sally přirozeně zareagovala, jak kdyby ji Larry bodl doruda rozžhaveným hákem. Vytrhla mu z ruky kopytko, a jak se Larry narovnal a užasle obrátil, otočila se v piruetce a obratně ho nakopla oběma zadními nohama do břicha. Larry se těžce posadil, zbělel v obličeji jak křída, zkroutil se, chytil se za břicho a začal divně jektat zubama. Strašlivě jsem se vyděsil, ne snad, že bych se tolik bál o Larryho, ale měl jsem strach o Sally, protože jsem byl přesvědčen, že jen se Larry trochu vzpomátuje, příšerně se jí pomstí. Rychle jsem ji odvázal, uhodil klackem do zadku a díval se za ní, dokud neodklusala mezi olivy. Pak jsem se rozběhl domů a sdělil mamince, že Larrymu se něco stalo. Celá rodina včetně Spira, který se právě dostavil, se rozběhla do olivového háje, kde se Larry pořád ještě svíjel, hlasitě vzlykal a sípěl.

"Copak jsi dělal, miláčku Larry?" zeptala se ho maminka bezradně.

"Ta potvora mě napadla," vyrážel ze sebe Larry mezi sípěním. "A to jsem ji vůbec nedráždil... Je asi zcvoklá... Nejspíš má vzteklinu... Určitě mi roztrhla slepé střevo."

Leslie vzal Larryho z jedné strany a Spiro z druhé a pomaličku ho vlekli nazpátek k vile, zatímco maminka s Margo pobíhaly soucitně a zcela bezúčelně kolem. Nastala-li v naší rodině podobná závažná krize, musel mít člověk všech pět pohromadě, jinak byl zcela ztracen. Rozběhl jsem se rychle ke kuchyňským dveřím a celý udýchaný, ale s nejnevinnějším výrazem jsem sdělil kuchařce, že budu celý den venku, a poprosil jsem ji, jestli by mi s sebou nemohla dát něco k jídlu. Zabalila mi do sáčku půl bochníku chleba, pár cibulí, několik oliv a kus studeného masa a podala mi to. Věděl jsem, že ovoce dostanu od každého vesničana, kterému si řeknu. Pak jsem se rozběhl se svými zásobami olivovými háji a pátral po Sally.

Konečně jsem ji našel asi půl míle od domu, jak spásá kus pěkné šťavnaté trávy. Po několika neúspěšných pokusech jsem ji vylezl na záda, tloukl ji klackem do zadku a hnál ji prudkým klusem co nejdál od vily.

Musel jsem se však vrátit k svačině, protože měl zrovna přijít Theodor. Když jsem přišel domů, ležel Larry zabalen v pokrývkách na divanu a podrobně líčil Theodorovi, jak se všechno zběhlo.

"A najednou se na mě bez nejmenší příčiny vrhla jak rozvášněná kavalérie za krymské války." Když jsem vešel do pokoje, odmlčel se a zpražil mě zdrcujícím pohledem. "Tak ty ses přece jen vrátil. A smím se tě snad zeptat, kde jsi nechal tu čtyřnohou stvůru?"

Odpověděl jsem, že Sally je bezpečně uložena ve stáji a celá nepříjemnost že na ní nezanechala žádné následky. Larry se po mně zuřivě podíval.

"To jsem opravdu celý šťastný," řekl šízravě. "A že já tady ležím se slezinou na cucky, je teďka zřejmě úplně jedno."

"Přinesl jsem ti... ehm... malý... dáreček," přerušil náš rozhovor Theodor a podal mi docela stejnou sběračskou krabici, jakou měl sám, vybavenou celou sadou zkumavek, a krásnou mušelínovou sítí. Nic lepšího jsem si ani nemohl přát a výmluvně jsem mu poděkoval.

"Měl bys zajít také poděkovat Kateřině, Gerry," připomněla mi maminka. "Přece jen se těžko se Sally loučila."

"To se moc divím," ušklíbl se Larry. "Spíš bych řekl, že se jí náramně ráda zbavila."

"Měl bys k ní radši zajít co nejdřív," radila mi Margo. "Už se brzy čeká."

Zaujat touto podivnou větou jsem se začal vyptávat, co znamená, že už se brzy čeká.

"Bude mít miminko, miláčku," vysvětlovala mi maminka.

"Však jsem si taky při svatbě říkal, že je div divoucí, jestli neporodí hned u oltáře," poznamenal Larry.

"Prosím tě, Larry," napomenula ho maminka, "nemluv tak před Gerrym."

"Vždyť je to pravda," hájil se Larry. "Jakživ jsem neviděl těhotnější nevěstu v bílém."

Prohlásil jsem, že bych měl asi Kateřině poděkovat, než se jí dítětko narodí, protože potom bude mít určitě plné ruce práce. Maminka se mnou byt' nerada souhlasila, a tak jsem druhý den ráno sedl na Sally a rozjel se olivovým hájem ke Gasturi. Roger klusal za námi zaujat hrou, kterou si vymysleli se Sally a která spočívala v tom, že Roger chvílemi popoběhl a s divokým zavrčením hryzl jemně Sally do pat a Sally zas uskočila a pokoušela se ho nakopnout do žeber.

Brzy jsme dojeli k nízkému bílému domku, který měl ploché prostranství před vchodem pečlivě vyzdobené květinami v zrezivělých plechovkách. K svému úžasu jsem zjistil, že dnes nejsme jedinými návštěvníky. Kolem malého stolku sedělo několik starších pánů, kteří se skláněli nad slenicemi vína, a jak si vykládali, obrovské svislé, nikotinem potřísněné kníry jim poletovaly dolů a nahoru. Ve dveřích domku se tísnily v semknutém houfu všechny ženské příbuzné, dychtivě nahlížely dovnitř jediným okénkem, jímž pronikalo světlo do místnosti, vykřikovaly na celé kolo a mávaly rukama. Z domku sem doléhaly pronikavé výkřiky přerušované voláním o pomoc k Všemohoucímu, panence Marii a svatému Spiridionovi. Ze všeho toho halasu a pobíhání jsem nabyl dojmu, že jsem se dostavil právě uprostřed rodinné rvačky. Podobné rodinné válčení bylo mezi vesničany docela běžné a vždycky jsem se při něm výtečně povyrazil, protože ať šlo o sebemalichernější rozepři, vedla se se zvilou odhodlaností až do úplného vyčerpání nejposlednějších šťáv dramatu, příbuzní si hlasitě nadávali mezi olivami a muže se nezřídka honili s bambusovými tyčemi.

Uvázal jsem Sally a zamířil ke dveřím pln zájmu, kvůli čemu se asi tahleta rvačka strhla. Poslední, kteou jsem v tomhle kraji pamatoval, se táhla donekonečna (vlastně tři týdny) a celou ji vyvolal jeden kluk, který se vysmíval svému bratranci, že jeho dědeček švindluje v kartách. Kličkoval jsem a rázně se prodíral hloučkem lidí, kteří zatarasili dveře, až jsem se konečně dostal dovnitř. Pokojík byl však úplně nabitý Kateřininými příbuznými, kteří tu stáli hlava na hlavě jako na fotbale. Celkem v útlém věku jsem pochopil, že jediné, jak řešit podobnou situaci, je sednut si na bobek a lézt dál po čtyřech. To jsem taky udlal a úspěšně jsem pronikl do přední řady diváků rozestavěných kolem široké manželské postele.

A tu jsem viděl, že se zde odehrává něco mnohem zajímavějšího než pouhá rodinná hádka. Kateřina ležela na posteli v laciných vzorovaných šatech shrnutých až nad mohutná naběhlá prsa. Rukama pevně svírala čelo veliké mosazné postele, a jak se jí obrovské, bílé, mohyle podobné břicho zacvhlalo a napínalo jakoby vlastním životem, křčila nohy, pronikavě křičela, házela hlavou ze strany na stranu a pot se jí jen řinul z obličejů. Vedle postele stála drobná špinavá scvrklá ženština, nemálo podobná čarodějnici, která zřejmě řídila celou proceduru, a v jedné ruce držela kbelík studniční vody. Co chvíli v něm namočila ranec špinavých hadrů a otřela jím Kateřině obličej a stehna. Na stolku u postele stál džbán vína a sklenice, a když bába domyla Kateřinu, ucrnkla vždycky do sklenice pár kapek vína a vpravila je Kateřině do úst. Pak si nalila plnou slenici a sama si pořádně zavdala, protože porodní bába se zřejmě potřebovala také posilnit.

Vše jsem si gratuloval, že jsem se nedal odlákat od návštěvy v Kateřinině domku několika zajímavostmi, které jsem viděl cestou. Kdybych se například zdržel a vyšplhal k tomu chumáči, co náramně připomínal stračí hnízdo, určitě bych o vzrušující podívanou přišel. Natolik jsem si však už zvykl, že vesničané rozhořčeně ječí kvůli každé sebenepatrnější malichernosti, že mě ani nenapadlo spojovat Kateřininy vřeštivé výkřiky s bolestí. Kateřina byla sice v obličejí bledá a jakoby ztrhaná a vypadala najednou docela staře, ale myslel jsem, že z devadesáti procent ten křik zbytečně přehání. Tu a tam zaječela zvlášť hlasitě a prosila o pomoc svatého Spirodiona, a tu začali všichni příbuzní křičet s ní a rovněž se dovolávat zásahu dotyčného světce. Maličká místnost se otřásala takovým ráumsem, že kdo ho neslyšel, sotva si ho dokáže představit.

Najednou uchopila Kateřina ještě pevněji postel, až jí vyvstaly svaly na snědých pažích. Chvilku se svíjela, pak vymrštila nohy a široce je roztáhla.

"Už je to tady! Už je to tady! Pochválen buď svatý Spiridion!" volali sborem všichni příbuzní a tu jsem si všiml, že se uprostřed zcuchané, spleené masy Kateřinina pubického ochlupení objevuje jakýsi kulatý předmět

podobný špičce vajíčka. Potom se chvilíčku nedělo nic a najednou se Kateřina znovu vypjala a zasténala. A tu z ní k mému naprostému nadšení vyskočila jak králík z klobouku dětská hlavička a hned za ní růžové třesoucí se tělíčko. Obličej, ruce a nožičky mělo pomačkané a jemňoučké jako růžové okvětní plátky. Nejvíce mě však uchvátilo, jak je maličké a přitom naprosto dokonale utvářené. Porodní bába se přisouřala k posteli, začala se hlasitě modlit a vykřikovat na Kateřinu různé pokyny a pak jí vyzvedla dítě ze zakrvácených stehen. V té chvíli postoupil k mému nemalému rozhořčení dav příbuzných o krok kupředu, aby zjistil, jestli se narodil kluk nebo děvče, a já přišel o další část dramatu, neboť jsem najednou viděl jenom obrovské, dobře vypořádávané zadky dvou větších Kateřinových tet.

Než jsem se jim propletl mezi nohama a širokými sunicemi a pronikl zase do přední řady, oznámila porodní bába k halasnému nadšení všech příbuzných, že dítě je chlapec, a odřízla mu pupeční šňůru velkou a strašně starou zavírací kudlou, kterou si vytáhla z kapsy suknice. V té chvíli se vrhla kupředu jedna z tet a spolu s bábou šňůru zavázaly. Teta pak podržela vřeštící, škubající se růžový uzlíček života a porodní bába si zase namočila ranec hadrů v kbelíku vody a začala dítě omývat. Když je opláchla, nalila do sklenice víno, dala dvakrát upít Kateřině a pak je začala plivat bezzubými dásnými dítěti po celé hlavičce a přitom mu znamenala křížem tělíčko. Pak si přitkla děťáko na prsa a rozzlobeně se obrátila ke kruhu příbuzných.

"Jděte už, jděte!" zaječela na ně. "Je po všem. Kluk je na světě. A vy si jděte po svých."

Příbuzní se hrnuli se smíchem s vzrušeným povídáním z domečku, pustili se hned do vína a začali jeden druhému blahopřát, jako by všichni měli osobní zásluhu na úspěšném narození dítěte. V dusném pokojíku, který čpěl potem a česnekem, zůstala ležet jen vyčerpaná Kateřina a chvílemi se chabě pokoušela stáhnout si šaty a zakrýt svou nahotu. Přistoupil jsem k posteli a zahleděl se na ji.

"úJa suů, Gerry," pozdravila mě a pokusila se alespoň o bledý odlesk svého jindy tak zářivého úsměvu. Jak tam tak ležela, vypadala neuvěřitelně staře. Zdvořile jsem jí blahopřál k narození prvního syna a pak jsem jí poděkoval za oslíka. Znovu se usmála.

"Jdi taky ven," řekla mi. "Ať ti dají trochu vína."

Vyšel jsem z pokojíku a rozběhl se za porodní bábou, protože jsem chtěl za každou cenu vědět, co podnikne dál s dítětem. Rozprostřela si vzadu za domkem na malém stolku bílé pláténko a novorozeně na ně položila. Pak popadla objemné role jakýchsi plátěných pásů, podobných širokým obvazům, které už měla připravené, a začala do nich za pomoci jedné celkem obratnější a střízlivější tety důkladně zavíjet drobné dětské tělíčko. Chvílemi se v práci zarazila a přesvědčila se, má-li děťátko paže dost pevně přitisknuté k bokům a nožičky u sebe. Pomalu a systematicky je takto obtáčela, až bylo celé strnulé jak voják na stráž. Jak tu leželo, vykukovala mu z bílé kukly jen hlavička. Velice mne to zaujalo a přeptal jsem se porodní báby, proč dítě takhle omotává.

"Proč? "Proč?" opáčila a dopáleně se po mně podívala, až jí nad očima zalepenýma hnísem vyskakovalo huňaté šedé obočí. "Protože když se dítě pořádně nezavine, nerostou mu nohy a ruce dost rovně. Malé děčko má kosti měkké jak vajíčko. Když se dobře nezabalí, nožičky se mu zkríví, a kdyby začalo kopat nebo mrskat ručičkami, polámaly by se mu kosti jak kousky dřevěného uhlí."

Věděl jsem, že v Anglii se děti takhle nebalí, a začal jsem uvažovat, jestli to není snad tím, že Britové mají pevnější kosti. Jinak by přece muselo chodit po britských ostrovech plno mrzáků. Umínil jsem si, že si o tom při nejbližší příležitosti promluví s Theodorem.

Vypil jsem na počest dítěte několik sklenek, snědl obrovský hrozen vína a pak jsem usedl na Sally a vrátil se pomalu domů. Říkal jsem si, že o tohle dopoledne bych nechtěl přijít za nic na světě. Ale když jsme se tak loudali prohovaným stínem oliv, nešlo mi pořád do hlavy, jak je vůbec možné, že něco tak dokonalého a krásného mohlo vzejít z lůna ženy, která mi připadala strašně stará. A tu jsem si vzpomněl, jak jsem jednou rozloupł starou hnědou ostnatou slupku kaštanu a objevil uvnitř nádherný zářící poklad.

[III] KONTOKALI

Pohostinnost není dnes skutečně o nic horší
než v klasických dobách,
na ostrovech se pokládá dokonce přímo za povinnost
a tato povinnost se plní
s největší svědomitostí.
prof. ANSTEAD

Trpasličí džungle

Byl teplý jarní den, modrý jak sojčí křídla, a já netrpělivě čekal na Theodora, protože jsme si měli vzít něco k jídlu a vyjít si asi dva kilometry k malému jezírku, které patřilo k našim nejoblíbenějším lovištím. Dny strávené s Theodorem, jimž on sám říkal "exkurze", pro mne byly nekonečně zajímavé, ale Theodor se z nich určitě vrátil úplně vyčerpaný, protože od chvíle, kdy k nám dorazil, až do odjezdu jsem ho zahrnoval nepřetržitým proudem otázek.

Konečně si to nahoru po cestě k vile s klapotem přihřela Theodorova drožka a Theodor vystoupil, oblečen jako vždy v nejnevhodnějším úboru k sbírání - v elegantním tvídovém obleku, naleštěných botách a plšáku hluboko nasazeném na hlavě. Jediné, co se k tomuto vznešenému městskému oblečení nehodilo, byla sběračská krabice plná zkumavek a lahviček, kterou si Theodor nesl přehozenou přes rameno, a síťka vespod s kinklající se lahvičkou uvázanou na konci hole.

"Hm, hm," řekl Theodor a vážně mi podával ruku. "Tak jakpak se máš? Vidím, že naší exkurzi počasi... ehm... přeje."

Nezdálo se mi na tom nic překvapujícího, protože teď na jaře bylo počasí nádherné celé týdny, ale Theodor se o něm nikdy neopomněl zmínit, jako by šlo o nějakou výjimečnou výsadu, kterou nám poskytli bohové sběru. Rychle jsme popadli pytel jídla a malé kameninové lahvičky zázvorového piva, které nám připravila maminka, a hodili si to všechno na záda i s mým sběračským vybavením. Nosil jsem s sebou ještě o trochu víc nádob než Theodor, protože se mi hodilo úplně všechno, co mi přišlo pod ruku, a musel jsem se připravit na různé možnosti.

Potom jsme pískli na Rogera a vykročili sluncem prozářenými a stínem pruhovanými olivovými háji. Ležel před námi celý ostrov, jasně čerstvý a jiskřivě jasný. V této roční době rozkvétaly olivové háje nesčetnými květy. Vyrůstaly tu bledé sasanky s konečky okvětních plátků zbarvenými dočervena, jako by usrkávaly vína, rudohlávky jehlcovité, které vypadaly jak z růžového práškového cukru, a žluté šafrány, tlusté, lesklé a voskovité, až měl člověk pocit, že kdyby k nim přiložil zápalku, vzplanou jak svíce. Drahnou dobu jsme si vykračovali po hrbatých kamenitých pěšinkách mezi olivami a pak jsme šli asi kilometr po silnici vroubené vysokými prastarými cypřiši, pokrytými vrstvou bílého prachu, takže vypadaly jak stovky tmavých malířských štětců namočených v křídově bílé barvě. Po chvíli jsme odbočili ze silnice a zamířili přes hřeben nízkého kopečka a to už se před námi prostíralo jezírko, široké asi na čtyři akry, s kraji zcuchanými rákosím a vodou zelenou od rostlin.

Když jsme toho dne šlapali z kopce k jezírku, šel jsem kousek před Theodorem a najednou jsem se prudce zastavil a užasle zadíval na pěšinku před sebou. Kolem pěšinky vedlo koryto malého potůčku, který se vinul dolů a vléval do jezírka. Byl to potůček tak nepatrný, že ho dokázalo vysušit první jarní slunce, a zbývala z něho už jen uzounká stružka. Korytem tohoto potůčku, přes pěšinku a zase zpátky do koryta se však teď táhlo cosi, co připomínalo na první pohled tlustý kabel záhadně obdařený životem. Přihlédl jsem blíž a zjistil, že kabel se skládá z tělíček, která vypadají jak stovky maličkých zaprášených hádků. Dychtivě jsem zavolal na Theodora, a když přiběhl, ukázal jsem mu tu zajímavost.

"Aha!" řekl, vousy se mu naježily a v očích se mu dychtivě zablesklo, jak ho ten pohled zaujal. "Hm. Jistě. Jistě. To je velice pozoruhodné. Mladí úhoři - monté." Vyptával jsem se ho, co je to vlastně za hady a proč takhle putují průvodem.

"Kdepak, kdepak," odpověděl mi Theodor. "Žádní hadi to nejsou. Jde o mláďata úhořů, a ti teď zřejmě... ehm... míří dolů k jezeru."

Nadšeně jsem se přikrčil nad dlouhým zástupem úhořích mláďat, která se odhodlaně plazila mezi kamením, trávou a ostnatými bodláky, kůži na těle celou suchou a zaprášenou. Bylo jich zřejmě na milióny. Kdo by kdy čekal, že potká na tomhle suchém místě vinoucí se úhoře?

"Historie úhořů je... ehm... vůbec velmi zajímavá," řekl Theodor, položil na zem sběračskou krabici a sedl si na příhodný balvan. "Viš, dospělí úhoři opouštějí v určité době jezírka a řeky, kde strávili život, a ehm... zamíří k moři. Počínají si tak všichni evropští úhoři a severoameričtí také. Dlouho však zůstávalo záhadou, kam vlastně odplovají. Jediné, co vědci... ehm... věděli, je, že úhoři se nikdy nevracejí na stejné místo, ale že se tu po čase objeví tahle mláďata a znovu zabydlí tytéž řeky a potoky. Trvalo dlouhou řadu let, než zjistili, co se s úhoři opravdu děje."

Odměl se a zamyšleně si prohrábl vousy.

"Všichni úhoři si to namíří k moři a potom proplují Středozemním, přes Atlantický oceán až do Sargasového moře, které leží, jak viš, hned u pobřeží Jižní Ameriky. Severoameričtí úhoři se samozřejmě nemusí... ehm... vydávat tak daleko, ale odplovají do stejných vod. Tam se úhoři páří, kladou jikry a hynou. Úhoří larva je po vylíhnutí velmi zajímavá, viš... vypadá jak list, je průhledná a podobá se tak málo dospělému úhoři, že byla dlouho pokládána za samostatný rod. Larvy se potom pomalíčku vracejí na místa, odkud připluli jejich rodiče, a než se dostanou do Středozemí nebo k severoamerickým břehům, vypadají už takhle."

Theodor na chvíli zmlkl, znovu se poškrabal ve vousích a jemně štouchl špičkou hole do pohybujícího se zástupu úhořů, kteří se hned rozhořčeně stočili.

"Viš, mají zřejmě velmi silný... ehm... domácí instinkt," řekl mi, "Jsme asi na půldruhého kilometru od moře, a přitom všichni ti malí úhoříčci putují přes celý kraj, jen aby se dostali k jezírku, odkud se odstěhovali jejich rodiče."

Odměl se, dychtivě se rozhlédl a ukázal holí.

"Je to moc nebezpečná cesta," poznamenal a já pochopil, co myslí, neboť jsem zahlédl poštolku, která se vznášela jak černý křížek těsně nad řadou úhořích mláďat, a zrovna když jsme se na ni zadívali, vrhla se střemhlav k zemi a popadla pevně do drápů svíjející se klubko úhoříků.

Šli jsme dál kolem úhořího řetězce, neboť jsme měli stejnou cestu, a brzy jsme viděli další lupiče chystající se k činu. Jak jsme se k nim blížili, vyplašili jsme hejna strak, kavek a sojek a koutkem oka jsme ještě zahlédli rezavý záblesk, když v myrtovém křoví mizela liška.

Sotva jsme došli ke břehu jezírka, začali jsme už postupovat podle ustálených zvyklostí. Nejprve jsme se dohodli, pod kterou olivou bychom měli nejspíše nechat vybavení a jídlo, protože tu asi bude v poledne nejhlubší a nejlepší stín. Když jsme se domluvili, složili jsme pod ní na malou hromádku všechn svůj majetek a vyzbrojeni sítěmi a sběračskými krabicemi jsme zamířili k jezírku. Tady jsme blaženě pátrali celé dopoledne, chodili sem a tam s pomalou soustředěností dvou volavek, které si chtějí nalovit ryby, a nořili do vody jemně vzorované chaluhami své sítě. Theodor se tu stával sám sebou jako snad nikde jinde. A když stál u rybníka a šarlatové vážky kolem něho bzučely jako šípky, dokázal vykouzlit z hlubin vod záznaky, jaké by mu záviděl i Merlin.

Tady ve vodě zlaté jak víno ležela trpasličí džungle. Po dně jezírka slídily smrtelně nebezpečné larvy vážek, lupiči prohnání jak tygr, a píd' za píd' se prodíraly tlejícími zbytky miliónů loňských listů. V mělčinách dováděli jak stáda nosorožců někde v africké řece černí pulci, hladcí a lesklí jak kapky lékořice. Zelenými lesy vodních řas se míhaly a

třepaly jak hejna exotických ptáků pestré houfy mikroskopických tvorů a v příšeří mezi kořeny lesů se rozvíjeli jak obrovští hadi čolci a pijavky, a protože měli věčně hlad, nenasytně se natahovali kolem. A přes sluncem vroubené kopečky a údolíčka měkkého černého bahna se vrávoravě jak medvědi, kteří se právě probouzejí ze zimního spánku, ploužily larvy chrostíků v zcuhaných pláštích z větviček a rozpadajících se listů.

"Podívejme se, tohle je zajímavé. Vidiš toho tvora, co se podobá... ehm... červu? Tak to je larva zvláštního druhu zavíječe, kterému se lidově říká porcelánová mūra. Myslím, že ji máš dokonce ve své sbírce. Porcelánová mūra se jí říká proto, že má na křídlech vzorek, jakým se značuje dobrý porcelán. Třeba Spodeův a podobně. Je zajímavá tím, že patří mezi několik málo mūr, které mají vodní larvy. Larvy žijí pod vodou tak dlouho, dokud se nezačnou zakuklovat. Pozoruhodné na tomhle druhu je, že má... ehm... dvojí samičky. Sameček je samozřejmě plně vybaven křídly, a když se vylíhne, začne si vesele poletovat, a stejně tak jedna ze samiček. Zato druhá samička se vylíhne... ehm... bez křídel, žije dál pod vodou a plave pomocí nohou."

Theodor zašel po břehu kus dál po blátě, které jarní sluníčko už vysušilo a rozřezalo na šikmé pruhy. Z nízké vrbičky vystřelil jak modrý ohňostroj ledňáček a ze středu jezírka se vznesl rybák a kroužil nám nad hlavou na ladných, jako srp utvářených křídlech. Theodor ponořil síť do vody zarostlé řasami a jemně ji popojel, jako by hladil kočku. Pak ji vyzvedl, podržel ve vzduchu a důkladně prozkoumal lupou malou lahvičku, která se klinkala na konci sítě.

"Podívejme se! Chytili jsme pár buchaneč. A jéje, tohle je zajímavé. Vidiš, larva chrostíka si udělala schránku výhradně z malých ulitek. Vypadá to oparvdu moc hezky. A copak to máme tady? Tak se mi zdá, a už je to vážně tak, že jsme získali pár vířníků."

V zoufalé snaze udržet krok se záplavou jeho vědomostí jsem se ho začal vyptávat, co to ti vířníci jsou, a zvědavě jsem nakoukl lupou do lahvičky na vrtící se a mrskající tvorečky, které mi ukazoval Theodor.

"Kdysi jim přírodovědci říkali animalkuly, protože mají podivné nožičky. Mávají nimi tak zvláštně, že... víš, vypadají trochu jak ručičky od hodinek. Až ke mně příště přijdeš, ukáži ti je pod mikroskopem. Jsou to opravdu výjimečně krásní živočichové. Tohle jsou samozřejmě samičky."

Zeptal jsem se ho, proč tvrdí s takovou samozřejmostí, že jsou to samičky.

"To je právě na vířnících moc zajímavé. Samičky kladou neoplozená vajíčka. To znamená... ehm... že kladou vajíčka, aniž se dostanu do styku se samečkem. Víš, je to trochu jako u kuřat. Rozdíl je však v tom, že z vajíček vířníků se vylíhnou další samičky, které jsou opět schopny klást vajíčka... a z těch se... ehm... vylíhnou zase samičky. Někdy však nakladou samičky menší vajíčka a z těch se vylíhnou samečkové. Až ti je ukážu pod mikroskopem, uvidíš, že samička je vybavena, jak bych to řekl... úplně dokonalým tělem, má zažívací trakt a tak podobně. Zato sameček nemá zřehla nic. Je to jen... ehm... plující váček spermat."

Byl jsem tak u vytržení nad složitostí intimního života vířníků, že jsem se nezmohl ani na slovo.

"A ještě jednu zajímavost o nich víme," pokračoval Theodor, který mi šťastně předváděl jeden zázrak za druhým. "V určitých obdobích, jako například za parného léta nebo podobně, kdy je nebezpečí, že by jezírko mohlo vyschnout, spustí se vířníci ke dnu a vytvoří si kolem sebe jakousi tvrdou schránku. Jde vlastně o určité 'klidové stadium', protože jezírko může vyschnout... řekněme na osm let a vířníci i tam pak klidně leží v uschlém bahně. Jakmile však poprvé zaprší a jezírko se naplní vodou, opět obživnou."

Znovu jsme vykročili a prohrábli sítěmi balónkovitá žabí vajíčka a dlouhé, korálkům podobné šňůry ropuších vajíček.

"A copak to máme tady... Když si vezmeš na chvilku lupu a podíváš se, uvidíš výjimečně pěkného nezmaru." Pod lupou mi ožil kousíček řasy, ke které byl přilepen dlouhý a štíhlý kávově zbarvený sloupek nahoře se svíjejícím se chocholem elegantních tykadel. Jak jsem se díval, připlula do nebezpečné blízkosti vířících paží nezmaru několika udýchanými trhavými pohyby kulatá dychtivá buchanka, která vlekla dva velké a zřejmě těžké váčky růžových vajíček. Než se nadála, nezmar ji bleskurychle popadl. Buchanka sebou dvakrát prudce škubla a dostala smrtelné žahnutí. Věděl jsem, že kdybych se díval dostatečně dlouho, uvidím, jak nezmar pozvolna a nezadržitelně pohlcuje jednu buchanku za druhou a jak procházejí jeho tělem jako pohybující se vypoukliny.

Slunce mezitím vystoupilo vysoko na oblohu a začalo prudce pálit, takže jsme si uvědomili, že se přiblížil čas k obědu. Vrátili jsme se k svým olivám, usadili se a za doprovodu ospalého vyhrávání prvních letos vylíhnutých cikád a tázavého vrkání hrdliček jsme se pusitli do jídla a do závorového piva.

"Víš, že řecky se řekne hrdlička ůdekaochturaů neboli osmnáctý," řekl mi Theodor a dál systematicky žvýkal obložený chléb. "Vypráví se, že když Kristus... ehm... nesl svůj kříž na Kalvárii, povšiml si jeden římský voják, jak je vyčerpaný, a přišlo mu ho líto. U silnice prodávala jakási stařena mléko a římský voják k ní přistoupil a ptal se, kolik ho stojí hrneček. Odpověděla, že osmnáct měďáků. Voják jich však měl jen sedmáct. Prosil stařenu, by mu nechla pro Krista hrneček mléka za sedmáct měďáků, ale stařena lakotně trvala na osmnácti. Když potom Krista ukřižovali, byla stařena proměněna v hrdličku a odsouzena k tomu, aby do smrti opakovala ůdekaochto, dekaochtoů, osmnáct, osmnáct. Jestliže by jedinkrát ustoupila a řekla ůdekaeptaů, sedmáct, nabyla by opět své lidské podoby. Kdyby však z tvrdošijnosti vyřkla ůdekaennaeau, devatenáct, nastal by konec světa."

V chladivém stínu oliv se vrhli na zbytky našeho jídla drobní mravenci. Černí a lesklí jako kaviár se výrazně odráželi od loňského olivového listí, které v žáru letního slunce seschlo, zbarvilo se do ořechové hnědi a banánové žlutě a teď tu leželo pokroucené a tuhé jako křupavé sušenky. Po úbočí za námi přešlo stádo koz a první z nich truchlivě cinkal na krku zvoneček. Slyšeli jsme ostré škubání čelistí, jak kozy požíraly všechno listí, které jen měly na dosah. První z nich k nám přistoupila, chvíli se na nás dívala smutnými žlutými očima, a jak na nás vyfrkávala celé oblaky dechu, zavánělo to z ní dymánem.

"Víš, že by se neměly nechávat takhle bez dozoru?" řekl Theodor a jemně št'ouchl do kozy holí. "Kozy nadělají v krajině víc škody než která jiná zvířata."

Koza s ironickým zamečením odkráčela a její destrukční jednotka za ní.

Asi hodinku jsme si poleželi, podřimovali a trávili a dívali se propletenými olivovými větvemi na oblohu vzorovanou drobnými mráčky, jako když dětské prstíky začínou malovat po modrém zamrzlém zimním okně.

"Poslyš," řekl po chvíli Theodor a vstal. "Měli bychom už asi jít a podívat se, co se dá... ehm... objevit na druhém břehu jezírka."

Znovu jsme tedy začali pomalu pročesávat pobřeží jezírka. Zkumavky, lahvičky a sklenice se nám postupně plnily mihovavým mikroskopickým životem a mě krabičky, plechovky a sáčky už byly napěchované žábami, malými želvami a spoustami nejrůznějších brouků.

"Tak se mi zdá," řekl konečně Theodor trochu nešťastně a zahleděl se na zapadající slunce, "víš, tak se mi zdá... že bychom měli jít přece jen domů."

S námahou jsme si přehodili teď už pořádně těžké sběračské krabice přes ramena a unaveně se vlekli k domovu. Roger strážlivě klusal před námi a jazyk mu visel z huby jako růžová vlajka. Když jsme došli do vily, přendali jsme nejprve svoje úlovky do prostornějších nádob a pak už jsme s Theodorem blaženě odpočívali, vykládali si, co všechno jsme za ten den stihli, pili nesčetné šálky horkého vzpružujícího čaje a cpali se maminčinými zlatavými, máslem přetékajícími kobližkami, čerstvě vytaženými z trouby.

Jednu jsem si vyšel k jezírku bez Theodora a tu jsem docela náhodou chytil živočicha, kterého jsem si už dlouho přál alespoň zahlédnout. Když jsem vytáhl síť z vody a prohlédl zcuchaný chomáč řas, krčilo se v něm něco zcela nečekaného - pavouk. Byl jsem blahem bez sebe, protože jsem už hodně četl o tomhle podivném živočichovi, který určitě patří k nejneobvyklejším pavoukům na světě, neboť vede prazvláštní život pod vodou. Byl asi něco přes centimetr dlouhý a neurčitě zdobený stříbrnou a hnědou barvou. Vítězoslavně jsem si ho uložil do jedné plechovky a co nejopatrněji nesl domů.

Doma jsem si zařídil akvárium s písečným dnem a vyzdobil je několika odumřelými větvíčkami a listy vodních rostlin. Posadil jsem pavouka na jednu větvíčku, která vyčnívala kousek nad vodu, a díval jsem se, co bude dělat. Ihned seběhl po větvíčce a ponořil se do vody, a protože měl na chloupkách po těle přichyceno nesčetné droboučké vzdušné bublinky, nádherně se zbarvil do jasně stříbrna. Asi pět minut pobíhal pod vodní hladinou a zkoumal všechny větvíčky a vodní řasy a pak se konečně usadil na místě, kde si chtěl zbudovat domov.

Tenhle vodouch stříbřitý je vlastně vynálezem ponorného zvonu a já dlouho zaujatě vysedával před akváriem a díval se, jak jej buduje. Nejřív si natáhl několik dlouhých hedvábných vláken od rostlin k větvíčkám. Ty měly působit jako zvedací lana. Pak se usadil zhruba uprostřed a začal tkát nepravidelnou oválnou plochou pavučinu celkem běžného typu, ale jemnějšího přediva, takže vypadala spíš jako pavučina suchozemského pavouka. Zabralo mu to skoro dvě hodiny. Konečně ke své spokojenosti stavbu svého domova dokončil a začal ji zásobovat vzduchem. Podnikl za ním nesčetně cest k vodní hladině a do ovzduší. Když se zas vracel pod vodu, tělo se mu jen stříbřilo vzdušnými bublinkami. Rychle seběhl dolů, usadil se pod pavučinou, začal se otírat nohama a schazoval tak bublinky, které stoupaly vzhůru a ihned se zachytávaly pod pavučinou. Podnikl to asi šestkrát a tu se všechny droboučké bublinky pod pavučinou slily v jedinou velkou bublinu. Pavouk jí pilně dodával nové a nové zásoby vzduchu, bublina rostla a začala svou vahou nadzvedávat pavučinu, až pavouk konečně dosáhl svého. Pevně spoutána zvedacími lany mezi stonkem a větvíčkami visela zvonovitá stavba plná vzduchu. Teď měl pavouk svůj domov, kde mohl docela spokojeně žít a nemusel stoupat co chvíli k hladině, protože jak jsem věděl, vzduch se mu bude doplňovat kyslíkem čerpaným z vodních rostlin a vydechovaný kyslík uhlíčitý pronikne hedvábnými stěnami jeho domu.

Když jsem tak seděl a díval se na tu zázračnou řemeslnickou práci, lámal jsem si hlavu, jak asi první vodouch stříbřitý, který se chtěl ústátů vodouchem, vůbec přišel na vynálezovou metodu, kterák žít pod vodní hladinou. Na tomhle pavoukovi však není zdaleka pozoruhodná jen skutečnost, že přebývá v domácí vyrobené ponorce. Na rozdíl od valné většiny druhů je sameček asi dvakrát větší než samička a choť ho po páření nepozře, jak se tak často v pavoucích manželstvích stává. Podle velikosti jsem usoudil, že tenhle pavouk bude nejspíše samička, a zdálo se mi, že má trošičku vzduť bříško. Řekl jsem si, že ta samička zřejmě očekává šťastnou událost, a dal jsem si záležet, aby měla pořád dost vydatného jídla. Potrpěla si na tlusté zelené perloočky, a když pluly kolem, obratně je chytala, ale její nejoblíbenější pochoutka byla zřejmě droboučká čerstvě vylíhnutá mláďata čolků, a třebaže pro ni znamenaly dost objemnou kořist, nikdy se po nich neváhala vrhnout. Každou lahůdku, která jí takhle proplula kolem, si potom odnesla nahoru do zvonu a tam si na ní v klidu pochutnávala.

A potom přišel velký den, kdy jsem si povšiml, že si buduje ke zvonu jakousi přístavbu. Nijak s tou prací nespíchal, dělala se s ní dva dny. A pak jsem jednoho rána nahlédl do zvonu a zjistil k svému nadšení, že do dětského pokoje přibyl balónek plný vajíček. Po určité době se z vajíček vylíhly maličké napodobeninky jejich matky. Brzy jsem měl vodouchů stříbřitých tolik, že jsem nevěděl, co s nimi, a zjistil jsem k svému nemalému rozhořčení, že matka se klidně krmí vlastním potomstvem. Musel jsem proto děti přemístit do dalšího akvária, ale jak povyroستly, začaly se požírat navzájem a nakonec jsem si nechal jen dvě, které vypadaly obzvlášť inteligentně, a ostatní donesl k jezírku a vypustil do vody. Co jsem byl takto zahloubán do života vodouchů stříbřitých, přijel k nám konečně Sven Olson. Larry si už před časem k maminčině naprostému zděšení přivykl zvát k nám celé hordy malířů, básníků a spisovatelů a slůvkem se jí o tom nezmínil. Sven Olson byl sochař a před svým příjezdem nás varoval už dávno, protože nás týdný bombardoval rozporuplnými telegramy o svých cestovních záměrech. Maminka už z toho byla celá usouzená, protože mu znovu a znovu musela povlékat postel. Právě jsme v klidu popíjeli s maminkou čaj na verandě, když se objevila drožka, projela po točité cestě k vile a zastavila před vchodem. Na zadním sedadle seděl obrovitý muž, který nápadně připomínal člověka neandrtálského. Oblečen byl v bílém tílku, křiklavých kostkovaných pumpkách a sandálech. Na mohutné hlavě mu seděl slaměný širák s širokou krepou a s dvěma otvory po stranách, které svědčily o tom, že klobouk byl původně určen pro koně. Sven Olson těžce setoupil z drožky, v rukou obrovský otlučený

rozkládací kufr a harmoniku. Sešli jsme s maminkou z verandy, abychom ho uvítali. Když nás uviděl přicházet, smekl rozmáchlým pohybem klobouk, uklonil se a odhalil obrovskou lebku, úplně holou až na takový divný šedivý oškubaný kachní ocásek, který mu visel v zátylku.

"Paní Durrelllová?" zeptal se a upřel na maminku veliké dětinské oči. "Jsem nadšen, že vás poznávám. Jmenuji se Sven."

Mluvil bezvadnou angličtinou bez sebemenšího přízvuku, ale hlas měl prapodivný - přecházel mu od hlubokého bohatého barytonu k třaslavé fistulce, jako by Sven přes svůj pokročilý věk zrovna mutoval. Natáhl k mamince obrovskou bílou ruku podobnou lopatě a znovu se uklonil.

"To jsem ráda, že jste se k nám konečně vypravil," pravila maminka mile, byť zcela nepravdivě. "Pojďte dál a posvačte s námi."

Odnesl jsem mu harmoniku a kufr a všichni jsme usedli na terase, popíjeli čaj a bezradně se po sobě dívali. Rozhostilo se dlouhé, předlouhé ticho, Sven chroustal kousek topinky a láskyplně se usmíval na maminku a maminka se zas usmívala na něj a v duchu zoufale přemítala, o jakém inteligentním námětu s ním zavést řeč. Najednou polkl Sven kousek topinky a strašlivě se rozkašlal. Oči se mu zalily slzami.

"Mám moc rád topinky," vypravil ze sebe. "Úplně je zbožňuju. Ale vždycky se po nich takhle rozkašlu."

Vnutili jsme mu další šálky čaje a konečně ho záchvat kašle trochu přešel. Naklonil se na židli a obrovské ruce složené v klíně se mu odrážely jak bílý mramor od šeredného vzoru na pumpkách. Tázavě se zadíval na maminku.

"Nejste snad náhodou... nejste hudebně založená?" otázal se jí toužebně.

"Víte," odpověděla maminka polekaně a zřejmě se strašlivým podezřením, že jestli přisvědčí, požádá ji Sven, aby nám něco zazpívala. "Mám hudbu samozřejmě velmi ráda, ale... ale na nic nehraji."

"A nechtěla byste, abych zahrál něco já vám?" zeptal se Sven nesměle.

"Ale jistě, velmi ráda," souhlasila maminka. "To by bylo báječné."

Sven se na ni obdivně a zářivě usmál, sebral ze země harmoniku a rozeplal řemeny. Roztáhl ji jak housenku a po celé terase to strašlivě zaskučelo, jako když zděšeně zahýká osel.

"Tahleta harmonika," řekl Sven a láskyplně hladil nástroj, "v sobě má dokonce mořský vzduch."

Opřel si harmoniku o širokou hrud', pečlivě rozložil po klávesách prsty silné jak klobásky a dal se do hraní. Spustil vskutku složitou a zvláštní melodii. V ošlívém obličejí měl přitom tak uchvácený výraz, že jsem měl co dělat, abych nevypřskl smíchy, a musel jsem se kousat do rtů. Zato maminka seděla s tváří ztuhlou zdvořilostí jako světoznámý dirigent, který najednou musí poslouchat, jak mu někdo vyhrává na nejlacinější foukací harmoniku. Konečně melodie prudce a kvilivě skončila. Sven si samým blahem zhluboka povzdechl, otevřel oči a usmál se na maminku.

"Bach je nádherný," řekl.

"Jistěže," souhlasila maminka s dobře předstíraným nadšením.

"Jsem rád, že se vám líbí," řekl Sven. "Zahraju vám ještě něco."

A tak jsme tu seděli s maminkou ještě hodinu bez sebemenší možnosti úniku a Sven nám přehrával skladbu za skladbou. Jen se maminka trochu pohnula ve snaze dát se na útěk, pozvedl Sven jednu velikou ruku, jako když zaráží proud jakýchsi neviditelných vozidel, šibalsky jí řekl: "Ještě jednu," a maminka se s roztřeseným úsměvem zase posadila.

Se značnou úlevou jsme proto uvítali ostatní členy rodiny, kdy se vrátili z města. Larry se Svenem kolem sebe začali tancovat, řvát jak dva býci a bouřlivě se objímat a potom odtáhl Larry Svena nahoru do svého pokoje. Zavřeli se tam na celé hodiny a k nám jen tu a tam pronikl hurónský smích.

"Jaký je?" ptala se Margo.

"Ani nevím, děvče," přiznala maminka. "Co přijel, tak nám tu celou dobu jen hrál."

"Hrál?" zděsil se Leslie. "A na co?"

"Na kolovrátek, nebo jak tomu vlastně říká," vysvětlovala maminka.

"Potěš mě pánbůh," zhorzil se Leslie. "Tyhle krápy já vůbec nesnáším. Doufám, že nebude vyhrávat po celém baráku."

"Kdepak, Leslie, kdepak, to jistě nebude," ubezpečovala ho maminka spěšně, ale dost nepřesvědčivě.

Právě v té chvíli se znovu objevil na verandě Larry. "Kde je Svenova harmonika?" ptal se. "Sven mi chce něco zahrát."

"Pánbůh s námi," povzdechl si Leslie. "Tak vidíš. Já ti to povídal."

"Doufám, že na tu harmoniku nebude hrát pořád, Larry," řekla maminka. "Poslouchali jsme ho už hodinu a bolí mě z toho hlava, div se mi nerozskočí."

"Samozřejmě, že nebude hrát pořád," odpověděl jí Larry podrážděně a zvedl harmoniku. "Chce mi zahrát jen jednu skladbu. A co hrál vlastně vám?"

"Takovou strašně divnou hudbu," odpověděla maminka. "Od někoho - víš přece, koho myslím - má takové krátké jméno."

Zbytek dne proběhl přinejmenším drásavě. Sven měl zřejmě naprosto nevyčerpatelný repertoár, a když nám chtěl při obědě mermomocí předvést atmosféru skotské pevnosti a trval na tom, že bude chodit kolem dokola stolu a vyhrávat dost nemelodické skotské tance, hroutila se už obranyschopnost celé rodiny. I Larry začal vypadat trochu trdomyslně. Roger, který byl v jednání s lidmi nepředpojatý a přímý, shrnul svůj názor na Svenovo vystoupení tím, že zvrátil hlavu nazad a dal se do úpěnlivého vytí, což dělal normálně, jenom když slyšel státní hymnu.

Když však u nás Sven pobyl tři dny, přivykli jsme jeho harmonice a Svenem jsme byli doslova okouzleni. Vyzařovala z něho jakási nevinná добрota, takže se na něj člověk nemohl zlobit, asi jako se nemůže hněvat na mimino,

když se počurá do plenek. Zvlášť maminka si ho brzy oblíbila, protože zjistila, že vášnivě rád vaří a vozí si s sebou obrovský, v kůži vázaný notes, do kterého si zapisuje recepty. Strávili spolu celé hodiny v kuchyni, předváděli si svá oblíbená jídla a výsledkem byly tak bohaté a fantastické obědy a večeře, že nás už všechny začala pobolívat játra a vůbec jsme se cítili všelijak.

Asi týden po svém příjezdu zabloudil jednou Sven ráno do pokoje, kterému jsem hrdě říkal pracovna. V prostorné vile jsme měli tolik pokojů, že se mi podařilo přemluvit maminku, aby mi jeden poskytla čistě jen pro má zvířata.

Zvěřinec se mi v té době utěšeně rozrostl. Měl jsem v něm výřečka obecného, který se jmenoval Odysseus, celý den vysedával na lišť nad oknem, snažil se vypadat jak ztrouchnivělý olivový pařez a chvílemi upustil s výrazem krajního znechucení na noviny rozprostřené na zemi hovínko. Zásoba psů mi stoupla na tři kusy, protože jsem k narozeninám dostal od jedné venkovské rodiny párek mladých voříšků, kteří byli pořádní uličníci a pojmenovali jsme je Kňourek a Fousek. Pak jsem měl celé řady sklenic od marmelády, některé s exempláři v metylalkoholu, jiné s mikroskopickými živočichy. Kolem stěn stálo šest akvárií, v kterých sídlili nejružnější čolci, žáby, hadi a ropuchy. V barikádách krabiček se skleněnými víčky jsem uchovával své sbírky motýlů, brouků a vázek. K mému úžasu projevil Sven o sbírku hluboký, téměř posvátný zájem. Celý nadšený, že někdo ocenil můj zbožňovaný zvěřinec, podnikl jsem s ním dobře promyšlenou prohlídku a předvedl jsem mu všechny své poklady; dokonce, když se zapřísahal mlčením, jsem mu ukázal i rodinku drobných, čokoládově zbarvených škorpionů, které jsem tajně, aby naši nevěděli, propašoval do domu. Svena snad nejvíce zaujal ponorný zvon a dlouho nad ním mlčky postával, upíral na něj veliké modré oči a pozoroval pavoučí samičku, jak si chytá potravu a nosí ji nahoru do své kupole. Projevoval takové nadšení, že jsem se ho spíš zkusmo zeptal, jestli by si se mnou nechtěl vyjít do olivových hájů, kde bychom mohli všechny ty živočichy pozorovat v jejich přirozeném prostředí.

"To je od tebe úžasně hezké," řekl a velký ošklivý obličej se mu blaženě rozzářil. "Ale nerušil bych tě?"

Ujistil jsem ho, že ne, že by mě vůbec nerušil.

"Pak bych šel rád," řekl Sven. "Nesmírně rád."

A tak jsme se po celý zbytek jeho návštěvy vytráceli po snídani z domu a trávili dobré dvě hodiny v olivových hájích.

Poslední den návštěvy, kdy měl Sven odjet večerní lodí, jsme mu uspořádali na rozloučenou malý slavnostní oběd a pozvali jsme i Theodora. Celý šťastný, že má zas nového posluchače, přehrál Sven na svou harmoniku půlhodinový koncert z Bacha.

"Hm," řekl Theodor, když Sven dohrál. "A neznáte také nějaké... ehm... jiné melodie?"

"Jen si řekněte, které chcete, doktore," vybidl ho Sven a roztáhl ruce. "A já vám je zahraju."

Theodor se chvíli zamyšleně pohupoval na špičkách.

"Neznáte náhodou tu písničku... co se jmenuje... ehm... V městečku stojí hospoda?" zeptal se nesměle.

"Ale samozřejmě!" zvolal Sven a spustil na celé kolo první taktý písně.

Theodor se dal do bujarého zpěvu, vousy se mu zježily a oči blýskaly, a jen písnička skončila, přešel Sven bez nejmenšího zaváhání na Clementine.

Theodorův filištínský přístup k Bachovi dodal trochu odvahy i mamince, přeptala se Svena, jestli snad nezná Kdybych já byla kosáčkem a Kolovrátek vrčí, a Sven ty písničky ihned mistrovsky předvedl.

Potom přijela drožka, která ho měla odvézt dolů k molu, a Sven nás všechny s očima plnými slz láskyplně objal. Vylezl si na zadní sedadlo, veliký kufr si postavil vedle sebe a svou drahocennou harmoniku na klín, a dokud drožka nezajela za zákrut cesty, vehementně nám mával.

"Takový úopravdový muž," řekla s uspokojením maminka, když jsme vešli dovnitř. "Ještě ze staré školy."

"To jsi mu měla říct," poznamenal Larry, natáhl se na divan a vzal do ruky knihu. "Nic neslyší teplouši radši, než jak jsou ohromně mužní a chlapští."

"Co tím chceš říct?" zeptala se ho maminka, nasadila si brýle a podezíravě se zadívala na Larryho.

Larry položil knihu a udiveně k ní vzhlédl.

"Homosexuálové moc rádi slyší, jak jsou mužní a chlapští," řekl důrazně a trpělivě, jako by vysvětloval poněkud zaostalému dítěti prajednoduchý problém.

Maminka se na něj dál dopáleně dívala a snažila se dovtípit, jestli si z ní snad Larry nedělá zase dobrý den.

"Snad mi nechceš tvrdit," řekla po chvíli, "že ten člověk je..."

"Ale proboha, mami, samozřejmě že je," odpověděl jí podrážděně Larry. "Je to starej teplouš a do Athén se teď žene jen proto, že zrovna žije se sedmnáctiletým kyperským krasavcem a nemá k němu moc velkou důvěru."

"To chceš říct, že oni na sebe žárlí?" zeptala se Margo a oči jí div nevypadly z důlků.

"Samozřejmě," přisvědčil Larry, a protože ho rozhovor dál už nezajímal, sáhl zas po knize.

"To je ale divné," řekla Margo. "Slyšelas to, mami? Oni na sebe opravdu žárlí..."

"Margo!" zvolala maminka výhružně. "Už ani slovo! Ale ráda bych věděla, Larry proč jsi ho sem zval, když o něm víš, že... že má takové sklony?"

"A proč bych ho nezval?" zeptal se Larry prostě.

"Mohl jsi aspoň pomyslet na Gerryho," řekla maminka rozhořčeně.

"Na Gerryho?" podivil se Larry. "Na Gerryho? Co s tím má proboha společného Gerry?"

"Co s tím má společného Gerry? Ty mě skutečně dokážeš rozněvat, Larry. Vždyť ten člověk mohl mít na Gerryho špatný vliv, kdyby s ním přišel trochu víc dohromady."

Larry se posadil na divanu a zadíval se na maminku. Vyčerpaně si povzdechl a odložil knihu.

"Tak jestli chceš něco vědět, poslední tři dny dával Gerry Svenovi dopoledne co dopoledne přírodovědeckou

lekcí v olivovém háji," řekl. "A nezdá se, že by to některému z nich zvlášť ublížilo."

"Cože?" zděsila se maminka. "Cože?"

Měl jsem pocit, že už je načase, abych zakročil, neboť Sven mi byl náramně sympatický. Vysvětlil jsem celé rodině, jak brzy potom, co se u nás ubytoval, přišel do mého pokoje a hned ho zaujaly mé sbírky, dokonce jimi byl nadšen. Protože jsem si řekl, že jeden na víru obrácený je cennější než deset svatých, nabídl jsem mu, že ho s sebou vezmu do olivového háje a ukážu mu, kam nejradši chodím. A tak jsme si každé ráno vycházeli mezi olivy a Sven vylehával celé hodiny na bříse, díval se, jak zástupy pilných mravenečků tahají travní semena a jak tlustá samička kudlanky nábožně klade pěnivá vajíčka na kamení, anebo nahlížel do doupat pavouků slíďáků, kteří si dělají padací dvířka, a pořád si mumlal: "Není to fantastické? Fantastické!" Říkal to tak uchváceně, až mě to úplně hřálo u srdce.

"Víš co, miláčku," řekla mi maminka. "Až si budeš chtít příště vyjít na procházku s některým Larryho kamarádem, měl by ses mne raději nejdřív dovolit."

Sépie a krabi

Ráno co ráno, když jsem se probudil, měl jsem tygrovitě pruhovanou ložnici, jak mi ji prozářilo slunce, které nakukovalo dovnitř žaluziemi. Obvykle jsem zjistil, že zatímco jsem tvrdě spal, psi si ke mně vylezli na postel, zabírají mnohem víc místa, než se sluší a patří a oddechují v tvrdém a mírumilovném spánku. Odysseus seděl na okně a očima zlobně a nespokojeně zúženými do štěrbiny pozoroval pruhy zlatého slunce. Zvenčí se ozývalo chraptivé posměšné kokrhání kohoutů a tichounké štěbetání slepic zobajících pod pomerančovníky a citrónovníky, konejšivé jak bubláni horké ovesné kaše, vzdálený cinkot zvonečků na kozích pastvištích a pronikavé švitoření vrabců v okapech, a tu a tam se strhl hlasitý poprask a naléhavý křik, který prozrazoval, že jeden z vlaštovčích rodičů přinesl svému potomstvu v hnízdě pod mým oknem pořádné sousto. Stáhl jsem ze sebe vrchní prostěradlo a vyhodil psy na podlahu, kde se hned začali oklepávat, protahovat a zívát, až se jim růžové jazyky kroutily jak exotické listy, a pak jsem přistoupil k oknu a prudce vytáhl žaluzie. Ranní sluníčko mě hřálo do nahého těla a já se vykláněl nad římsu, zamyšleně si škrábal drobné růžové pupínky, jak mě poštipaly blechy z mých psů, a pomalu jsem se rozkoukával v denním světle. Pak jsem se zadíval přes stříbrné koruny oliv ke břehu a k modrému moři, které leželo asi na půl kilometru od domu. Čas od času tu spouštěli rybáři ze břehu síť a to pro mne vždycky byla velká událost, protože když je vytáhli z hlubin modré zátoky, našla se v nich spousta úchvatných mořských živočichů, k jakým jsem se sám jakživ nedostal.

Sotva jsem zahlédl, že se na vodě kolébá malý rybářský člun, rychle jsem se oblékl, popadl sběračské náčiní, proběhl olivovým hájem k silnici a uháněl po ní až k pobřeží. Většinu rybářů jsem už znal jménem, ale s jedním jsem se spřátelil zvlášť dobře. Byl to vysoký statný mládenec s hřívou rezavých vlasů a samozřejmě že se jmenoval po svatém Spiridionovi Spiro. Abych ho odlišil od všech Spirů, co jsem už znal, říkal jsem mu Kokino neboli Zrzek. Kokino mi nadšeně obstarával exempláře, a i když ho ti živočichové ani dost málo nezajímali, těšilo ho, že z nich mám takovou radost.

Jednou jsem doběhl k pobřeží zrovna ve chvíli, kdy síť byla ještě napůl ponořená ve vodě. Rybáři, hnědí jak ořechy, vysoukali mokrá lana, a jak přitahovali těžký síťový vak blíž a blíž ke břehu, vzpírali se v písku doširoka roztaženými prsty.

"Buď zdrav, úkyriéú, Gerry," zvolal na mne Kokino, zamával mi na uvítanou velikou pihovatou rukou a vlasy se mu zaleskly ve slunci jak oheň. "Dneska pro tebe budem mít nejspíš pěkná zvířata, protože jsme lovili na novém místě."

Sedl jsem si do písku, trpělivě čekal a pozoroval rybáře, jak si přitahují pravidelnými pohyby síť, vykládají se mezi sebou a žertují. Za chvíli se v mělčině objevil vršek sítě, a když vystoupil nad hladinu, bylo vidět, že se uvnitř blyští a házejí chycené ryby. Než jsem se nadál, ležela síť na písku a vypadala skoro jak živá, zachvívala se celou spoustou ryb a ustavičně to v ní pronikavě bzučelo, jak ryby v marném úsilí mrskaly ocasy a vrážely do sebe. Rybáři přinesli rychle koše a vyndávali do nich ryby ze sítě. Byly tam ryby červené, bílé, ryby s vínově rudými pruhy a ropušnice, které vypadaly jak bohatě vzorované čalouny. Někdy se na nás ze sítě zadívala s poděšeným výrazem v téměř liských očích chobotnice anebo sépie. Jakmile rybáři bezpečně uložili do košíků všechno, co se jen dalo jíst, nastala moje chvíle.

Na dně sítě většinou zůstala hromada kamení a mořských chaluh a v té jsem objevoval své poklady. Jednou jsem našel kulatý plochý kámen, z kterého vyrůstal naprosto dokonalý, čistě bílý korálový stromeček. Vypadal jako malý buk v zimě, s holými bezlistými větvemi a posypaný popraškem sněhu. Někdy jsem objevil hvězdici pěcicipou, silnou jak piškotový koláč a skoro stejně velkou. Její okraje všek netvořily zašpičatělé paže, jak tomu bývá u jiných hvězdic, ale zaokrouhlené laloky. Barvu měly ty hvězdice bledlé plavou a na ní výrazný vzor rudých skrvn. Jednou jsem získal dva až neuvěřitelně zvláštní kraby. Měli tak tvarovaná klepeta a nohy, že když je zatáhli, zapadly jim s naprostou přesností k okrajům oválných krunýřů. Krabi byli bílí a na zádech měli rezavě narudlý vzorek, který připomínal orientální obličej. Rozhodně se o nich nedalo říct, že by měli ochranné zbarvení, a museli nejspíš mít moc málo nepřátel, když si mohli vykračovat po mořském dně v tak nápadném vystrojení.

Onoho rána jsem se probíral pořádnou haldou chaluh a Kokino, který už uložil do košíku poslední rybu, mi přišel na pomoc. Vylovili jsme jako obvykle množství krakatic, velkých asi jak krabiček od sirek, mořské jehly, kraby pavoukovité a nejružnější droboučké rybky, kterým se nepodařilo uniknout síťovinou, přestože byly tak malé. Najednou Kokino zpola překvapeně a zpola pobaveně zamručel, vytáhl cosi z pocuchaného přádena mořských chaluh a podržel mi to před obličejem na mozolnaté dlani. Nemohl jsem ani uvěřit svým očím, protože to byl mořský koník. Hnědavě zelený a pěkně utvářený ležel Kokinovi na ruce jako nějaká zvláštní šachová figurka, taktak že popadal dech podivnou protáhlou tlamičkou a ocásek se mu prudce stácel a zase roztácel. Honem jsem ho Kokinovi sebral, hodil ho

do sklenice mořské vody a v duchu jsem se horoucně modlil k svatému Spiridionovi, abych ho ještě stačil zachránit. K mému nadšení se koník za chvilku narovnal, plaval si uprostřed sklenice a droboučké ploutvičky po obou stranách koňské hlavy se mu míhaly, že byly skoro k nerozeznání. Rychle jsem se podíval, jestli mu opravdu nic není, a pak jsem začal s horlivostí zlatokopa, který našel nuget a chce prorýžovat celé říční koryto, dál prohrabávat zbytek chaluh. Má píle byla po zásluze odměněna a za pár minut jsem měl ve sklenici šest mořských koníků různé velikosti. Byl jsem bez sebe blahem nad takovým štěstím a honem jsem se rozloučil s Kokinem a ostatními rybáři a pádil nazpátek k vile.

Doma jsem bez všech skrupulí vyhodil čtrnáct slepýšů a zabral si jejich akvárium na svoje nové úlovky. Věděl jsem, že kyslík ve sklenici, kde jsem koníky uvěznil, dlouho nevydrží, a chci-li je udržet naživu, že musím jednat rychle. Popadl jsem tedy akvárium a rozeběhl se s ním znovu k moři. Tam jsem je pečlivě vymyl, vysypal mu dno pískem a uháněl s ním zase domů. Pak jsem musel ještě třikrát zaběhnout k moři s kbelíky a nanosil do něho patřičné množství vody. Než jsem nalil do akvária poslední kbelík vody, byl jsem tak uřícený a upocený, že už jsem začal pochybovat, jestli mi vůbec koníci za všechnu tu dřinu stojí. Jakmile jsem je však přelil do akvária, viděl jsem, že rozhodně. Přizdobil jsem jim akvárium uschlou rozeklanou větvičkou z olivy a pevně ji zasadil do písku. Koníci do něj pěkně vklouzli, shlukli se jak stádo poníků vypuštěných na louku a začali vířit kolem dokola. Ploutve se jim míhaly tak rychle, že byly skoro k nerozeznání, a každý ten koník vypadal, jako kdyby ho poháněl nějaký vnitřní motorek. Když si tak proběhli nové území, zamířili všichni k olivové větvičce, spokojeně si kolem ní ovinuly ocásky a zůstali vážně v pozoru stát.

Mořští koníci se rázem všem zalíbili. Ze všech zvířat, která jsem nanosil domů, si snad jediní získali jednomyslné uznání celé rodiny. I Larry se občas přikradl do mé pracovny a pozoroval je, jak si poskakují sem a tam dolů a nahoru ve své nádrži. Zabrali mi spoustu času, protože jsem zjistil, že mořská voda se brzy kazí, a aby ji měli koníci pořád čerstvou, musel jsem běhat i pětkrát denně s kbelíky k moři. Nadřel jsem se k padnutí, ale nakonec jsem byl rád, že jsem toho nenechal, protože bych se připravil o zcela výjimečný pohled.

Jeden z koníků byl zřejmě už hodně starý, protože měl černou barvu, a všiml jsem si, že má hodně zduřelé břicho. Přičítal jsem to jeho věku, ale pak jsem jednoho rána postřehl, že se mu přes břicho táhne nějaký šrám, skoro jak kdyby ho někdo řízal břitvou. Prohlížel jsem si ho a lámal si hlavu, jestli se snad koníci náhodou nepoprali a čím by se asi bili, neboť mi připadali naprosto bezbranní, když tu se k mému naprostému úžasu rýha trochu pootevřela a z ní vyplula přesná droboučká napodobeninka mořského koníka. Nemohl jsem ani uvěřit svým očím, ale sotva vyplulo první dítko ze šrámu a octlo se v čisté vodě, připojilo se k němu další a pak ještě další, až kolem obrovského rodiče plulo jak mračno kouře na dvacet miniaturních mořských koníčků. Báľ jsem se, aby ostatní mořští koníci novorozeňata nespolykali, a honem jsem pořídil další akvárium a přemístil tam koníka, kterého jsem se vši něžností pokládal za matku, i s jeho potomstvem. Zásobit dvě akvária čerstvou vodou byl úkol nad Herkulovy síly a začal jsem si už připadat jak důlní poník. Umínil jsem si však, že to vydržím do čtvrtka, kdy jsme čekali k svačině Theodora, a ukážu mu své přírůstky.

"Aha," řekl a zadíval se s vědeckým zápalem do akvária. "To je opravdu zajímavé. Četl jsem, že se tu vyskytují mořští koníci, ale sám jsem je... ehm... ještě neviděl." Ukázal jsem Theodorovi matku i s houfem droboučkých dětiček.

"Kdepak, kdepak," řekl mi Theodor, "to není matka, ale otec."

Podezíral jsem ho, že si snad ze mne dělá dobrý den, ale Theodor mi vysvětlil, že když samička naklade jikry a sameček je oploďný, pojme je do speciálního břichního vaku a tam zůstávají, dokud se nevyvílí. Koník, kterého jsem měl za hrdou maminku, byl tedy ve skutečnosti hrdým otcem.

Zanedlouho mi už všechna ta námaha s udržováním celé stáje mořských koníků přerostla přes hlavu a musel jsem je, byť velmi nerad, odnést k moři a pustit na svobodu.

Kokino mi nejenže dodával do mé sbírky exempláře ze svých sítí, ale předvedl mi i neuvěřitelnější rybářskou metodu, s jakou jsem se kdy setkal.

Narazil jsem na něj jednoho dne na pobřeží, zrovna kdy ukládal do své maličké rozvrzané loďky plechovku od petroleje plnou mořské vody. Na dně plechovky seděla velká zamyšleně vyhlížející sépie. V místech, kde se jí hlava napojovala na vejčité tělo, ji Kokino ovázal šňůrou. Ptal jsem se ho, kam se chystá, a on mi odpověděl, že jede chytat sépie. To mě zarazilo, protože neměl v člunu udice, sítě ani trojzubec. Nač chce vlastně ty sépie chytat?

"Na lásku," odpověděl mi Kokino tajuplně.

Řekl jsem si, že jako přírodovědec mám přímo povinnost prozkoumat všechny metody lovu zvířat, a poprosil jsem Kokina, jestli by mě nevzal s sebou. Zaveslovali jsme s člunem daleko do modré zátoky, až se zastavil nad dvěma sáhy křišťálové čisté vody. Kokino chytil konec dlouhé šňůry, kterou měl uvázanou k sépii, a pečlivě si ji omotal kolem palce na noze. Pak popadl sépii a hodil ji přes okraj loďky do vody. Chvilíčku plula vedle člunu a vzhlížela k nám se zvláštním výrazem, v němž jsem postřehl jistou nedůvěru, a pak vystříkla vysoké proudy vody, několika prudkými pohyby se vzdálila a šňůru vlekla za sebou. Než jsme se nadáli, zmizela nám v modrých hlubinách. Jak odplouvala, šňůry postupně ubývalo, až se pevně napjala Kokinovi na palci. Kokino si zapálil cigaretu a prohrábl si ohnivé vlasy.

"A teď uvidíme, co dokáže láska," řekl mi a spiklenecky se na mne usmál.

Sklonil se nad vesly, pomaloučku a opatrně vesloval s člunem po hladině zátoky a tu a tam se zarazil a s nesmírnou soustředěností se zadíval na šňůru, kterou měl uvázanou na palci. Najednou maličko zamručel, pustil vesla, až poklesla k lodním bokům, jako když motýl skládá křídla, popadl šňůru a začal si ji přitahovat. Naklonil jsem se nad lodním bokem, napjatě jsem se díval do čisté vody a vyhlížel konec pevně natažené černé šňůry. Po chvíli se v hloubce objevila nejasná skvrna, a když Kokino zatáhl ještě prudčeji za šňůru, zahlédl jsem i sépii. Jak se přiblížila, povšiml jsem si k svému úžasu, že to není jen jedna sépie, ale dvojice sevřená ve vášnivém objetí. Kokino si ji bleskurychle přitáhl k člunu a rychlým škubnutím šňůry přehodil na dno loďky. Sépii sameček byl svou milovanou dámou natolik zaujat, že ho nikterak nevyrušilo, když se ze svého vodního domova najednou octl na volném vzduchu. Svíral svou samičku tak pevně, že měl Kokino co dělat, aby ho od ní odtrhl a hodil ho do plechovky s mořskou vodou.

Tato neobvyklá metoda mě velmi zaujala, ale nemohl jsem se zbavit trochu tísnového pocitu, že je to poněkud nesportovní, jako kdyby si chtěl někdo nacytat psy, a vodil na šňůře barvící fenu. Za hodinu jsme chytli v poměrně malém úseku zátoky pět sépiích samců. Udivilo mne, co jich tu žije, protože když si člověk zrovna nevyjel v noci na ryby, jen málokdy v těchto končinách sépii zahlédl. Po celou tu dobu hrála samička svou roli se stoickou lhostejností, ale i tak jsem cítil, že by si zasloužila odměnu, a naléhal jsem na Kokina, aby ji pustil na svobodu. Nakonec to udělal, ale jen s krajní nechuť. Vypτάval jsem se ho, jak poznal, že samička zrovna teď přitahuje samce, ale on jenom pokrčil rameny.

"Je jejich doba," řekl.

A to by v té době mohl uvázat na šňůru se stejnými výsledky kteroukoliv samičku? vypτάval jsem se ho dál.

"Ano," odpověděl, "Ale některé samice jsou stejně jak některé ženské přitažlivější a nacytá se s nimi víc."

V hlavě mi vířilo, když jsem si představoval, jak bych měl srovnávat přednosti dvou různých sépiích samic. Moc jsem litoval, že se ta metoda nedá použít i u jiných živočichů. Ohromně mě například zaujala představa, jak házím z loďky samičku mořského koníka uvázanou na niti a pak si ji přitahuji zpátky doslova obsypanou rozvášněnými samečky. Pokud vím, byl Kokino jediný, kdo tuhle metodu uplatňoval, protože jsem nikdy neviděl chytat tím způsobem žádného jiného rybáře, a když jsem jim o tom vyprávěl, dávali mi dost drsně najevo svou nedůvěru.

Rozeklané pobřeží v blízkosti naší vily obzvlášť oplývalo mořskými živočichy, a protože kolem něj bylo poměrně mělko, snadno se mi tu lovalo. Podařilo se mi přemluvit Leslieho, aby mi udělal člun, a ten mi pátrání hodn usnadňoval. Bylo to téměř kulaté plavidlo s plochým dnem, těžce nakloněné k pravoboku, a pokřtili jsme je ůMacandaů. Kromě oslika patřilo k mému nejvzácnějšímu vlastnictví. Uložil jsem si na dno sklenice, plechovky a sítě, vzal jsem si s sebou pořádný balík jídla a vyplul jsem i se svou posádkou, Kňourkem, Fousek, Rogerem a občas, jestliže se mu zachtělo, i s mým výřečkem Odyseem. Po celé parné dny, kdy se kolem nezvedl ani vánek, jsme prozkoumávali vzdálené zátoky a skalnatá, chaluhami porostlá souostroví. Zažili jsme na těch výpravách nesčetná podivná dobrodružství. Jednou jsme třeba narazili na obrovská hejna zejů, tzv. "mořských zajíců", kteří doslova pokrývali celý ak mořského dna. Měli sametově rudá vejčitá těla a pěkně složené záhyby při okrajích dvou zvláštních výčnělků na hlavě, které skutečně nápadně připomínaly dlouhé zaječí slechy. Klouzalo se jich tam přes kamení a písek na sta a všichni měli namířeno k jižní straně ostrova. Nedotýkali se jeden druhého a vůbec se o sebe nezajímali, takže jsem usoudil, že se tu neshromáždili k páření, ale spíš že jde o jakousi formu migrace.

Jindy, zrovna když jsme popojížděli připoutáni kotvou ke dnu po malé zátocce, objevola nás zase skupinka lenivě se pohybujících tělnatých dobráckých delfinů. Zřejmě je upoutalo přátelské oranžově bílé zbarvení ůMacandyů a začali kolem nás dovádět, vyskakovat a cákat, připlouvali až k člunu, obraceli k nám úsměvně tváře a zhluboka a vášnivě na nás dýchali dýchacími otvory. Jeden mladší a odvážnější nám dokonce podplaval člun a cítili jsme, jak se dře zády o ploché dno ůMacandyů. Nemohl jsem se na to úchvatné divadlo dost vynadívát, ale zároveň jsem měl co dělat, abych potlačil vzpouru své posádky, která na návštěvu delfinů reagovala zcela odlišně. Kňourek, který jakživ nebyl zvlášť udatný bojovník, se zachoval přesně podle svého jména, krčil se a klepal na přídi a tichnounce kňučel. Fousek se rozhodl, že chce-li spasit svůj život, měl by vyskočit z lodi a plavat ke břehu, a musel jsem mu v tom násilím zabránit, a Roger se choval docela stejně v pevném přesvědčení, že kdybych ho pustil za delfíny do moře, natotata si to s nimi vyřídí.

Na jedné z těchto výprav jsem získal fantastickou trofej, která však nepřímě zavinila, že Leslie se octl před soudem. Celá rodina odjela tenkrát do města, až na Leslieho, který se zotavoval z těžkého záchvatu úplavice. Poprvé směl ten den sejít dolů a zesláblý jako kotě polehával na divanu v salónku, uskrával chlazený čaj a četl mohutnou příručku o balistice. Zcela jasnými výrazy mě informoval, že naprosto nestojí o to, abych se potuloval po domě a otravoval ho, a protože se mi do města nechtělo, vyjel jsem si i se psy na loďce.

Jak jsem tak vesloval, postřehl jsem cosi na klidné hladině zátoky a nejdřív jsem si pomyslel, že je to asi veliký chumáč žlutých mořských řas. Řasy vřdycky stály za bližší prozkoumání, protože se v nich obvykle našlo množství drobných živočichů a někdy, měl-li člověk obzvláštní štěstí, i větší exempláře. Zaměřil jsem tedy k chumáči, ale když jsem se k němu přiblížil, zjistil jsem, že to nejsou řasy, ale něco, co vypadalo jak žlutavý balvan. Jenomže jaký balvan si může takhle plavat v sedmi metrech vody? Přihlédl jsem blíž a vůbec jsem nemohl věřit svým očím, neboť jsem k svému nadšení zjistil, že je to poměrně velká želva. Uložil jsem vesla do loďky, nařídil psům, aby byli zticha, usadil jsem se na přídi a napjatě čekal, zatímco mořský proud unášel loďku blíž a blíž k želvě. Želva plula roztažená na mořské hladině a zřejmě tvrdě spala. Šlo hlavně o to, chytit ji, než se probudí. Sítě a ostatní rybářské náčiní, které jsem s sebou vzal v loďce, nebyly rozhodně určeny pro lov skoro metr dlouhé želvy, a tu mne napadlo, že ji můžu chytit, jedině když se potopím pod hladinu, popadnu ji a nějak vystrkám do loďky, ještě než se probere. V tom vzrušení mi vůbec nepřišlo na mysl, že tak velká želva má určitě značnou sílu a že by se sotva vzdala bez boje. Když se člun přiblížil asi na dva metry k želvě, zatajil jsem dech a vrhl se do vody. Rozhodl jsem se, že želvu podplavu, abych jí znemožnil únik, a jak jsem se nořil do vlažné vody, jen jsem se modlil, abych ji šplíchnutím neprobudil, a i kdyby, aby byla pořádně rozespalá a nezmohla se dost rychle na únik. Potopil jsem se řádně hluboko, obrátil jsem se naznak a želva se nade mnou vznášela jako obrovská zlatá mince. Prudce jsem vyrazil a chytil ji za přední nohy stočené pod krunýřem jak rohovitě srpy. K mému překvapení ji ani tenhle manévr neprobudil, a teprve když jsem se celý udýchaný vynořil nad hladinu, pořád ještě pevně svíraje želví nohy, a vytřásl si vodu z očí, pochopil jsem proč. Želva už byla dávno mrtvá, což mi prozradil můj nos i hejno drobných rybek, které ji ohlodávaly šupinaté nohy.

Trochu mě to sice zklamalo, ale pak jsem si řekl, že lepší mrtvá želva než žádná, a se značnou námahou jsem ji uvázal za jednu nohu k lodnímu boku a vlekl za ůMacandouů. Mé počínání nesmírně zaujalo všechny psy, kteří zřejmě nabyli dojmu, že jsem jim obstaral nějakou exotickou lahůdku určenou speciálně pro ně. ůMacandaů se už vzhledem k svému tvaru dost špatně kormidlovala, ale když jsem ji teď zatížil z jedné strany mrtvou želvou, točila se pořád kolem

dokola. Po celé hodině namáhavého veslování jsme však přece jen šťastně dorazili k molu a já nejprve důkladně připoutal člun a pak jsem vytáhl na břeh želvu mrtvolu, abych si ji dobře prohlédl. Byla to želva kareťová, jakou lze čas od času zahlédnout ve vycpaném stavu za výkladními skříněmi optiků, neboť z jejího krunýře se vyrábějí obroučky na brýle. Měla mohutnou hlavu s velkými zvrásněnými tvářemi ze žluté kůže a skosený, zobáku podobný nos, který jí až podivuhodně dodával jestřábiho vzezření. Krunýř měla místy proražený, asi jak s ní pohazovala bouře anebo se do ní zahryzl nějaký žralok, který plul zrovna kolem, a tu a tam jej zdobily sněhově bílé shluky mládřat svijonožců. Spodní stranu měla žlutou jak narcisy a měkkou a poddajnou jak tlustou provlhlou lepenku.

Nedávno jsem podnikl dlouhou a nesmírně zajímavou pitvu mrtvé sladkovodní želvy a jásal jsem, že se mi naskytla tak báječná příležitost porovnat vnitřní anatomii želvy kareťové s anatomii její sladkovodní sestry. Vyběhl jsem nahoru na kopec, vypůjčil jsem si od zahradníka trakař a zavezl jsem si svůj poklad k domu, kde jsem jej pečlivě složil na přední verandě.

Byl jsem si dobře vědom, že kdybych pitval želvu v domě, určitě na sebe přivolám hromy a blesky, ale domníval jsem se, že nikomu, kdo má jen trochu zdravý rozum, nemůže přece vadit pitva na přední verandě. Připravil jsem si proto k ruce zápisník, jako na operačním sále jsem si pečlivě rozložil celou sadu pilek, skalpelů a žiletek a dal jsem se do práce.

V porovnání se spodkem sladkovodní želvy, který jsem upilovával tři čtvrtě hodiny, šel měkký žlutý plát dolů docela snadno. Odřízl jsem jej, nazvedl jako pokličku z mísy a tu se přede mnou v celé své nádheře vyjevila všechna tajemství vnitřních orgánů želvy, které hrály nesčetnými barvami a poněkud ovšem zapáchaly. Zvědavost mě však tak posedla, že jsem puch ani nevnímál. Zato psi, kteří normálně pokládali čerstvý kravský hnůj za ideální vůni, dodávající na pikantnosti jejich milostným záletům, se všichni prudce rozkýchali a dali se rozhořčeně na útěk. K svému nadšení jsem zjistil, že želva je samice a má v sobě velké množství zpola vyvinutých vajíček. Vajíčka měla velikost asi pongpongového míčku a byla měkká, kulatá a oranžová jak řeřicha. Bylo jich čtrnáct a já je pečlivě vyňal a rozložil do blyštivé slizké řady na kamenech verandy. Želva měla zřejmě úžasně dlouhá střevo a rozhodl jsem se, že bych si měl poznamenat přesnou délku tohoto neobvyklého ústrojí do svého notesu, už tak dost potřísněného krví. Pomocí skalpelu jsem odřízl střevo od řitního otvoru želvy a začal je vytahovat. Připadalo mi, že snad ani nemá konec, ale netrvalo dlouho a pečlivě jsem je rozložil po verandě v řadě smyček a záhybů jako nějakou opilou železniční trať. Jednu část tvořil žaludek, ohavný šedavý vak podobný balónu naplněnému vodou. Zřejmě byl plný poslední želviny potravy a pokládal jsem za svou povinnost přesvědčit se v zájmu vědy, co želva před smrtí pozřela. Zabodl jsem do té veliké třaslavé hromady skalpel a zkusmo řízl. Celý žaludeční vak rázem s odporným vzdechnutím splaskl a z jeho vnitřku se vyvalil puch tak příšerný, že všechny ostatní zápachy vedle něho zbledly do naprosté bezvýznamnosti. I já, ač zcela zaujat výzkumy, jsem honem uskočil a pak jsem se prudce rozkašlal a musel poodejít, než se zápach trochu rozptýlil. Doufal jsem, že stačím uklidit verandu, než se vrátí naši z města, ale ve svém zaujetí jsem úplně zapomněl, že v salónku odpočívá Leslie. Všude bylo puchu, že by se snad dal krájet, a jeho závan pronikl francouzským oknem až k divanu, na kterém ležel Leslie. První hrozbou blížící se katastrofy byl úděsný řev z pokoje. Než jsem stačil podniknout něco rozumného, objevil se u okna Leslie, celý zahalený v dekách.

"Co je to za hnusnej zatracenej smrad?" zeptal se chraptivě. Vtom pohlédl na rozpitvanou želvu a na její vnitřní orgány úpravně rozložené po podlaze verandy, strašlivě vytřeštil oči a zezelenal v obličeji jak brál. "Co je ksakru tohle?"

Trochu zaraženě jsem mu vysvětlil, že je to želva a že ji zrovna pitvám. Je to samička, pokračoval jsem spěšně v pevné naději, že upoutám Leslieho pozornost zajímavými podrobnostmi. Tady jsou například fantastická vajíčka, která jsem vyňal z jejích vnitřností.

"Čert vem její vajíčka!" zařval Leslie tónem, jak kdyby skládal nějakou středověkou přísahu. "Hned tu zatracenou mrchu odnes, nebo nám zasmradí celý barák!"

Namítl jsem, že jsem ještě neskončil pitvu a že bych pak chtěl všechny měkké části zakopat do země a ponechat si do sbírky jen kostru a krunýř.

"Ať tě nic takového ani nenapadne!" řval Leslie. "Koukej tu mrchu hned odnést a někde ji zahrabat. Potom se můžeš vrátit a pořádně vydrhnout verandu."

Přilákána rozruchem přiběhla za Lesliem k oknu naše kuchařka Lugařetsia. Už už otvírala ústa, aby se přeptala, jak došlo k téhle rodinné hádce, když tu ji zplna zasáhl puch želvy. Lugařetsii pořád trápilo alespoň patnáct chorob a hýčkala si je se stejnou láskou, jako si někteří lidé prohlížejí výklady a jiní zas pečují o čínské pudly. Ted' právě ji nejvíc zlobil žaludek. Třikrát se proto chabě pokusila nadechnout, asi jak kapr na suchu, a pak přiškrceně zvolala: "Svatý Spiridione!" a v době zahráných mdlobách padla Lesliemu do náručí.

V té chvíli se k mému zděšení přihnal po cestě k vile taxík s celou rodinou a zastavil před verandou.

"Nazdar, drahoušku," volala maminka, jak vystupovala z auta a vybíhala po schodech. "Užil sis hezké dopoledne?"

Než jsem jí stačil cokoli odpovědět, želva mě přece jen předstihla. Maminka dvakrát dušeně vykřikla, trochu jak kdyby se zalykala, a potom vytáhla kapesník a přitiskla si ho k nosu.

"Co je to za strašlivý zápach?" zeptala se téměř nesrozumitelně.

"To zas ten zatracenej kluk!" řval Leslie z okna a marně se pokoušel opřít úpějíci Lugařetsii o zárubeň dveří.

Larry a Margo vyběhli za maminkou po schodech a spatřili rozřezanou želvu.

"Co...?" spustil Larry, ale pak přepadl i jeho prudký záchvat kašle.

"To zas ten pitomej kluk," vypravil ze sebe a málem se dusil.

"Jistě, Larry," řekla maminka, "Leslie mi o tom už pověděl."

"Vždyť je to hnus," kvílela Margo a ovívala se kapesníkem. "Vypadá to tu jak po nějakém železničním

neštěstí."

"Copak to tu máš, Gerry?" tázala se maminka.

Vysvětlil jsem jí, že jsem získal nesmírně zajímavý exemplář želvy karetové, a že je to dokonce samička a má ještě v těle vejce.

"Ale snad bys ji nemusel krájet na verandě?" vytkla mi maminka.

"Ten kluk je hotovej cvok," řekl s hlubokým přesvědčením Larry. "Vždyť to tu smrdí jako na nějaký zatracený velrybářský lodi."

"Skutečně si myslím, že bys tu želvu měl někam odnést, Gerry," řekla mi maminka. "Nechceme přece, aby nám veranda tak hrozně zapáchala."

"Naříd' mu, ať hned tu mrchu někde zakopá," žádal Leslie a zavinul se ještě pevněji do deky.

"Proč ho nepošleš k nějaké eskymácké rodině, ať si ho klidně adoptují?" ptal se Larry. "Docela rádi si přece pochutnávají na velrybím tuku, červech a jiných lahůdkách."

"Nemluv tak hnusně, Larry," řekla mu Margo. "Něco takového by přece nejedli. Dělá se mi zle, jenom když na to pomyslím."

"Snad bychom měli jít dovnitř," ozvala se dost chabě maminka. "Možná že to tam tolik nezapáchá."

"Můžu tě ujistit, že je tu větší smrad než venku," řval Leslie z okna.

"Miláčku Gerry, budeš tu muset uklidit," řekla maminka a štitivě překračovala želví vnitřnosti. "A vydezinfikovat podlahu."

Rodina vešla do domu a já se jal uklízet želvu z verandy. Až ven ke mně však doléhaly jejich hlasy, jak zuřivě se hádali.

"Zatracenej rošťák," řekl Leslie. "Člověk si tu leží a klidně čte a najednou se na něj vyvalí takový smrad."

"Něco tak odporného," řekla pohoršeně Margo. "Vůbec se nedivím, že Lugařetsia omdlela."

"Je načase, aby dostal nového učitele," mínil Larry. "Nebo jednoho dne někam na pět minut odejdeš a zjistíš, že ti mezitím rozkuchal na verandě Bílou velrybu."

"Jistě to nemyslel špatně," konejšila ostatní maminka. "Ale je od něj opravdu trochu hloupé, že se do toho pustil na přední verandě."

"Trochu hloupé!" zvolal jízlivě Larry. "Ted' abychom se motali po domě v plynových maskách."

Naložil jsem želviny pozůstatky na trakař a vyvezl je na kopec za vilou. Tam jsem vykopal jámu, zahrabal do ní všechny měkké části a pak jsem položil krunyř a kostru nedaleko mraveniště. Zdejší přátelští mravenčci mi už kolikrát vypomohli a ohlodali do běla kostry všelijakých zvířat. Největší kus, který mi zatím takhle zpracovali, byla veliká ještěrka zelená a zajímalo mne, co asi si počnou s želvou. mravenci horlivě zamávali tykadly a rozběhli se k želvím pozůstatkům, ale najednou se zarazili, na chvíli se zamysleli, poradili se mezi sebou a jako jeden muž se dali na ústup. I mravenci jsou tedy proti mně zaujatí! Sklíčeně jsem se vracel do vily.

Když jsem přišel domů, stál na ještě dost páchnoucí verandě hubený ufnukaný človíček, zřejmě dost rozparáděný vinem, a hádal se o něco s Lugařetsií. Zeptal jsem se, co tady vlastně chce.

"Tvrdí, že mu Roger zabil kuřata!" řekla s procítěnou nenávistí Lugařetsia.

"Krůty," opravil ji mužiček, "krůty!"

"Tak tedy krůty," opakovala Lugařetsia už trochu ústupněji.

Srdce mi kleslo v těle. Dneska mě pronásleduje jedna pohroma za druhou! Všichni jsme dobře věděli, že Roger má opravdu ošlivý zlovyk zabíjet kuřata. Na jaře a v létě se rád nevinně bavil tím, že honil vlaštovky. Vždycky se přitom rozčilil, div ho neranila mrtvice, protože vlaštovky se mu těsně před nosem vznesly do výše a pak před ním poletovaly těsně nad zemí a on je pronásledoval celý zježený vztekem a zuřivě štěkal. Kuřata našich venkovských sousedů se schovávala v myrtovém křoví, a jak se tak Roger řítí kolem, vběhla mu často se zmateným máváním křídel a bláznivým hysterickým pískotem rovnou do cesty. Roger si samozřejmě myslel, že jsou to nějaké nešikovné vlaštovky, které se dají snadněji schramstnout, a přes naše hlasité protesty se po nich pokaždé vrhla a se vši nenávistí k těm letním vlaštovkám, které si z něho dělaly legraci, je jediným rychlým cvaknutím čelistí zahryzl. Nepomáhal tu žádný trest. Obvykle poslouchal Roger na slovo, ale v téhle věci si říct nedal. Nám zbývalo jen jediné - zaplatit majitelům, ale pod podmínkou, že nám na důkaz předloží kuřecí mrtvolku.

Dost nesvůj jsem zašel do domu a oznámil rodině, že Roger si už zase zařádl.

"Krucinál fagot!" řekl Leslie a těžce povstal. "Už tě mám dost a těch tvech mizernejch zvířat taky!"

"Nerozčiluj se tolik, Leslie," krotila ho maminka. "Gerry za to přece nemůže, že Roger zabíjí kuřata."

"Krůty," opravil ji Leslie. "A za ty bude chtít ten chlap jistě řůru peněz."

"Uklidil jsi už verandu, miláčku?" zeptala se mne maminka. Larry si stáhl z obličeje velký kapesník namočený v kolínské vodě. "Máš snad pocit, že to tu voní, jak kdyby verandu uklidil?"

Rychle jsem mamince vysvětlil, že jsem se do toho chtěl zrovna pustit, a pak jsem vyběhl za Leslieem, abych si poslechl, jak se domluví s majitelem krůt.

"Tak co?" řekl bojovně Leslie, když vyšel na verandu. "Co tady chcete?"

"Mužiček se před ním skromně, až poníženež krčil a vůbec mi byl dost odporný."

"Buďte šťasten, ůkyriéů, buďte šťasten," pozdravil Leslieho. "Buďte šťasten," drsně odpověděl Leslie a jeho tón jasně prozrazoval, že je to vůbec to poslední, co mužičkovi přeje. "O čem jste se mnou chtěl mluvit?"

"O svých krůtách, ůkyriéů," odpověděl mužiček úlisně. "Velmi se omlouvám, že vás tak obtěžuji, ale on mi váš pes zabil krůty."

"Co se dá dělat," řekl Leslie. "A kolik vám jich zabil?"

"Pět, ůkyriéů," odpověděl chlapík a lítostivě potřásl hlavou. "Pět mých nejlepších krůtiček. Jsem chudý

člověk, ůkyriěů, jinak bych se ani neopovážil..."

"Pět?" zděšeně opáčil Leslie a tázavě se po mně ohlédl. Nepokládal jsem to za nikterak vyloučené. Jestli vylétlo Rogerovi do cesty z myrtového křoví pět vyděšených krůt, docela bych věřil, že je všechny zadával. Jak ho jednou něco polekalo, dokázal na tak dobráckého a přátelského psa až nemilosrdně zabíjet.

"Roger je náhodou hodný pejsek," vložila se bojovně do rozhovoru Lugaretsia.

Přistoupila k nám a dívala se zřejmě na majitele krůt s docela stejnou nelibostí jako já. A navíc byla přesvědčena, že Roger by jakživ nic zlého neprovedl.

"Dobrá," řekl Leslie, který dělal co mohl, aby vybědl se ctí z téhle nepříznivé situace. "Jestli vám zabil pět krůt, zabil pět krůt. To už je život. A kde máte mrtvoly?"

Na chvíli se rozhostilo naprosté ticho.

"Mrtvoly, ůkyriěů?" zaraženě se zeptal človíček.

"Jistě, mrtvoly," opakoval Leslie netrpělivě. "Mrtvoly vašich krůt! Jistě víte, že když je nepředvedete, nemůžeme vám zaplatit."

"Ale to přece nejde," řekl znepokojeně majitel krůt.

"Jakto že nejde?" zeptal se Leslie.

"Nemůžu vám žádné mrtvoly přinést, ůkyriěů," vysvětloval majitel krůt a osvícen náhlou inspirací dodal:

"Protože je váš pes sežral."

Toto prohlášení vyvolalo úplnou bouři nevole. Všichni jsme věděli, že Roger je pořád přinejmenším trochu přežraný a notně zmlsaný. Kuřata sice zabíjel, ale nic na světě by ho nedonutilo, aby je potom sežral.

"Lžete! Lžete!" ječela Lugaretsia a do očí jí vhrkly slzy spravedlivého rozhořčení. "Roger je hodný pejsek!"

"Jakživ nesežral nic, co zabil!" řval Leslie.

"Ale mě sežral pět krůt!" tvrdil mužiček. "Všech pět jich sežral!"

"A kdy že je zabil?" řval Leslie.

"Dneska ráno, ůkyriěů, dneska ráno," odpověděl muž a pokřivoval se. "Viděl jsem ho při tom na vlastní oči i jak je potom sežral."

Vpadl jsem jim do řeči poznámkou, že Roger se mnou byl celé dopoledne na ůMacanděů, a i když je opravdu čilý pes, těžko si dovedu představit, jak by mohl sežrat tomuhle pánovi na jeho hospodářství pět krůt a přitom se mnou sedět na lodi.

Leslie měl za sebou opravdu těžké ráno. Chtěl si jen klidně poležet na divanu a prohlížet si příručku o balistice, ale nejdřív jsem ho div neudusil svými průzkumy do vnitřní anatomie želvy a teď aby se zase vybavoval s tímhle opilým mrňousem, který nás chce ošidit o spoustu peněz za pět krůt. Leslie se jakživ zvlášť dobře neovládal, ale teď v něm zlost přímo vzkypěla.

"Jste sprostěj lhář a podvodník," zavrčel. Mužiček kousek usoupil a zesinal v obličeji.

"Sám jste sprostěj lhář a podvodník!" zvolal s opilou bojovností. "Sám jste sprostěj lhář a podvodník! Necháte svého psa, ať si zabíjí kdekomu kuřata a krůty, ale platit, to se vám nechce! Sám jste lhář a podvodník!"

Možná že i v tomhle stadiu mohl převládnout zdravý rozum, ale mužiček se dopustil jedné osudné chyby. S vervou si řádně uplivil Lesliemu na nohy. Lugaretsia zděšeně vykřikla a chytla Leslieho za paži. Věděl jsem, jak strašně se Leslie dokáže rozlítit, a rychle jsem ho popadl za druhou ruku. Mužiček se polekal, až dočista vystřízlivěl, a začal rychle ustupovat. Leslie se třásl jak sopka v činnosti a my na něm s Lugaretsií viseli, jako kdyby nám všem šlo o život.

"Ty hovno prasečí!" řval Leslie. "Ty parchante zdechlý děvky!"

Vyvalila se z něho hotová záplava řeckých kleteb, zvukných, neuvěřitelně sprostých a vpravdě biologických, a mužiček, zprvu sinale bledý, najednou zrůžověl a potom zrudl do nachova. Zřejmě netušil, že Leslie tak plyně ovládá nejšťavnatější řecké nadávky.

"Tohohle budete litovat!" vypravil ze sebe. "Toho budete litovat!"

Ještě jednou si s trochu směšným rozhořčením uplivil a pak se rychle otočil a dal se na ústup po naší cestě.

Celé rodině i s Lugaretsií dalo tři čtvrtě hodiny práce, než jsme Leslieho uklidnili, a ještě jsme si museli vypomocť několika řádnými odlivkami brandy.

"Vůbec si z něho nic nedělejte, ůkyriěů Leslie," shrnula nakonec drama Lugaretsia. "Celá vesnice o něm ví, co je to za syčáka. Pusťte ho radši z hlavy."

Tak snadno jsme však celou věc zapomenout nemohli, neboť jsme zanedlouho dostali zprávu, že mužiček obžaloval Leslieho pro neplacení dluhů a urážku na cti. Když se o té novině dověděl Spiro, byl vzteky bez sebe. "Poslyšte, paní Durrellová," řekl s tvář rozpalenou zlobou. "Pročpak nedovolíte panu Lesliemu, aby toho rošťáka odstřelil?"

"To by zřejmě celý problém nevyřešilo, Spiro," pravila maminka. "Nás teď spíš zajímá, má-li ten člověk naději, aby spor vyhrál."

"Vyhrál!" zvolal Spiro s vášnivou nenávistí. "Nic nevyhraje, parchant jeden! Jenom to nechte na mně. Já už to nějak zařídím."

"Hlavně se neukvapte, Spiro," domlouvala mu maminka. "Tím by se všechno jen zhoršilo."

"Já se neukvapím, paní Durrellová," ujišťoval ji Spiro. "Ale toho parchanta vyřídím."

Několik dní chodil se spiklenecky zachmuřeným výrazem, vraštil huňaté obočí, aby bylo vidět, jak se soustředí, a na naše otázky odpovídal jen jednoslabičně. A pak jsme si jednoho dne, asi čtrnáct dní předtím, než se mělo konat první stání, vyjeli na velké nákupy do města. Obtížení balíčky zamířili jsme nakonec do prostorného Esplanádu, příjemně vroubeného stromy, a tam jsme seděli, popíjeli a vybavovali se se spoustou známých, kteří šli zrovna kolem. Spiro se pořád ostražitě rozhlížel, jako kdyby měl na každém kroku nepřítele, a najednou ztuhl. Vystrčil

baňaté břicho a naklonil se přes stůl.

"Pane Leslie, vidíte tamhletoho člověka naproti, toho šedovlasého?"

Ukázal jak buřt tlustým prstem na drobného upraveného pána, který klidně upíjel kávu pod stromy.

"A co má být?" ptal se Leslie.

"To je ten soudce," šeptal Spiro.

"Jaký soudce?" ptal se Leslie zaraženě.

"Přece ten, co má soudit váš případ," vysvětloval Spiro. "Rád bych, abyste k němu zašel a trochu s ním promluvil."

"Myslíte, že by to bylo moudré?" ptal se Larry. "Ještě by si mohl myslet, že chceme ovlivňovat soud, a napařil byl Lesliemu deset let vězení."

"Ale co vás vede," řekl Spiro úplně bez sebe nad takovým nápadem. "Určitě by nevsadil pana Leslieho do vězení. Ten by si to tisíckrát rozmyslel, aspoň dokud jsem tady já."

"Ale nezdá se vám, Spiro, že by bylo trochu divné, kdyby na něj Leslie najednou promluvil?" ptala se starostlivě maminka.

"Ale kdepak," ujišťoval ji Spiro. Rozhlédl se, jestli nás snad někdo neposlouchá, naklonil se k nám a zašeptal: "On sbírá známky."

Všichni jsme se zatvářili naprosto nechápavě.

"Chcete tím snad říct, že je filatelista?" zeptal se po dlouhém mlčení Larry.

"Kdepak, co vás to napadá, pane Larry," zděsil se Spiro. "K těm on rozhodně nepatří. Ale má ženu a dvě děti." Celý rozhovor začínal být mnohem složitější, než jak jsme obvykle bývali u Spira zvyklí.

"Co s tím má co dělat sbírání známek?" ptal se Leslie trpělivě.

"Já vás k němu zavedu," nabídl Spiro a konečně odhalil machiavelistické intriky celého svého plánu. "A vy mu pěkně řeknete, že mu obstaráte z Anglie nějaké známky."

"Ale to je přece podplácení," pohoršila se Margo.

"Jaképak podplácení, slečno Margo," namítl Spiro. "Ten člověk sbírá známky. A úchceu známky."

"Jestli se budeš snažit podplatit ho známkami, napaří ti nejspíš pět set let nucených prací," řekl Larry jízlivě Lesliemu.

Dychtivě jsem se začal vyptávat, jestli pošlou Leslieho, až ho odsoudí, na Vido, do trestanecké osady na ostrůvku, který ležel v jiskřivém moři asi půl kilometru od našeho města.

"Ne, ne, miláčku," odpověděla mi maminka, která byla čím dál vyděšenější. "Leslieho na Vido nepošlou."

Přišlo mi to trochu líto. Měl jsem mezi tamními trestanci už jednoho známého, vraha, který si odpýkával trest za zabíjení své ženy, a ten žil také na Vidu. Patřil mezi důvěryhodné vězně a směl si udělat člun a zajet si vždycky na sobotu a neděli domů. Věnoval mi obrovského racka, který tyranizoval všechna má zvířata a celou rodinu. Říkal jsem si, že mít za kamaráda opravdického vraha je sice vzrušující, ale ještě zábavnější by bylo, kdyby vsadili na Vido Leslieho a vrátil se také domů na víkendy. Hned tak nikomu se přece nepovede, aby měl za bratra trestance.

"Nechápu, co by se mohlo stát, když k němu zajdu a jen si s ním trochu promluví," řekl Leslie.

"Já bych to nedělala," varovala ho Margo a velmi logicky dodala: "Radši neříkej nikdy hop, než se ucho utrhne."

"Skutečně by sis měl dát pozor, Leslie," přidala se k ní maminka.

"Už to před sebou vidím jako na dlani," řekl zálibně Larry. "Leslieho s koulí na noze a v řetězech a Spira jako spoluviníka nejspíš s ním, Margo jim plete teplé ponožky na zimu a maminka posílá balíčky s jídlem a mazání proti vším."

"Nech toho, Larry," řekla mu maminka pohněvaně. "Není na tom opravdu nic k smíchu."

"Stačí, když si s ním promluvíte, pane Leslie," naléhal Spiro vážně. "Na mou duši vám ani nic jiného nezbývá, jinak bych to zařídil nemohl."

Spiro nás až doposud nikdy nezklamal. Vždycky nám výborně poradil, a i když se jeho rady občas trošičku rozcházel se zákonem, nikdy jsme jich neželeli.

"Dobrá," řekl Leslie. "Tak já to tedy zkusím."

"Jednej opatrně, miláčku," nabádala ho maminka, když Leslie se Spirem vstali a zamířili k místu, kde seděl soudce.

Soudce je velmi příjemně uvítal a Leslie se Spirem s ním asi půl hodiny poseděli u stolu a popíjeli kávu. Celou tu dobu Leslie cosi vykládal soudci plynou, byť dosti nepřesnou řečtinou. Když se domluvili, soudce povstal, dlouho se všichni obřadně loučili a klaněli a potom soudce odkráčel. Spiro s Lesliem se vrátili k našemu stolu, kde už jsme všichni trnuli strachy a čekali na zprávu, co se vlastně stalo.

"Moc příjemný starouš," chválil si Leslie soudce. "Líp se ke mně ani chovat nemohl. Slíbil jsem mu, že mu obstarám nějaké známky. Určitě přece známe v Anglii řadu lidí, co sbírají známky, ne?"

"Tvůj tatínek sbírával také známky," vzpomněla si maminka. "Dokud byl naživu, býval zuřivým filatelistou."

"Proboha, paní Durrellová, takové věci ani neříkejte," zděsil se docela vážně Spiro.

Následovala krátká přestávka, kdy mu celá rodina podrobně vyložila, co znamená slovo filatelista.

"Stejně pořád nechápu, jak ti to pomůže u soudu," poznamenal Larry. "I kdybys toho chlapa podplatil modrými Mauricii."

"O to se nestarejte, pane Leslie," řekl mu tajuplně Spiro. "Slíbil jsem, že to zařídím, a svoje slovo splním. Jenom to nechte na mně."

V pevném přesvědčení, že Spiro hravě dokáže zvrátit rozhodnutí soudu, psal Leslie příštích pár dní kdekomu,

na koho si v Anglii vzpomněl, a na každém žádal známky. Důsledkem toho se naše pošta ztrojnásobila a prakticky každé volné místočko v bytě zabraly hromádky známek, které při každém závanu větru poletovaly k hlučnému vrčivému nadšení psů po celém pokoji jako podzimní listí. Mnohé už začaly vypadat značně omšele.

"Tyhle mu chceš dát taky?" ptal se Larry a znechuceně si prohlížel hromádku potrhaných a napůl rozžvýkaných známek, které Leslie před půlhodinou zachránil z Rogerovy tlamy.

"A co by ne, známky přece mají být staré," nakvašeně odpověděl Leslie.

"Staré snad," řekl Larry, "ale zas ne tak poslintané, aby z nich soudce dostal vzteklinu."

"Jestli tě snad napadá něco lepšího, tak proč to neřekneš?" ptal se ho Leslie.

"Mně na tom nesejde, milý brachu," řekl Larry. "Ale až bude soudce lítat jak ďas po celé soudní síni a pokouše všechny své kolegy a ty budeš úpět v řeckém vězení, tak to nesváděj na mě."

"Já po tobě chci jenom to, abys mi už konečně dal pokoj," žádal ho hlasitě Leslie.

"Tak se nerozčiluj, miláčku, Larry ti přece chce jenom pomoci," uklidňovala ho maminka.

"Pomoci!" ušklíbl se Leslie a honem chytil několik známek, které vítr odfoukl ze stolu. "Jenom se jako obvykle plete do věcí, po kterých mu nic není."

"Viš, Leslie," řekla maminka a narovnala si brýle. "Možná že Larry má přece jen pravdu. Některé ty známky skutečně vypadají trochu antikvárně."

"Když chce známky, tak ksakru známky dostane," řekl Leslie.

A chudák soudce opravdu ty známky dostal, v roztodivné směsici všech možných velikostí a tvarů a ve všech stádiích rozkladu.

Pak došlo k další události, která dodala Lesliemu důvěry, že spor s pravděpodobností sta ku jedné vyhraje. Dověděli jsme se, že majitel krůt, kterému Larry říkal Kriplpopulos, měl věru nemoudrý nápad a dal si coby svědka obžaloby předvolat Lugařetsii. Lugařetsii to náramně rozhořčilo a chtěla odmítnout, ale vysvětlili jsme jí, že to nejde.

"Považte, ten chlap se odváží pozvat si mě za svědka, a snad si dokonce myslí, že mu pomůžu," rozčilovala se Lugařetsia. "Ale nebojte se, úkyrieři Leslie, však já jim u soudu povím, jak vás tak rozžlobil, že jste ho musel proklít a vyspílat mu podvodníkům..."

Celá rodina povstala jako jeden muž a hlasitě vysvětlila Lugařetsii, že nic takového říkat nesmí. Půl hodiny nám trvalo, než jsme jí patřičně objasnili, co smí a co nesmí tvrdit. A protože Lugařetsia jako většina Korfanů neměla valný smysl pro logiku, byli jsme po té půlhodině všichni úplně vyčerpaní.

"S takovýmhle svěkem obžaloby tě nejspíš nemine trest smrti," poznamenal Larry.

"Larry, miláčku, něco takového nemáš ani vyslovit," napomínala maminka. "Není to směšné, ani v žertu."

"Ale já vůbec nežertuji," řekl Larry.

"Nesmysl," namítl trochu nejistě Leslie. "Lugařetsia to určitě nezkaží."

"Mnohem bezpečnější by bylo převléknout za Lugařetsii Margo," navrhoval jízlivě Larry. "Se svou senzační znalostí řečtiny by rozhodně nadělala miň škody."

"To je nápad," zvolala nadšeně Margo a snad poprvé v životě ocenila Larryho vynalézavost. "Proč bych nemohla svědčit?"

"Neptej se tak pitomě," odbyl ji Leslie. "Jak bys mohla jít svědčit, když jsi u toho nebyla?"

"Náhodou jsem u toho skoro byla," hájila se Margo. "Stála jsem v kuchyni."

"Vidiš, přesně tohleto se ti hodí," řekl Lesliemu Larry. "Stačí posadit do lavice svědků Margo a Lugařetsii a už nebudeš ani potřebovat soudce. Nejspíš tě zlynčuje přítomný dav."

V den, kdy se mělo konat přelíčení, zburcovala maminka hned za svítání celou rodinu.

"Přece se tam nepohrneme všichni," namítal Larry. "Jestli se chce dát Leslie zavřít, je to jeho věc. Nechápu, nač by nás do toho zatahoval. Kromě jsem chtěl dopoledne psát."

"Půjdeme všichni, je to naše povinnost," řekla maminka pevně. "Musíme ukázat, že se nemáme čeho bát. Nechci, aby si lidé mysleli, že vychovávám kriminálníky."

Oblékli jsme se tedy do svátečního a trpělivě vyčkávali, až se pro nás zastaví Spiro.

"Hlavně se ničeho nebojte, pane Leslie," řekl Spiro zachmuřeně a vůbec se tvářil jak strážný v odsouzenčově cele. "Všechno dobře dopadne."

Přes toto protoctví trval Larry k nemalé Leslieho zlosti na tom, abychom po celou cestu do města recitovali Baladu o vězni v Readingu.

V soudní síni to přímo vřelo nekoordinovanou činností. Několik přítomných usrkávalo kávu z maličkých šálíčků, jiní se zase bezcílně, nicméně však velmi zaujatě probírali hromadami spisů a všude bylo plno povídání a smíchu. Kriplpopulos tam už seděl ve svém nedělním obleku, ale to oči se nám nikomu nepodíval. Lugařetsia přišla z jakéhosi důvodu, s nímž se raději nikomu nesvěřila, celá v černém, což bylo, jak podotkl Larry, poněkud předčasné gesto. Mohla si rozhodně nechat ten smutek až po rozsudku.

"Tak a teď se, pane Leslie, postavte tady a já vám budu překládat," řekl Spiro.

"Ale proč, Spiro?" zeptal se zmateně Leslie.

"Protože neumíte řecky," vysvětloval mu Spiro.

"Poslyšte, Spiro," namítl Larry. "Uznávám, že Leslie nevládne řečtinou zrovna jak Homér, ale jistě se docela slušně domluví sám?"

"Pane Larry," řekl Spiro a důležitě se zachmuřil. "Pan Leslie nesmí řecky promluvit ani slovo."

Než jsme se ho stačili podrobněji vyptat na tuto záhadu, nastalo obecné pošupování a přešlapování a do místnosti vešel soudce. Zasedl na své místo, přelétl očima soudní síň, a když zahlédl Leslieho, vřele a přátelsky se usmál a uklonil.

"Takhle se soudcové vždycky usmívají, když chtějí někoho pověsit," poznamenal Larry.

"Larry, prosím tě, nech si to," zarazila ho maminka. "Jsem z toho celá nervózní."

Pak jsme se všichni nadlouho odmlčeli, neboť nějaký člověk, zřejmě soudní zapisovatel, předčítal obžalobu. Po něm předvolali Kriplpopulose, aby podal své svědectví. Kriplpopulos to sehrál báječně, choval se poníženě a současně rozhořčeně, rozšafně, ale rozhodně. Na soudce udělal zřejmě dojem a mě se začalo zmocňovat vzrušení. Možná že přece jen budu mít bratra trestance. Pak přišla řada na Leslieho.

"Jste obžalován," pravil soudce, "že jste použil vůči tomuto muži pomluvačných a urážlivých výroků a že jste se pokoušel připravit ho o odškodnění, které mu právem náleželo za pět krůt zabitých vašim psem."

Leslie pohlížel na soudce úplně tupě a nechápavě.

"Co že povídal?" zeptal se Spiro.

Spiro vystrčil břicho.

"Povídá, pane Leslie," spustil tak pronikavě, že se to rozlehlo soudní síni jak hromobití, "že prý jste urazil tohoto muže a chtěl jste ho ošidit o nějaké peníze za krůty."

"To není žádná pravda," řekl Leslie pevně.

Chtěl pokračovat, ale Spiro pozvedl ruku tlustou jak šunka a zarazil ho. Pak se obrátil k soudci.

"ůKyriosů tuto obžalobu popírá," řekl. "Něčeho takového by se stejně ani dopustit nemohl, protože neumí řecky."

"Proboha!" zaúpěl potichu Larry. "Doufám jen, že Spiro ví, co dělá."

"Co to povídá? Co ho to napadlo?" zeptala se nervózně maminka.

"Pokud to můžu posoudit, pověsil zrovna Lesliemu na krk oprátku," řekl Larry.

Soudce, který vypil s Lesliem nesčetné šálky kávy, dostal od něho hromadu známek a tolikrát se s ním domlouvatl řecky, teď na Leslieho nehnutě pohlížel. I kdyby ho však osobně neznal, musel vědět, že Leslie dost slušně řecky umí. Na Korfu nezůstalo tajemstvím vůbec nic, a když šlo o cizince, zajímali se lidé o jeho soukromé záležitosti ještě živěji. Se zatajeným dechem jsme čekali, jak se teď soudce zachová. Spiro stál s mohutnou hlavou trochu skloněnou jako býk připravený k útoku.

"Ach tak," pronesl soudce suše.

Chvilku se jen tak nazdařbůh přehraboval ve spisech a potom vzhlédl.

"Pokud vím, má obžaloba svědkyni," pravil. "Měli bychom ji vyslechnout."

Nastala Lugařetsiina velká chvíle. Lugařetsia povstala, složila ruce na prsou a hrdě se zadívala na soudce. Obvykle bledý obličej jí zrudověl vzrušením a vážné oči jí přímo planuly.

"Jste Lugařetsia Kondosová a pracujete u těchto lidí jako kuchařka?" oslovil ji soudce.

"Ano," odpověděla Lugařetsia. "A laskavější, štedřejší rodinu jsem ještě jakživ nepoznala. Tak zrovna včera mi dali jedny šaty pro mě a jedny pro dceru a sotva před měsícem povídám pánovi..."

"Dobrá, dobrá," přerušil ji soudce, "to však s naším případem nikterak nesouvisí. Byla jste prý u nic, když si tento muž přišel stěžovat kvůli krůtám. Vypovězte mi vlastními slovy, jak se to zběhlo."

Larry zaúpěl.

"Jestli mi to vyličí vlastními slovy, nepomůže už Lesliemu ani pánbůh."

"Víte, pane soudce," začala Lugařetsia a rozhlédla se po soudní síni, jestli ji všichni pozorně poslouchají.

"ůKyriosů byl ten den nemocný, opravdu strašně nemocný. Chvillemi jsme se třáslí, aby nám neumřel. Radila jsem jeho matce, ať mu dá pustit žilou, ale ta o tom nechtěla ani slyšet."

"Přešla byste již laskavě k věci?" žádal ji soudce.

"Tak dobře," řekla Lugařetsia a bylo vidět, jak nerada nechává řeči o chorobách, což byl vždy její nejoblíbenější námět. "ůKyriosů ten den poprvé vstal a byl moc slabý. A najednou se k nám přiřzene tenhle chlap," prohlásila a nenávisťně ukázala na Kriplpopulose, "ožralý namol a začne vykládat, že prý mu náš pes zabil pět krůt. Tedy úkyrieů soudče, něco takového by ten pes jakživ neudělal. Tak roztomilého, hodného a ušlechtilého pejska nenajdete na celém Korfu."

"Psa také nikdo nežaluje," řekl jí soudce.

"Dobrá," řekla Lugařetsia. "A když úkyriosů docela po právu žádal, že než zaplatí, chce vidět mrtvoly, začal mu ten chlap tvrdit, že mu je nemůže ukázat, protože je pes sežral. To je lež, úkyrieů soudče, vždyť si sám umíte představit, že žádný pes by nesežral naráz pět krůt."

"Jste sem předvolaná jako svědkyně obžaloby?" řekl soudce. "Ptám se vás proto, že vaše výpověď naprosto neodpovídá tvrzení žalobce."

"Copak ten," uškříbla se Lugařetsia. "Přece byste mu nevěřil, pane soudce. Je to ožrala a lhář a celá vesnice o něm ví, že má dvě ženy."

"Vy mi tedy tvrdíte," řekl soudce a snažil se trochu zorientovat v tom zmatku, "že mu úkyriosů nespílal řecky a že mu neodmítl krůty zaplatit?"

"To se ví, že nic takového neudělal," řekla Lugařetsia. "Vždyť hodnějšího, slušnějšího a noblesnějšího pána, než je náš úkyriosů..."

"Dobrá, dobrá," zarazil ji soudce.

Chvilku zahloubaně seděl, zatímco my napjatě čekali, a potom vzhlédl a podíval se na Kriplpopulose.

"Neshledávám nejmenšího důkazu, že se Angličan choval tak, jak jste uvedl," řekl. "Za prvé neumí řecky."

"Umí řecky," vykřikl nenávisťně Kriplpopulos. "Nadával mi, že jsem..."

"Buďte lakavě zticha," přerušil ho soudce chladně. "Za prvé, jak jsem již řekl, neumí řecky. A za druhé vaše vlastní svědkyně popírá, že by o celém incidentu věděla. Zdá se mi tedy naprosto jasné, že jste se snažil vylákat na

obžalovaném peníze za krůty, které vám jeho pes nezabil ani nesežral. Za to ovšem před soudem nestojíte, a proto pouze prohlašuji, že neshledávám obžalovaného vinným, a ukládám vám, abyste uhradil soudní výdaje."

V té chvíli se rozpoutala hotová vřava. Kriplpopulos vyskočil celý zrudlý vzteky a dovolával se pomoci svatého Spiridiona. Spiro zařval jako býk, objal Leslieho a políbil ho na obě tváře a potom se přihnala plačící Lugaretsia a začala ho také líbat. Trvalo nám drahnou chvíli, než jsme se vymotali ze soudní síně, pak jsme vítězoslavně zamiřili do Esplanádu, usadili se u stolku pod stromy a oslavovali.

Zanedlouho kolem nás přešel soudce a všichni jsme povstali, děkovali mu a zvali ho, aby si s námi připil. Ostýchavě skleničku odmítl a pak se pronikavě zadíval na Leslieho.

"Nerad bych, abyste se domníval, že na Korfu se spravedlnost vždycky tak bere na lehkou váhu," řekl. "Ale hovořil jsem dlouho se Spirem a po určité úvaze jsem dospěl k závěru, že jste se provinil méně než ten člověk. A doufal jsem, že se alespoň napříště odnaučí okrádat cizince."

"Jsem vám opravdu moc vděčný," řekl mu Leslie.

Soudce se maličko uklonil a pohlédl na hodinky.

"Musím už jít," řekl. "Mimochodem, srdečně vám děkuji za ty známky, co jste mi včera poslal. Našel jsem mezi nimi dva docela vzácné exempláře, které jsem neměl ve své sbírce."

Nazvedl klobouk a hbitě odklusal přes Esplanád.

Olivový kolotoč

Přišel květen a několik dní se už trhaly olivy. Za horkých jarních dnů se plody zakulatily a dozrály a teď začínaly padat a leskly se v trávě jako úroda černých perel. Vesnické ženy se za nimi sbíhaly v celých houfích s plechovkami a košíky na hlavách. Krčily se v kruzích kolem olivových kmenů, sbíraly plody, ukládaly je do nádob a štěbetaly přitom pronikavě jak vrabci. Některé olivy už takhle rodily pět set let a pět set let už také sbíraly vesničané docela stejným způsobem jejich plody.

Byly to báječné dny, kdy se přetřásalo nesčetně klípků a všichni se vespolek zasmáli. Rád jsem se potuloval od jednoho stromu k druhému, přidával se hned k té a hned zase k jiné skupince, usedával na bobek a pomáhal trhat tesklé olivy. Vyslechl jsem od česáčů novinky o všech příbuzných a známých a někdy jsem s nimi i poseděl, než se najedli pod stromy a spěšně si zhltili kyselý černý chléb a placaté koláčky uhnětené z loňských sušených fiků a balené do vinných listů. Často se zpívalo a já žasl, jak zádumčivě a sladce dovedou zaznít hlasy vesničanů, při hovoru obvykle tak ostré a drsné, spojí-li se v harmonických tónech. Mezi olivovými kořeny teprve rozpukávaly žluté, jakoby voskové šafrány, meze zářily nechovými zvonky a vesničané shromáždění pod stromy připomínali pohybující se záhony. Jejich písně se ozvěnou odrážely jako v chrámových lodích od prastarých oliv a nesly se sladce a melancholicky, jak když stádo koz cinká zvonečky.

Konečně navršili vesničané všechny nádoby olivovými plody, vyzvedli si je na ramena a odnášeli je v dlouhé štěbetající řadě dolů k lisu. Lis na olivy, instalovaný ve vysoké ponuré budově, stál dole v údolí, kterým protékal úzký jiskřivý potůček. Vládl mu Papa Dimitrios, drsný stařík, pokroucený a sehnutý jak samy olivy, s úplně holou lebkou a obrovským, až na místa žlutě potřísněným nikotinem, sněhově bílým knírem. Honosil se prý největším knírem na celém Korfu. Papa Dimitrios byl nevrlý zlostný staroch, ale mne si nevímproč oblíbil a vycházeli jsme spolu výtečně. Pustil mě dokonce až do nejsvětější svatyně, k samému olivovému lisu.

Lis tvořilo velké kulaté koryto podobné bazénku na ozdobné rybky a z toho se zvedal obrovský mlýnský kámen uprostřed s dřevěným trámecm. K trámci byl zapřažen staříčkův kůň Papa Dimitriose, přes uši měl přehozen pytel, aby se mu nezatočila hlava, a v jednom kuse obcházel koryto, otáčel mlýnským kamenem a drtil olivy, které se řinuly v blyštivém vodopádu do lisu. Z rozmačkaných oliv vystupoval ostrý kyselý pach, ale slyšet nebylo nic, jen těžké lopotné našlapování koňských kopyt, skřípění velkého mlýnského kamene a ustavičné ukapávání, jak otvory v lisu vytékal olej, zlatý jak destilované sluneční světlo.

V jednom rohu se vršila v lisu velká černá hromada jakési drti. Byl to odpad po lisování, rozmačnaná semínka, dužina a slupky, které tvořily černé kornaté koláče podobné hrubé rašelině. Pronikavě, trochu sladkokysele voněly, až měl člověk pocit, že by si na nich docela pochutnal. Také se dávaly v zimě místo píce dobytku a koním a sloužily coby výborné, i když poněkud ostře páchnoucí topivo.

Že byl Papa Dimitrios tak zlostný, vyhýbali se mu vesničané na sto honů, jenom mu vždycky donesli do lisu olivy a zase co nejrychleji zmizeli. Copak mohli vědět, jestli je ten vzteklý dědek ještě neuřkne pohledem? Staroch byl proto opuštěný a docela vítal mě vpády do své svatyně. Dověděl se ode mne všechno, co se kde zběhlo, komu se narodilo dítě a jestli je to kluk nebo děvče, kdo za kým chodí a někdy i šťavnatější novinky, třeba že Pepe Kondos je ve vězení, protože pašoval tabák. Sloužil jsem tedy Papa Dimitriosovi coby jakési noviny a on mi na oplátku chytal nejrůznější exempláře. Někdy mi schoval bleďě růžového gekona, který v jednom kuse otvíral tlamu, jindy zas modlíci se kudlanku nábožnou anebo housenku lišaje oleandrového, růžově, stříbrně a zeleně pruhovanou jak perský koberec. Od Papa Dimitriose jsem také dostal jedno ze svých nejhezčích zvířat, blatnici, kterou jsem pokřtil Lechťivý Augustus.

Pomáhal jsem dole v olivových hájích vesničanům už dost dlouho a řádně jsem vyhladoval. Věděl jsem, že Papa Dimitrios má v olivovém lisu vždycky slušné zásoby jídla, a vydal jsem se k němu na návštěvu. Byl krásný jasný den a foukal svěží rozesmátý vítr, který brnkal do oliv jako do harfových strun. Chladno ještě bylo, až štípalo, a tak jsem celou cestu utíkal a psi se s poskakováním a štěkotem hnali za mnou. Celý zrudlý a udýchaný jsem doběhl k lisu, kde se Papa Dimitrios zrovna krčil nad ohněm z plátů olivového "koláče".

"Podívejme!" řekl a nakvašeně se na mě zahleděl. "Tak ses přece jen uráčil přijít? A kdepak ses celou tu dobu toulal? Neviděl jsem tě už dva dny. Tak se mi zdá, že co je jaro, nemáš už na starého člověka, jako jsem já, trochu času."

Vysvětlil jsem mu, že jsem měl strašně práce, například s novou klecí na straky, protože vpadly k Larrymu do pokoje, a jestli je hned někde nezavřu, jde jim rozhodně o život.

"Hm, hm," řekl Papa Dimitrios. "No dobrá. A nechtěl bys trochu kukuřice?"

Jakoby nic jsem přisvědčil, že kukuřice by mi teď přišla náramně k chuti.

Papa Dimitrios vstal, zamířil na křivých nohách k olivovému lisu a vrátil se s velkou pánví, plátem plechu, lahví oleje a pěti palicemi uschlé kukuřice, zlatohnědé jak tyče surového zlata. Postalil pánev na oheň, pokropil ji pár kapkami oleje a čekal, až se olej na dně pánve zahřeje a začne syčet, lesknout se a maličko kouřit. Pak popadl jeden kukuřičný klas a rychle jej zkroutil v křivčinatých rukách, až se zlaté kuličky kukuřice sypaly na pánev a bubnovaly do ní jako déšť do střechy. Pánev přikryl plechem a pak spokojeně zabručel, pohodlně se usadil a zapálil si cigaretu.

"Jestlipak jsi slyšel, co se stalo Andresu Papojakisovi?" zeptal se mě a prohrábl si rukou bujný knír.

Kdepak, přiznal jsem se, vůbec nic se mi nedoneslo.

"Tak abys věděl," řekl Papa Dimitrios s gustem, "je v nemocnici, blázen jeden bláznivá!"

Moc jsem Andrese politoval, protože jsem ho měl vždycky rád. Byl to veselý, dobrosrdečný a pořádně divoký kluk, kterému se vždycky povedlo provést nějakou skopičinu. Po vesnici se o něm říkalo, že kdyby to jenom trochu šlo, začne jezdit pozpátku na oslu. Co ho přivedlo do maléru tentokrát? vyptával jsem se.

"Dynamit!" odpověděl Papa Dimitrios a chvíli čekal, co já na to.

Zděšeně jsem hvízdal a pomalu pokýval hlavou. Papa Dimitrios viděl, že ho teď poslouchám s největším zaujetím, a posadil se ještě pohodlněji.

"Tak a teď ti povím, jak se to stalo," řekl. "Víš přece, co je Andres za blázna. Hlavu má prázdnou jak vlaštovčí hnízdo v zimě. Ale jinak je to docela hodný kluk. Jakživ neublížil ani kuřeti. A teď si najednou zamenul, že půjde rybařit s dynamitem. Znáš tu zátoku u Benitses? Tam si vyjel na člunu, protože se mu doneslo, že vesnický policajt si vyšel ten den kus dál po pobřeží. Samozřejmě ž si popleta jeden ani nezjistil, jestli si ten policajt opravdu dál po tom pobřeží vyšel."

Účastně jsem mlaskl. Rybaření dynamitem se trestalo pětiletým žalářem a těžkou pokutou.

"Tak si nasedne do člunu," vyprávěl Papa Dimitrios, "a pomalu vesluje, když tu najednou před sebou v mělčině vidí veliké hejno parmic. Přestal veslovat a zapálil rozbušku na své tyčce dynamitu."

Papa Dimitrios se dramaticky odmlčel, podíval se, co se děje s kukuřicí, a zapálil si další cigaretu.

"Na tom by ještě nebylo nic zlého," pokračoval, "ale zrovna když chtěl ten dynamit hodit, ryby mu uplaval, a jestlipak víš, co ten pitomec udělal? Držel dál dynamit v ruce a vesloval za nimi. A najednou prásk!"

Poznamenal jsem, že z Andrease asi moc nezbylo.

"I zbylo!" odpověděl Papa Dimitrios pohrdavě. "Ani s dynamitem neumí pořádně zacházet. Udělal si tak mrňavou tyčinku, že mu utrhla jen pravou ruku. Ale stejně mu nakonec zachránil život ten policajt, protože přece jen nikam po pobřeží neodešel. Andres ještě stačil doveslovat ke břehu, omdlel, protože ztratil moc krve, a určitě by byl umřel, nebýt toho strážníka, který se přišel podívat, kdo to tam bouchá dynamitem. Naštěstí jel zrovna kolem autobusu, policajt ho zastavil, Andrese do něj posadil a dal ho odvézt do nemocnice."

Moc jsem zalitoval, že něco takového muselo potkat zrovna tak prima kluka, jako je Andres, ale potom mě napadlo, jaké má vlastně štěstí, že vůbec zůstal naživu. Až se uzdraví, nejspíš ho zatknou a pošlou na pět let na Vido.

"Ale kdepak," ujistil mě Papa Dimitrios. "Strážník si řekl, že kluk byl už vytestaný až dost, a ohlásil v nemocnici, že si zachytil ruku v nějakém stroji."

Kukuřice už začala vybuchovat a narážet do plechu jak salvy miniaturních děl. Papa Dimitrios sundal pánev z ohně a nazvedl víko. Všechna kukuřičná jádérka se rozprskla do žlutých a bílých homolovitých mráček, chřupavých a úžasně lahodných. Papa Dimitrios vytáhl z kapsy pomačkaný papír a roztáhl jej. Byl plný hrubých zrníček šedé mořské soli. Namáčeli jsme si do ní kukuřičné obléčky a labužnický je chroupali.

"Něco pro tebe mám," řekl po chvíli stařík a pečlivě si utřel knír velkým červenobílým kapesníkem. "Zas něco z té strašné havěti, co o ni tolik stojíš."

Napchal jsem si do pusy zbytek kukuřice, utřel si ruce o trávu a dychtivě jsem se ptal, co mi tentokrát schoval. "Hned ti to donesu," řekl a vstal. "Je to moc divné zvíře. Jakživ jsem nic takového neviděl."

Celý netrpělivý jsem čekal, než Papa Dimitrios zašel do olivového lisu a vrátil se s otlučenou plechovkou, nahoře ucpanou listím.

"Tady to máš," řekl. "Ale dej pozor, strašně to smrdí."

Vytáhl jsem ucpávku z listí, nakoukl dovnitř a zjistil, že Papa Dimitrios měl docela pravdu, neboť se na mne vyvalil závan česneku jak ve venkovském autobusu jedoucím na trh. Na dně se krčila středně velká, celkem hladká zelenohnědá ropucha s obrovskými jantarovými očima a tlamičkou zkřivenou do stálého, trochu pomateného šklebu. Sáh jsem do plechovky, abych ji vylovil, ale rychle si schovala hlavu mezi přední nohy a zvláštním způsobem, jak už to žaby dovedou, zatáhla vypouklé oči do lebky a potom ostře vybekla skoro jak miniaturní ovečka. Vytáhl jsem ji z plechovky a žába divoce zápolila a šířila kolem sebe strašlivý česnekový puch. Povšiml jsem si, že má na obou zadních nohách rohovitý černý výrůstek břitvovitého tvaru, podobný trochu čepeli pluhu. Měl jsem z ní úžasnou radost, protože jsem už věnoval spoustu času a energie, abych si takovou blatnici chytil, a nikdy se mi to nepovedlo. Vděčně jsem Papa Dimitriosovi poděkoval, vítězoslavně si odnesl žabu domů a ubytoval ji v akváriu ve své ložnici.

Dno akvária jsem vyložil do výšky asi šesti centimetrů hlínou a pískem, a jen jsem tu Augusta pokřtil a pustil na svobodu, dal se do pilného budování. Začal zvláštním způsobem hrabat pozpátku zadními končetinami, pomáhal si přitom ostřím na nohou jak lopatkami a rychle si vyryl jamku, v které dočista zmizel až na vystouplé oči a rozšklebený obličej.

Brzy jsem zjistil, že Augustus je mimořádně inteligentní zvířátko a má spoustu milých povahových rysů, které

vynikly ještě víc, když jsem ho trochu ochočil. Sotva jsem vešel do pokoje, vylezl vždycky ze své díry a zoufale se pokoušel proniknout ke mně skleněnými stěnami akvária. Když jsem ho vyndal a postavil na podlahu, hopkal za mnou po pokoji, a jak jsem se posadil, pracně mi vylezl po noze až do klína a rozvalil se tu v poněkud nedůstojných pózách - hrál se teplem mého těla, pomalu pomrkal, šklíbil se na mě a naprázdno polykal. Tehdy jsem také zjistil, že moc rád polehává na zádech a nechá se jemně hladit na bříšku, a dal jsem mu příjmení Lechtálek. Dovedl také prosit o potravu. Když jsem mu podržel nad akváriem pěkného svíječičiho se červa, upadl vzrušením úplně do vytržení, oči mu vylézaly ještě víc z důlků a chrochtal jako selátko anebo tak podivně bečel, jako když jsem ho prvně vylovil z plechovky. Konečně jsem před něj červa upustil a Augustus horlivě pokyvoval hlavou, jako kdyby mi děkoval, popadl ho za jeden konce a nacpal si ho prsty od nohou do tlamičky. Každému, kdo k nám přišel na návštěvu, se dostalo té pocty, že si směl vyslechnout Augustův koncert, a všichni hosté mi vážně potvrdili, že má nejlíbeznější hlas a nejvybranější repertoár, jaký kdy u žab slyšeli.

Asi v té době mezi nás uvedl Larry Donalda a Maxe. Max byl dlouhatánský Rakušan s kučeravými světlými vlasy, světlým knírem, který mu seděl nad horním rtem elegantně jak motýl, a s nebesky modrými laskavými očima. Donald byl naopak docela malý a bezvýrazně bledý a na první pohled budil dojem jednoho z těch Angličanů, co ze sebe nevymáčkou ani slovo a vlastně nemají vůbec co říct.

Larry se setkal s touhle nesourodou dvojicí ve městě a pohostinně je pozval, ať k nám přijedou na skleničku. Nikoho z nás zvlášť nepřekvapilo, že se dostavili ve dvě ráno a podroušení nejrůznějšími alkoholickými stimulanty, neboť jsme byli už dávno zvyklí anebo aspoň celkem zvyklí na všelijaké Larryho známé.

Maminka si šla ten večer brzy lehnout, protože měla porádnou rýmu, a my ostatní se také uchýlili do svých pokojů. Z celé rodiny jsem zůstal vzhůru jen já, protože jsem čekal na Odyssea, až se mi vrátí z nočních toulek a sní si připravenou večeři, maso a mletá játra. Jak jsem tak ležel a četl, najednou slyším, že se olivoým hájem rozléhají jakési nejasné tlumené zvuky. Nejprve mě napadlo, že se pár vesničanů vrací z nějaké svatby, a zvlášť jsem si rámusu nevšímal. Podivný hluk se však přibližoval provázen klapotem podkov a cinkáním a já si pomyslel, že cestou pod námi se vrací drožkou pořádně zpozdlí flamendrové. Prozpěvovali si jakousi píseň, která nezněla zvlášť řecky, a posledla mě zvědavost, kdo to tak může být. Vylezl jsem z postele, vykoul z okna a upřeně se zadíval dolů mezi olivy. V tu chvíli odbočila drožka ze silnice a zamířila po dlouhé cestě k našemu domu. Viděl jsem ji naprosto jasně, protože kdo seděl vzadu, zapálil si zřejmě malý táboráček. Udiveně, leč pln zájmu, jsem sledoval plamen, jak se kmitá a chvěje mezi stromy a blíží se nahoru k nám.

V té chvíli se vynořil z noční oblohy Odysseus jak chmýří papelišek tiše hnané větrem a chtěl se mi usadit na rameni. Setřásl jsem ho a donesl mu talířek s potravou. Odysseus do ní horlivě kloval, zhltnul ji jak nic, tiše a chraptivě si přitom skřehotal a mrkal po mně zářivě lesklými očima.

Mezitím se drožka pomalu, ale jistě přibližila a vjela až na prostranství před domem. Vyklonil jsem se z okna uchvácen nebyvalým pohledem.

Na zadním sedadle nehořel táboráček, jak jsem se zprvu domníval. Seděla tam dvě neznámá individua a každé třímalo v jedné ruce obrovský stříbrný svícen, z kterého trčely velké bílé svíce, jaké nosívali vesničané do kostela svatého Spridiona. Oba ti chlapci si nahlas a strašně falešně, leč procítěně vyzpěvovali Děvčátko z hor a snažili se, aby se aspoň tu a tam shodli.

Drožka se pomalu zastavila u schodů na verandu.

"A ten jinoch sedmnácti...", zavzdychal velice britský baryton.

"V sedmnácti!" doplnil ho druhý zpěvák, se značně patrným středoevropským přízvukem.

"Zamiloval se jak blázen," pravil baryton a zuřivě zamával svícem, "do těch něžně modrých očí."

"Něžně modrých," zanotoval s ním středoevropský přízrak a vložil do těch prostých slov tolik chlípnosti, že kdo ho neslyšel, těžko si to vůbec dokáže představit.

"A pak ve dvaceti," pokračoval baryton, "miloval, ubožák beznadějně."

"Beznadějně," truchlivě zanotoval středoevropský přízrak.

"Zase jiné krásné oči," pravil baryton a zakymácel svícem tak divoce, že z něho svíčky vylétly jako rakety a se sykotem dopadly do trávy.

Dveře mé ložnice se otevřely a vešla Margo celá v krajkách a v něčem, co jak se ukázalo, byl světlý mušelín.

"Co je to za rámus?" zašeptala mi zoztra, jako kdyby mě obviňovala z kdovíjakého provinění. "Víš přece, že mamince není dobře."

Vysvětlil jsem jí, že s tímhle rámusem nemám nic společného a že nás zřejmě obšťastnila nějaká návštěva. Margo se vyklonila z okna a nakoukla do drožky, kde už zpěváci dospěli k další sloce své písně.

"Poslyšte," volala na ně tlumeně. "Nemohli bystě laskavě dělat menší rámus? Maminka je nemocná."

V drožce se rázem rozhostilo ticho a pak v ní nejspíše povstala dlouhá klátivá postava. Návštěvník podržel ve výšce svícen a vážně se zahleděl na Margo vykloněnou z okna.

"Tak to tedy ne," prohlásil. "Mutinku my rušit nemsmět."

"To ksakru rozhodně ne," souhlasil s ním z drožky anglický hlas.

"Kdo myslíš, že to je?" šeptala mi rozčileně Margo.

Prohlásil jsem, že je to úplně jasné - určitě Larryho kamarádi.

"Nejste snad přátelé mého bratra?" něžně zvolala z okna Margo.

"Jaká to ušlechtilá muž!" pravil dlouhán a zamával na Margo svícem. "Pozval nás, abychom se s ním přijela napít."

"Prosím vás, počkejte chvíli, hned jsem dole," volala Margo.

"Jen chvíli na vás pospatřit a splní se sen mého života," prohlásil dlouhán a trochu vrávoravě se uklonil.

"Na vás popatřit," opravil ho zezadu z drožky klidný hlas.

"Seběhnu dolů, pozvu je dál a řeknu jim, ať jsou zticha," šeptala mi Margo. "A ty zatím vzbud' Larryho." Natáhl jsem si krátké kalhoty, popadl bez všech cavyků Odyssea, který blaženě trávil s přivřenýma očima, přešel jsem k oknu a vyhodil ho ven.

"Jaký to prapodivná věc!" pravil dlouhán a zmateně se zadíval za Odysseem, který už odlétal nad korunami oliv osvětlených měsícem. "Jak kdyby tady bydlela Drakula, vid', Donalde?"

"To tedy ksakru rozhodně," potvrdil mu Donald.

Rozběhl jsem se chodobu a vrazil k Larrymu do pokoje. Pěknou chvíli mi trvalo, než jsem ho zburcoval, protože si večer usmyslel, že na něj maminka vydechuje rýmové bacily, a než si šel lehnout, vypil pro jistotu půl láhve whisky. Konečně se rozespale posadil a zadíval se na mě. "Co tady kruci chceš?" zeptal se.

Vysvětlil jsem mu, že právě dorazili drožkou nějací dva chlapi a tvrdí, že si je pozval na návštěvu.

Prokristapána!" zděsil se Larry. "Nakukej jim, že jsem odjel do Dubrovniku."

Vysvětlil jsem mu, že to zrovna dost dobře nejde, protože Margo je mezitím vlákala dovnitř a maminku nesmíme rušit, když je teď nemocná. Larry zaúpěl, vstal z postele, natáhl si župan a trepky a společně jsme sešli po skřípějících schodech do salónu. Tam jsme zastihli Maxe s dlouhýma nohama nataženýma donekonečna, rozpáleného a v nejlepším rozmaru, jak se rozvaluje v křesle a mává na Margo svícem, z kterého už vypadaly všechny svíčky. Donald seděl shrbeně a zachmuřeně v druhém křesle a vypadal jak funebrácký pomocník.

"Tví oka jsou něžně modrý," řekl Max a šelmovsky zakýval dlouhým prstem na Margo. "A my zrovna zpívali o modrých okách, vid', Donalde?"

"Zpívali jsme o modrých očích," opravil ho Donald.

"To jsem taky povídala," hájil se blahovonně Max.

"Říkal jsi okách," trval na svém Donald.

Max se na chvíli zamyslel.

"Co na tom," řekl. "Prostě měla modrý oka."

"Modré oči," řekl Donald.

"Konečně že jdeš," zvolala udýchaně Margo, sotva jsme s Larrym vstoupili. "Tohle jsou nejspíš tvoji přátelé, Larry."

"Larry!" zařval Max na celé kolo a povstal s nemotorným půvabem žirafy. "Přijeli jsme, jak jsi nás pozvala."

"To je od vás velice hezké," řekl Larry a snažil se naladit spánkem pomačkaný obličej do přívětivého úsměvu.

"Ale nemohl bys mluvit tišeji, protože maminka je nemocná?"

"Mutti?" zvolal Max a potom dodal z hloubi duše: "Mutinky jsou to nejdůležitější na světě!"

Otočil se k Donaldovi, položil si dlouhý prst na knír a řekl mu s takovým důrazem: "Pst!", že Roger, který už dávno mírumilovně spal, vyskočil a začal zuřivě štěkat. Kňourek a Fousek se k němu hlasitě přidali.

"Zatraceně mizerné chování," poznamenal Donald, když štěkot na chvíli utichl. "Návštěva nemá nikdy takhle rozštěkat hostiteli psy!"

Max klesl na kolena a objal dlouhýma pažema pořád štěkajícího Rogera. Pozoroval jsem ho dost zděšeně, protože jsem dobře věděl, že Roger by si docela snadno mohl jeho počínání špatně vyložit.

"Tiše, tiše, haf, haf," šeptal Max a láskyplně se usmíval Rogerovi rovnou do bojovně rozevřené tlamy. K mému úžasu přestal Roger hned štěkat a začal horlivě olizovat Maxův obličej.

"Nechtěli byste se... snad... něčeho napít?" zeptal se Larry. "Moc dlouho vás ovšem zdržovat nemůžu, protože maminka naneštěstí stůně."

"To je od tebe solidní," řekl Donald. "Opravdu solidní. Za Maxe se musím omluvit. To víš, cizinec!"

"Půjdu si lehnout," řekla Margo a zkusila ustoupit kousek ke dveřím.

"Ať tě ani nenapadne," štěkl na ni Larry. "Kdo by nám nalezval?"

"Neobcházejte!" zaprosil Max, sedl si s Rogerem v náručí na zem a úpěnlivě k ní vzhlížel. "Neodnášejte ty vaše oka z mého pohledu."

"Dobrá, tak já vám tedy budu nalívat," svolila Margo celá bez sebe.

"A já vám pomůžu," řekl Max, shodil Rogera na podlahu a vyskočil.

Roger už podlehl mylnému dojmu, že ho Max míní hýčkat celou noc před dohasínajícím ohněm, a byv takto odmrštěn, samozřejmě se urazil a dal se znovu do štěkání.

V tu chvíli se rozlétly dveře a do pokoje vrazil Leslie, úplně nahý, jen s puškou pod paží.

"Co se tu ksakru děje?" zvolal bojovně.

"Leslie, jdi si prosím tě vzít něco na sebe," řekla mu Margo. "To jsou Larryho přátelé."

"Potěš nás pámbu," řekl zdrceně Leslie. "Už zas?"

Obrátil se a zamířil nahoru.

"A teď si nalijem!" zvolal ohnivě Max, uchopil Margo do náruče a začal s ní tančit po pokoji provázen už skoro hysterickým štěkotem rozčileného Rogera.

"Maxi, prokristapána, nemohl bys být trochu zticha?" naléhal na něj Larry.

"Zatraceně mizerné chování," poznamenal Donald.

"Vzpomeň si na mou maminku," řekl Larry, neboť ta zmínka zřejmě vždy rozezvučela jakousi něžnou strunu v Maxově duši.

Max ihned přestal tancovat s Margo, která stejně už sotva popadala dech, a zastavil se.

"Kdepak je mutinka?" zeptal se. "Je přece chudák nemocná. Dovedte mě k ní, ať ji poděším."

"Potěším," opravil ho Donald.

"Už jsem tu," ozvala se zastřeným hlasem maminka ze dveří. "Co se tu vlastně děje?"
Měla na sobě noční košili a kvůli té rýmě si přehodila přes ramena široký šál. Pod jednou paží držela bezvládného, zhluboka oddechujícího a úplně apatického psíka Doda.
"Jdeš právě včas, mami," uvítal ji Larry. "Rád bych ti představil Donalda a Maxe."
Donald poprvé projevil trochu života, rázem vstal, hbitě zamířil přes pokoj k mamince, vzal ji za ruku a lehce se před ní uklonil.
"Velice mě těší," řekl. "A nesmírně lituji té výtržnosti ve vašem domě. To víte, kamarád. On je totiž z kontinentu."
"Jak ráda vás poznávám," pravila maminka opravdu s největším vypětím vůle.
Sotva vstoupila, rozhodil Max doširoka paže a zíral na ni ve svatém vytržení jak křížák poprvé spatřivší Jeruzalém.
"Mutti!" zvolal dramaticky. "Vy jste ta mutinka?"
"Velmi mne těší," řekla zaraženě maminka.
"Tak vy jste ta nemocná mutinka?" ptal se Max, aby si přesně ověřil situaci.
"Ale to nic, nic mi není, jen lehké nastuzení," málem jako by se omlouvala maminka.
"A my vás zbourcovali!" zvolal Max, udeřil se v prsa a oči se mu zalily slzami.
"Zburcovali nebo vyburcovali," opravil ho poklidně Donald.
"Pojďte!" řekl Max, objal dlouhou paží maminku, vedl ji ke křeslu u ohně a co nejšetrněji ji usadil. Svlékl si kabát a něžně jí jej rozestřel na kolena. Pak se posadil na zem vedle jejího křesla, uchopil ji za ruku a vážně jí vzhlížel do obličeje.
"Copak by si mutinka přála?" ptal se.
"Pořádně se prospat," odpověděl Leslie, který se právě vrátil v zcela již společenském úboru, v kalhotách od pyžama a sandálech.
"Maxi," přísně řekl Donald. "Nech už laskavě těch řečí. Vzpomeň si, proč jsme sem přijeli."
"Jistě," nadšeně odpověděl Max. "Máme pro tebe úžasný zpráva, Larry. Donald se rozhodla, že bude spisovatelem."
"Prostě mi to nedalo," podotkl skromně Donald. "Když vidím, jak si všichni žijete v přepychu a honoráře se vám jen hrnou, řekl jsem si, že to zkusím taky."
"Ale to je báječný nápad," poznamenal poněkud vlažně Larry.
"Právě jsem dopsal první kapitolu," pokračoval Donald. "A tak jsem ji hned zatepla dovezli, že ti ji přečtu."
"Propánakrále," zděsil se Larry. "Radši ne, Donalde. V půl třetí ráno jsou mé kritické schopnosti naprosto mizivé. Nemohl bys mi tu kapitolu nechat a já si ji přečtu zítra?"
"Je úplně krátká," řekl Donald, a nikterak nedbaje Larryho vytáhl z kapsy kalhot kousek papíru. "Ale myslím, že tě styl zaujme."
Larry si vyčerpaně povzdechl a všichni jsme usedli a plni očekávání naslouchali. Donald si významně odkašlal.
"A docela náhle," spustil hlubokým zvuchým hlasem, "docela náhle tu stál on, náhle, tak náhle, tak náhle, a docela náhle tu stála ona, náhle, tak náhle, tak náhle. A náhle se na ni zadíval, náhle tak náhle, tak náhle, a náhle se ona zadívala na něj, docela náhle, tak náhle. A náhle rozevřela náruč, náhle, tak náhle, tak náhle, a náhle rozevřel náruč on, docela náhle, tak náhle. A náhle se prudce objali, náhle, tak náhle, tak náhle, a náhle pocítil teplo jejího těla, náhle, tak náhle, tak náhle. A náhle ucítila jeho rty na svých, náhle, tak náhle, tak náhle, a náhle, docela náhle spolu klesli na gauč, docela náhle, tak náhle."
Nastala dlouhá odmlka a všichni jsme čekali, až bude Donald číst dál. Ten však jen dvakrát naprázdno polkl, jakoby zcela přemožen dojetím nad svým dílem, pečlivě složil papírek a znovu jej strčil do kapsy.
"Co o tom soudíš?" zeptal se Larryho.
"Víš, je to trošičku krátké," odpověděl Larry.
"Jistě, ale co myslíš o stylu?" naléhal Donald.
"Je... hm... jistě pozrouhodný," řekl Larry. "Ale patrně zjistíš, že už to někdo napsal."
"To přece není možné," vysvětloval Donald. "Vždyť mě to napadlo teprve dneska večer."
"Podle mě by už neměl nic pít," poznamenal Leslie nahlas.
"Buď zticha, Leslie," napomenula ho maminka. "Jak chcete tu knihu nazvat, Donalde?"
"Domníval jsem se," rozšafně odvětil Donald, "domníval jsem se, že nejlepší název by byl... A docela náhle."
"To je báječný titul," připustil Larry. "Nicméně mám pocit, že než necháš ty své postavy padnout v objetí na divan, měl bys je trochu charakterizovat, prostě je propracovat do hloubky."
"Aha," řekl Donald. "Máš možná pravdu."
"Je to všechno velmi zajímavé," řekla maminka a prudce se rozkýchala, "ale měli bychom si snad vypít trochu čaje."
"Já vám uvařím čaj, mutinko," nabídl se Max a vyskočil, až se všichni tři psi zase hlasitě rozštěkali.
"A já ti pomohu," řekl Donald.
"Margo, měla bys raději jít s sebou a ukázat jim, kde co máme," řekla maminka.
Když všichni tři odešli z pokoje, pohlédla na Larryho. "A o těchto lidech mi chceš tvrdit, že nejsou výstřední?" zeptala se drtivě.
"Donald není zvlášť výstřední," namítal Larry. "Má jenom trochu v hlavě."
"A náhle, docela náhle se ožral," řekl Leslie, přiložil pár polen do krbu a kopl do něho, aby vyvolal zdání, že

oheň sálá jasným plamenem.

"Jsou to oba moc prima kluci," trval na svém Larry. "Donald si už otočil kolem prstu celé Korfu."

"Jak to myslíš?" zeptala se maminka.

"Víš přece, jak jsou Korfani blažení, když z tebe vytáhnou nejhlubší tajemství," vysvětloval jí Larry. "A protože Donald žije nejspíš z nějakých soukromých příjmů a vypadá tak neuvěřitelně britsky, jsou skálopevně přesvědčení, že je z úžasné nobl rodiny. A tak jim pro svoje povyražení vykládá nejrůznější historky. Pokud jsem slyšel, byl už starším synem vévody, bratrancem londýnského biskupa a nemanželským synem lorda Chesterfielda. Do školy chodil v Etonu, Harrowu, Oxfordu a Cambridgi a dneska ráno mi pan Papanopulos k mému nadšení prozradil, že Donald studoval v Girtou, což jak jistě víš, je dívčí kolej."

V té chvíli přiběhla do salónku Margo a tvářila se trochu vyděšeně.

"Měl bys jít radši do kuchyně, Larry, a něco s nimi udělat," řekla. "Max právě zapálil sporák pětilibrovou bankovkou a Donald se nám ztratil. Pořád odněkud volá 'Uuu!' a my ho nemůžeme najít."

Všichni jsme se nahrnuli do obrovské kuchyně s kamennou podlahou, kde na jednom vařiči vytápěném dřevěným uhlím už začínala pískat konvice a nad ní stál v sklíčeném zadumání Max, v jedné ruce s ohořelými zbytky pětilibrové bankovky.

"Ale Maxi!" řekla mu maminka. "To od vás byla skutečně pošetilst!"

Max se na ni zářivě usmál.

"Pro vás mi není líto žádných výdajů," prohlásil, vtiskl jí do ruky ohořelý zbytek pětilibrovky a poprosil ji:

"Nechte si to na památku, mutinko!"

"Uu!" ozvalo se odněkud žalostně a jakoby v ozvěně.

"To je Donald!" řekl Max pyšně.

"Ale odkud to volá?" ptala se maminka.

"To nevím," řekl Max. "Když se Donald schová, tak se schová pořádně!"

Leslie zamířil rázně k zadním dveřím a prudce je otevřel.

"Donalde!" zvolal. "Jste tam?"

"Uu!" ozvalo se třaslavě Donaldovo volání a v slabounké ozvěně se odráželo dál.

"Prokristapána!" zděsil se Leslie. "Ten trouba spadl do studny!"

V zahradě za domem jsme měli širokou, asi sedmáct metrů hlubokou studnu, již procházela až ke dnu silná kulatá železná trubka. Z ozvučného charakteru Donaldova volání jsme usoudili, že Leslie hádal správně. Popadli jsme svítilnu, rychle jsme se rozeběhli k studni a rozeštoupeni kolem dokola jsme nahlédli do jejích temných hlubin. Asi v polovině tam seděl na trubce Donald a pevně se držel rukama i nohama. Se zájmem na nás pohlédl.

"Uu!" řekl zertovně.

"Donalde, neblbni, polez nahoru," naléhal na něj rozčileně Larry. "Jestli spadneš do vody, tak se utopíš. Ne snad, že by mi to zvlášť vadilo, ale zkazíš nám celou zásobu vody."

"Nepolezu," řekl Donald.

"Donalde," prosil ho Max. "My tě tady moc chtěla. Vždyť ti tam musí být zima. Polez, vypijeme si čaj s mutinkou a popovídáme si o tvé kniha."

"Trváte na tom?" ptal se Donald.

"To se ví, že na tom trváme," řekl mu netrpělivě Larry.

Napjatě jsme se dívali, jak pomalu a pracně šplhá Donald po trubce. Konečně vylezl skoro až k nám a všichni i s Maxem jsme se nahrnuli nad studní, popadli ho za nejrůznější části těla a vytáhli do bezpečí. Pak jsme dovedli hosty do domu a nalili do nich spoustu horkého čaje, až nám připadali tak střízlívi, jak jen mohli po probdělé noci být.

"A teď byste už měli jet domů," řekl jim pevně Larry. "Zítra se s vámi sejdu ve městě."

Vyprovodili jsme je až na verandu. Drožka stála pořád ještě před domem a kůň opuštěně pospával u voje. Po drožkáři nebylo nikde ani potuchy.

"Přivezl je vůbec někdo?" ptal se mě Larry.

Docela poctivě jsem se přiznal, že mě úplně uchvátil pohled na jejich svícen a po drožkáři jsem se nedíval.

"Já můžu kočovat," prohlásil Max. "A Donald mi k tomu bude zpívat."

Donald se pečlivě uvelebil na zadním sedadle i s oběma svícny a Max usedl na kozlík. Odbornicky švihl bičikem a kůň se probral z komatózního stavu, povzdechl si a začal se šourat k cestě.

"Dobrou noc!" volal Max a mával na nás bičem.

Počkali jsme, dokud nám nezmizel z očí za olivovým hájem, a pak jsme se všichni nahrnuli do domu a s nemírou úlevou zavřeli dveře.

"Larry, neměl by sis skutečně zvát takhle pozdě v noci hosty," řekla maminka.

"Copak jsem je zval, aby přijeli v noci," hájil se Larry nakvašeně. "Prostě přijeli. Pozval jsem je jen, aby se u nás někdy stavili, že se napijem."

V tu chvíli začal někdo bouřlivě bušit na naše dveře.

"Já si jdu radši lehnout," řekla maminka a na to, jak byla nemocná, vyběhla velmi čile nahoru.

Larry otevřel dveře a v těch se objevil vyplašený drožkář.

"Kde je mé úkarrochinoů?" volal.

"A kde jste byl vy?" opáčil Larry. "Vzali si ho ti úkyriosů."

"Cože? Oni mi ukradli úkarrochinoů?" bědoval zoufale muž.

"Samozřejmě že vám ho neukradli, vy hlupáku," rozčiloval se Larry, kterému už docházela trpělivost. "Prostě jste na ně nečekal a oni si ho vzali a odjeli do města. Když se za nimi rozběhnete, ještě je dohoníte."

Dovolávaje se pomoci svatého Spiridiona rozběhl se drožkář olivovým hájem dolů k silnici.

Nechtěl jsem za nic na světě přijít o poslední jednání tohoto dramatu, a tak jsem rychle utíkal k místu, odkud jsem dobře viděl k vjezdu na naši cestu a kus měsícem ozářené silnice k městu. Drožka sjela právě z cesty a ujížděla po silnici rychlostí prudší chůze a Donald s Maxem si na ní blaženě prozpěvovali. Vtom se z olivového háje vyřítil drožkář a s hlasitým spíláním se za nimi rozehnal.

Max se ulekl a ohlédl se.

"Vci, Donalde!" vykřikl. "Drž se!" Divoce mlátil nešťastného koně do zadku, až se zděšený koník dal do cvalu. Ovšem jen do takového cvalu, na jaký se zmůže korfský tažný kůň, dost rychlého jen na to, aby drožkář zůstal pořád tak deset kroků pozadu. Nešťastník křičel, nadával a skoro brečel vzteky. Max byl však zřejmě odhodlán zachránit Donaldovi život stůj co stůj a nemilosrdně poháněl koně, zatímco Donald se vykláněl z drožky a provolával: "Prásk! Prásk!" A tak mi zmizeli z očí na korfské silnici.

Ráno jsme byli u snídaně všichni trochu zničení a maminka přísně hubovala Larryho, jak může připustit, aby se k nám kdekdo přijel napít ve dvě ráno. Vtom se přihnalo před dům Spirovo auto a Spiro se za námi přikolébal na verandu v podpaží s obrovským, placatým balíkem v hnědém papíru.

"To je pro vás, paní Durrelová," řekl.

"Pro mne?" podivila se maminka a narovнала si brýle.

"Co to proboha jen může být?"

Opatrně rozbalila hnědý papír a tu se před námi rozzářila jak duha největší bonboniéra, jakou jsem v životě viděl. Byla k ní připíchuta bílá kartička a na ní dost rozřesenou rukou napsáno: "S omluvami za včerejší noc Donald a Max"

Sovy a aristokracie

I na nás však dolehla zima. Celý kraj voněl kouřem, jak se topilo olivovým dřívím. Vítr lomcoval okenicemi, až skřípěly a narážely do postranních zdí domu, a zmítal listím a ptáky, že poletovali sem a tam pod temnou nízkou oblohou. Hnědé hory na pevnině si nasadily rozedrané sněhové čepice a dešťová voda se valila rozeklanými skalnatými údolíčky a měnila je v zpěněné řeky, které se dychtivě hnaly k moři a unášely s sebou bahno a tříšť. V moři se pak rozlily modrou vodou jak žluté žíly a celá hladina se pokryla cibulkami mořské cibule, kousky dřeva a pokroucenými větvemi, mrtvými brouky a motýly, chuchvalci hnědé trávy a polámaného rákosu. Bouře vyvířela mezi bílými špicemi albánských hor a přihnala se na nás v podobě obrovských černých homolovitých mraků, sršcích pichlavý dešť, a mohutných blesků, které vykvétaly a zase uvadaly na obloze jak žluté kapradí.

Začátkem zimy jsem dotal dopis.

úMilý Geralde Durrelle,

dověděla jsem se od našeho společného přítele doktora Stefanidese, že jste nadšený přírodovědec a chováte doma množství zvířat. Možná že byste se proto ujal bílé sovy, kterou našli mí řemeslníci, když bourali starou kůlnu? Má bohužel zlomené křídlo, ale jinak je docela zdravá a dobře jí.

Pokud byste o ni měl zájem, navrhovala bych vám, abyste ke mně přišel v pátek na oběd a odnesl si ji domů. Snad byste mi mohl laskavě dát vědět, hodí-li se vám to. Nejlépe mezi tři čtvrtě na jednu a jednu hodinou.

Se srdečným pozdravem

hraběnka Mavrodakiová

Dopis mě nadechl ze dvou důvodů. Jednak jsem vždycky toužil po sově pálené, o kterou bezpochyby šlo, a pak se veškerá korfská společnost už léta marně snažila seznámit s hraběnkou, která žila v naprostém odloučení. Hraběnka byla pohádkově bohatá a bydlela v mohutné rozlehlé vile postavené v benátském stylu v úplně opuštěném kraji. Nikdy nikoho nezvala a s nikým se nestýkala, jen s řemeslníky kteří pracovali na jejím rozsáhlém panství. S Theodorem se znala jen proto, že ji čas od času léčil. Vědělo se o ní, že má obrovskou a velmi cennou knihovnu, a Larry se už proto dávno usilovně snažil dosáhnout nějak pozvání do její vily, leč bezvysledně.

"Tak prosím," řekl trpce, když jsem mu pozvání ukázal. "Já už dělám celé měsíce, co můžu, aby mi ta stará čarodějnice ukázala své knihy, a ona si pozve k obědu tebe! Na světě není opravdu nejmenší spravedlnost!"

Slíbil jsem mu, že bych se třeba mohl po obědě hraběnky pozeptat, jestli by mu ty knihy neukázala.

"Až se s tebou naobědvá, nebude ochotná ukázat mi ani výtisk úTimesůů, natož knihovnu," poznamenal Larry drtivě.

Přestože měl tak nízké mínění o mém společenském šarmu, rozhodl jsem se, že jestli se mi naskytne vhodná příležitost, přece jenom se za něj přimluví. Vědom si, jak důležitá, ba přímo naveně významná událost mě čeká, pečlivě jsem se oblékl. Doma mi krásně vyprali a vyžehlili košili a šortky a maminku jsem uprosil, aby mi koupila nové sandály a slamák. A protože hraběčiny pozemky ležely dost daleko, rozjel jsem se na návštěvu na Sally, která dostala na počest významné události místo sedla novou pokrývku.

Bylo pochmurno a zem se mi houbovitě prohýbala pod nohama. Počasí vypadalo na bouřku, a jen jsem doufal, že se nestrhne, dokud nedojedu k hraběnce, a že mi dešť nezmáčí čerstvě nažehlenou bílou košili. Jak jsme se tak kodrcali lesem a tu a tam proti nám vylétla z myrtového kroví sluka, dočista jsem ztrácel klid. Uvědomoval jsem si, jak špatně jsem se na návštěvu připravil. Předně jsem si s sebou zapomněl vzít své vzácné čtyřnohé kuře v lihu. Hraběnka by je určitě ráda viděla a měli bychom alespoň námět k rozhovoru, než přejdou první rozpaky. A pak jsem se zapomněl přeptat, jak vlastně hraběnkou oslovit. "Její Milosti" mi připadalo moc fromální, zvláště když jsem si přišel

jenom pro souvu. Možná že by bylo lepší říct jí "Jasnosti" anebo čistě jen "madam". Úplně zmaten složitostí etikety, nechal jsem Sally, ať si jde po svém, a ta rázem upadla do oslího dřimotu. Ze všech tažných zvířat dokázá jenom oslově usnout v chůzi. Tak se stalo, že Sally si to v rozespání namířila těsně kolem příkopu, najednou zakopla a zavravorala a já jí v hlubokém zamyšlení slétl ze hřbetu a dopadl rovnou do bláta a vody. Sally se na mne zadívala s vyčítavým úžasem, kterýžto výraz nasazovala vždycky, když dobře věděla, že je v nepravu. Rozzuřil jsem se, že bych ji byl málem uškrtil. Z nových sandálů se mi řinula voda a kalhoty a košili, před chvilkou ještě parádně nažehlené a způsobně upravené, jsem měl pocákané blátem a kousky shnilých travin. Divže jsem se nerozbrečel vzteky a zoufalstvím. Na to, abych se vrátil a převlékl, jsme už ujeli moc daleko, a nezbyvalo mi než pokračovat v cestě, zmáčený a zbědovaný - a v pevném přesvědčení, že teď už je úplně jedno, jak hraběnku oslovím. Stačí přece, aby viděla, jak jsem zřízený, a pošle mě rovnou domů. Nejenže nedostanu souvu, ale ještě zkazím Larrymu jedinou možnost, jak si prohlédnout hraběcí knihovnu. Zachoval jsem se jak hotový cvok, říkal jsem si trpce. Měl jsem jít pěšky, a ne se svěřit téhle beznadějné herce, která si najednou úslužně kluše s ušima vzpřímenými, jak ochmýřené lístky áronu a tváří se jak nevinátka.

Zanedlouho jsme dojeli k hraběčině vile, která ležela hluboko v olivových hájích a vedla k ní příjezdová cesta vroubená vysokými blahovičníky se zelenými a růžovými kmeny. Vjezd na cestu střežily dva sloupky a na nich seděli dva lvi s bílými křídly, a jak jsme projížděli kolem, pohrdavě shlíželi na Sally. Dům byl rozlehlý, postavený do čtverce, s volným prostranstvím uprostřed. Kdysi býval nádherně nachově rudý, teď však vybledl do růžova, omítka se mu místy nadouvala a praskala a všiml jsem si, že na střeše chybí dost hnědých tašek. Z okapu pod nimi viselo tolik vlaštovčích hnízd, kolik jsem ještě jakživ neviděl pohromadě, a byla teď prázdná jak malé zapomenuté hnědé pece.

Uvázal jsem Sally ke stromu, který mi připadal nejvhodnější, a zamířil dovnitř klenutou chodbou vedoucí k střednímu patiu. Visel tu zrezivělý řetěz, a když jsem za něj zatáhl, zaslechl jsem, jak se kdesi v hlubinách domu rozezněl zvonek. Chvilu jsem trpělivě čekal, a právě jsem se chystal zazvonit znovu, když se masivní dřevěné dveře otevřely a stanul v nich muž, který vypadal úplně jako bandita. Byl vysoký a statný, měl velký orlí nos, dlouhé bujně kníry a hřívu zkadeřených bílých vlasů. Oblečen byl do rudého útarbuse, jakési volné bílé halenky překrásně vyšíváné červenou a zlatou nití, širokánských skládaných kalhot a na nohou měl úcharukiasů se špičkou stočenou vzhůru, zdobené obrovskými bílými a červenými bambulemi. Hnědý obličej se mu rozpukal do spikleneckého úsměvu a všiml jsem si, že má všechny zuby zlaté. Bylo mi při tom pohledu, jak kdybych nakoukl do mincovny.

"ůKyriéú Durrel?" zeptal se. "Buďte vítán."

Prošel jsem za ním patiem plným magnóliových stromů a prázdných zimních záhonů a dále do domu. Vedl mě dlouhou, rudě a modře dlážděnou chodbou a najednou otevřel jedny dveře a pokynul mi, abych vstoupil do velkého ponurého pokoje vroubeného od stropu až po podlahu samými knihovnami. U jedné stěny stál mohutný krb, ve kterém plápolal, syčel a prskal oheň. nad krbem viselo obrovské zrcadlo v zlatém rámu, skoro zčernalé stářím. U ohně na dlouhém divanu seděla hraběnka, zachumlaná do barevných šálů a polštářů.

Vypadala úplně jinak, než jsem čekal. Představoval jsem si ji jako vysokou, hubenou a dost odměřenou dámu, ale když vstala a přicupitala ke mně přes pokoj, viděl jsem, že je malinká, tlustá, růžovoučká a naducaná jak poupě růžového keře. Medově zlaté vlasy měla vyčesané v pompadourském stylu a oči pod ustavičně vyklenutým překvapeným obočím zelené a lesklé jako nezralé olivy. Uchopila mi ruku do svých teplých kyprých ruček a přitiskla si ji na bujná nadra.

"Ale to je od vás milé, že jste přišel, úžasně milé," zašveholila melodickým dívčím hlasem a šířila přitom kolem sebe ve stejné míře omamnou vůni parmských fialek a brandy. "Úžasně milé. Smím vám říka Gerry? Ale samozřejmě že smím! Mně říkají přátelé Matylda, i když se tak ovšem nejmenuji. Jmenuji se Stefani Zinia, což zní neohrabaně jak jméno nějakého léku. Matylda se mi líbí mnohem víc. Vám ne?"

Opatrně jsem přisvědčil, že je to velmi hezké jméno.

"Jistě, takové uklidňující a staromódní. Jména jsou ohromně důležitá, nemyslíte? Tak třeba tenhle...", ukázala na muže, který mne uvedl dovnitř, "se jmenuje Dimitrios. Ale já mu říkám Mustafa."

Pohlédla na Mustafu, naklonila se ke mně, div jsem se nezalkl vůni brandy a fialek, a najednou sykla řecky:

"Je to turecký parchant."

Chlapík zbrunátněl a vousy se mu naježily, takže vypadal ještě banditštěji.

"Nejsem Turek," zavrčel. "Lžete!"

"Jsi Turek a jmenuješ se Mustafa," odpověděla.

"Nejmenuju... a nejsem Turek... nejsem... a nejmenuju se tak," křičel chlapík vztekle, že mu nebylo skoro rozumět. "Lžete!"

"Nelžu."

"Lžete!"

"Nelžu!"

"Lžete!"

"Nelžu a dost!"

"Jste zatracená stará lhářka!"

"Stará!" zaječela hraběnka a zrudla. "Ty se mi opovažuješ tvrdit, že jsem stará? Ty jeden... ty jeden Turku!"

"Jste stará a tlustá," prohlásil chladně Dimitrios.

"To už je přespříliš!" zvolala hraběnka. "Stará a tlustá... to si nenechám líbit! Dávám ti výpověď. Do měsíce ať odtud zmizíš. Ba ne, zmiz hned, ty parchante tureckýho parchanta."

Dimitrios zvaný Mustafa se vznešeně napřimil.

"Dobrá," řekl, "a přejete si, abych vám, ještě než odejdu, naservíroval nápoje a oběd?"

"Samozřejmě," řekla hraběnka.

Dimitros zvaný Mustafa přešel mlčky pokoj a vyndal z kbelíku s ledem postaveného za divanem láhev šampaňského. Otevřel ji a nalil do tří velkých číší stejně brandy a šampaňského. Každému nám jednu podal a třetí pozvedl sám.

"A teď si poslechněte můj přípitek," řekl vážně. "Připijme si na zdraví jedné tlusté staré lhářky."

Vůbec jsem nevěděl, co si počít. Když si s ním připiji, budet to vypadat, že sdílím jeho názor na hraběnku, a když odmítnu, dost možná, že mi vrazí jednu do zubů, rozhodně na to vypadá. Zaváhal jsem a tu se hraběnka pojednou k mému úžasu rozesmála, až jí na hladkých líčkách naskočily roztomilé důlečky.

"Nesmíš si tak dobírat našeho hosta, Mustafo. I když musím uznat, že s tím přípitkem se ti to povedlo," řekla a řádně si lokla.

Dimitros zvaný Mustafa se na mne usklíbil, až se mu zablyskly zuby, a mrkl na mne ve světle plamenů.

"Napijte se, úkyriéú," řekl. "A nás si nevšímejte. Hraběnka žije jen pro jídlo, pítí a hádky a já jsem tu od toho, abych to všechno obstaral."

"Nesmysl," řekla hraběnka, vzala mne za ruku a vedla mne k divanu, až jsem měl pocit, že jsem připután k tlustému růžovému obláčku. "Žijí ještě pro spoustu věcí, pro spoustu jiných věcí. A co tady postáváš a připravuješ mě o drahocenné pítí, ty ožralo! Koukej se jít postarat o jídlo."

Dimitros zvaný Mustafa dopil sklenici až do dna a vyšel z pokoje a hraběnka se zatím usadila na divanu, uchopila mé ruce do svých a zářivě se na mne usmála.

"Teď je tu pěkně," řekla spokojeně. "Konečně jsme tu sami dva. Ale povězte mi, chodíte pořád v tak zablácených šatech?"

Spěšně a rozpačitě jsem jí vysvětlil, co mi provedla Sally. "Tak vy jste přijel na oslu!" zvolala, jako by to byl nejexotičtější dopravní prostředek. "Ale to je od vás úžasně moudré! Také nesnáším auta, jsou strašně hlučná a nezvladatelná a také nespolehlivá. Vzpománím si, že když byl manžel ještě naživu, měli jsme velké žluté auto. Ale nedovedete si představit, co to bylo za potvoru. Manžel poslouchalo na slovo, ale já mu mohla nařídít, co jsem chtěla, a ono si pořád jelo po svém. Jednou si schválně zacouvalo do velkého stánku s ovocem a zeleninou, a ačkoliv jsem se všemožně snažila je zastavit, spadlo z přístavu do vody. Když jsem se vrátila z nemocnice, řekla jsem manželovi: 'Henri,' řekla jsem mu - víte, jmenoval se Henri. Moc hezké a vznešené jméno, nemyslíte? Ale kde jsem to vlastně přestala? Už vím. Tak tedy 'Henri,' řekla jsem, 'to auto je hotový zloduch. Určitě je posedlé zlými duchy. Musíš je prodat.' A manžel je také prodal."

Jak jsem tak vypil na prázdný žaludek brandy a šampaňské a seděl u ohně, upadal jsem do nejbláženějšího rozpoložení. Hlava se mi příjemně točila a usmíval jsem se a přikyvovav hraběnce, když švitořila dál.

"Můj manžel byl velmi kulurní člověk, opravdu velmi kulurní. Víte, on sbíral knihy. Knihy, obrazy, známky, zátky od pivní lahví, prostě uchvacovalo ho všechno, co souviselo s kulturou. Těsně než zemřel, začal sbírat busty Napoleona. Podivil byste se, kolik nadělali lidé bust toho hrozného malého Korsičana. Můj manžel jich už měl pět se osmdesát dva. 'Henri,' řekla jsem mu, 'Henri, s tím musíš přestat. Buď necháš těch Napoleonových bust, nebo od tebe odjedu a odstěhuji se na ostrov svaté Heleny.' Myslela jsem to samozřejmě jen žertem, jak pouhý vtip, a víte, co mi na to řekl? Že už si dávno chtěl vyjet na dovolenou na ostrov svaté Heleny - ovšem i s těmi svými bustami! Takový to byl zanícený sběratel! Něco podobného se hned tak nevidí. Sama si také tu a tam potrpím na trochu kultury, ale rozhodně bych se jí nenechala tak ovládnout!"

V té chvíli vešel do pokoje Dimitrios zvaný Mustafa, znovu nám nalil a oznámil: "Oběd je za pět minut."

"Víte, můj manžel byl, abych tak řekla, sběratelstvím přímo posedlý. Jen jsem si všimla, že se mu fanaticky zablesklo v očích, zachvěla jsem se hrůzou. Jednou jsme byli na veletrhu a viděli tam kombajn, úžasně obrovský stroj, a jemu se zase začalo tak blýskat v očích, ale to už jsem si dupla. 'Henri,' řekla jsem, 'Henri, nechceme mít přece dům plný kombajnů. Když už musíš mermomocí pořád něco sbírat, proč se nezaměřit na něco užitečného? Třeba na šperky nebo kožešiny?' Možná že to ode mne bylo tvrdé, ale co jsem mohla dělat? Stačilo jen na chvíli mu povolit a měli jsme dům plný zemědělských strojů."

Dimitrios zvaný Mustafa přišel znovu do pokoje.

"Oběd je připraven," hlásil.

Hraběnka nepřestala ani na chvíli švitořit a vedla mne za ruku z pokoje po chodbě s dlaždičkovou podlahou a potom dolů po skřípějících schodech do obrovské kuchyně ve sklepení domu. U nás ve vile jsme měli také velkou kuchyň, ale proti hraběcí kuchyni mi připadala jak dlaň. Místnost, do které jsme vstoupili, měla kamennou podlahu a u jedné stěny hotovou baterii sporáků na dřevěné uhlí, které žhnuly a pomrkávaly pod bublajícími hrnci. Na zdech viselo množství nejrůznějších měděných rendlíků, čajníků, podnosů, konvic na kávu, velkých servírovacích nádob a polévkových mis. Ve světle ohňů, které se típytily a mrkaly jako světlušky, žhnuly všechny růžovočerveným leskem. Uprostřed kuchyně stál asi čtyři metry dlouhý stůl z nádherného leštěného ořechu, pečlivě prostřený pro dva. Skvěle se na něm sněhobílé ubrousky a blyštivé přístroje a uprostřed vyrůstaly ze dvou obrovských stříbrných svíců bílé houštiny rozžatých svíček. Kombonace tak honosného stolu s kuchyní působila prazvláštním dojmem. Bylo tu horko a ze sporáků se linulo tolik lákavých vůní, že téměř přehlušily hraběncin parfém.

"Nevadí vám, doufám, že budeme jíst v kuchyni?" zeptala se hraběnka, jako kdyby bylo opravdu kdovíjak potupné jíst v tomto tak skromném prostředí.

Ujistil jsem ji, že mi to připadá ohromně praktické, zvláště v zimě, protože je tu tepleji.

"Máte úplně pravdu," pravila hraběnka a posadila se na židli, kterou jí přisunul Dimitrios zvaný Mustafa. "A kromě toho, jak bychom jedli nahoře, bude si tenhle starý Turek zase stěžovat, co se naběhá."

"Ani mi nevadí, že musím běhat kdovíkam daleko, ale co se natahám s jídlem!" řekl Dimitrios zvaný Mustafa a nalil nám d o pohárů bledé zelenozlaté víno. "Kdybyste tolik nejedla, není to taková tíha."

"Přestaň si už, prostím tě, pořád naříkat a radši servíruj," řekla žalostně hraběnka a pečlivě si zastrčila ubrousek pod ducatou bradu.

Po šampaňském a brandy jsem měl už trochu v hlavě a hlad jako vlk. Zděšeně jsem si prohlížel nesčetné přibory vyrovnané kolem talířů, protože jsem neviděl, kterého se chopit dřív. Vzpomněl jsem si na mamčinu radu, že se má začínat zvenčí a postupovat směrem k talíři, ale pořád ještě jsem byl na rozpacích. Rozhodl jsem se, že radši počkám, podívám se, čím jí hraběnka, a zařídím se podle ní. Bylo to však nemoudré rozhodnutí, neboť jsem brzy zjistil, že hraběnka se chápe kteréhokoliv nože, vidličky a lžice, jak jí jen přijdou pod ruku, a za chvíli jsem z toho byl tak popletený, že jsem si počínal docela stejně.

Prvním chodem, jak nám jej předložil Dimitrios zvaný Mustafa, byla krásná čirá polévka přizdobená zlatými bublinkami tuku a drobně nakrájenou osmaženou housičkou, která v ní plula jak křupavé maličké vory po jantarovém moři. Chutnala výtečně a hraběnka si vzala dvakrát a chroupala housičky, až se to rozléhalo jak kroky po uschlém listí. Dimitrios zvaný Mustafa nám znovu nalil bledé voňavé víno a postavil před nás mísu s drobnými do zlatohněda osmaženými rybkami. Podávaly se k nim na velkém talíři žlutozelené, na plátky nakrájené citróny a vrchovatě naložené omáčkou jakési exotické omáčky, kterou jsem v životě nejedl. Hraběnka si navršila na talíř hromadu rybek, polila je záplavou omáčky, vymáčkala citrón a štědře jím pokapala rybky, stůl i sebe. Blaženě se na mě usmívala, obličej se jí rozzářil do růžova a na čele se jí perlily kapičky potu. Bezmezná chuť k jídlu jí zřejmě nijak nebránila v hovoru, protože mluvila v jednom kuse.

"Také vám tak strašně chutnají ty rybičky? Jsou přece božské! Jistě, škoda, že musejí zahynout tak mladé, ale co se dá dělat! Není to báječné, že se dají sníst celé a nemusí se dávat pozor na kosti? Taková úleva! Víte, můj manžel Henri začal jednou sbírat kostry. Propánakrále, celý dům vám vypadal jak márnice a také tak páchl. 'Henri,' řekla jsem mu: 'Henri, s tím musíš přestat. Chytají tě nějaké nezdravé touhy po smrti. Měl by sis zajít k psychiatrovi.'"

Dimitrios zvaný Mustafa odnesl prázdné talíře, nalil nám červené víno, temné jak dračí srdce, a pak před nás postavil mísu, na které ležely se stočenými hlavami sluky se zaklíněnými zobáky a vyčítavě k nám vzlhlížely prázdnými očními důlky. Byly tlustoučké a upečené dohněda a každá si ležela na malé čtverhranné topince. Kolem dokola byly obložené smaženými, jak oplatky tenkými brambůrky, které vypadaly jako naváté podzimní listí, bledými zelenobílými svícemi chřestu a drobounkým hráškem.

"Vůbec nechápu vegetariány," prohlásila hraběnka a rázně udeřila vidličkou do slučí lebky, aby ji prorazila a pochutnala si na mozečku. "Henri se také kdysi snažil udělat ze sebe vegetariána. Věřil byste vůbec něčemu takovému? Ale, to jsem za žádnou cenu nepřipustila. 'Henri,' řekla jsem mu, 's tím musíš přestat. Máme ve spíži jídla, že by se tím nakrmila celá armáda, a sama ho přece nesním.' Představte si, že jsem zrovna v té době objednala dva tucty zajíců. 'Henri,' řekla jsem, 'hleď, ať ten hloupý vrtoch pustíš rychle z hlavy!'"

Napadlo mě, že Henri byl asi dost těžko snesitelný manžel, ale sám to na světě také moc lehké neměl.

Dimitrios zvaný Mustafa odklidil zbytky sluk a nalil nám další víno. Začínal jsem být přejedený a pevně jsem doufal, že nás už moc chodů nečeká. U talíře mi však pořád ještě ležel hotový batalián nepoužitých nožů, vidliček a lžic a s úděsem jsem si povšiml, že Dimitrios zvaný Mustafa se k nám blíží ponoukou kuchyní s obrovskou mísou.

"Sláva!" zvolala hraběnka a nadšeně pozvedla kypré ručky. "Hlavní jídlo! Copak to dneska máme, Mustafo?"

"Kance, co nám poslal Makrojanis," řekl Dimitrios zvaný Mustafa.

"Kance! Kance!" radostně volala hraběnka a tiskla si ručkama tlusté tváře. "To je báječné! Úplně jsem na něj zapomněla! Doufám, že jíte rád kančí maso?"

Odpověděl jsem po pravdě, že je to jedno z mých nejoblíbenějších jídel, ale přece jen jsem poprosil, jestli bych nemohl dostat malou porci.

"Samozřejmě, jak si přejete," řekla hraběnka, naklonila se nad velkou hnědou kýtou, která se leskla šťávou, a začala z ní ukrajovat tlusté růžové plátky. Tři mi naložila na talíř, zřejmě v domnění, že je to úplně malá porce, a začala mi je obkládat různými pochutinami. Za chvíli jsem měl před sebou několik kupiček krásných zlatých hub, lišek vonících jemně skorem jak víno, drobounké dýně plněné kyselou smetanou a kapraty, brambory pečené ve slupce, která taktak že se nerozpukávala, a zalité máslem, mrkvičku rudou jak zimní slunce za mrazu a mohutné kmeny bílého póru máčeného ve smetaně. Pohlédl jsem na talíř a nenápadně si rozepnul horní tři knoflíky šortek.

"Dokud byl Henri naživu, mívali jsme kance často. Víte, jezdil je střilet do Albánie. Ale teď ho dostanu jen málokdy. Není to lahůdka? Nechtěl byste ještě pár houbiček? Ne? Ale vždyť jsou tak zdravé! Potom si trochu odpočineme. Vždycky říkám, že odpočinek je pro dobré trávení moc důležitý," řekla hraběnka a prostoduše dodala: "Člověk se potom může ještě hodně najíst."

Kančí maso, naložené v kořeněném víně a plněné česnekovými stroužky, bylo křehké a šťavnaté, ale stejně jsem je už jen taktak dojedl. Hraběnka si vzala dvakrát, vždycky po vrchovatém talíři, a pak se opřela zbrunátněná v obličej na židli a utírala si z čela pot krajovým kapesníčkem, který jí ani nestačil.

"Tak co, uděláme si přestávku?" řekla malátně a usmála se na mne. "Aspoň zas trošičku nabereme sil."

Pomyslel jsem si, že už mi žádné síly nezbyvají, ale raději jsem o tom pomlčel. Přikývl jsem, usmál se a rozepnul si poslední knoflíky na šortkách.

Co jsme tak odpočívali, pokušovala hraběnka dlouhý tenký doutník, krmila se slanými oříšky a donekonečna rozkládala o manželovi. Přestávka mi přece jen prospěla. Nepřipadal jsem si už tak těžký a ospalý. Po chvíli se hraběnka rozhodla, že jsme už popřáli svým útrobám dost oddechu, a požádala o další chod. Dimitrios zvaný Mustafa měl však slitování a přinesl dvě poměrně malé amolety, navrch křupavě hnědé a uvnitř temně šťavnaté, plněné drobnými růžovými ráčky.

"A jakýpak máme moučník?" ptala se hraběnka s ústy ještě plnými amolety.

"Žádný jsem neudělal," odpověděl Dimitrios zvaný Mustafa.

Hraběnka vytřeštila oči a zdrceně se na něj podívala.

"Cože, tys neudělal moučník?" zeptala se ho zděšeně, jak kdyby se jí právě přiznal k hrdelnímu zločinu.

"Nestihl jsem to," řekl Dimitrios zvaný Mustafa. "Nemůžete po mně přece chtít, abych zastal všechno to vaření a ještě celou domácnost."

"Jenže teď nemme moučník!" zabědovala hraběnka. "A bez moučníku si neumím oběd ani představit."

"Koupil jsem pár pěnových placiček," řekl Mustafa. "Budou vám muset stačit."

"Ale to je báječné!" zvolala hraběnka, hned zase celá rozzářená a blažená. "Přesně to jsme potřebovali."

Jenomže přesně to už jsem nepotřeboval já. Placičky byly velké a bílé, křehké jak korál a vrchovatě plněné šlehačkou a já jsem jen upřímně litoval, že jsem s sebou nevzal Rogera. Klidně mohl posedět pod stolem a sežrat půl mého jídla, protože hraběnka byla tak zaujata svým talířem a vzpomínkami, že mě ani moc nevnímala.

"Tak," řekla konečně, spolkla poslední kousek pěnového cukroví a utřela si z brady bílé drobečky. "Už máte dost? Nebo byste měl ještě na něco chuť? Třeba na trochu ovoce? Ne snad že by ho teď v zimě bylo moc." Odpověděl jsem, že ne, že už mám dost a že mockrát děkuji.

Hraběnka si povzddechla a zamyšleně se na mě podívala. Nic by ji snad nebylo tak potěšilo, jak kdyby mi ještě mohla vnutit dva nebo tři chody.

"Málo jíte," vytkla mi. "Chlapec ve věku by měl jíst mnohem vydatněji. Jste na svůj věk nějak hubený. Krmí vás maminka pořádně?"

Dovedl jsem si živě představit, jak by se maminka rozhořčila, slyšet takovou narážku. Odpověděl jsem, že ano, maminka že je výborná kuchařka a všichni si jíme jak páni.

"To ráda slyším," řekla hraběnka, "ale stejně mi připadáte trochu přepadlý."

Těžko jsem se jí mohl přiznat, ale opravdu jsem už vypadal trochu divně, protože na mě začínal doléhat ten nápor jídla. Řekl jsem co nejzdvořileji, že už bych se snad měl rozjet domů.

"Ale samozřejmě," zvolala hraběnka. "Propánakrále, vždyť už je půl páté. Jak ten čas letí!"

Povzddechla si nad tím truchlivým pomyšlením, ale pak se zas znatelně rozzářila.

Aspoň se už můžeme nasvačit. Nechtěl byste se trochu pozdržet a něco málo jsi sníst?"

Odpověděl jsem, že ne, že už by o mne měla maminka strach.

"Dobrá, ale pro co jste si to vlastně přišel?" zamyslela se hraběnka. "Ach ano, už vím, pro tu sovu. Mustafo, zajdi chlapci pro sovu a mně zanes nahoru do salónku kávu a pár kousků toho výtečného tureckého cukroví."

Mustafa se vrátil s lepenkovou krabicí převázanou provazem a podal mi ji.

"Radši ji otevřete až doma," radil mi. "Je to pořádně divoká sova."

Napadla mě děsivá myšlenka, že pokud si s odjezdem dost nepospíším, hraběnka mě ještě pozve, abych si s ní pochutnal na tureckém cukroví. Srdečněs jsem proto oběma poděkoval za sovu a zamířil k hlavním dveřím. "Báječně jsem s vámi popovídala," řekla hraběnka. "Opravdu báječně. Musíte zase někdy přijít. Navštivte nás na jaře anebo v létě, až bude větší výběr ovoce a zeleniny. Ani nevíte, jak dovede Mustafa uvařit chobotnici, přímo se rozplývá na jazyku."

Ujistil jsem ji, že bych zas někdy moc rád přišel, ale v duchu jsem si přísahal, že bych v takovém případě držel nejméně tři dny předem hladovku.

"Tumáte," řekla hraběnka a strčila mi do kapsy pomeranč. "Vezměte si to na cestu. Třeba dostanete najednou hlad."

Sedl jsem na Sally, klusal s ní po cestě a hraběnka za mnou ještě volala: "Jeďte opatrně!"

Dokud jsme nezajeli za brány hraběčína panství, seděl jsem s odhodlaným výrazem na oslu a tiskl si na prsa sovu. Kodrcání na Sallině hřbetu mi však dodalo. Sestoupil jsem z osla zašel za jednu z oliv a s úlevou jsem se pořádně vyvyracel.

Když jsem dojel domů, donesl jsem krabici nahoru do svého pokoje, rozvázal motouz a postavil sovu, která se zuřivě bránila a tloukla kolem sebe zobákem na podlahu. Psi se seběhli kolem, aby se podívali na nový přírůstek, ale rychle zas ucouvli. Dobře věděli, co dokáže Odysseus, když se rozzlobí, a tahleta sova byla třikrát větší. Byl to jeden z nejnádhernějších ptáků, jaké jsem v životě viděl. Peří na zádech a na křídlech měla medově zlaté se skvrnkami bleďě popelavé šedi, hruď neposkvřeně krémově bílou a kolem temných, až kupodivu orientálních očí "závoj" z bílého peří, tuhého a jakoby naškrobeného, až připomínalo límce a alžbětinské doby.

Křídlo neměla zdaleka tak pohmožděné, jak jsem se obával. Šlo o čistou zlomeninu a po půlhodinové bitce, za níž si tu a tam přišla sova i na krev, jsem ji docela dobře upevnil křídlo do dlah. Rozhodl jsem se, že ji budu říkat Lampadúza, čistě že se mi to jméno líbilo, ale Lampadúza se zřejmě strašlivě bála psů, naprosto odmítla spřátelit se s Odysseem a na Augusta Lechtálka shlížela s neskrývaným opovržením. Usoudil jsem, že než si trochu zvykne, bude jí možná líp někde na temném a odloučeném místě, a odnesl jsem ji do podkroví. Jedna z podkrovních komůrek byla docela malá a osvětlená jen jediným uzounkým okénkem, na kterém se usadilo tolik pavučin a prachu, že propouštělo docela nepatrně světla. V pokojíku bylo тихо a šero jako v jeskyni a myslel jsem, že Lampadúza by se tu mohla výborně zotavit. Na podlahu jsem jí položil talířek se sekaným masem a pečlivě jsem zamkl dveře, aby ji nikdo nerušil. Když jsem ji přišel večer navštívit, vypadala mnohem spokojeněji. Sežrala už většinu masa a teď poskakovala po podlaze, syčela, tloukla zobákem, mávala roztaženými křídly a blýskala po mně očima. Potěšilo mě, jak rychle se pozdravuje, nechal jsem ji v komoře myš a šel si lehnout.

Za pár hodin mě probudily hlasy vycházející z mamčině pokoje. Chvilku jsem rozespale hloubal, co může proboha prvádět naše rodina takhle pozdě v noci, a pak jsem vstal a vystrčil hlavu z ložnice, abych si poslechl, co se děje.

"Povídám ti, že je to nějaký zatracený poltergeist," říkal zrovna Larry.

"Ale poltergeist to nemůže být, miláčku," tvrdila maminka. "Poltergeisti přece metají různými předměty."
"Ať je to co chce, sedí to někde v podkroví a chřestí řetězy," říkal Larry. "A já vás žádám, abyste to zažehnaly. Jste přece s Margo odbornice na záhrobní život. Tak si to jděte nahoru vyřídit."
"Já nikam nepůjdu," bránila se postrašeně Margo. "Kdoví co tam vlastně je. Třeba je to nějaký zlý duch."
"Hotový zloduch," řekl Larry. "Už kvůli němu nemůžu hodinu zamhouřit oči."
"A víš určitě, že to není vítr nebo něco takového, Larry?" ptala se maminka.
"Přece rozeznám vítr od nějakého zatraceného strašidla, které si hraje s železnými koulemi a řetězy," namítl Larry.

"Možná že jsou to lupiči," poznamenala Margo, spíš aby si dodala trochu odvahy. "Možná že jsou to lupiči a měli bychom probudit Leslieho."

Stál jsem tam celý rozespálý a pořád ještě trochu omámený alkoholem, který jsem za ten den spořádal, a vůbec jsem nechápal, o čem naši vlastně mluví. Začalo mě to však živě zajímat, jako ostatně každé drama, které dokázali vyvolat v nejneobvyklejší denní či noční dobu, a tak jsem přistoupil ke dveřím mamčinu pokoje a nakoukl dovnitř. Larry rázoval sem a tam a kolem těla mu majestátně povlával župan.

"Něco se musí podniknout," naléhal. "Nemůžu spát, když mi nad hlavou chřestí řetězy, a když se nevyspím, nic nenapišu."

"Opravdu nechápu, co proti tomu můžeme podle tvého náhoru podniknout, Larry," řekla maminka. "Určitě je to vítr."

"Samozřejmě, neumžeš po nás přece chtít, abychom teď lezly nahoru," řekla Margo. "Dojdi tam sám, jsi přece mužský."

"Poslyš," obrátil se k ní Larry, "kdopak se vrátil z Londýna celý ubleptaný ekto plazmou a vykládal od rána do večera o věčnosti? Ty! Nejspíš to bude nějaké zatracené zjevení, které sis vyčarovala na jedné z těch vašich seancí. Tentokrát pro změnu zase tvůj miláček. Tak se o něj hned koukej postarat!"

Sotva vyřkl slovo miláček, trochu mi svítllo. Že by to nakonec byla Lampadúza? Ale vždyť všechny sovy, i sovy pálené, mají jemná a tichá křídla jak chmýří pampelišek. Copak by dokázala nadělat rámus jako železná koule a řetězy?

Vešel jsem do pokoje a zeptal se, o čem to všichni mluví. "Jenom o nějakém duchovi, miláčku," konejšila mě maminka. "Larry zřejmě objevil ducha."

"Je někde v podkroví," vyhrkla vzrušeně Margo. "Larry si myslí, že za mnou přijel až z Anglie. Není to nakonec Mavake?"

"O tom jsme v této rodině již domluvili," prohlásila maminka pevně.

"Mně je úplně fuk, co to je," řekl Larry. "Nejspíš některý z těch tvých nadpozemských přátel. Já jen chci, aby vypadl."

Poznamenal jsem, že by to nakonec mohla dost možná být i Lampadúza.

"Ale co je vlastně ta Lampadúza?" nechápala maminka. Vysvětlil jsem jí, že jde o sovu, kterou jsem dostal od hraběnky.

"To jsem mohl vědět!" zaúpěl Larry. "To jsem mohl vědět! Že mi to taky nenapadlo hned!"

"Tak už se uklidni, Larry," mírnila ho maminka. "Vždyť je to jenom sova!"

"Jenom sova!" zvolal Larry, "Nadělá rambajs, jak kdyby se tam valil celý regiment tanků. Naříd' mu, ať ji hned z toho podkroví vynesel!"

Podotkl jsem, že vůbec nechápu, proč dělá Lampadúza takový rámus, protože sovy jsou nejmírnější tvorové na světě... Plují si přece noci na tichých křídlech jak vločky popela...

"Tahleta nemá vůbec tichá křídla," řekl Larry. "Rámusí jak celý džezový soví orchestr. Koukej ji rychle někam odnést!"

Honem jsem popadl svítilnu a vylezl do podkroví. Sotva jsem otevřel dveře komůrky, pochopil jsem, co se stalo. Lampadúza pozřela myš a pak si všimla, že má na talířku ještě pruh masa. Za dlouhého teplého dne však maso úplně ztuhlo a přilepilo se k talířku. Lampadúza si zřejmě řekla, že přesně tenhle kus by se jí hodil k svačince, aby se udržela ve vši svěžesti až do rána, a pokoušela se jej strhnout. Zahnutý konec jantarově žlutého zobáku jí pronikl masem, ale to ne a ne se z talíře odlepit a sova zůstala chycena jako v pasti, bezmocně poletovala po podlaze a tloukla a klepala talířkem o dřevěná prkna v úporné snaze zobák vyprostit. Vysvobodil jsem ji z toho nemilého postavení, odnesl dolů do své ložnice a pro jistotu jsem ji zavřel do její lepenkové krabice.

[IV]
KRISIDA

Je tu neuvěřitelně krásně.
Přál bych si, abys viděl
zdejší kraj na vlastní oči.
Mohl bych tě nádherně ubytovat,
napájet zázvorovým pivem
a červeným vínem
a krmit krevetami a filky.
EDWARD LEAR

Ježci a mořští vlci

Přišlo jaro a my se přestěhovali do nové vily, elegantní a sněhobílé, stíněné rozložitou magnolií a položené v olivových hájích nedaleko vilky, kde jsme bydleli v prvních dnech, co jsme přijeli na Korfu. Stála na úbočí s vyhlídkou do rozlehlého rovinatého kraje rozděleného jak obrovská šachovnice zavodňovacími kanály do čtverečků, o nichž jsem věděl, že jsou to pole. Byly to vlastně staré benátské slatiny, do nichž se kdysi dávno shromažďovala slaná voda vytékající do kanálů z velkého slaného jezera, na jehož březích se solná pánev rozkládala. Teď už bylo jezero dávno zaneseno náplavami a do kanálů, které vytvářely síť úrodných poliček, proudila sladká voda z hor. Dala se tu najít spousta živočichů a moc rád jsem sem chodíval lovit.

Jaro na Korfu není nikdy polovičaté. I tentokrát mi připadalo, jako by zimní vítr zametl za jedinou noc oblohu, až se rozzářila podléškovou modří, a zimní deště zaplavily přes noc všechna údolí planými květinami - růžovými rudohlávkami jehlančovitými, žlutými šafrány, vysokými bílými hroty asfodelů, modrými očima hroznovitých hyacint, které na vás vykukovaly z trávy, a jako ve víně namočenými sasankami, které ohnul i nejmírnější vánek. Olivové háje se rozezvučely a ožily ptactvem, jak se tu zase zléto - lososově růžoví a černí dudci s užasle vztyčenými chocholkami pátrali dlouhými zahnutými zobáky v měkké hlíně mezi trsy smaragdové trávy, cvrlikající a popěvující stehlíci vesele tančili od větvičky k větvičce a peří se jim zlatě, rudě a černě lesklo. Voda v kanálech se zazelenala travinami, propletenými šňůrami ropuších vajíček, které vypadaly jak náhrdelníky z černých perel, smaragdoví skokani na sebe skáčehtali a vodní želvy s krunýři černými jak eben vylézaly na břeh, aby si vyhrabaly jamky a snesly vajíčka. Líhla se ocelově modrá, jak nitky utlá šidla s podivně strnálními pohyby a vítr je nesl podrostem jak kouř. Běhy zářily v noci mihotavými zelenobílými světýlky tisíců světlušek a za dnů se tu jiskřily jahody, které visely ve stínu jak rudé lucerničky. Byly to vzrušující dny, kdy výzkumů a nových objevů, kdy mohl člověk pod obráceným kusem dřeva objevit snad všechno možné a nemožné od hnízda hraboše polního po třpytivé maličké slepýše, kteří vypadali jak ulití z lesklého bronzu.

Procházel jsem se jednou po těch poličkách a chtěl si nachytat pár hnědých užovek, které tu žijí v zavodňovacích kanálech, když tu na mne najednou zavolala asi z šestého pole ode mne stařenka, kterou jsem trochu znal. Stála po kotníky v těžké hlíně, na nohou tlusté neforemné punčochy z ovčí vlny, jaké si oblékají venkované na tyhle práce, a kopala do země motýčkou s krátkou násadou a širokým ostřím.

"Něco jsem ti našla," volala na mne. "Pojď sem honem!"

Moc rychle jsem k ní doběhnout nemohl, protože každé poličko bylo ze všech čtyř stran obeháno zavodňovacím kanálem a když jsem tak ve spěchu hledal lávky, připadal jsem si, jako když tápu bludištěm.

"Rychle! Rychle!" křičela stařena. "Nebo utečou! Honem poběž!"

Utíkal jsem, skákal a kličkoval, a div jsem co chvíli nespádl do příkopu, jak jsem přebíhal vratké dřevěné lávky, až jsem konečně celý udýchaný doběhl k stařence.

"Podívej," ukazovala mi. "Podívej! Ale dej pozor, ať tě nekousnou."

Viděl jsem, že vykopala ze země hrst listů a v té že se pohybuje cosi bílého. Co nejopatrněji jsem listů rozhrnul tyčkou osítky na motýly a k svému nadšení jsem spatřil čtyři tlustoučké, docela nedávno narozené jezečky, růžové jako brambořky, s jemnoučkými sněhobílými ostny. Byli ještě slepi a hemžili a strkali se v tom listu jako vrh selátek. Sebral jsem je, pečlivě si je zastrčil za košili, poděkoval stařence a zamířil domů. Měl jsem z těch nových světců velikou radost, hlavně že byli tak malí. Nedávno jsme dostal dva dospělé ježky, kterým jsem říkal Svědílka a Škrábálek, protože měli spoustu blech, ale krotci zvlášť nebyli. Usmyslel jsem si, že tyhle jezečky vychová docela jinak. Musí ve mně vidět matku. Už jsem si představoval, jak si hrdě vykračují olivovými háji, přede mnou Odysseus a dvě moje straky a v patách mi supitá čtveřice ochočených ježků, které jsem všechny naučil všelijaké kousky.

Naši seděli na verandě obrostlé vinnou révou a každý si hleděl svého. Maminka platla, chvílemi hlasitě odpočítávala oka, a když se občas zmýlila, potichu zaklela. Leslie seděl v podřepu nad kamennou podlahou, pečlivě odvažoval střílný prach na hromádky stříbřitého prášku a plnil jimi zářivě červené patony. Larry četl jakousi tlustou knihu a chvílemi se podrážděně ohlédl na Margo, která šla ostošest na stroji, vyráběla si jakýsi průsvitný háv a propzpěvovala si k tomu jedinou sloku, kterou si zapamatovala ze své tehdy nejoblíbenější písničky.

"Na sobě rozkošnou modrou blůzičku," trylkovala. "Na sobě rozkošnou modrou blůzičku. Na sobě rozkošnou modrou blůzičku."

"Na tvém zpěvu je pozoruhodná jediná ta vytrvalost," poznamenal Larry. "Každý kdo by zpíval takhle falešně a nedokázal si zapamatovat ani ta nejjednodušší slova, by toho už dávno nechal."

Odhodil na podlahu nedopalek cigarety, čímž rozzuřil do nepříčetnosti Leslieho.

"Pozor, mám tady střílný prach!" řval Leslie.

"Leslie, miláčku, nekřič ta, prosím tě," napomenula ho maminka. "Zase jsem se kvůli tobě přepočítala."

Hrdě jsem se vytasil se svými ježky a ukázal je mamince. "Ti jsou ale roztomilí!" řekla a přívětivě se na ně zadívala brýlemi.

"Proboha! Snad ten kluk zase něco nedonesl?" zeptal se Larry a znechuceně pohlédl na růžová mládátka v bílých kožíšcích.

"Co to máš?" zeptal se.

Vysvětlil jsem mu, že jsou to ježci.

"Nesmysl!" opáčil Larry. "Ježci jsou přece hnědí."

Vždycky mi dělalo starosti, jak málo naši vědí o světě, ve kterém žijí, a nikdy jsem si nenechal ujít příležitost, abych se s nimi podělil o své poznatky. Vysvětlil jsem jim, že ježčí samičky by přece nemohly bez největšího utrpení rodit mláďata porostlá tvrdými ostny, a proto že ježci přicházejí na svět s těmito malými, jakoby gumovými bodlinkami,

které se dají ohnout mezi prsty jak pírkem. Tepreže během doby, jak ježci dorůstají, ostny tmavnou a tvrdnou.

"A jak je budeš krmit, Gerry?" ptala se maminka. "Mají tak malé tlamičky! A pijí přece určitě mléko, ne?"

Vyložil jsem jí, že jsem viděl v hračkářství ve městě úplnou kojeneckou výbavičku. Bylo v ní několik bezcenných zbytečností jako celuloidová panenka, plenky, nočníček a podobně, ale jedna věc mě tam upoutala - malinká láhev na mléko s celou zásobou drobných červených dudlíků. Ideálně by se jí krmili ježci a nočník a panenku a ostatní krámy bych mohl věnovat některému venkovskému dítěti. Celý ten plán má ovšem jeden háček - v poslední době jsem měl velké výdaje (koupil jsem například drát na klec pro straky) a vybral jsem si už předem kapesné.

"Jestli není ta výbavička moc drahá," řekla maminka váhavě, "mohla bych ti ji snad koupit, Gerry."

Ujistil jsem ji, že je to ohromně výhodná koupě a že by na ni vlastně měla pohlížet jako na investici, protože nejenže získáme neocenitelnou kojeneckou láhev, která se může hodit i pro další zvířata, ale odchováváme si čtyři krotké ježky a navíc obšťastníme vděčné venkovské děcko. Dají se vůbec líp utratit peníze? A tak mi maminka výbavičku koupila. Panenku, nočník a ostatní hlouposti dostala jedna venkovská holčička, která se mi ostatně dost líbila, a ohromně se nad dárkem zaradovala, a já se pustil do vážné práce s krmením svých mláďátek.

Přes den jsem je měl pod postelí ve velké lepenkové krabici plné vaty a na noc jsme krabici pokládali na gumovou láhev s horkou vodou, aby ježkům bylo dost teplo. Chtěl jsem si je původně s sebou brát do postele, ale maminka mi domluvila, že je to nejen nehygienické, ale i nebezpečné, protože bych se mohl v noci obrátit a zelehout je. Zjistil jsem, že nejvíc jim prospívá ředěné kravské mléko, a neúnavně jsem je krmil třikrát denně a jednou v noci. S nočním krmením jsem měl trošičku potíže, protože abych se určitě vzbudil, musel jsem si vypůjčit od Spira velký plechový budík. Rozdrnčel se vždycky jak palba z mušket a zburcoval naneštěstí nejen mě, ale i celou rodinu. Všichni si na ten rámus tak stěžovali a nařikali, že mi maminka navrhla, abych raději od krmení ve dvě ráno upustil, nebudil celý dům a dal jíst ježkům pozdě večer, než půjdu spát. Tak jsem to také udělal a ježci vzkvétali a rostli. Začínali už otvírat oči a sněhobílé ostny jim postupně šedly a tvrdly. Jak jsem předpokládal, pevně už věřili, že jsem jejich matka, a jen jsem otevřel krabici, škrábali se až ke kraji, prali se a strkali o první napití z láhve a potichounku pištěli a chrochtali. Byl jsem na ně nevýslovně hrdý a těšil se na den, až si to za mnou pocupitají olivovým hájem.

A pak nás jedni známí pozvali i s maminkou na sobotu a na neděli až na nejzazší cíp ostrova a já vůbec nevěděl, co si počít. Moc rád bych byl jel, protože na písčných plochách jižních březích ve výtečně chytaly ježovky srdčité, které vypadají vlastně trochu jako malí ježci. Mají srdcovitý tvar a jsou porostlé měkkými bodlinami, které jim tvoří na jednom konci rozštěpený ocas a na zádech ostnatou indiánskou čelenku. Zatím jsem našel jen jediného, který by úplně rozdrčený mohl být skoro k nepoznání, ale věděl jsem od Theodora, že na jihu ostrova se jich dá tak na šest centimetrů pod pískem objevit spousta. Musel jsem ovšem uvážít, co podniknout s ježčím potomstvem, protože maminka měla jet se mnou a nikomu z ostatních členů rodiny jsem dost dobře mláďata svěřit nemohl.

"Já se to o ně postarám," nabídla se mi Margo. "Vždyť jsou to takoví roztomilí drobečkové."

Pořád jsem se však nemohl rozhodnout. Uvědomuje si Margo vůbec, jak je složité starat se o ježky? tázal jsem se. Že se jim například musí třikrát denně vyměňovat vata v kleci? Že smějí dostávat jenom ředěné kravské mléko? Že se jim to mléko smí přihřát jen na teplotu těla a ani o trochu víc? A hlavně že smějí dostat jen po půl lahvičce mléka při každém krmení? Brzy jsem totiž zjistil, že kdyby je člověk nechal, zpijí se při každém jídle do bezvědomí a trpí tak strašnými následky, že se jim musí vata vyměňovat ještě častěji.

"Nehloupni, prosím tě," ohradila se Margo. "Samozřejmě že se o ně dovedu postarat. Vím přece, jak pečovat o děti a vůbec. Napiš mi prostě na kus papíru, co mám dělat, a uvidíš, že až se vrátíš, najdeš ježky v pořádku."

Tak se rozhořčila, že pochybuji o jejích schopnostech, až jsem nakonec volky nevolky ustoupil. Přemluvil jsem Larryho, který byl náhodou v docela dobré náladě, aby mi napsal na stroji podrobný návod, co smí a nesmí dělat chovatel ježků, a názorně jsem předvedl Margo, jak ohřívát láhev a vyměňovat vatu.

"Tak se mi zdá, že mají strašný hlad," řekla Margo, když vyzvedla jedno po druhém všechna kroutící se a pištěcí mláďátka z krabice a vstříkla jim do rozevřených dychtivých tlamiček konec dudlíku.

Vysvětlil jsem jí, že takhle se chovají vždycky a člověk že na ně nesmí dát. Jsou to prostě nenasytové.

"Chudinky malinký," politovala je Margo.

Měl jsem v tom slyšet varování.

Sobotu a neděli jsem si užil výtečně. Pořádně jsem se sice spálil, jak mě ošálilo něžné jarní sluníčko, ale domů jsem se vítězoslavně vrátil s osmi ježovkami srdčitými, čtyřmi lasturami, jaké jsem ještě ve sbírce neměl, a s mladým vrabčákem, který vypadl z hnízda. Před vilkou jsem si musel nejdřív protřpět všechno oštěkávání, olizování a kousání, jakým mne vždycky vítali psi, když jsem byl víc než dvě hodiny pryč, a pak jsem se hned nedočkavě začal vyptávat Margo, jak se daří ježčkům.

"Teď už dobře," řekla Margo. "Ale víš, Gerry, mám dojem, že zacházíš se svými miláčky dost krutě. Byli chudáčci tak vyhladovělí, že si to ani představit nemůžeš."

Poslouchal jsem sestru se svíravým pocitem kolem žaludku.

"A přitom mají ubožáci takovou chuť k jídlu! Víš, že vypili při každém krmení všichni po dvou lahvičkách?"

Zděšeně jsem se rozběhl nahoru do své ložnice a vytáhl zpod postele lepenkovou krabici. Leželi v ní mí čtyři ježci, nafouknutí k prasknutí. Měli tak veliká břicha, že mohli jen chabě pohybovat nožkami. Změnili se v růžové pytlíčky plné mléka, vyztužené jen pevnějšími ostny. Všichni ještě v noci pošli a Margo žalostně plakala nad jejich balónkovitými mrtvolkami. Její zármutek mě však neutěšil, protože jsem si uvědomil, že už nikdy za mnou poslušně nepocupitají olivovým hájem mí ježci. Abych svou přepěčlivou sestru trochu vytrestal, vykopal jsem v zahradě čtyři hrobečky, vztyčil na nich jak věčnou výčitku čtyři křížky a ještě jsem čtyři dny na Margo ani nepromluvil.

Dlouho jsem se však pro ježky netrápil, protože se u nás v těch dnech znovu objevili Donald s Maxem a tentokrát si s sebou vítězoslavně přivezli asi deset metrů dlouhou plachetnici, a Larry uvedl do našeho středu kapitána

Creeche.

Strávili jsme tehdy s maminkou příjemné odpoledne v olivových hájích. Maminka trhala květiny a sbírala všelijaké byliny a já zatím chytil motýly, kteří začali právě létat. Unaveni, ale šťastni jsme se vraceli domů k svačině. Vyšli jsme právě na místo, odkud už bylo vidět k vile, a tu se maminka najednou zarazila.

"Co to tam sedí na verandě za pána?" zeptala se.

Házel jsem zrovna klacky po psech a svého okolí jsem si zvlášť nevšímal. Teď jsem však viděl, že na verandě se rozvaluje jakési podivné individuum v zmačkaných bílých kalhotách.

"Kdo to je? Nevidíš, kdo to je?" zeptala se mě maminka rozčileně.

Trpěla právě v té chvíli obavami, aby si s námi ředitel naší banky v Anglii nepřijel letecky vyfídit, proč jsme zas vybrali ze svého konta víc, než jsme tam vůbec měli, a neznámá postava na verandě ji ještě víc postrašila.

Pozorně jsem si muže prohlédl. Byl už dost starý, skoro holohlavý, a řídké vlasy, které mu zbývaly vzadu na lebce, měl dlouhé, bílé a pocuchané jak chmýří z bodláků. Stejně neupravené měl i bílé vousy a knír. Ujistil jsem maminku, že podle mne vůbec na bankovního ředitele nevypadá.

"Ach bože," povzdechla si maminka nazlobeně. "To musel přijít zrovna dneska, když nemáme nic k svačině? Kdopak to asi je?"

Jak jsme se blížili k domu, neznámý, který až dosud mírumilovně klimbal, se najednou probudil a zahlédl nás. "Ahoj!" zvolal tak hlasitě a nečekaně, že maminka klopýtla a málem upadla. "Ahoj! Vy jste určitě Durrellovic matka a tohleto bude ten váš kluk. Larry mi o vás všechno pověděl. Vítejte na palubě."

"Propánakrále!" zašeptala mi maminka. "Zase nějaký Larryho známý!"

Když jsem přišli blíž, povšiml jsem si, že náš host má prapodivný obličej, růžový a kabatý jak ořech. Zřejmě kdysi dostal pořádně do chrupavky a nos se mu teď plazil po obličejí jako had. Stejný osud utrpěla i jeho čelist, měl ji vytočenou k jedné straně a jakoby příšitou neviditelným vláknem k lalůčku pravého ucha.

"To jsem rád, že vás poznávám," hlaholil, jak kdyby vila patřila jemu, a krhavé oči mu přátelsky svítily. "Ale jestlipak víte, že jste o moc vzhlednější ženská, než jak vás popsal ten váš synátor?"

Maminka úplně strnula a upustila z kytice, kterou si nesla, jednu sasanku. "Jsem paní Durrelová," pravila chladně a důstojně. "A toto je můj syn Gerald."

"Já se zas jmenuju Creech," řekl staroch. "Kapitán Patrick Creech." Odmlčel se a přesně a vydatně si odplivl přes zábradlí verandy do mamčinu oblíbeného záhonu cinií. "Vítejte na palubě," řekl a přímo zářil blahovůlí. "Moc mě těší."

Maminka nervózně zakašlala.

"Je zde i můj syn Lawrence?" otázala se povzneseným aristokratickým tónem, k němuž se uchylovala jedině ve chvílích krajní tísně.

"Kdepak," odpověděl jí kapitán Creech. "Toho jsem nechal ve městě. Pověděl, abych k vám zašel na svačinu. A že prej se vrátí taky co nevidět na palubu."

"Tak dobrá," pravila maminka ve snaze udělat z nouze ctnost. "Posaďte se, prosím. Jestliže mne na chvíli laskavě omluvíte, zajdu jen usmažit pár koblížek."

"Cože, koblížek!" zvolal kapitán Creech a přejel maminku tak chlípným pohledem, že upustila další dvě kytky. "Koblížky ty já rád, ale ještě víc si potrpím na ženskou, co se dovede pěkně otáčet v kuchyni."

"Gerry," řekla maminka ledově, "bav se tu s panem kapitánem a já zatím připravím svačinu."

Spěšně a poněkud nedůstojně se vzdálila a mně zbyl na krku kapitán Creech.

Plácl sebou zpátky do křesla a zíral na mne usazenými očima zpod ježatého obočí. Pozoroval mě tak upřeně, že mě to začalo trochu uvádět do rozpaků. Vědom si však svých povinností hostitele, nabídl jsem mu celou krabičku cigaret. Nakoukl do ní jako do studně a čelist mu jezdila sem a tam jako loutce při vystoupení břichomluvice.

"Smrt!" zařval najednou tak nečekaně a prudce, až jsem málem upustil cigaret. Opřel se znovu v křesle a přeně se na mne zadíval modrýma očima.

"V cigaretách je smrt, chlapče," řekl. Sáh do kapsy bílých kalhot a vytáhl lulku, černou a zvrásněnou jako kus dřevěného uhlí. Zastrčil si ji mezi zuby a vypadal, jako by měl čelist ještě o něco vyvrácenější.

"Dobře si pamatuj, že fajfka je pro chlapa nejlepší kamarádka," řekl.

Bouřlivě se rozchechtal svému vtipu a já se zdvořile zasmál s ním. Pak vstal, pořádně si uplivil přes zábradlí verandy a znovu se sesul do křesla. Marně jsem si lámal hlavu, o čem se s ním bavít. Ne a ne mě něco napadnout. Jestlipak by ho asi zajímalo, že jsem dneska poprvé slyšel cikádu nebo že Agátina slepička snesla šest vajíček velkých asi jak lískový ořech? A když je zaměřen spíš mořeplavecky, neměl bych mu snad vyličít senzační novinu, jak se Taki pustil v noci na ryby, i když se pořá ještě nezmohl na loďku, v jedné ruce si držel nad hlavou světlo a v druhé trojzubec, a najednou se mu zadržalo, že vidí nějakou exotickou rybu a šikovně si propíchl trojzubcem vlastní nohu? Kapitán Creech se na mě však zahleděl hustými oblaky ze své dýmky a začal rozhovor sám.

"Nějak se ti nezdá můj obličej, vid', chlapče?" oslovil mě vyčítavě a všiml jsem si, že mu při těch slovech kůže na tvářích ještě víc zrudověla a zaleskla se jak satén. Než jsem stačil to obvinění popřít, pokračoval.

"Mám za to co děkovat jen plachetnicím, to ty mi to udělaly! Plechetnice slavného obchodního loďstva! Zrovna když jsme pluli kolem Hornu. Vítr burácel jak utržený ze řetězu. A já sebou praštil. Plachta se nade mnou třepetala a duněla, jako když hřmí. Lano mi proklouzlo mezi prsty jak naolejovaný had. Slítl jsem rovnou na palubu. To se ví, dělali se mnou, co se dalo, ale doktora jsme na lodi tehdy neměli." Odmlčel se a zamyšleně si sáhl na bradu. Seděl jsem jako přikovaný ke křeslu, úplně uchvácen jeho vyprávěním. "Než jsme objeli Chile, ztvrdnul mi ksicht jako Portlandy," dodal kapitán a pořád ještě si ohmatával čelist. "Bylo mi tehdy šestnáct."

Napadlo mě, jestli mu nemám vyslovit politování, ale upadl do jakéhosi transu a díval se modrýma očima

nepřítomně do prázdna. V té chvíli vyšla na verandu maminka a zaražena naší nehybností se zastavila.

"Copak Chile!" řekl najednou kapitán s gustem. "Chile! Tam jsem poprvé chytil kapavku."

Maminka sebou trhla a hlasitě zakašlala.

"Gerry, pojď sem, pomůžeš mi donést svačinu," řekla. Společně jsme přinesli na verandu čajovou konvici, džbánec s mlékem, šálky a zlatavě žluté kobližky a topinky, které přichystala maminka.

"Heleďme, proviant," liboval si kapitán Creech a nacpal si plnou pusou koblihy. "Aspoň nám nebude kručet v břiše."

"Zdržte se zde, ehmm, dlouho?" otázala se maminka a bylo na ní jasně vidět, že doufá v pravý opak.

"Možná že se sem odstěhuju na celou penzi," odpověděl kapitán Creech skoro nesrozumitelně a utíral si z vousů drobečky koblih. "Vypadá to tu na pěknou ostrůvek. Třeba tu ještě zakotvím."

Musil kvůli té čelisti hlasitě srkat čaj a viděl jsem, že maminka je čím dál vyděšenější.

"Copak nemáte vlastní loď?" zeptala se ho.

"To vám Bůh řek," odpověděl kapitán Creech a hrábl po další koblize. "Jsem už penzionovanej. Aspoň budu mít čas poohlídnout se trochu po ženskéjch."

Zamyšleně si při těch slovech maminku prohlížel a s gustem žvýkal koblihu.

"Postel bez ženský je jak loď bez nákladu," poznamenal. Naštěstí mu na to maminka nemusela odpovědět, protože právě přijelo auto s ostatními členy rodiny a s Donaldem a Maxem.

"Mutinko, my jsme přijela!" hlásil Max, blaženě se na maminku usmál a něžně ji objal. "A vidím, že zrovna k svačině! Bluchty! To je prima. Donalde, máme k svačině bluchty!"

"Buchty," opravil ho Donald.

"Jsou to koblihy," upozorňovala maminka.

"Pamatuju se na jednu buchtu v Montevideu," zavzpomínal si kapitán Creech. "To byla ale holka k pohledání! Dva dny dokázala povyrážet celou posádku. Dneska už holt ženský takovou páru nemají."

"Co je to za nechutného dědka?" zeptala se maminka, sotva se jí podařilo odtáhnout Larryho do kouta, kus dál od stolu, kde už se rozproudila u svačiny výborná zábava.

"Jmenuje se Creech," řekl Larry.

"To vím," odpověděla mu maminka. "Ale proč jsi ho k nám vůbec zval?"

"Je to zajímavý dědouš," řekl Larry. "A nemá myslím moc peněz. Chce se tu nejspíš usadit a vyžít z minimální penze."

"Ale ne na náš úkor," prohlásila maminka pevně. "Ať už ho jakživ nepozveš."

"Myslel jsem, kdovíjak se ti bude líbit," žasl Larry. "Procestoval celý svět. Byl dokonce i v Indii. A dovede vyprávět nejfantastičtější příběhy."

"Pro mě za mě si může klidně cestovat dál," řekla maminka. "A ty příběhy, co vypráví, se mi vůbec fantastické nezdají."

Kapitánu Creechovi se však v novém "kotvišti", jak říkal naší vile náramně zalíbilo a chodil k nám každou chvíli. Jak jsme brzy postřehli, přicházel většinou k jídlu a už z dálky volal: "Ahoj! Jestlipak můžu na palubu a trochu si s váma poklábosit?" Měl to k nám dobré dva kilometry olivovými háji, takže jsme mu jen těžko mohli to potěšení odepřít, a maminka odběhla vždycky s dopáleným bručením do kuchyně, zředila trochu polévku a pokrájela párky, aby zbylo i pro kapitána Creeche. Kapitán nás na oplátku zahrnoval příběhy z námořnického života a jmény všech exotických míst, která navštívil. Z křivé pusy vábivě zaznívala jména, která jsem zatím znal jenom z map. Trincomalee, Darwin a Durban, Buenos Aires, Wellington a Kalkata, Seychely a Přátelské ostrovy. Na celé zeměkouli nebylo zřejmě místo, kam by se byl nedostal. Svá vyprávění prokládal dlouhými a neobyčejně vulgárními námořnickými písněmi a popěvkami, které byly biologicky tak náročné, že jim maminka naštěstí nerozuměla.

A pak přišel ten nezapomenutelný den, kdy se k nám kapitán Creech dostavil nikým nepozván k svačině, právě když jsme hostili spíš z povinnosti než z náboženského zanícení místního anglikánského pastora a jeho manželku. K našemu úžasu se kapitán Creech choval výborně. Vyměnil si s pastorem názory na mořské hady a výšku příbojových vln a paní pastorové vysvětlil rozdíl mezi zeměpisnou délkou a šířkou. Choval se přímo vzorově a byli jsme na něj téměř hrdi, když tu ke konci návštěvy zavedla paní pastorová rafinovaně řeč na své děti. Dovedla se o nich bavit donekonečna, člověk by skoro řekl, že snad jediná na světě přivedla na svět potomky a ještě neposkvřněně počaté. V desetiminutovém monologu nám vylíčila, jak neuvěřitelně inteligentní jsou její dětičky, a pak se na chvíli odmlčela a upila trochu čaje.

"Já už jsem na děláni dětí moc starý," poznamenal kapitán Creech.

Paní pastorová zalapala po dechu.

"Ale jak to tak zkouším," pokračoval kapitán s uspokojením, "užiju přitom plno legrace."

Čajový dýhánek se věru zvlášť nevydařil.

Brzy nato se objevili jednoho dne před naší vilou Donald a Max.

"Mutinko," volal Max. "My vás chtěla unést."

"Uděláme si krásný výlet na plachetnici," hlásil Donald. "Senzační nápad. Samozřejmě že na něj přišel Max."

"Výlet na plachetnici?" podivila se maminka. "Ale kam?"

"Kolem ostrova," řekl Max a rozpřáhl dlouhé paže, jako by objímal celý svět.

"Ale já myslel, že nedovedete plachtit," poznamenal Leslie.

"To ne. To my nedovedla. Plachtit bude Larry," oznámil vítězoslavně Max.

"Larry?" zeptal se nevěřicně Leslie. "Ten přece nemá o lodích ani páru."

"I má," vážně ho ujišťoval Donald. "Má. Je to už hotový mořský vlk. Bere hodiny u kapitána Creeche. A

kapitán jede také, jako posádka."

"Pak je to všechno jasné," řekla maminka. "S tím nechutným dědkem na žádný výlet nepojedu a zvlášť za takového nebezpečí, když loď má řídit Larry!"

Všichni dělali, co mohli, aby ji přemluvili, ale maminka zůstala neoblomná. Nakonec svolila aspoň k tomu, že ostatní členové rodiny zajedou autem přes ostrov, sejdou se s posádkou v určité zátce, udělají si piknik, a jestli bude dost teplo, vykoupají se.

Vyjížděli jsme v zářivém jasném ránu a všem se zdálo, že počasí bude ideálně přát plachtění i pikniku, ale když jsme dorazili na druhou stranu ostrova a začali rozbalovat zásoby, měli jsme najednou pocit, že se snad blíží sirocco. Seběhli jsme s Theodorem olivovým hájem až na břeh zátoky. Moře ztěmňelo do chladné ocelové šedi a vítr natáhl přes modrou oblohu několik bílých, jakoby naškrobených mraků. A tu se nad mořem před námi najednou objevily tři vodní hadice a začaly se svíjet a kroutit na obzoru jak krky nějakých předhistorických nestvůr. Nakláněly se a pohupovaly, zatančily nám s labutím půvabem po obzoru a zase zmizely.

"Podívejme se," řekl Theodor, který sledoval s velkým zájmem tento jev. "Tři jsem ještě pohromadě neviděl. Opravdu pozoruhodné. Všiml sis... ehm... jak se pohupovaly jedna jak druhá... skoro jak zvířata ve stádu?"

Zalitoval jsem, že jsme je neviděli z větší blízkosti.

"Hm," řekl Theodor a prohrábl si palcem vousy. "Myslím, že o bližší seznámení... ehm... s těmihle vodními sloupy není co stát. Vzpomínám si, jak jsem byl kdysi v Makedonii a jeden takový sloup se, ehm, vyvalil na břeh. Zpustošil pobřeží asi na dvě stě metrů do šířky a na čtvrt kilometru do délky, čímž chci říct do vnitrozemí. Vyvrátil i hodně vysoké olivy a menší polámal jak sirky. A na místě, kde se konečně zlomil, prosákla půda tunami slané vody, takže se už vůbec nehodila k obdělávání."

V tu chvíli k nám přiběhl Leslie a ptal se: "Poslyšte, viděli jste ty obrovské vodní sloupy?"

"Ano, jsou velmi pozoruhodné," přisvědčil Theodor.

"Maminka je hrozně vyděšená," řekl Leslie. "Je přesvědčená, že se valí rovnou na Larryho."

"Takové nebezpečí mu myslím nehrozí," řekl Theodor. "Na to mi připadají moc daleko."

Než jsme se usadili v olivovém háji na břehu zátoky, bylo už docela jasné, že se na nás žene jedno to nenadálé a prudké sirocco, jaká tak často vanou v téhle roční době. Vítr bičoval olivy a rozvířil v zátce prudké vlnobití s bílými hřebeney.

"Měli bychom jet radši domů," navrhoval Leslie. "Copak je to nějaká zábava, dělat si piknik v takovém nečase?"

"Teď se nemůžeme vrátit, miláčku," namítala maminka. "Slíbili jsme Larrymu, že se tady s ním sejdeme."

"Jestli mají jen trochu rozumu, přistanou někde jinde," minil Leslie.

"Nijak jim nezávidím, že jsou v tomhle na moři," řekl Theodor a zadíval se na vlny narážející do skalisek.

"Proboha, doufám jen, že se jim nic nestane," bědovala maminka. "Larry nemá opravdu žádný rozum."

Čekali jsme ještě hodinu a maminka byla každou minutu vyděšenější. Potom si Leslie vylezl na nedaleký ostroh a vrátil se ze zprávou, že plachetnice je už vidět.

"Je doopravdy div, že se dostali tak daleko," řekl. "Přid' jim lita ze strany na stranu a při každém křížování se motají kolem dokola."

Konečně zamířila plachetnice do úzkého ústí zátoky a bylo už vidět, jak se po ní potácejí Donald s Maxem, skupou za lana a za plachtu a Larry s kapitánem Creechem jak třímají kormidlo a zřejmě povolávají různé rozkazy. Se zájmem jsme sledovali, jak se loď blíží.

"Doufám, že nezapomněli na útes," poznamenal Leslie.

"Na jaký útes?" zeptala se zděšeně maminka.

"Tamhle, co vidíš tu bílou vodu, je zatraceně velikej útes," řekl Leslie.

Spiro stál vedle nás a zamračeně zíral do moře jak temný Buddha.

"Mně se to nechce líbit, pane Leslie," zašeptal chraptivě. "Moc se mi nezdá, že by s tou lodí uměli zacházet."

"Ach bože," naříkala maminka. "Proč jsem jim to jen dovolila?"

V té chvíli se událo současně několik věcí. Jak jsme se dověděli později, došlo k nim proto, že Donald s Maxem neporozuměli pokynům, a místo co by skasali jednu plachtu, ještě ji vytáhli. Do plachet se znenadání opřel jakýsi bludný závan větru, až se mocně naduly. Ráhno se přesmeklo k druhému boku s ohlušujícím zapraščením, které dolehlo až ke břehu, a smetlo z paluby Maxe. Plachetnice se převrátila skorem až na bok a hnána náporu větru řítila se přímo k útesu, kde se na okamžik vztyčila do výšky a pak, jako by se slitovala nad všemi ubožáky na palubě, se vyčerpaně položila na bok. Rázem zavládl zmatek.

"Proboha! Proboha!" volala maminka a musela se rychle posadit na kořen olivy. Margo propukla v usedavý pláč, mávala rozčileně rukama a křičela: "Vždyť oni se utopí! Utopí se!" Já se Spirem a Lesliem jsme se rozeběhli ke břehu zátoky. Moc jsme tam platní nebyli, protože jsme neměli po ruce jedinou loďku, kterou bychom mohli spustit na vodu a přispěchat tonoucím na pomoc. Za chvíli jsme však už viděli, jak se čtyři zkušené námořníci odrážejí od vraku plachetnice a plavou ke břehu a Larry s Donaldem vlekou zřejmě vodou kapitána Creeche. Rychle jsme se s Lesliem a se Spirem svlékli a vrhli se do moře. Voda byla ledově studená a vlny mnohem silnější, než bych byl čekal.

"Není vám nic?" křičel Leslie, jak se k nám blížila flotila trosečníků.

"Kdepak," volal Max. "My byla jako rybičky."

Po čele se mu táhl přes deset centimetrů dlouhý šrám a krev se mu řinula po obličejí a po kníru. Larry si potloukl a poškrábal jedno oko a teď mu rychle natékalo. Obličej kapitána Creeche, který se pohupoval mezi Larrym a Donaldem, nabyl jakéhosi podivně nachového odstínu asi jak zrající švestka.

"Pomozte nám s kapitánem," volal Larry. "Teprve když spadl do vody, se mi blbec jeden stará přiznal, že

vůbec neumí plavat."

Popadli jsme se Spirem a Leslieem kapitána Creeche a vystřídali uštvaneho Donalda a Larryho při záchranných pracích. Museli jsme skýtat úchvatný pohled, když jsme tak vrávorali celí udýchaní mělčinou a škrábali se na břeh. Leslie se Spirem podírali z obou stran kapitána Creeche, pod kterým se pořád podlamovala kolena.

"Ahoj, vy tam!" volal kapitán na maminku. "Ahoj, má zínko!"

"Podívejte se na Maxovu hlavu!" ječela Margo. "Vždyť on nám ještě vykrvácí!"

Dopotáceli jsme se do stínu olivového háje, a zatímco maminka s Margo a Theodorem rychle ošetřovali Maxovi hlavu a Larrymu oko, položili jsme pod jednu olivu kapitána Creeche, který se zřejmě ani neudržel na nohou.

"Konečně přistav! Však já z vás, kluci, ještě udělám námořníky!"

Když jsme se teď na něj stačili trochu blíže podívat, bylo nám úplně jasné, že je namol.

"Ty mě ale skutečně dokážeš rozhněvat, Larry," řekla maminka. "Vždyť jste se mohli všichni utopit!"

"Já za to nemohl," hájil se Larry pobouřeně. "Dělali jsme všechno, co nám řekl kapitán. Jenomže Donald s Maxem zatáhli za špatná lana."

"Ale jak si od něj můžete nechat radit?" zlobila se maminka. "Vždyť je opilý."

"Když jsme vyjížděli, ještě opilý nebyl," tvrdil Larry. "Zřejmě měl někde na lodi tajné zásoby. Opravdu, když se nad tím zamyslím, tak se mi zdá, že mizel nějak moc často v kajutě."

"Nevěř mu, ó krásná dívko," zapěl kapitán Creech třaslavým barytonem. "Sladce byt' zní jeho slova, jednou k ránu opustí tě, co ti zbyde - pláč a dítě."

"Nechutný dědek," pohoršila se maminka. "Skutečně, Larry, velmi se na tebe zlobím."

"Napijte se, chlapi moji!" volal kapitán Creech chraptivě a mával na rozčuchaného Maxe a Donalda. "Bez truňku daleko nedoplujete!"

Konečně jsme se jakžtakž osušili, vyždímali všem šaty a celý roztřesení zimou jsme zamířili do kopce k autu.

"Co si počneme s plachetnicí?" ptal se Leslie, neboť majitele, Donalda a Maxe, osud lodi zřejmě nijak zvlášť nevzrušoval.

"Zastavíme se v sousední vesnici," řekl Spiro. "Znám tam jednoho rybáře a ten už se o ni postará."

"Víte, kdybychom s sebou měli něco na povzbuzení, potřeboval by to myslím nejvíc Max," řekl Theodor. "Je docela možné, že utrpěl po takové ráně otřes mozku."

"Ale jistě, vzala jsem s sebou trochu brandy," vzpomněla si maminka a zalovila v autě.

Vytáhla láhev a kalíšek.

"Děvče mé milené," zahlaholil kapitán Creech a utkvěl nejistým pohledem na láhvi. "Zrovna tuhleto medicínu mi nařídil doktor."

"Vy nedostanete ani kapku," řekla maminka. "To je pro Maxe."

Museli jsme se stěsnat v autu, jak se jen dalo, posadit se jeden druhému na klín a nechat co nejvíc místa Maxovi, který začal dostávat hrozivě olovenou barvu a prudce se třásl. Maminka se k svému rozhořčení volky nevolky octla hned vedle kapitána Creeche.

"Posadte se mi na klín," zval ji kapitán pohostinně. "Jen se hezky posadte, aspoň se trochu pomuckáme a nebude nám tak zima!"

"Ani nápad!" pravila maminka upjatě. "To si raději sednu na klín Donaldovi."

Jak jsme přejížděli cestou k městu ostrov, obšťastnil nám kapitán Creech osobitou verzí několika námořnických písní. Celá rodina se proto zuřivě hádala.

"Larry, buď tak laskav a zaraž mu ty písničky," žádala maminka.

"Jak mu je můžu zarazit? Ty sedíš vzadu, tak si ho umlč sama."

"Je to přece tvůj přítel," připomínala maminka.

"Kolik může krmit děcek, když má jenom jeden cecek, parchant malej jak má sát, fotbal, ragby jednou hrát?"

"Já bych tě nejradši zabila, ty hnusný starý sprostáku!" rozčilovala se maminka.

"Všechno to vlastně zvorál Larry," řekl Leslie.

"Nic jsem nezvorál," hájil se Larry rozhořčeně. "Co ty víš, když jsi u toho nebyl? Myslíš, že je to lehké, když na tebe někdo huláká, abys strhl kormidlo k návětrí, nebo jak se to vůbec říká, a nad hlavou ti řve vichřice jako pominutá?"

"Znal jsem jednu mladou dámu z Chichesteru," poznamenal procítěně kapitán Creech, "co zahejbala osrdím i svatejch na mostě."

"Já lituju jenom chudáčka Maxe," řekla Margo a soucitně se na Maxe zadívala.

"Ten si vůbec slitování nezaslouží," řekl Larry, kterému už oko skoro zmizelo a nabylo výrazně lesklé černé barvy. "Všechno to zavinil sám, cvok jeden. Dokud nevytáhl tu plachtu, ovládal jsem loď výborně."

"Však ty taky nejsi žádný námořník," vmetla mu Margo. "Jinak bys mu neříkal, aby ji vytahoval."

"O to právě jde," odsekl Larry. "Nic takového jsem mu neříkal. Vytáhl ji klidně sám od sebe."

"Když tehdy vyplula ta stará dobrá Venuše," spustil kapitán Creech, jehož repertoár byl zřejmě nevyčerpatelný.

"Teď se mi tády nehádejte," žádala maminka. "Hrozně mě bolí hlava, a čím dříve se dostaneme do města, tím lépe."

Konečně jsme dorazili do města, vysadili Donalda a Maxe u jejich hotelu a pořád ještě prozpěvujícího kapitána Creeche u hotelu, kde bydlel on, a celí prostydli, promáčení a roztrpčení jsme jeli domů. Druhý den ráno jsme dojížděli snídani na verandě v značně sklíčené náladě. Larryho oko se zbarvilo do ohnivých odstínů západů slunce, jaké by snad dokázal zachytit jen Turnerův štětec. A vtom se přihnal svým autíčkem Spiro, zdaleka už hlasitě troubil a všichni

psi se před ním hnali a snažili se mu zakousnout do pneumatik.

"Kdyby alespoň Spiro nenadělal vždycky, když přijede, tolik rámusu," postěžovala si mrzutě maminka.

Spiro si to přidusal na verandu a pozdravil nás jako každé ráno.

"Dobré jitro, paní Durrellová, dobré jitro slečno Margo, dobré jitro, pane Larry, dobré jitro, pane Leslie, dobré jitro, pane Gerry. Tak copak dělá oko, pane Larry?" zeptal se a zkroutil obličej do soucitného zachmuření.

"Jak to vypadá, budu nejspíš do smrti chodit s bílou holí," odpověděl mu Larry.

"Mám pro vás nějaký dopis," oznámil Spiro mamince.

Maminka si nasadila brýle a psaní otevřela. Napjatě jsme čekali, co se bude dít. Vtom zrudla maminka jako pivoňka.

"Taková drzost! Taková opovázlivost! Ten starý nechutný sprosták! Opravdu, něco takového jsem jakživ neslyšela!"

"Co se proboha stalo?" ptal se Larry.

"Ten hnusný starý netvor, ten Creech!" volala maminka a mávala před Larrym dopisem. "A za to můžeš jenom ty, tys ho k nám přivedl!"

"Co jsem zas provedl?" nechápal Larry.

"Ten starý odporný sprosták se mi opovází dělat návrhy!" rozhořčovala se maminka.

Kolem stolu se na chvíli rozhostilo ušaslé ticho, jak jsme se snažili pochopit tak pozoruhodnou zprávu.

"Návrhy?" zeptal se Larry opatrně. "Zřejmě nemravné, vid'?"

"Kdepak, nic takového," odpověděla maminka. "Požádal mě o ruku. Píše, jaká jsem prý rozkošná milá ženuška, a samé podobné sentimentální žvásty."

Celá rodina, jednou zas naprosto jednotná, se opřela v židlích a rozesmála se, až všem tekly slzy z očí.

"Na tom není nic k smíchu," řekla maminka a rozzlobeně dupala po verandě. "Musíte něco podniknout."

"Probaha," řekl Larry a utíral si oči. "Něco tak báječného se nám už léta nestalo. Nejspíš z tebe chce udělat počestnou ženu, když si před tebou svlíkl kalhoty, jak si je musel včera vyždímat."

"Nesměj se," okřikla ho maminka rozzlobeně. "Není na tom pranic směšného."

"Vídím to už před sebou jak na obraze," zahoroval Larry. "Ty kráčíš v bílém mušelínu, my s Lesliem v cylindrech tě přivádíme do kostela, Margo tě provází jako družička a Gerry coby páže. Opravdu dojemná scéna. Jenomže kostel bude určitě nabitý obstarožními zdrcenými prostitutkami, které se budou ještě v poslední chvíli snažit zabránit sňatku a taky budou vědět proč."

Maminka se po něm rozezleně podívala.

"Když jde o skutečně vážnou krizi, nejste mi vůbec k ničemu, děti," řekla dopáleně.

"Ale mami, víš, jak by ti to slušelo v bílém?" hihňala se Margo.

"Kde ses rozhodla trávit líbáanky?" ptal se Larry. "Nejkrásněji je teď prý na Capri."

Maminka ho však neposlouchala. Obrátila se k Spirovi a od hlavy k patě z ní vyzařovala naprostá rozhodnost. "Spiro, řekněte kapitánu Creechovi, že má odpověď zní ne! a že ho žádám, aby již nikdy nevkročil do tohoto domu."

"Ale nebuď tak nepřející, mami," namítl Larry. "My děti přece potřebujeme tatínka."

"A z vás ať se o tom nikdo už ani slovíčkem nezmíní," obrátila se na nás rozzuřeně maminka. "Nepřipustím, aby mé jméno bylo spojováno s tím... s tím hnusným vyvrhelem."

Tak se stalo, že jsme už kapitána Creeche nikdy neviděli. Událostí, o níž jsme ještě dlouho mluvili jako o maminčině veliké lásce, však začal slibně celý další rok.

Mluvicí hlava

Léto dýchlo na ostrov žárem, jak když se otevře obrovská pec. Ani ve stínu oliv se neudrželo trošičku chládku a nepřetržitý pronikavý křik cikád jako by každým horkým modrým polednem ještě zesílil a zdůrazněl. Vody v rybníčkách a příkopech ubývalo a bahno po krajích bylo zubaté jak jpila a v prudkém slunci praskalo a krabátilo se. Moře leželo nehnuté a tiše jako žok hedvábí a na mělčině byla tak teplá voda, že se jí člověk ani neosvěžil. Chtěl-li jsem se jenom trošičku zchladit, musel jsem zaveslovat daleko na hloubku, spolu se svým odrazem na vodě jako jediný pohyblivý bod široko daleko, a pak si vyskočit z loďky. Bylo mi přitom, jak když se nořím do oblohy.

Nastala doba motýlů a mūr. Za dnů jsem vídal na stráních, z nichž žhavé slunce jako by vysálo poslední kapku vláhy, veliké pomalé otakárky, elegantně a mihotavě se třepetající od keře ke keři, babočky, rozpálené žárem a touhou skorem jak žhavé uhlí, poletující rychle a hbitě od květiny ke květině, bělásky, žlutásky a citrónové žluté a oranžové žlutásky řešetlákové bzučící sem a tam na pocuchaných křídlech. V trávě s mručením poletovali soumráčníci, podobní hnědým chlupatým letadýlkům, a na třeptivých destičkách sádry posedávaly babočky admirálové, pestrobarevné jak hrst laciné bižuterie, a rozvíraly a svíraly křídla, jako by umíraly vedrem. Lampy se v noci měnily v rušné metropole, v kterých se to jen hemžilo mūrami, a růžoví gekoni na stropě s velkýma očima a plochými prsty se jich tak napolykali, že už se skoro nemohli hnout. Kde se vzali tu se vzali, přilétávali do pokoje zelení a stříbrní lyšajové oleandroví a zmámení láskou se vrhali proti lampě a naráželi do ní s takovou silou, div neroztřístili sklo. Komínem nám padali do domu rezavě a černě žíhaní lyšaji smrtihlavové s děsivou lebkou a zkříženými hnáty vyšitými na plyšovém kožíšku na hrudi, a jak leželi na roštu, třepetali se a škubali a pískali přitom jak myši.

Nahoře na stráních v širokých porostech vřesu, spáleného a prohřátého sluncem, se plížili hadi, želvy a ještěrky a v zeleném listí myrt visely kudlanky nábožné a pomalu, zlověstně se pohupovaly ze strany na stranu. Život na těchto úbočích se dal nejlépe zkoumat odpoledne, ale tehdy bylo i největší vedro. Slunce bušilo člověku do hlavy a spečená země páčila do nohou v sandálech jako na pekáči. Kňourek a Fousek se báli horka jako čert kříže a nikdy mě

odpoledne neprovázeli, ale Roger, neúnavný badatel v oboru přírodních věd, mi věrně šlapal po boku, funěl a pořád polykal sliny, které mu tekly z tlamy.

Zažili jsme spolu mnohá dobrodružství. Jednou jsme úplně uchváceně pozorovali dva ježky, kteří se zpili pod obraz spadánými napůl zkvašenými hrozny a pak se motali kolem dokola, bojovně se po sobě sáпали, ječivě vykřikovali a škytali. Jindy jsme se zas dívali na liščí mládě, rezavé jako podzimní listí, které objevilo ve vřesu svou první želvu. Želva se po svém flegmatickém způsobu skryla do krunýře a zůstala zavřená jako v kufříku. Lištička však ještě stačila postřehnout její pohyb a s nastraženými ušima ji opatrně obcházel. Protože byla ještě mládě, rychle šťouchala packou želvu do krunýře a potom honem uskočila, než se jí dostane odvety. Pak si lehla a pár minut želvu pozorovala s hlavu položenou mezi packami. Po chvíli dost ostražitě vyskočila a po několika bezvýsledných pokusech uchopila konečně želvu do tlamy a se vztyčenou hlavou s ní hrdě odklusala vřesem. Tady na stránkách jsme také pozorovali, jak se z vajíček s blanitou jemnou skořápkou líhnou maličké želvičky, hubeňoučké a scvrklé, jako kdyby jim už při narození bylo tisíc let, a tady jsem také poprvé viděl na vlastní oči, jak hadi tančí při páření.

Seděli jsme s Rogerem pod velkým myrtovým keřem, který nám skýtal aspoň trošičku stínu a úkrytu. V nedalekém cypřiši jsme vyplašili jakéhosi dravce a teď jsme trpělivě vyčkávali, až se vrátí, abychom si ho mohli určit. Najednou jsem asi tři a půl metru od místa, kde jsme se krčili, zahlédl dva hady, jak se proplétají hnědou pavučinou vřesových stonků. Roger se hadů bál, a tak jen ustrašeně zakňučel a sklopil uši. Prudce jsem mu pošeptal, aby byl zticha, a díval jsem se, co hadi podniknou dál. Jeden se zřejmě plazil hned za druhým. Že by ho pronásledoval a chtěl ho sežrat? Vyklouzli z vřesu do několika trsů trávy sežehlé sluncem doběla a ztratili se mi z očí. Proklínal jsem svou smůlu a chtěl jsem si opatrně přesednout někam, odkud bych je zas uviděl, když tu se mi objevili na celkem otevřeném prostranství.

Had, který se plazil první, se zastavil, a druhý si vklouzl vedle něho. Chvilku tak zůstali ležet a pak začal druhý had zkusmo očichávat první hlavu. Usoudil jsem, že první je nejspíš samička, a druhý, který se plazil za ní, její druh. Narážel jí dál hlavou do hrdla, až konečně pozvedla trochu hlavu a krk ze země. V této pozici úplně ztuhla a samec o kousek couvl a pozvedl také hlavu. Zůstali takto nehnuté ležet a dlouho se na sebe upřeně dívali. Potom se samec pomalu přiblížil k samičce, otočil se jí kolem těla a oba se vztyčili, co nejvýš mohli, aby se nepřevrátili, propletení jak svačec. Znovu na chvilku znehybněli a pak se začali pohupovat jako dva zápasníci, kteří se snaží vystrčit jeden druhého z ringu, mrskali ocasy a zachytávali se jimi o kořínky okolní trávy, aby se lépe vzepřeli. Najednou si lehli na bok, spojili se zadními konci těla a pářili se tam na slunci spletení jako konfety na karnevalu.

V té chvíli povstal Roger, který sledoval se vzrůstajícími obavami mé zaujetí pro hady, a než jsem ho stačil zarazit, řádně se oklepal, čímž mi dal jasně najevo, že co jeho se týče, mohli bychom se konečně hnout. Hadi naneštěstí ten pohyb postřehli. Chvilku sebou škubali v jediné spleti, kůže se jim blýskala na slunci, a pak se samička vyprostila ze samečkovy sevření, rychle zamířila do útočiště vřesu a samce, který k ní pořád ještě byl připoután, vlekla za sebou. Roger se po mně podíval, potěšeně si odfrkl a zavrtěl krátkým ocáskem. Já se však na něj moc zlobil a nevybíravě jsem mu to sdělil. Vysvětlil jsem mu, že ani jemu by nebylo milé, kdyby ho někdo přepadl při četných námluvách s fenkou a potupně odvěkl z hnízdečka lásky.

S létem se sjeli na ostrov po celých hordách cikáni, aby pomohli se sklizní, a ukradli mezitím, co se dalo. Vidál jsem je, jak s očima jak trnky, temnou pleť, opálenou sluncem skoro dočerna, nečesanými vlasy a šaty rozedranými na cáry putují v rodinných skupinkách po bílých prašných silnicích na oslech nebo na mírných, jak kaštaný lesklých ponících. V jejich táborech panoval vždycky kouzelný nepořádek, nad ohněm bublalo na deset hrnců a v každém se vařilo něco jiného, ve stínu špinavých přístřešků seděly na bobku stařeny, držely v klíně hlavičky malých dětí a pečlivě jim vybíraly vši a odrostlejší děti, otrhané jak listí pampelišek, se zatím s vřiskotem válely v prachu a hrály si. Mužští, kteří si někde sehnali práci, si pilně hleděli díla. Jeden třeba kroutil a svazoval pestrobarevné balónky, až mu na protest skřípěly a vytvářely zvláštní zvířecí tvary. Jiný cikán, zřejmě hrdý majitel stínového divadélka, si přešetřoval křiklavě nabarvené lepenkové loutky a nacvičoval s nimi různé sprostárníčky a dvojsmyslnosti. Hezké mladé ženušky, které míchaly jídlem v hrncích anebo pletly ve stínu, byly jeho představením úplně nadšené a smály se na celé kolo.

Vždycky jsem se chtěl s cikány sblížit, ale byli dost plaší a nepřátelští a nesnášeli se zvlášť ani s Řeky. Na první pohled jsem jim byl podezřelý už tou svou světlou kšticí, vyrudlou sluncem skoro doběla, a modrými očima a pustili mě sice do tábora, ale nikdy se ke mně nechovali dost srdečně a nevyprávěli mi jako zdejší venkované o svém soukromém životě a plánech. Přesto však právě cikáni nepřímo způsobili pořádný poprask v naší rodině. Já v tom byl tentokrát zcela nevině.

Stalo se to ke konci zvlášť perného letního odpoledne. Měli jsme za sebou s Rogerem pár kuršných hodin, kdy jsme honili po vyprahlé kamenné hradbě velkou a nemálo rozhořečnou užovku. Jen jsme rozebrali kus zdiva, had se plavně přesunul o kus dál, a sotva jsme stačili zbouranou část hradby zase postavit, museli jsme po něm dobrou hodinu pátrat v nepřehledném kamení. Nakonec jsme si museli přiznat porážku a vraceli jsme se domů k svačině, žizniví, zpocení a celí zaprášení. Když jsme zahýbali do zátáčky na silnici, nahlédl jsem do malého údolíčka a spatřil dvě postavy, které mi na první pohled připadaly jako muž s výjimečně velkým psem. Podíval jsem se však ještě pozorněji a zjistil k svému úžasu, že je to muž s medvědem. Tak mě to překvapilo, až jsem mimoděk vykřikl. Medvěd se postavil na zadní nohy a podíval se po mně a jeho pán rovněž. Chvilí si mě upřeně prohlíželi a pak mi muž ledabyly zamával na pozdrav a vrátil se zase ke své práci. Rozkládal si právě pod jednou olivou svůj majeteček a medvěd se znovu posadil na bobek a se zájmem ho pozoroval. Celý nadšený jsem rychle sbíhal ze stráně. Slyšel jsem, že v Řecku jsou medvědi, kteří dovedou tancovat, ale ještě jsem žádného neviděl. Samozřejmě že jsem si takovou příležitost nechtěl nechat ujít. Když jsem přiběhl blíž, hlasitě jsem medvěďáře pozdravil a ten se obrátil od svého zpřeházeného majetku a docela slušně mi odpověděl. Viděl jsem, že je to doopravdy cikán, s temnými divokými očima a modročernými vlasy, ale vypadal mnohem blahobytněji než většina jeho druhů, neboť měl docela slušně udržované šaty a na nohou střevice,

což bylo tehdy známkou jisté důstojnosti i mezi venkovany.

Zeptal jsem se ho, jestli můžu až k nim, protože medvěd měl sice kožený náhubek, ale nebyl uvázaný.

"Jen pojď!" zval mě cikán. "Pavlo ti nic neudělá. Ale psa s sebou neber."

Otočil jsem se na Rogera a vyčetl z jeho pohledu, že při vši své statečnosti nenachází v medvědovi nižádné zalíbení a zůstává se mnou jedině z pocitu povinnosti. Poslal jsem ho raději domů a Roger se po mně vděčně podíval, odklusal nahoru do kopce a snažil se dělat, jako by neměl nejmenší tušení, co se tu vlastně děje. Přes všechno cikánovo ujišťování, že Pavlo je úplně neškodný, přibližoval jsem se k němu se vši obezřelostí, protože byl sice ještě docela mladý, ale když se postavil na zadní, o dobrých čtyřicet čísel mě převyšoval a na každé své široké chlupaté tlapě měl strašlivou řadu lesklých drápů, kterými by jistě dokázal rychle seknout. Ted' seděl na zadku, trošičku supěl a pokukoval po mně drobnýma mžourajícím hnědýma očima. Vypadal jako velká hromada oživlých zcuchaných chaluh. Pro mne však to bylo v té chvíli nejbáječnější zvíře, jaké jsem v životě viděl, a začal jsem ho obcházet a ze všech stran si prohlížet jeho dokonalý zjev.

Majitele jsem zahrnul nesčetnými dychtivými otázkami. Jak starý je ten medvěd? Odkud ho má? A co s ním vlastně dělá?

"Tancuje, aby se uživil a mě taky," odpověděl cikán očividně pobaven mým nadšením. "Počkej, já ti ho předvedu."

Sebral hůlku zakončenou malým háčkem a zaklesl ji do kroužku v medvědově koženém náhubku.

"Tak pojď si zatancovat s tátou," vyzval ho.

Medvěd se jediným rychlým pohybem zvedl na zadních nohách. Muž před ním luskal prsty, pohvizdoval si jakousi tklivou melodii a začal šoupat nohama v jejím rytmu. Medvěd se otáčel spolu s ním. Šourali se spolu v pomalém důstojném menuetu mezi ostré modrými bodláky a uschlými stonky kopíčků. Byl bych je pozoroval donekonečna. Muž však dohvízdal svou melodii a medvěd si jakoby ze zvyku usedl na všechny čtyři a kýchl.

"Bravo!" pochválil ho tiše cikán. "Bravo!"

Nadšeně jsem jim zatleskal. Jakživ jsem ještě neviděl takového medvěda, jako je Pavlo, prohlásil jsem se vši vážností. Nesměl bych si ho aspoň pohladit?

"Ten si nechá líbit všechno," odpověděl mi cikán se smíchem, jak vytahoval hůlku z medvědova náhubku. "Je to hotový moulá. Neublížil by ani zloději, který by ho chtěl okrást o žrádlo."

Na důkaz svých slov začal škrábat medvěda po zádech a Pavlo namířil hlavu k obloze a chraptivě rozkošnický mručel. Postupně se ve své blaženosti dočista rozplácl na zemi, až vypadal skoro jak předkožka z medvědí kůže.

"Moc rád se nechá lechtat," vysvětloval mi cikán. "Pojď si ho taky polechtat."

Další půlhodinka pro mne znamenala hotové blaženství. Lechtal jsem medvěda a ten si spokojeně pobrukoval. Prohlédl jsem si jeho obrovské drápy a uši i malá jasná oka a medvěd si to dal všechno líbit, jak kdyby tvrdě spal. Potom jsem se mu opřel o mohutné teplé tělo a začal se domlouvat s jeho majitelem. V hlavě se mi líhl vynikající plán. Rozhodl jsem se, že tenhle medvěd musí být můj. Psi i má ostatní zvířata si na něj jistě brzy zvyknou a budeme si všichni pospolu vesele tančit po stráních. Přesvědčil jsem sám sebe, že celá rodina by připojila radost, kdybych jí přivedl tak inteligentní zvířátko. Nejdřív však musím chlapíka trochu zpracovat, aby se s ním dalo smlouvat. S místními venkovany se muselo handrkovat pěkně nahlas, dlouho a pracně. A tohle je navíc cikán, a co nevědí cikáni o smlouvání, to by se asi vešlo do maličkého žaludu. Na druhé straně se mi medvěďák zdaleka nezdál tak nemluvný a zamlklý jako ostatní cikáni, s kterými jsem se zatím setkal, a pokládal jsem to za dobré znamení. Zeptal jsem se ho, odkud přichází.

"Zdaleka, zdaleka," odpověděl, přikryl si své věci odřenou plachtovinou a vytřepal si pár ošuntělých dek, které mu zřejmě měly sloužit za lože. "Včera večer jsme přistáli v Lefkimi a od té doby už putujeme s Pavlem a hlavou pěšky. To víš, Pavla nechtěli nikde pustit do autobusu, všude se ho báli. A tak jsme si včera ani nezdržimli, ale dneska se vyspíme tady a zítra už nějak dojdeme do města."

Upoután jeho odpovědí jsem se ho začal vyptávat, jak to myslí, že šel z Lefkimi "s Pavlem a hlavou."

"S mou hlavou, samozřejmě," odušil. "S mou malou mluvící hlavou." Sebral ze země hůlku na pohánění medvěda, šibalsky se na mě usmál a hodil ji na hromádku věcí pod plachtou.

Vytáhl jsem z kapsy šortek rozdrolené zbytky čokolády a pilně jsem krmil medvěda, který schlamstl se zálibným funěním a slintáním každý kousíček. Přitom jsem se přiznal cikánovi, že vůbec nechápu, o čem to mluví. Sedl si přede mne na bobek, zapálil si cigaretu a pozoroval mě temnýma očima, zlovolnýma jak oka ještěrky.

"Mám s sebou hlavu," řekl a ukázal palcem na hromádku svých věcí. "Živou hlavu. Mluví a odpovídá na otázky. Je to největší div světa."

Z téhle odpovědi jsem byl celý pryč. Snad tím nemyslí hlavu bez těla? ptal jsem se.

"To se ví že bez těla. Čistě jen hlavu," řekl cikán a složil před sebou ruce dlaněmi nahoru, jako by držel kokosový ořech. "Sedí si na tyčce a baví se s tebou. Něco takového svět ještě jakživ neviděl."

Ale jak může hlava bez těla zůstat naživu? vyptával jsem se dál.

"V tom je právě to kouzlo," odpověděl mi cikán tajemně. "Čarodějná moc, kterou mi předal můj praprapradědeček."

Byl jsem přesvědčen, že si ze mne dělá legraci, a i když mě rozhovor o mluvící hlavě ohromně zajímal, nechtěl jsem se dát odvést od svého hlavního cíle, okamžitého získání Pavla, který si teď se spokojeným povzdechem vcucl náhubkem poslední kousek mé čokolády. Pozorně jsem si prohlédl jeho pána, který tu přede mnou seděl se zasněným pohledem na bobku, hlavu téměř zahalenou v mračnech kouře. Usoudil jsem, že nejlepší bude uhodit na něj rovnou. A tak jsem se ho bez okolků zeptal, jestli už někdy uvažoval, že by prodal Pavla, a kolik by za něj chtěl?

"Prodat Pavla!" zvolal muž. "Nikdy! Vždyť je skoro jako můj syn!"

Ale co kdyby se dostal k hodným lidem? Kde by ho měli rádi a směl by si celé dny tancovat? Ani to by ho nechtěl prodat? Chlapík se na mě zadumaně podíval a zabafal z cigarety.

"A dal bys za něj dvacet miliónů drachem?" zeptal se a musel se zasmát, jak užasle jsem se na to zatvářil. "Kdo má pole, potřebuje osly, aby mu na nich pracovali," řekl, "a taky se s nimi lehko neloučí. A Pavlo je jako můj osel. Živí svým tancováním sebe i mě, a dokud nebude na tancování moc starý, nerozloučím se s ním za nic na světě."

Trpce mě zklamal, ale viděl jsem, že je neoblomný. Vstal jsem z širokých teplých zad tiše mručícího medvěda a trochu se oprášil. Co se dá dělat, povzdechl jsem si, vidím, že se nedomluvíme. Chápu, že si chce medvěda nechat, ale nedal by mi přece jen vědět, kdyby si to rozmyslel? Cikán vážně přikývl. A kdyby vystupoval ve městě, nevzkázal by mi, kam bych se na něj mohl přijít podívat?

"Samozřejmě," sliboval cikán, "ale určitě ti to poví kdekdo, protože ta moje hlava je ohromná rarita."

Přikývl jsem a podal mu ruku. Pavlo vstal a já ho pohladil po hlavě.

Došel jsem až ke konci údolí a ohlédl se. Muž s medvědem tam stáli vedle sebe. Muž na mě krátce zamával a Pavlo se pohupoval na zadních nohách a s náhubkem vztyčeným vysoko do vzduchu za mnou čenichal, jako kdyby se se mnou loučil.

Šlapal jsem pomalu domů a přemýšlel o cikánovi, o jeho mluvící hlavě i o úchvatném Pavlovi. Co kdybych si někde sehnal medvěda a od malička si je vychoval? Možná že kdybych si dal inzerát do některých aténských novin, tak by se mi to povedlo.

Naši seděli v salónu a popíjeli čaj a já se rozhodl, že se jim svěřím se svým problémem. Avšak sotva jsem vstoupil do pokoje, poklidná idyla se rázem změnila k nepoznání. Margo zaječela, jak když ji na nože bere, Larry si upustil šálek čaje do klína, vyskočil a vrhl se za stůl, Leslie popadl židli a maminka se na mě dívala s nepopsatelným zděšením v tváři. Jakživ jsem ještě nezažil, aby můj příchod udělal na celou rodinu takový dojem.

"Koukej to odvést!" zařval Larry.

"To se ví, koukej tu potvoru odklidit!" křičel Leslie.

"Všechny nás zardousí!" ječela Margo.

"Přineste někdo pušku!" vydechla maminka. "Přineste pušku a zachraňte Gerryho."

Za svět jsem nemohl pochopit, co je to popadlo. Všichni se vytreštěně dívali kamsi za mne. Ohlédl jsem se a tam ve dveřích stál Pavlo a toužebně čenichal ke stolu, na kterém bylo prostřeno k svačině. Láskyplně mě začal očíhávat. Vysvětlil jsem našim, že je to jenom Pavlo.

"Tohle už nesnesu!" chraptivě ze sebe vyřázel Larry. "To už je na mě moc! Po celém baráku plno ptáků a psů a teď ještě medvěd! Kde vlastně ten Gerry proboha myslí, že je? V nějaké zatracené římské aréně?"

"Gerry, miláčku, buď opatrný," řekla mi maminka roztřeseně. "To zvíře vypadá trochu divoce."

"Všechny nás zardousí," zašeptala Margo s naprostou jistotou.

"Jenže já kolem něho pro ty pušky neprojdou," řekl Leslie.

"Nemysli si, že si ho necháš. To ti zakazuju," křičel Larry. "Nestřím, aby nám někdo udělal z domova medvědí doupě."

"Kde jsi ho našel, miláčku?" zajímala se maminka.

"Mně je úplně jedno, kde ho splášil," řekl Larry. "Ihned ho odvede, než nás ta bestie všechny rozdrásá. Ten kluk nemá nejmenší odpovědnost. Nemíním ze sebe udělat křesťanského mučedníka."

Pavlo se postavil na zadních nohách a dlouze funivě zakňučel, čímž jak jsem dobře věděl, chtěl dát jen najevo, že by si s námi moc rád pochutnal na všech těch lahůdkách na stole. Rodina si to však vysvětlila úplně jinak.

"Jú!" zařvala Margo, jak kdyby ji někdo kousl. "On nás chce napadnout!"

"Gerry, dej na sebe prosím tě pozor," naléhala maminka.

"Neručím za sebe, co tomu klukovi udělám," vztekal se Larry.

"Jenom jestli to přežiješ," upozornil ho Leslie. "Drž hubu, Margo, děláš tu ještě větší zmatek. Jenom tu potvoru vyprovokuješ."

"Já si můžu křičet, kdy chci," hájila se Margo rozhořčeně.

Celá rodina se chovala ve svém strachu tak podrážděně, že jsem zatím neměl nejmenší možnost vysvětlit, oč jde. Ted' jsem se o to konečně pokusil. Prohlásil jsem, že Pavlo mi zaprvé vůbec nepatří a za druhé, že je krotký jak pes a neublížil by ani mouše.

"Ani jedné tvé informace nevěřím," řekl Larry. "Ukradls ho někde v mizerném cirkuse. Nejen že nás teď rozpáre, ale ještě nás zavrou za přechovávání kradeného majetku."

"Nerozčiluj se tolik, miláčku," napomenula ho maminka. "Ať nám to Gerry vysvětlí."

"Vysvětlí?" vyltl Larry. "Vysvětlí? Jak může vysvětlit, co tady najednou dělá v salónu všivá medvědí obluda?"

Sdělil jsem našim, že medvěd patří jednomu cikánovi, který má mluvící hlavu.

"Jak to myslíš, mluvící hlavu?" ptala se Margo.

Odpověděl jsem, že jde o hlavu bez těla, která mluví.

"Ten kluk je blázen," řekl s jistotou Larry. "Čím dřív si to dáme úředně potvrdit, tím líp."

Celá rodina zatím ustoupila v roztřesené skupince do nejzazšího kouta pokoje. Rozhořčeně jsem se hájil, že jim říkám jen čistou pravdu, a abych to dokázal, že jim teď předvedu, jak Pavlo tancuje. Sebral jsem ze stolu kousek koláče, zaklesl jsem si prst do háčku v Pavlově náhubku a začal mu poroučet, stejně jak před chvílkou jeho pán. Pavlo se chamtivě zadíval na koláč, pozvedl se na zadních nohách a dal se se mnou do tance.

"Koukněte!" zvolala Margo. "Koukněte! On tancuje!"

"Mně je úplně fuk, jestli si počiná jako celý baletní soubor," řekl Larry. "Chci jen, aby ta potvora rychle

vypadla."

Prostrčil jsem koláč Pavlovi náhubkem a on jej hladově spolykal.

"Je vlastně docela roztomilý," řekla maminka, narovнала si brýle a se zájmem se zadívala na Pavla. "Vzpomínám si, že bratr měl také jednou v Indii medvěda. A moc jsme si s ním vyhráli."

"Ne!" zvolali jako jeden muž Larry s Leslieem. "Medvěda si Gerry rozhodně nenechá."

Vysvětlil jsem jim, že si ho stejně nechat nemůžu, protože mi ho majitel odmítá prodat.

"A to je taky jediné štěstí," řekl Larry. "Co kdybys mu ho teď vrátil, jestli jsi nám už předvedl po celém stole ten svůj kabaret?"

Sebral jsem jako úplatek další kus koláče, znovu provlékl prst kroužkem v Pavlově náhubku a vyvedl medvěda z domu. Na půl cestě k olivovému háji jsem potkal vyděšeného majitele.

"Tady je! Tady je! Rošťák jeden! A já nevěděl, kam se mi ztratil. Jakživ mi neuteče, proto ho ani neuvazuju. Asi jsi mu padl náramně do oka."

Poctivě jsem se mu přiznal, že Pavlo za mnou šel určitě proto, že ve mně viděl dodavatele čokolády.

"Fuj!" ulevil si cikán. "To jsem si ale oddechl! Už jsem se bál, že mi Pavlo utekl do vsi a ještě mě dostane do maléru s policií."

Jen nerad jsem předal Pavla jeho majiteli a díval se za ním, jak se vrací do tábora pod stromy. A pak jsem s rozklepanými koleny zamířil domů, abych stanul tváří v tvář celé rodině. Vůbec jsem za to sice nemohl, že se za mnou Pavlo pustil, ale všechno, co jsem podnikl v minulých týdnech, svědčilo proti mně a dalo mi tenkrát hodně práce, než jsem naše přesvědčil, že v tomto případě nenesu vinu.

Druhý den ráno jsem se poslušně vypravil, jako ostatně den co den, do města za svým učitelem Richardem Kraleuským. Kraleuský byl drobný mužíček s trochu přihřblými zády a velkýma vážnýma jantarovýma očima a prožil si pravé utrpení, jak se tak marně pokouel trochu mě vzdělat. Měl dvě moc příjemné vlastnosti - jednak miloval přírodní vědy (celé podkroví svého domu zasvětil nesmírnému množství kanárů a jiného ptactva) a pak žil, alespoň většinou, v úplně vysněném světě, v němž se vždy pohyboval coby hrdina. Svá dobrodružství mi pak vyprávěl. A vždycky ho v nich provázela bezejmenná hrdinka, prostě jí říkal "dáma".

První polovinu dopoledne jsme věnovali matematice, a protože jsem měl plnou hlavu Pavla, šla mi ještě hůř než jindy k naprostému zoufalství Kraleuského, který se už domníval, že dosáhl největších hlubin mé tuposti.

"Milý chlapče, vždyť vy se dnes vůbec nesoustředíte," domlouval mi vážně. "Jako byste nedokázal pochopit ani ta nejjednodušší fakta. Nejste snad trochu přepracován? Co kdybychom si chvilku oddechli?"

Kraleuský měl ty krátké chvíle odpočinku stejně rád jako já. Odcupital do kuchyně, přinesl dva šálky kávy a pár sušenek a družně jsme spolu popíjeli, zatímco mi vyprávěl barvitě příběhy ze svých vysněných zážitků. Tentokrát se však vůbec nedostal ke slovu. Jen jsme se pohodlně usadili a upíjeli kávu, spustil jsem o Pavlovi a cikánovi, který putuje světem s mluvící hlavou a s medvědem.

"To je ale zvláštní," zvolal Kraleuský. "Něco takového by člověk v olivovém háji rozhodně nečekal. Muselo vás to hodně překvapit, že?"

Oči se mu zamžily, zasníl se a upřeně se zahleděl ke stropu. Šálek v ruce se mu naklonil, až káva vyšplachla na talířek. Mé zaujetí pro medvěda ho zřejmě inspirovalo k dalšímu zavzpomínání. Několik dní jsem ho už neslyšel, že by se pouštěl do svých vzpomínek, a nedočkavě jsem čekal, co se z toho tentokrát vyklube.

"Jako mladík," začal Kraleuský a vážně se na mne podíval, jestli poslouchám. "Jako mladík jsem byl bohužel trochu větroplach. Co chvíli jsem se dostal do pěkné kaše."

Potěšen se při té vzpomínce zasmál a oklepal si z vesty pár drobečků sušenek. Těžko jsem si ho s těmi pečlivě pěstěnými nehty a velkýma vážnýma očima dovedl představit jako větroplacha, ale svědomitě jsem se o to snažil.

"Jednou jsem se dal dokonce k cirkusu," dodal provinile, jako kdyby se přiznával k vraždě nevinného dítěte. "Vzpomínám si, že do vesnice, kde jsme žili, přijel jednoho dne cirkus a já nevynechal jediné představení. Ani jediné představení! Dobře jsem se s cirkusáky spřátelil, a dokonce mě naučili pár těch svých čísel. Tvrdili, že výtečně cvičím na hrazdě." Ostýchavě se podíval, co tomu říkám. Vážně jsem přikývl, jako by mi na představě Kraleuského kroužičiho v lesklých přiléhavých kalhotách na hrazdě nebylo vůbec nic k smíchu.

"Chceš ještě sušenku?" zeptal se. "Ano? To je ono. Já si asi vezmu také ještě jednu."

Chroupal jsem sušenku a trpělivě jsem čekal, až začne vyprávět dál.

"Týden uběhl prostě jak voda," pokračoval Kraleuský. "A potom přišel večer posledního představení. Nebyl bych je propásl ani za svět. Doprovázela mne jedna má přítelkyně, mladá dáma, která si velice přála představení zhlédnout. Co jen se nasmála šaškům! A jak obdivovala koně! Netušila v té chvíli, jak strašlivé peklo se vzápětí rozpoutá."

Vytáhl jemně navoněný kapesníček a přejel si zpocené čelo. Vždycky se strašně rozčilil, když se blížil k vyvrcholení svého příběhu.

"S posledním číslem vystoupil krotitel lvů," řekl. Na chvíli se odmlčel, abych si plně uvědomil dosah těch slov. "Měl pět obrovských zvířat. Dva z nich byli velcí nubijští lvi s černými hřivami, a jak mi říkal, zrovna dovezení z džungle. Seděli jsme s dámou v první řadě, abychom viděli co nejlépe na manéž. Znáte jistě ty klece, co se stavějí před vysoupením lvů v manéži? Jedna strana té klece byla špatně zajištěná a uprostřed čísla se najednou zřítla dovnitř. K svému zděšení jsem zpozoroval, že spadla rovnou ka krotitele a úplně ho omráčila." Kraleuský se odmlčel, nervózně se napil kávy a ještě jednou si přetřel čelo.

"Co se dalo v té chvíli dělat?" zvolal jak na řečnické tribuně. "Předemnou se vzpínalo pět obrovských řvoucích lvů a po mém boku seděla dáma. Uvažoval jsem rychle. Mám-li dámu zachránit, zbývá mi jenom jediné. Popadl

jsem svou hůl, vrhl se do manéže a vstoupil do klece."

Potichoučku jsem mlskl, abych mu vyjádřil svůj obdiv. "Celý ten týden, co jsem chodil do cirkusu, jsem co nejpečlivěji studoval krotitelovu metodu, a teď jsem za to děkoval svým šťastným hvězdám. Mručící bestie se nade mnou hrozivě tyčily na svých podstavcích, ale já jim pohlédl přímo do očí. Jak víte, dokáže lidské oko zvířata úžasně zvládnout. Pronikavým pohledem a namířenou holí jsem si pomalu lvy podmanil a kousek po kousku jsem je vytlačil z manéže a zpátky do klece. Tím byla odvrácena opravdu strašlivá tragédie."

Podotkl jsem že mu dáma určitě byla ohromně vděčná.

"To tedy byla, to tedy byla," přitakal Kraleviský potěšeně. "Tvrdila dokonce, že jsem předvedl lepší výkon než samotný krotitel."

Napadlo mě, jestli snad náhodou neměl v té době, kdy vystupoval v cirkuse, co dělat i s tančícími medvědy?

"To se ví, s všelijakými zvířaty," odpověděl Kraleviský. "Se slony, tuleni, cvičenými psy a medvědy. U toho cirkusu měli snad všechna zvířata."

Nejistě jsem se ho zeptal, jestli by se v tom případě nechtěl jít podívat na mého tancujícího medvěda. Najdeme ho hned ve vedlejší ulici, a i když nevystupuje zrovna v cirkuse, určitě by ho zajímal.

"Vida, to je nápad," řekl Kraleviský. Vytáhl hodinky a zkoumavě se na ně zadíval. "Aspoň na deset minut, co říkáte? Stejně potřebujeme trochu provětrat hlavu."

Vzal si klobouk a hůl a nedočkavě jsme spolu zamířili úzkými přeplněnými uličkami města, které voněly ovocem, zeleninou a čerstvě pečeným chlebem a trošičku páchly kanály. Vyslechli jsme několik menších kluků a vypátrali, kde pořádá Pavlův majitel svá představení. Vystupoval ve velké tmavé kůlně za jedním obchodem uprostřed města. Cestou jsem si vypůjčil od Kraleviského trochu peněz a zakoupil tyčku lepkavého nugátu, abych nepřišel za Pavlem jen tak bez dárku.

"A podívejme! Pavlův kamarád! Vítejl!" volal cikán, když jsme se objevili ve dveřích kůlny.

K mému nadšení mě Pavlo poznal, s tichým mručením se ke mně přišoural a stoupl si přede mne na zadní nohy. Kraleviský ucouvl, dost rychle, jak se mi po jeho cirkusovém výcviku zdálo, a pevněji stiskl hůl.

"Opatrně, chlapče," nabádal mě.

Nakrmil jsem Pavla nugátem, a když si konečně vycucel poslední lepkavé sousto ze zadních zubů a polkl je, spokojeně si povzdychl a lehl jsi s hlavou mezi tlapami.

"Nechcete se podívat na hlavu?" zeptal se cikán. Ukázal dozadu do kůlny, kde stál obyčejný prkenný stolek a na něm čtvercová krabice, zřejmě vyrobená z látky.

"Počkejte," řekl nám, "jen co zapálím svíčky."

K víku krabice bylo přilepeno voskem asi na dvanáct svíček, a když je cikán zapálil, kmítaly se a mihotaly, až se v jejich světle roztančily všechny stíny. Cikán pak přistoupil ke stolu a udeřil do něj hůlkou.

"Jsi připravena, hlavo?" zeptal se.

Napjatě jsem čekal, až mi úzkostí přecházel mráz po zádech. A tu se z vnitřku krabice ozval jasný zvukový hlas: "Ano, jsem připravena."

Cikán nadzvedl roušku po jedné straně a já si povšiml, že krabice je zrobena z jemných latěk volně potažených tenkou látkou. Měřila přibližně jeden čtvereční metr. Uprostřed byl malý, nahoře zploštělý podstavec a na něm stála hlava asi sedmiletého chlapce, která v tom mihotavém světle svíček vypadala až děsivě.

"Hleďme!" řekl s obdivem Kraleviský. "To je ale šikovně vymyšlené."

Úplně jsem užasl, že hlava je živá. Byla to očividně hlava cikánského chlapce, dost neuměle pomalovaná černým krémem, aby vypadala černošsky. Dívala se přímo na nás a pomrkávala.

"Jsi připravena odpovídat na naše otázky, hlavo?" ptal se cikán a se zřejmým uspokojením se podíval po Kraleviském, který z toho byl celý pryč. Hlava si olízla rty a řekla: "Ano, jsem připravena."

"Kolik je ti let?" ptal se cikán.

"Přes tisíc," odpověděla hlava.

"A odkud pocházíš?"

"Pocházím z Afriky a jmenuji se Ngo."

Cikán se vyptával dál a hlava odpovídala, ale to mě už vůbec nezajímalo. Chtěl jsem přijít na kloub tomu, v čem vlastně spočívá celý trik. Když se mi cikán prvně zmínil o hlavě, čekal jsem, že uvidím něco vyřezaného ze dřeva nebo uhněteného z hlíny a že za to bude odpovídat nějaký břichomluvec, ale teď jsem měl před sebou živou hlavu, upevněnou na dřevěném podstavěčku a kolem ní svíce. Vůbec jsem nepochyboval, že je živá, protože sice odpovídala automaticky, ale rozhlížela se přitom kolem sebe a jednou, když Pavlo vstal a otfásl se, jí přeběhl po tváři ustrašený výraz.

"Tak co?" řekl hrdě cikán když skončil s vyptáváním. "Co jsem vám povídal? Je to největší div světa nebo ne?"

Poprosil jsem ho, jestli bych si nesměl prohlédnout hlavu blíž. Vzpomněl jsem si najednou, jak mi Theodor kdysi vyprávěl o podobné iluzi vyvolané pomocí zrcadel. Nechápal jsem, kam by se dalo schovat tělo, které k té hlavě rozhodně patřilo, ale říkal jsem si, že stolek i krabice by stály za pořádné prohlédnutí.

"Jistě," přisvědčil cikán k mému údivu. "Tu máš, půjč si mou hůlku. Ale jedno po tobě chci, hlavy se ani nedotýkej."

Oťukal jsem pečlivě hůlkou celý podstavec, nejsou-li tam někde ukryta zrcadla nebo dráty, a hlava mě přitom pozorovala s dost pobaveným výrazem v černých očích. Okraje krabice byly rozhodně jenom z látky a spodek tvořila vlastně deska stolu, na které krabice stála. Zašel jsem se podívat i za něj, ale nic jsem neobjevil. Dokonce jsem si vlezl i pod stůl, ale nebylo tam vůbec nic a určitě by se tam nevešlo tělo. Byl jsem z toho úplně zmatený.

"Tak co?" řekl vítězoslavně cikán. "To jsi nečekal, vid'?" Myslel sis nejspíš, že mám pod stolem schovaného nějakého kluka."

Pokorně jsem se mu přiznal, že jsem si to tak opravdu představoval, a snažně jsem ho prosil, aby mi tajemství prozradil.

"Kdepak, nic takového," řekl cikán. "Je to kouzlo. Kdybych ho prozradil, zmizí nám hlava v oblacích kouře."

Ještě jednou jsem si prohlédl krabici a stůl, ale i když jsem si na své výzkumy posvítil svíčkou, ne a ne na záhadu přijít.

"Tak pojď," řekl mi cikán. "Nech už té hlavy a zatančuj si s Pavlem."

Zahákl medvědovi tyčku do náhubku a Pavlo se vztyčil na zadních nohách. Cikán mi hůlku předal, vzal malou dřevěnou flétnu a začal hrát a my s Pavlem vážně tančili.

"Výtečně, výtečně!" volal Kralevský a nadšeně tleskal. Navrhl jsem mu, aby si také zatančil s Pavlem, když má tak rozsáhlé cirkusové zkušenosti.

"Nevím, nevím," váhal Kralevský. "Myslíte, že by to bylo moudré? Vždyť to zvíře na mě není vůbec zvyklé."

"Ale nemusíte se ho bát," uklidňoval ho cikán. "Ten je na každého jak beránek."

"Tak dobrá," řekl Kralevský, když mu nic jiného nezbylo. "Jestli myslíte. A jestli na tom trváte."

Opatrně si ode mne vzal hůlku a s velmi ustaraným výrazem stanul před Pavlem.

"A teď si s ním zatančujte," řekl cikán a spustil svižnou melodii na svou flétnu.

Stál jsem u vytržení nad tím pohledem. Jak ti dva kroužili kolem dokola, v žlutém kmitavém světle svíček na stěně kůlny se míhaly stíny drobné přehrblé postavičky Kralevského i obrovského chundelatého medvědího těla a hlava na podstavci z krabice je přitom se zájmem pozorovala, usmívala se a vesele se sama pro sebe pochechtávala.

Rozezlené sudy

Na samém konci léta přišlo vinobraní. Po celý rok vnímal člověk vinice spíš jako součást krajiny, ale teprve když začalo vinobraní, uvědomoval si, co všechno mu předcházelo - vinice v zimě, kdy réva vypadala jak mrtvá, spíš jako kousky naplaveného dříví zapíchaného v řádcích do země, a pak onen den na jaře, kdy se začaly rozvíjet jemňoučké, jakoby nabírané lístečky a každá rostlina se zeleně zatřpytila. Listy pak rostly a visely z révy jak zelené ruce, které se hřejí v slunečním teple. Pak se začaly objevovat hrozny, drobnoukce pecičky na rozvětvených stopkách, které postupně na slunci rostly a nalévaly se, až vypadaly jak jikry nějaké dávné mořské nestvůry. Tehdy se víno postříkovalo. Na dřevěných vozíčkách tažených nekonečně trpělivými osly se přivezly do vinic velké sudy vápna a modré skalice. Postříkovači se dostavili v tak zvláštním oblečení, že vypadali jak návštěvníci z nějaké cizí planety. Na obličejích měli bílé obrovské brýle a masky a na zádech připevněn popruhy veliký kanystr, z kterého vedla gumová hadice, pohyblivá jak sloní chobot, a tou protékala tekutina. Postříkovací směs byla tak úžasně modrá, že vedle ní bledla zahanbením obloha i moře. Jako by se v ní zkoncentrovala v destilovaném stavu veškerá modř světa. Směsí se naplnily nádoby a postříkovači postupovali načechranými vinicemi, neopomenuli ani jeden lísteček a obalili každý trs zelených hroznů jemnou pavučinou, modrou jak roucho Madony. Pod tímto modrým ochranným hávem se hrozny nalévaly a zrály, až přišel jednoho horkého letního dne čas, kdy se měly otrhat a zbavit šťávy.

Vinobraní bylo pro ostrov tak důležité, že se v té době chodilo po návštěvách, pořádaly se výlety a všemožné oslavy a ne jeden ostrovan vynesl ze sklepa poslední láhev loňského vína a hluboce se nad ní zadumal.

Nás pozval na vinobraní pan Stavrodakis, drobný, velice laskavý vyzábělý mužiček s tvářmi jak vyhladovělá želva, který měl vilu a rozlehlé vinice na severu ostrova. Pan Stavrodakis pro víno jprmo žil a bylo mu tím nejvýznamnějším na světě, takže pozvání nám bylo tlumočeno se vši vážností, hodné takové události, a stejně vážně jsme je i přijali. Ve svém dopise, psaném ozdobným písmem, tak příkrášleným nesčetnými kudrlinkami, že vypadalo jak mříž z tepaného železa, pan Stavrodakis psal: "Budete-li si přát, přiveďte s sebou laskavě všechny své přátele, kterým by se mohlo na vinobraní líbit."

"Báječné," nadchl se Larry. "Má prý nejlepší sklepy na Korfu."

"Snad bychom se tam mohli stavět, když o to tolik stojíš," řekla pochybovačně maminka.

"Samozřejmě že o to stojím," rozpálil se Larry. "Jen si vzpomeň na všechno to víno! Víš co, najmeme si ůbenzinu a vezmeme s sebou celou partu."

"Určitě," přidala se Margo dychtivě. "Stavrodakis prý má pod vinicemi nejsenzáčnější pláž. Aspoň si ještě užijem trochu koupání, než skončí léto."

"Co kdybychom pozvali Svena," napadlo Larryho. "Měl by se do té doby vrátit. A vezmeme s sebou Donalda a Maxe."

"A Theodora," dodal Leslie.

"Larry, miláčku, namítla maminka, "ten pán nás přece pozval, abychom se podívali, jak se lisuje víno, nebo co to s ním vlastně dělají, a nemůžeme s sebou brát tolik lidí."

"Vždyť píše, ať s sebou vezmeme, koho chceme," namítal Larry.

"Jistě, ale nemůžeme mu tam přivléct celý cirkus," trvala na svém maminka. "Jak by nás chudák všechny uživil?"

"To se dá snadno vyřešit, odpověděl Larry. "Napiš mu, že si přivezeme z domova jídlo."

"To znamená, že bych je musela uvařit?" ptala se maminka.

"Nesmysl," vymlouval jí to Larry neurčitě. "Vezmeme si s sebou pár kotlet anebo prostě něco od masa a opečeme si to nad ohněm."

"Takové nápady už znám," řekla maminka.

"Nějak to přece zorganizuješ," domlouval jí Larry. "Připadá mi to docela jednoduché."

"Nevím," řekla maminka bez nadšení. "Ráno si promluvíme se Spirem a uvidíme, co se dá dělat."

Nakonec napsala se vši pečlivostí panu Stavrodakisovi, že jeho pozvání s největším potěšením přijímáme a přivezeme s sebou své přátele. Jídlo si přivezeme s sebou a uděláme si na břehu piknik.

Pan Stavrodakis nám poslal další ozdobně psaný list, jak velice nadšen je laskavostí, s níž jsme přijali jeho pozvání, a jak nesmírně se na nás všechny těší. Ke konci dopisu připsal: "Nechodte prosím oblečení, neboť čekáme rodinu." Tato douška nás velmi znátla, neboť pan Stavrodakis byl znám coby zapřísáhlý starý mládenec, ale pak jsme se dovítbili, že si ji přeložil rovnou z francouzštiny.

Nakonec jsme se sešli ve spojení Donald, Max, Theodor, Kralevský, Sven, který přijel na poslední chvíli z Atén, Spiro a celá rodina. Sraz jsme měli v půl sedmé ráno na propadlých schodech pod královským palácem ve městě, kde nás už čekala bachratá čerstvě natřená ůbenzinaů a ukláněla se nám na pozdrav na drobných vlnkách. Chvilu nám trvalo, než jsme na ni nastoupili. Vezli jsme s sebou totiž spoustu ranců s jídlem a vínem, nádobí a obrovský slunečník, bez kterého se maminka v letních měsících za žádnou cenu nikam nepustila. A pak musel Kralevský, který jen zářil a ukláněl se, pomoci na loď mamince a Margo.

"Opatrně. Neklopýtněte. To je ono!" pochvaloval si, když je usazoval do loďky se vši galantností italského dóžete, který si právě přivedl na gondolu svou nejnovější milenkou.

"Naštěstí," pravil Theodor a pronikavě se zadíval zpod střechy svého plst'áku na modrou oblohu, "naštěstí se zdá, že počasí bude... ehm... příznivé. Jsem tomu velmi rád, protože jak víte, při každém prudším pohybu se mi dělá nevolno."

Sven šlápl při nastupování vedle a málem upustil do moře svou drahocennou harmoniku, ale Maxova dlouhá paže ji ještě včas zachránila před zánikem v hlubinách. Konečně jsme seděli všichni v lodi. Z břehu nám odrazili ůbenzinaů, nastartovali jsme a vypluli. V bledém, perlově šedém ranním oparu vypadalo město před námi jako nějaké městečko z dětských her, zbudované šejdrem ze stavebnice. Trošičku oprýskané fasády vysokých starých domů, postavených v benátském stylu, zbarvené bledými odstíny krémově žluté, hnědé, bílé a cyklámově růžové, stály zamžené lehkým oparem horkého dne, takže vypadaly jak rozmazané obrázky nakreslené dětskými barvičkami.

"Život na vlnách oceánu!" zvolal dramaticky Kralevský a zhluboka se nadechl teplého nehybného vzduchu. "To je ono!"

"Moře vypadá sice zcela klidně, ale stejně se mi zdá, že je... ehm... trošičku, i když téměř nepostřehnutelně rozvlněné," poznamenal Theodor.

"Nesmysl, Theodore," řekl Larry. "Na tohle moře byl mohl položit vodováhu a bublina se v ní ani nepohne."

"Sedí se mutince dobře?" ptal se Max maminky.

"Jistě, Maxi, děluji, úplně dobře," odpověděla mu maminka. "Jenom jedno mi dělá starost. Nevím, jestli Spiro nezapomněl česnek."

"Jen se nebojte, madam," řekl Spiro, který poznámku zaslechl. "Vzal jsem s sebou všechno, jak jste mi řekla."

Sven prohlédl pečlivě harmoniku, jestli se jí snad něco nestalo, pověsil si ji na ramena a několikrát přešel na zkoušku prsty po klávesnici.

"Spusťte nějakou pořádnou námořnickou písničku," řekl mu Donlad. "Ta by se teď výborně hodila. Jo ho hó, a pili rum!"

Nechal jsem je být a přešel na přední palubu ůbenzinyů. Tam jsem si lehl a díval se dolů přes příď, jak loď rozráží skelně hladké modré moře. Hladinu před námi, která se modře a měsíčně stříbřitě třpytila na slunci, tu a tam rozčeřilo malé hejno létajících rybek. Vyrázily co chvíli z vody a poletovaly nad hladinou jak letní vlaštovky lovící hmyz nad modrou loukou.

Ke svému cíli jsme dorazili v osm hodin. Byla jím asi tři čtvrtě kilometru dlouhá pláž položená pod ůbočím Pandrokratoru. Olivový háj tu spadal téměř až k moři a byl od něho oddělen jen širokým pruhem oblázkového břehu. Když jsme se blížili k pobřeží, vypnuli jsme motor a pomalíčkou jsem doplouvali setrvačností. Konečně nám stroj neřval do uší a slyšeli jsme, jak nás vítá v přístavu cvrčení cikád. ůBenzinaů si s hlasitým povzdechem zarylá příď do oblázků na mělčině. Majitel lodi, malý snědý chlapec, vyběhl od stroje, seskočil z příde s kotvou v ruce a pevně ji zarazil do drobného kamení. Potom vyrovnal u příde ůbenzinyů několik krabic a zbudoval vratké schodiště, po kterém pomohl Kralevský mamince a Margo. Když sestoupily do oblázků, galantně se jim oběma uklonil, ale trochu si pokazil dojem dvorného kavalíra, protože nedopatřením šlápl do řádné louže mořské vody a úplně si zničil puky na elegantních kalhotách. Konečně jsme stáli všichni na břehu i se svými zásobami a svršky, nechali jsme svůj majetek poházen nazdařbůh kolem jak náklad vyvržený z nějaké ztroskotané lodi a zamířili jsme do kopce k vile pana Stavrodakise.

Vila byla velká a čtvercová, vybledlé červené barvy se zelenými okenicemi a postavená tak vysoko, že přízemí jí tvořilo prostorný sklep. Po příjezdové cestě proudil zastup venkovských děvčat, která nesla na hlavách košíky a pohybovala se s pružným kočičím půvabem. Stavrodakis se mezi nimi propletl a běžel nás přivítat.

"Ale to je od vás laskavé! Opravdu velice laskavé!" opakoval, jak jsme mu představovali jednoho po druhém všechny své přátele.

Usadil nás všechny na verandě pod velkou jásavě rudou parukou buganvilií a otevřel několik lahví svého nejlepšího vína. Bylo těžké a ostré a zářilo temnou červení, jako kdyby nám naléval do sklenic granáty. Když jsme se posilnili a trochu se nám už motala hlava, náš hostitel vyskočil, rozběhl se před námi jako nějaký přívětivý černý brouk a vedl nás dolů do sklepení.

Sklepy měl tak rozlehlé, že se v nejzazších koutech muselo svítit olejovými lampičkami a jejich drobné, kmitající plamínky si tiše pluly v místičkách jantarově žlutého oleje. Sklep se dělil na dvě části a pan Stavrodakis nás nejdříve zavedl do prostor, kde se šlapaly hrozny. V nejasném světle se tam nad vším ostatním tyčily tři obrovské sudy. Do

jednoho sypal nepřetržitý proud venkovských žen vinné hrozny. V druhých dvou stáli muži, kteří šlapali víno. V rohu seděl na převráceném soudku šedivý křehký stařík a vážně jim k tomu vyhrával na housle.

"Tohle je Taki a tohle Janni," řekl pan Stavrodakis a ukázal na oba chlapíky v sudu.

Takimu byla nad okrajem sudu sotva vidět hlava, ale Jannimu koukala hlava i ramena.

"Taki tu šlape už od věčřejšího večera," řekl pan Stavrodakis a dost neklidně se podíval po mamince a Margo. "Takže je bohužel trochu opilý."

Opravdu, i z místa, kde jsme stáli, jsme cítili opojné výpary hroznového odpadu, a v teplých hlubinách sudu byly jistě trojnásob silnější. Ze dna sudu prýštilo nevykvašené mladé víno do koryta a převalovalo se tam temně rudě jak doutnající oheň, až na něm naskakovaly růžové kousky pěny, které vypadaly jak mandlovníkové květy. Odtud se víno odsávalo do sudů.

"Teď sklizeň samozřejmě končí," vysvětloval nám pan Stavrodakis. "Tohle jsou poslední červené hrozny. Rostou na malé vinici vysoko na stráni a troufám si tvrdit, že je z nich nejlepší víno na celém Korfu."

Taki přestal na chvíli tancovat po víně, zaklesl si paže za okraj sudu a visel tam jako opilá vlaštovka z hnízda, paže a ruce celé potřísněné vínem a pokryté vrstvou hroznových slupek a zrníček.

"Měl bych co nejrychleji vylézt," řekl ztěžka. "Nebo se zpiju pod obraz."

"Jistě, jistě, Taki, hned to bude," uklidňoval ho pan Stavrodakis a nervózně se rozhlížel. "Co nevidět přijde Kostas a vystřídá tě."

"Taky musím někdy na záchod," vysvětloval ukřivděně Taki. "Jak má člověk pracovat, když si ani na záchod dojit nemůže?"

Stařík odložil housličky, a jako by chtěl Takiho aspoň trochu odškodnit, podal mu kus hrubého chleba a Taki se po něm hladově vrhl.

Theodor podával Svenovi zasvěcený výklad o různých druzích vína a ukazoval hůlkou na muže v sudech i na nádoby, jako by šlo o exponáty v muzeu.

"Kdopak se to utopil v sudu malvazu?" ptal se Max Larryho.

"Jeden z nejrozumnějších Shakespearových hrdinů," odpověděl mu Larry.

"Vzpomínám si, jak jsem kdysi prováděl jistou dámu nejrozsáhlejšími sklepy Francie," říkal Kraleviský Donaldovi. "Nedošli jsme ještě ani do poloviny a tu mě začal svírat jakýsi pocit úzkosti. Tušil jsem nebezpečí a rychle jsem dámu vyprovodil ven. Jen jsme vyšli, vybuchlo ve sklepech čtrnáct sudů a zahřmelo to, jak když se vypálí slava z děl..."

"Jak jste právě viděli, zde se šlape víno," řekl pan Stavrodakis. "A půjdete-li se mnou dál, ukáži vám, kde se skladuje."

Vedl nás klenutou chodbou do dalších ponurých prostor sklepení. Kolem stěn se táhly celé řady sudů. Byl tu neuvěřitelný rámus. Nejprve jsem si myslel, že sem musí doléhat zvenčí, ale pak jsem si uvědomil, že vychází ze sudů. V jejich hnědých bříchách kvasilo víno a sudy na sebe bublaly, ječely a vrčely jako rozružený dav. Byl to fascinující, ale i trochu děsivý zvuk. Jako by v každém tom sudu seděl vězněn strašlivý ďábel a teď nám nesrozumitelně spílal.

"Venkované tvrdí, že to zní, jak když se někdo topí," řekl se zvráceným zalíbením Theodor a zaťukal hůlkou do jednoho sudu.

"Malvaz!" zvolal nadšeně Max. "Celé sudy a sudy malvazu! Larry, my se ještě společně utopila!"

"Utopíme," opravil ho Donald.

"Je to nesmírně zajímavé," řekla dost neupřímně maminka panu Stavrodakisovi. "Ale jestliže nás omluvíte, zajdeme teď raději s Margo ke břehu a připravíme něco k obědu."

"Rád bych věděl, jaká tam vzniká síla," řekl Leslie a zamyšleně se rozhlížel. "Chci říct, jakou má asi to víno sílu, když vyrazí takový špunt?"

"Velmi značnou," odpověděl mu Theodor. "Vzpomínám si, jak jsem jednou viděl muže, kterého taková rána ze sudu těžce zranila." Jako by chtěl ten pozoruhodný jev předvést, zabušil rázně holí do sudu a všichni jsme nadskočili.

"Měly bychom už raději s Margo jít, jestli nás omluvíte," řekla maminka polekaně.

"Ale co vy ostatní, nezajdete si nahoru do vily na trochu vína?" naléhal pan Stavrodakis.

"Samozřejmě, proč ne," odpověděl Larry, jako by mu prokazoval kdovíjakou poctu.

"Malvaz!" zvolal u vytržení Max. "Budeme pít malvaz!" Maminka s Margo šly tedy na břeh pomoci Spirovi s obědem a nás ostatní zavedl pan Stavrodakis se vši obřadností zpátky na verandu a tak nás častoval vínem, že když jsme se měli vrátit na břeh, točila se nám všem hlava, bylo nám horko a tváře nám jenom žhnuly.

"Zdálo se mi, zdálo," trylkoval Max, když jsme scházeli dolů olivovým hájem a vedli si k obědu i nadšeného pana Stavrodakise, "že jsem bydlela v mramorových síních a všude kolem samá drahocenná nádoby a travička."

"Tohle zpívá, jen aby mě dopálil," svěfoval se Donald Theodorovi. "Umí tu písničku docela dobře."

Pod stromy na samém kraji moře hořely už tři ohně, v kterých se pářilo dřevěné uhlí. Žhnuly, kmitaly se a jemně z nich kouřilo a nad nimi nadskakovalo a syčelo několik různých jídel. Margo prostřela ve stínu veliký ubrus, rovnala na něm příbory a sklenice a falešně si přitom propěvovala a maminka se Spirem se krčili jak čarodějnice nad ohněm, pomazávali olejem hnědé syčící kůzle, třeli česnek a pokapávali citrónovou šťávou velkou rybu, které lákavě praskala kůžička a opékala se pěkně do chrupava.

V poklidu jsme poobědvali, rozsazeni na zemi kolem pestrobarevného ubrusu, na kterém zářilo v pohárech víno. Ukusovali jsme kůzlete, báječně propečeného a šťavnatého a okořeněného nejrůznějšími bylinkami a kousky ryby se nám rozplývaly na jazyku jako sněhové vločky. Rozovor líně plynul, chvílemi se rozproudiv a zase se pomalu vinul jako kouř z ohňů.

"Musíte se prostě zamilovat do kusu kamene," vykládal vážně Sven. "Vidíte třeba deset kamenů a žádný vám

nic neříká. Není totiž pro vás, ale najednou najdete takový jemný elegantní kousek, že se do něho úplně zblázníte. Jako do ženské. Jenomže pak přijde manželství a z toho může být katastrofa. Perete se s tím a zjistíte, že kámen je strašně tvrdý. Úplně si už zoufáte, ale najednou vám začne tát pod rukama jak vosk a vytvoříte tvar."

"Vzpomínám si, že mě jednou pozval Berlincourt, víte, to je ten francouzský malíř, co bydlí v Paleokastritse," vyprávěl Theodor, "prostě mě pozval, abych se přišel podívat na jeho práce. Řekl... ehm... docela zřetelně - 'přijďte se podívat na moje úmalby.' Tak jsem tam jednou odpoledne zašel a on se ke mně choval moc pohostinně. Častoval mě... ehm... malými koláčky a čajem a pak jsem řekl, že bych rád viděl ty jeho malby, a on mi ukázal na velké plátno napnuté... jak tomu malíři říkají?... Už vím, na ústojanu. Bylo opravdu docela hezké. Znázorňovalo úplně jasně zátoku u Paleokastritse i s klášterem, a když jsem se mu dost naobdivoval, rozhlížel jsem se po dalších malbách, ale nikde nic. Ptal jsem se ho, kde má své ostatní práce, a on mi ukázal na stojan a řekl: 'Pod touhle!' Ukázalo se, že nemá na plátna a maluje jeden obraz na druhý."

"Velcí umělci musí vždycky trpět," řekl smutně Sven.

"V zimě vás zavedu do bažin u Butrinta," říkal nadšeně Leslie. "Je tam spousta kachen a nahoře v kopcích i pořádní kanci."

"Kačeny, ty já mám rád, ale kanci jsou na mě myslím moc velká," řekl Max s přesvědčením člověka, který zná dobře svoje meze.

"Max by to stejně asi nezvládl," řekl Donald. "V osudný okamžik by se nejspíš lekl a vzal roha. To víte, cizinec."

"A pak, těsně než se to začne vařit, tam přidáte bobkový list a šalvěj," říkal Kralevský mamince.

"A já mu řekl, slečno Margo, že je mi úplně fuk, jestli je francouzský velvyslanec, pro mne že je prostě jen parchant."

"A na kraji těch bažin najdete sluky a bekasíny, ale to se ví, moc dobře se tam nešlape, protože je tam hodně měkká zem."

"Vzpomínám si, že jsem jednou navštívil jistě vesnici v Makedónii a tam vyráběly velice... ehm... zvláštní dřevěné sošky."

"Znával jsem kdysi jistou dámu, která tam bobkový list nedávala, ale přikořenila to trochou máty."

Byla nejparnější hodina dne, kdy i cikády jako by trochu umdlely, a občas dokonce přestaly cvrlikat. Černí mravenci čile běhali po ubruse a sbírali drobečky z našeho jídla. Theodorovi se usadil na chvíli ve vousech ovád, blýskl očima jak zlověstnými smaragdy a zase odlétl.

Nasycený a omámený vínem jsem pomalu vstal a zamířil dolů k moři. "Někdy se dají ty sudy úplně do křiku," slyšel jsem ještě pana Stavrodakise, jak vykládá Margo. "Dělají rámus, jak kdyby se rvaly. To pak nemůžu ani spát."

"Radši mi o tom nepovídejte," zachvěla se Margo. "Jen z toho pomýšlení mi běhá mráz po zádech."

Moře přede mnou leželo klidné a teplé a vypadalo jak nalakované - jen o břeh lenivě narážela jediná vlnka. Drobné kamínky skřípěly, sesouvaly se a pálily mě do bosých nohou. Skály a oblázky, z nichž byl zbudován břeh, měly fantastické tvary a zbarvení, jak je ztvárnily vlny i jemný pohyb, když tam na sebe narážely a obrušovaly se. Příroda je zformovala do milionů nejrůznějších tvarů - do šípových hrotů, srpů, kouhoutích hřebenů, koní, draků a hvězdic. Stejně bizarní jak jejich tvary byly i barvy, neboť je před milióny let utvořily zemské šťávy a jejich ozdoby teď opracovávalo a leštilo moře. Bílé se zlatou či červenou kresbou, krvavě rudé s bílými tečkami, zelené, modré a bleďé plavé, hnědavé jako slepičí vejce s temným rezavě červeným vzorem jako kapradí, růžové jako pivoňky s bílými egyptskými gieroglyfy, které na nich psaly jakási záhadná nerozlučitelná poselství. Jako by tady někdo rozložil kolem moře nalezený poklad překrásných šperků.

Vlezl jsem do vody, chvíli se brodil teplými mělčinami a pak jsem se potopil a plaval dál do chladnějších hloubek. Když člověk zatajil na chvíli dech a spustil se vodou až ke dnu, rázem jako by ho přikryla měkká sametová pokrývka moře a bolestně mu stiskla uši. Za chvíli se však přizpůsobil a mohl naslouchat hlubinné symfonii. Vzdálenému vrčení motorového člunu, tichému jako tlukot srdce, jemnému šepotu písku, jak jej neustále posunovalo a přemísťovalo pohybující se moře, a hlavně melodickému cinkání oblázků na břehu. Zachtělo se mi poslouchat, jak moře opracovává to obrovské množství drobných kamínků, jak je láskyplně tře a leští, a odpлавал jsem z hloubky na mělčinu. Zakotvil jsem se hrstkou pestrobarevných kamenů, lehl si s hlavou pod vodou a poslouchal, jak pobřeží zpívá pod něžným dotekem drobných vlnek. Napadlo mě, že kdyby dovedly zpívat ořechy, určitě by zpívaly takhle. Nejprve tichnouké zavržení, pak ťuknutí, zaskřípění, zamumlání a zakašlání (chvilku ticho, jak vlna ustupuje) a pak všechno s příchodem nové vlny znovu, jen v jiných tóninách. Moře hrálo na pobřeží jako na hudební nástroj. Chvilku jsem ležel a podřimoval v teplé mělčině a pak jsem se celý ztěžklý spánkem vrátil do olivového háje.

Naše společnost tam ležela rozhozená v nejroztodivnějších pozicích a vyspávala kolem trosek oběda. Vypadalo to tam jako po nějaké strašlivé bitvě. Stočil jsem se pod ochrannými kořeny velké olivy do klubička jak plch a pomalu jsem usnul také.

Probudilo mě tiché cinkání čajových šálek, jak maminka s Margo prostíraly k svačině. Spiro hloubal s úžasnou soustředěností nad ohněm, na který dal vařit vodu. Jak jsem ho rozespale pozoroval, nadzvedla konvice najednou víčko, čile na něj zamávala a zasyčela párou. Spiro ji popadl mohutnou rukou, vylil vařící vodu do čajníku a pak se otočil a zakabonil se na naše bezvládná těla.

"Čaj!" zařval, jako když hrom bije. "Čaj je vařený." Všichni se začali s úlekem probouzet.

"Prokristapána, to musíte tak řvát, Spiro?" ptal se rozladěně Larry, hlas ještě ztěžklý spánkem.

"Čaj!" řekl Kralevský, a jak se tak probouzel a rozhlížel kolem sebe, vypadal jako pocuchaná mūra.

"Propáníčka čaj. Není to lahoda? To je ono!"

"Bože, mě ale bolí hlava," stěžoval si Leslie. "To bude určitě tím vínem. Má sílu, jak kdyby člověka kopl"

kobyly."

"Ano, taky jsem trochu rozlámáný," řekl Larry, zívá a protáhl se.

"Mně je, jak kdybych byla utopená," řekl přesvědčeně Max. "Utopená v malvazu a pak oživená umělým vzdycháním."

"To musíš pořád tak mrzačit angličtinu?" zeptal se ho podrážděně Donald. "Bůhví, že stačí, když ji przní tisíce Angličanů, natož aby s tím ještě začínali cizinci."

"Vzpomínám si, jak jsem jednou někde četl," spustil Theodor, který se probudil na jeden ráz jak kočka, a i když celou tu dobu taky spokojeně jak kočka vyspával, vypadal teď upraveně, jako by byl ani oka nezamhouřil. "Vzpomínám si, jak jsem někde četl, že v horách na Cejlonu žije nějaký kmen, kterému vůbec nikdo nerozumí. Totiž nerozumí mu ani nejzkušenější jazykovědci."

"To mi připomíná Maxovu angličtinu," poznamenal Donald.

Pod vlivem čaje, topinek s máslem, slaných sušenek, obložených chlebičků se salátem a obrovského ovocného koláče, vlahého, křehkého a voňavého jak jíl, jsme se pomalu začali probouzet. Za chvíli jsme sešli k moři a plavali v teplé vodě, dokud nezašlo slunce a nepostrčilo na břeh stíny hory, až všechno kolem vypadalo najednou studeně a bezbarvě. Pak jsme vyšli nahoru k Stavrodakisově vile, usadili se pod buganviliemi a dívali se, jak se barvy západu slévají a mísí nad mořem. Rozloučili jsme se s panem Stavrodakisem, který rozhodně trval na tom, že si od něho musíme vzít na památku své návštěvy tucet velikých džbánů jeho nejlepšího vína, a vrátili jsme se k ůbenzině.

Zamířili jsme na moře a tu jsme za sebou nechali stíny hory a znovu jsme vyjeli do teplé záře slunce, které zapadalo v krvavě rudé šmouze za masív Pandokratoru a vrhalo na vodu mihotavý odraz podobný planoucímu cypřiši. Několik drobných obláčků se zbarvilo do růžova a vínově žluta a to už se slunce schovalo za horu, modrá obloha zezelenala a klidná vodní hladina zahrála na okamžik všemi zázračnými barvami ohnivého opálu. Motor vrčel a my si razili cestu zpátky k městu a rozvíjeli za sebou bílé klubko krajkové brázdy. Sven zahrál tichounce první akordy Mandlovníku a všichni jsme začali zpívat.

ŮByl slunný letní den

a jí se v ručkách něžných

dřík mandlovníku třás

a květy padaly ve vločkách sněžných

jí na ůadra

a na havraní vlas

a květy padaly ve vločkách sněžných

jí na ůadra

a na havraní vlas.Ů

Spirův hlas, hluboký, sytý a hladký jak černý samet, se dobře doplňoval s Theodorovým příjemným barytonem a Larryho tenorem. Před naší příd vyrazily z modrých hlubin dvě létající ryby, zatřepaly se nad hladinou a zmizely nám v příšeři moře.

Už se dost stmívalo, a jak příd klouzala vodou, viděli jsme drobné zelené fosforečné světélkování. Z hliněných džbánů pěkně bublalo do sklenic temné červené víno, které si loni ještě zlobně vrčelo v hnědých sudech. Loď laskal jemný vánek, teplý a hebký jak tlapka kotěte. Kraleviský seděl s hlavou zvrácenou nazad a s velkýma očima plnýma slz a pěl k sametové modré obloze, která se zachvívala hvězdami. Moře šelestilo kolem lodních boků jak zimní listy, když je pozdvedne vítr a láskyplně se otírají o kmeny stromů, které je zrodily.

ŮA když jsem viděl jí

tak zasněženou,

skočil jsem rychle k ní

a zbavoval jsem rukou rozechvěnou

těch sněžných vloček

vlasů havraní

a zbavoval jsem rukou rozechvěnou

těch sněžných vloček

vlasů havraní.Ů

Daleko v průlivu mezi Korfu a pevninou tečkovaly a prozařovaly temnotu světélka rybářských člunů. Vypadalo to, jak kdyby do moře spadl kousek Mléčné dráhy. Měsíc se pomalu přesunul přes krunýř albánských hor, zprvu rudý jak slunce vybledl později do barvy mědi, potom do žluta a nakonec zbělal. Droboučké vlny na hladině se třeptily jako tisíce rybích šupin.

Vlahý vzduch, víno a melancholická krása noci mě naladily do přesladkého smutku. Věřil jsem v té chvíli, že takhle budu žít pořád. Na zářivém, přívětivém ostrově plném nejrůznějších záhad, obklopen rodinou a svými zvířaty, a někdy, ještě pro lepší náladu, i přáteli. V měsíčním světle se přede mnou rýsovala vousatá hlava Theodora, kterému scházely jen rohy, aby vypadal jako Pan, Kraleviský už plakal docela beze studu jak černý skřítek, který nařiká, že ho vypudili z pohádkové říše, Spiro seděl se zakaboněným snědým obličejem a hlas se mu rozeznával zvučně jak miliónům letních včel, Donald s Maxem se mračili ve snaze zapamatovat si slova písničky a nevypadnout z noty, a Sven, který vypadal jako veliké osklivé bílé mimino, jemně vyluzoval ze svého nepůvabného nástroje tesknou melodii.

ů Vtiskl jsem polibek
na hlavu milovanou
a šeptal: na mě dej,
ty smutné zimní dny,
kdy severáky vanou,
bláhově nevolej!
Ty smutné zimní dny,
kdy severáky vanou,
bláhově nevolej!ů

Napadlo mě v té chvíli, že nás teď čeká zima, ale brzy že zase přijde jaro, třpytivé, rozzářené a jiskřivé jak zlatá rybka, a po něm nastane léto s dlouhými, horkými, narcisově žlutými dny.

ů Vtiskl jsem polibek
na hlavu milovanou
a šeptal: na mě dej,
ty smutné zimní dny,
kdy severáky vanou,
bláhově nevolej!
Ty smutné zimní dny,
kdy severáky vanou,
bláhově nevolej!ů

Ukolébán vínem a bušícím srdcem lodního stroje a opojen teplou nocí i zpěvem jsem pomalu usnul, a co jsem tak spal, unášel nás člun zpátky přes teplé, klidné vody k našemu ostrovu a k zářivým dnům, které nás už nikdy nečekaly.

EPILOG

Korfu má pro mne takový význam,
že jeho ztráta by zasadila osudnou ránu
veškerým mým plánům.
Pamatujte si: za dnešního stavu Evropy
by největším neštěstím,
které by mne kdy mohlo postihnout,
byla ztráta Korfu
NAPOLEON

Naše pošta

Dopis

Milá paní Durrellová,
zdá se, že válka se již neodvratně blíží a že jste udělala velmi moudře, když jste odjela z Korfu. Můžeme jenom doufat, že se sejdeme ve šťastnějších dobách, až lidstvo nabude opět rozumu. Velice se na to budu těšit.
Chcete-li mi napsat, dostihnete mne na adrese Ionská banka, Athény.
Přeji Vám i Vaší rodině v budoucnu co nejvíce štěstí.
S nejsrdečnějšími pozdravy Váš Theodor.

Lístek

Mami,
přesunul jsem se do Athén, abych mohl sledovat, co se děje. Je to tu nádherné. Akropolis vypadá na slunci jak z růžového masa. Poslal jsem ti všechny své věci. V kufru číslo 3 najdeš knihu, která se jmenuje Ocenění Marlowa. Nemohla bys mi ji poslat? Všichni tu nosí plechové přilby a tváří se jako válečníci. Asi si koupím pořádné kopí.
Ahoj Larry

Dopis

Milá máti,
nějaký zatracený Ital mi šlohl všechny cestovní šeky. Málem mě tady zavřeli, protože jsem mu za to vrazil jednu do huby. To jsou mi Řekové o moc milejší.
Nemohla bys mi poslat nějaké peníze do hotelu Magnifica, Plaza de Contina, Milan? Přijedu brzy.

Nedělej si starosti.
S pozdravem Les
P. S. Vypadá to na válku, vid'?

Dopis

Nejdražší maminko,
píši Ti ve spěchu, jen abys věděla, že v pondělí odjíždím lodí a asi za tři neděle že bych mohla být v Anglii.
Všechno je tu dost vzhůru nohama, ale co se taky dá čekat. Vůbec neprší, pořád jen sněží. Jak se ti Němci chovají, to už je podle mě strašné. Kdybych mohla, jasně bych jim to řekla.
Brzy na shledanou
Pac a pusu Margo
P. S. Přikládám dopis od Spira. Je hrozně divný.

Dopis

Milá slečno Margo,
chtěl bych Vám jen dát vědět, že vypukla válka.
Neříkejte o tom živé duši.
Spero

GERALD DURRELL
PTÁCI, ZVÍŘATA a moji příbuzní